

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om utsläppshandel ändras. I lagen föreslås ingå bestämmelser om fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Lagen skall också göra det möjligt för verksamhetsutövarna vid sådana anläggningar som hör till dess tillämpningsområde att inom gemenskapens interna system för utsläppshandel använda sådana utsläppsminskningar som uppnåtts genom projektbaserade mekanismer i enlighet med Kyotoprotokollet. Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktivet om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i överensstämmelse med Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer, det så kallade länkdirektivet.

Gemenskapens interna utsläppshandelssystem togs i bruk vid ingången av 2005. Det så kallade utsläppshandelsdirektivet skapar en marknad för utsläppsrätter som omfattar hela gemenskapen. Utsläppshandeln grundar sig på tanken att utsläppen reduceras där det är som mest kostnadseffektivt. I Finland har utsläppshandelsdirektivet genomförts genom lagen om utsläppshandel.

Syftet med utsläppshandelsdirektivet är att utsläppen från de sektorer som omfattas av utsläppshandelssystemet kan hållas inom gränserna för den totala utsläppsmängd som fastställts i de nationella fördelningsplanerna för utsläppsrätter. Fördelningen av utsläppsrätterna grundar sig på en nationell fördelningsplan för utsläppsrätter som görs upp periodvis. Den första perioden är 2005—2007 och efter det övergår man till Kyotoprotokollets åtagandeperiod 2008—2012 och till därpå följande perioder på fem år.

I den nationella fördelningsplanen ingår det totala antalet utsläppsrätter för hela perioden och antalet utsläppsrätter som avses bli fördelade på varje anläggning. Den nationella

fördelningsplanen anmäls till Europeiska gemenskapernas kommission och övriga medlemsstater. Kommissionen har rätt att föreslå ändringar i den nationella fördelningsplanen och även rätt att förkasta den. Efter det att kommissionen har behandlat planen beviljar medlemsstaterna verksamhetsutövarna utsläppsrätter för varje anläggning.

Verksamhetsutövarna skall årligen överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar anläggningens utsläpp under föregående kalenderår till den behöriga myndigheten. Om en verksamhetsutövare har färre utsläppsrätter än vad som motsvarar de verkliga utsläppen, måste den köpa utsläppsrätter. Om verksamhetsutövaren åter har flera utsläppsrätter än vad de verkliga utsläppen kräver, kan den sälja utsläppsrätter eller behålla dem för senare år under utsläppshandelsperioden. Priset på en utsläppsrätt fastställs på gemenskapsmarknaden.

Utsläppshandelssystemet täcker koldioxidutsläppen från stora industrianläggningar och förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt. I Finland hör dessutom alla anläggningar som producerar värme för samma fjärrvärmenät till tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel, om en av de anläggningar som producerar värme för fjärrvärmenätet har en effekt på mer än 20 megawatt.

I länkdirektivet finns bestämmelser om hur de utsläppsminskningar som uppnåtts genom Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer skall användas inom Europeiska unionens utsläppshandelssystem. De utsläppsminskningar som här åsyftas är certifierade utsläppsminskningar (CER) som genereras i utvecklingsländerna genom mekanismer för en ren utveckling och utsläppsminskningenheter (ERU) som genereras genom projekt som genomförs gemensamt i ett annat industriland som har ratificerat Kyotoprotokollet. Enligt länkdirektivet kan en medlemsstat till-

låta att verksamhetsutövarna får använda CER och ERU inom Europeiska unionens utsläppshandelssystem. Detta ökar utbudet på sådana utsläppsenheter som får användas inom utsläppshandelssystemet och ger på så sätt verksamhetsutövarna flera alternativ för hur de kan fullgöra sin skyldighet.

De viktigaste bestämmelserna i lagen om utsläppshandel gäller fördelning, registrering, överlåtelse, överlämnande och annullering av utsläppsrätter samt utverkande av sådant tillstånd för utsläpp av växthusgaser och sådan pålitlig övervakning av utsläpp som krävs av de anläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel. Lagen om utsläppshandel innehåller bestämmelser om beredningen av och beslutsfattandet för hur utsläppsrätterna skall fördelas samt fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2005—2007.

För ett enhetligt genomförande av utsläppshandelsdirektivet föreslås att lagens tillämpningsområde utvidgas. Lagen föreslås omfatta förbränningsprocesserna för framställning av eten och propen, stenull och kimirök på det sätt som kommissionen förutsätter.

I lagen föreslås bestämmelser om fördelningsmetoden och detaljerade fördelningskriterier för utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Utsläppsrätterna skall delas ut kostnadsfritt till verksamhetsutövarna. Anläggningarna och delar av deras produktion skall också under perioden 2008—2012 delas in i undergrupper på basis av arten av verksamheten eller den produkt som produceras. För varje undergrupp fastställs särskilda fördelningskriterier.

Det centrala fördelningskriteriet för utsläppsrätter skall fortfarande vara anläggningarnas utsläppshistoria under åren 1998—2002. När utsläppsrätterna för kondenselektricitet beräknas skall utsläppshistorien under åren 2000—2003 användas. På de kalkylerade antal utsläppsrätter som beräknats huvudsakligen utifrån utsläppshistorien skall undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning tillämpas. Det kalkylerade antalet utsläppsrätter för industriella processer och industrins energiproduktion skall skäras ned minst och det kalkylerade antalet för kondenselektricitet mest. Den koefficient för effektivitet som skall tillämpas

på industriella processer är 0,95 och den som skall tillämpas på industrins energiproduktion 0,90. Den koefficient för nedskärning som skall tillämpas på produktion av fjärrvärme och på produktion av el i samband därmed är 0,80, och den som skall tillämpas på produktion av kondenselektricitet 0,33.

För nya anläggningar som börjar omfattas av utsläppshandelssystemet efter det att beslut om förslaget till nationell fördelningsplan har fattats och för ändringar av anläggningar föreskrivs särskilda fördelningskriterier för utsläppsrätterna. I fråga om dessa nya deltagare tillämpas samma koefficienter för nedskärning och för effektivitet som i fråga om gamla anläggningar.

I propositionen ingår också de ändringar som länkdirektivet förutsätter och som gäller rättigheter och skyldigheter som verksamhetsutövarna vid sådana anläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel har i anslutning till användningen av projektenheter inom Europeiska unionens utsläppshandelssystem. Användningen av projektbaserade mekanismer innebär i praktiken att en verksamhetsutövare kan fullgöra en del av sin skyldighet att årligen överlämna utsläppsrätter genom att föra över ett motsvarande antal projektenheter till det nationella registret för fullgörande av skyldigheten i fråga. Bestämmelser om detta föreslås i lagen.

Det föreslås att det i förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 även fastställs en procentandel som anger den andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning till vilken verksamhetsutövaren högst kan använda projektenheter. Procentandelen fastställs genom beslut av statsrådet.

Enligt propositionen skall en verksamhetsutövare under utsläppshandelsperioden 2005—2007 kunna använda CER under förutsättning att den oberoende transaktionslogg som FN:s klimatkonventions sekretariat upprätthåller är i användning.

I länkdirektivet finns bestämmelser om begränsningar i fråga om projekt som gäller markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruksverksamhet, dvs. så kallade kolsänkeprojekt, samt i fråga om kärnkraftsprojekt. För att dessa begränsningar skall verkställas föreslås i lagen en bestämmelse

om att verksamhetsutövaren inte får använda projektenheter som härstammar från kolsänkeprojekt eller kärnkraftsprojekt. Verksamhetsutövaren skall vid behov lämna in en utredning om projektenheternas ursprung till utsläppshandelsmyndigheten. Det föreslås att användningen av projektenheter som härstammar från kolsänke- eller kärnkraftsprojekt och försummelse att lämna in en utredning om projektenheternas ursprung skall vara straffbart. En förutsättning för straffbar-

het är uppsåt eller grov oaktsamhet.

Det föreslås att beslutsfattandet i fråga om de utsläppsrätter som skall beviljas nya deltagare överförs från statsrådet till handels- och industriministeriet. I lagen föreslås också vissa andra ändringar som är nödvändiga för att systemet skall fungera.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	4
ALLMÄN MOTIVERING.....	6
1. Inledning.....	6
2. Nuläge	8
2.1. Klimatkonventionen, Kyotoprotokollet och verkställighetsreglerna från Marrakech	8
Klimatkonventionen och Kyotoprotokollet	8
Principer gällande användningen av Kyotomekanismerna	9
Gemensamt genomförande	10
Mekanismen för en ren utveckling.....	11
Utsläppshandel mellan avtalsparterna	12
Verkställighetsreglerna från Marrakech.....	12
Åtagandeperiodsreserv.....	13
2.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning	13
2.2.1. Utsläppshandelsdirektivet.....	13
2.2.2. Kommissionens anvisningar om utarbetandet av en nationell fördelningsplan för perioden 2008—2012	15
2.2.3. Länkdirektivet.....	15
Additionalitetsprincipen.....	16
Kärnkraftsprojekt och kolsänkeprojekt.....	16
Projektverksamhetens miljökonsekvenser och sociala konsekvenser.....	17
Projekt som genomförs i EU-medlemsstaterna.....	17
Inhemska projekt.....	18
2.2.4. Kommissionens registerförordning	18
2.3. Lagen om utsläppshandel och annat genomförande av utsläppshandelsdirektivet	18
2.4. Verkställandet av utsläppshandelsdirektivet på Åland.....	20
2.5. Lagstiftning som gäller användningen av Kyotomekanismerna	21
2.6. Växthusgasutsläppens utveckling.....	21
2.6.1. Växthusgasutsläppens utveckling inom Europeiska gemenskapen.....	21
2.6.2. Växthusgasutsläppens utveckling i Finland	22
2.7. Utvecklingen av utsläppsrätts- och mekanismmarknaden	23
2.7.1. Utvecklingen av EU:s utsläppsrättsmarknad.....	23
2.7.2. Utvecklingen på mekanismmarknaden.....	24
2.7.3. Mellanstatlig utsläppshandel	26
2.8. Den nationella strategin för verkställande av Kyotoprotokollet	26
2.9. Övriga länder	27
2.9.1. Olika länders nationella fördelningsplaner för utsläppshandelsperioden 2005-2007	27
2.9.2. Olika länders nationella fördelningsplaner för utsläppshandelsperioden 2008—2012	29
2.9.3. Genomförande av länkdirektivet i olika länder	30
2.10. Bedömning av nuläget	31

2.10.1.	Allmänt	31
2.10.2.	Tillämpningsområde och fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—2012.....	31
2.10.3.	Genomförande av länkdirektivet.....	32
2.10.4.	Andra behov av ändringar i utsläppshandelslagen	33
3.	Målsättning och de viktigaste förslagen.....	33
3.1.	Målsättning.....	33
3.2.	De viktigaste förslagen.....	33
3.2.1.	Tillämpningsområde samt fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2008—2012	33
3.2.2.	Genomförande av länkdirektivet.....	34
3.2.3.	Övriga ändringar i lagen om utsläppshandel.....	36
4.	Propositionens konsekvenser	36
4.1.	Ekonomiska konsekvenser	36
4.1.1.	Allmänt	36
4.1.2.	Statsekonomi	37
4.1.3.	Samhällsekonomi	37
4.1.4.	Konsekvenser för bränslepriser och energiproduktion.....	38
4.2.	Konsekvenser för företagen	39
4.2.1.	Konsekvenser för företagen inom utsläppshandelssektorn	39
4.2.2.	Konsekvenser för priset på el och värme.....	41
4.3.	Konsekvenser för organisation och personal	42
4.4.	Konsekvenser för miljön	42
5.	Beredningen av propositionen	43
5.1.	Beredningsorgan	43
5.2.	Remissyttranden	43
	De synpunkter som togs upp i utlåtandena	44
	DETALJMOTIVERING.....	46
1.	Lag om utsläppshandel.....	46
3 kap.	Förslag till nationell fördelningsplan och fördelningsmetoden för utsläppsrätterna	49
3 a kap.	Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2005—2007.	50
3 b kap.	Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008-2012.....	50
6 a kap.	Användning av projektenheter	74
2.	Ikraftträdande.....	80
3.	Lagstiftningsordning	81
	LAGFÖRSLAGET	83
	om ändring av lagen om utsläppshandel	83
	BILAGA.....	104
	PARALLELLTEXTER.....	104
	om ändring av lagen om utsläppshandel	104

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Europaparlamentets och rådets direktiv om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom Europa (2003/87/EG), nedan *utsläppshandelsdirektivet*, trädde i kraft den 25 oktober 2003. Utsläppshandelsdirektivet skapar en marknad för utsläppsrätter som omfattar hela gemenskapen. Utsläppshandeln grundar sig på tanken att utsläppen reduceras där det är som mest kostnadseffektivt. Gemenskapens interna utsläppshandelssystem togs i bruk vid ingången av 2005.

Syftet med utsläppshandelsdirektivet är att utsläppen från de sektorer som omfattas av utsläppshandelssystemet kan hållas inom gränserna för den totala utsläppsmängd som fastställts i de nationella fördelningsplanerna för utsläppsrätter. Fördelningen av utsläppsrätterna grundar sig på en nationell fördelningsplan för utsläppsrätter. Den nationella fördelningsplanen görs upp per utsläppshandelsperiod. Den första perioden är 2005—2007 och efter det övergår man till Kyoto-protokollets åtagandeperiod 2008—2012 och till därpå följande perioder på fem år. Fördelningsplanen skall anmälas till Europeiska gemenskapernas kommission. Kommissionen kan föreslå ändringar i fördelningsplanen eller förkasta den. Finlands skyldighet att begränsa utsläppen av växthusgaser i enlighet med Kyoto-protokollet och EU:s bördefördelning samt bestämmelserna i direktivet ställer ramar för hur stort antal utsläppsrätter som i Finland kan fördelas på de anläggningar som omfattas av utsläppshandelssystemet. Efter kommissionens behandling beviljas verksamhetsutövarna vid anläggningarna utsläppsrätter genom ett beslut av statsrådet.

Verksamhetsutövarna vid de anläggningar som omfattas av utsläppshandelssystemet skall bevaka koldioxidutsläppen från anläggningarna och årligen rapportera om dem till en behörig myndighet. Verksamhetsutövarna skall årligen överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar anläggningens utsläpp under föregående kalenderår till den behöriga

myndigheten.

Om en verksamhetsutövare har färre utsläppsrätter än vad som motsvarar de verkliga utsläppen, måste den köpa utsläppsrätter. Om verksamhetsutövaren åter har flera utsläppsrätter än vad de verkliga utsläppen kräver, kan den sälja utsläppsrätter eller behålla dem för senare år under utsläppshandelsperioden. Priset på en utsläppsrätt fastställs på gemenskapsmarknaden. Priset på utsläppsrätter har varierat mellan 31 euro och under 10 euro.

Utsläppshandelssystemet täcker koldioxidutsläppen från stora industrianläggningar och förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt. Inom gemenskapen omfattar systemet ca 11 500 anläggningar. Det totala antalet utsläppsrätter i de nationella fördelningsplaner som godkänts av kommissionen under utsläppshandelsperioden 2005—2007 är 6 572,4 miljoner utsläppsrätter, dvs. ton koldioxid. I Finland omfattas ca 350 anläggningar av utsläppshandelsdirektivet. Eftersom man i Finland har inbegripit anläggningar med en tillförd effekt på högst 20 megawatt som producerar värme för ett fjärrvärmenät i systemet på det sätt som utsläppshandelsdirektivet förutsätter, ökar antalet anläggningar till ca 580. Under perioden 2005—2007 motsvarar det totala antalet utsläppsrätter i den nationella fördelningsplanen för Finland som godkänts av kommissionen 136 miljoner ton koldioxid.

I Finland har utsläppshandelsdirektivet genomförts genom lagen om utsläppshandel (683/2004), vilken trädde i kraft till vissa delar den 4 augusti 2004 och i sin helhet den 15 december 2004 (förordning 1083/2004). De viktigaste bestämmelserna i lagen gäller fördelning, registrering, överlåtelse, överlämnande och annullering av utsläppsrätter samt tillstånd för utsläpp av växthusgaser och pålitlig övervakning av utsläpp, vilket fordras av de anläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel. En pålitlig övervakning av koldioxidutsläppen är en viktig utgångspunkt vid tillståndsprövningen. Det anläggningsvisa tillståndet beviljas av Energimark-

nadsverket som är utsläppshandelsmyndighet.

Lagen om utsläppshandel innehåller bestämmelser om beredningen av och beslutsfattandet om hur utsläppsrätterna skall fördelas samt fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2005—2007. Statsrådet fattar beslut om det förslag till nationell fördelningsplan som skall anmälas till kommissionen och om de beslut om beviljande av utsläppsrätter för enskilda anläggningar som fattas efter kommissionens behandling. Utsläppsrätterna registreras årligen i jämnstora poster i det nationella register som upprätthålls av utsläppshandelsmyndigheten, där de är till verksamhetsutövarnas förfogande.

Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 delades utsläppsrätterna ut gratis till verksamhetsutövarna. Anläggningarna och delar av deras produktion delades in i undergrupper på basis av arten av verksamheten eller den produkt som produceras. För varje undergrupp fastställdes särskilda fördelningskriterier. Det centrala fördelningskriteriet för utsläppsrätterna var fortfarande anläggningarnas utsläppshistoria under åren 1998—2002. När utsläppsrätterna för kondensel beräknas skall utsläppshistorien under åren 2000—2003 användas.

Utsläppshandelsdirektivet ändrades den 27 oktober 2004 genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen. Direktivet gäller Kyoto-protokollets projektbaserade mekanismer (nedan länkdirektivet). Direktivet trädde i kraft den 13 november 2004. I länkdirektivet finns bestämmelser om hur de utsläppsminskningar som uppnåtts genom Kyoto-protokollets projektbaserade mekanismer skall användas i EU:s utsläppshandelssystem. De utsläppsminskningar som här åsyftas är certifierade utsläppsminskningar (CER) som genereras i utvecklingsländerna genom mekanismer för en ren utveckling och utsläppsminskningens enheter (ERU) som genereras genom projekt som genomförs gemensamt i ett annat industriland som har ratificerat Kyoto-protokollet.

Enligt länkdirektivet kan en medlemsstat

tillåta att verksamhetsutövarna får använda CER och ERU inom EU:s utsläppshandelssystem. Detta ökar utbudet på sådana utsläppsenheter som får användas inom utsläppshandelssystemet och ger på så sätt verksamhetsutövarna flera alternativ för hur de kan fullgöra sin skyldighet att överlämna utsläppsrätter.

När det gäller kvantitet fastställer länkdirektivet ingen övre gräns för användningen av CER och ERU. I den nationella fördelningsplanen för 2008—2012 och därpå följande femårsperioder fastställer medlemsstaterna en procentandel för den aktuella perioden, vilken anger till hur stor andel av de utsläppsrätter som delats ut åt varje anläggning verksamhetsutövarna kan använda CER och ERU. Medlemsstaterna beslutar om hur användningen av CER och ERU begränsas, med beaktande av de tillämpliga bestämmelserna i Kyotoprotokollet och de beslut som antagits inom ramen för det, för att uppfylla kraven i dessa om att användningen av mekanismer bör vara supplementär till nationella åtgärder (den s.k. additionalitetsprincipen).

För ett enhetligt genomförande av utsläppshandelsdirektivet föreslås att tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel utvidgas så att det omfattar förbränningsprocesserna för framställning av eten och propen, mineralull och kimrök på det sätt som kommissionen förutsätter. I Finland framställs inte kimrök.

I propositionen föreslås att till lagen om utsläppshandel fogas fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Det föreslås att utsläppsrätterna skall delas ut gratis till verksamhetsutövarna. Anläggningarna och delar av deras produktion skall också under perioden 2008—2012 delas in i undergrupper på basis av arten av verksamheten eller den produkt som produceras. För varje undergrupp fastställs särskilda fördelningskriterier. Det centrala fördelningskriteriet för utsläppsrätter skall fortfarande vara anläggningarnas utsläppshistoria under åren 1998—2002. När utsläppsrätterna för kondenselektricitet beräknas skall utsläppshistorien under åren 2000—2003 användas. På de kalkylerade antal utsläppsrätter som beräknats utifrån utsläppshistorien skall undergruppspecifika

koefficienter för effektivitet eller för nedskärning tillämpas. Det antal utsläppsrätter som beräknats utgående från utsläppshistorien för de industriella processerna och industrins energiproduktion skall skäras ned minst och antalet för kondenselektricitet mest. Den koefficient för effektivitet som skall tillämpas på industriella processer är 0,95 och den som skall tillämpas på industrins energiproduktion 0,90. Den koefficient för nedskärning som skall tillämpas på produktion av fjärrvärme och på produktion av el i samband därmed är 0,80, och den som skall tillämpas på produktion av kondenselektricitet 0,33.

För nya anläggningar som börjar omfattas av utsläppshandelssystemet efter det att beslut om förslaget till nationell fördelningsplan har fattats och för ändringar av anläggningar föreskrivs särskilda fördelningskriterier för utsläppsrätterna. I fråga om dessa nya deltagare tillämpas samma koefficienter för nedskärning och för effektivitet som i fråga om gamla anläggningar.

Användningen av CER och ERU, dvs. projektenheter som genererats genom Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer, inom EU:s utsläppshandelssystem kräver även att lagen om utsläppshandel ändras. I lagen om utsläppshandel föreslås sådana ändringar som länkdirektivet förutsätter och som gäller rättigheter och skyldigheter som verksamhetsutövarna vid sådana anläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel har i anslutning till användningen av projektenheter inom EU:s utsläppshandelssystem. Användningen av projektbaserade mekanismer innebär i praktiken att en verksamhetsutövare skall kunna fullgöra en del av sin skyldighet att årligen överlämna utsläppsrätter genom att föra över ett motsvarande antal projektenheter till det nationella registret för fullgörande av skyldigheten i fråga. Bestämmelser om detta föreslås i lagen om utsläppshandel.

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall det enligt lagen om utsläppshandel i förslaget till nationell fördelningsplan även fastställas en procentandel som anger den andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning till vilken verksamhetsutövaren högst kan använda projektenheter. Med kalkylerade utsläppsrätter avses det an-

tal utsläppsrätter på vilket inte har tillämpats undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning och inte heller s.k. anpassningskoefficienter. Procentandelen anges inte i lagen utan den fastställs genom beslut av statsrådet. Vid sitt beslutsfattande om procentandelen skall statsrådet beakta additionalitetsprincipen i enlighet med Kyotoprotokollet och protokollets verkställighetsregler. Enligt den skall mekanismerna vara supplementära till nationella åtgärder.

Enligt propositionen skall en verksamhetsutövare under utsläppshandelsperioden 2005—2007 kunna använda CER under förutsättning att den oberoende transaktionslogg som FN:s klimatkonventions sekretariat upprätthåller är i användning.

I länkdirektivet finns bestämmelser om begränsningar i fråga om projekt som gäller markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruksverksamhet, dvs. så kallade kolsänkeprojekt, samt i fråga om kärnkraftsprojekt. För att dessa begränsningar skall verkställas föreslås i lagen en bestämmelse om att verksamhetsutövaren inte får använda projektenheter som härstammar från kolsänkeprojekt eller kärnkraftsprojekt. Verksamhetsutövaren skall vid behov lämna in en utredning om projektenheternas ursprung till utsläppshandelsmyndigheten. Det föreslås att användningen av projektenheter som härstammar från kolsänke- eller kärnkraftsprojekt och försummelse att lämna in en utredning om projektenheternas ursprung skall vara straffbart. En förutsättning för straffbarhet är att gärningen eller försummelsen skett avsiktligt eller av grov oaktsamhet.

Det föreslås att beslutsfattandet i fråga om de utsläppsrätter som skall beviljas nya deltagare överförs från statsrådet till handels- och industriministeriet. I lagen om utsläppshandel föreslås också vissa andra ändringar som är nödvändiga för att systemet skall fungera.

2. Nuläge

2.1. Klimatkonventionen, Kyotoprotokollet och verkställighetsreglerna från Marrakech

Klimatkonventionen och Kyotoprotokollet

Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring (FördrS 61/1994, ändrad FördrS 82/1998), nedan *klimatkonventionen*, godkändes vid FN:s miljö- och utvecklingskonferens i Rio de Janeiro år 1992. Konventionen trädde internationellt i kraft år 1994 och omfattar för närvarande närmare 190 avtalsparter, däribland alla EU:s medlemsstater och Europeiska gemenskapen. Enligt artikel 2 i klimatkonventionens mål att stabilisera atmosfärens koncentration av växthusgaser på en nivå som skulle förhindra farlig antropogen störning i klimatsystemet.

Kyotoprotokollet till FN:s ramkonvention om klimatförändringar, nedan Kyotoprotokollet (FördrS 12—13/2005), kompletterar klimatkonventionen. Kyotoprotokollet, vilket innehåller juridiska skyldigheter, godkändes i Kyoto i Japan vid den tredje partskonferensen till klimatkonventionen (COP 3) som hölls den 11 december 1997. Europeiska gemenskapen och de 15 medlemsstaterna i EU ratificerade Kyotoprotokollet den 31 maj 2002. Protokollet trädde i kraft den 16 februari 2005. I protokollet ingick i juni 2006 163 avtalsparter och det täcker 61,6 procent av 1990 års koldioxidutsläpp från länderna i klimatkonventionens bilaga I, dvs. industriländerna. USA och Australien har meddelat att de inte ratificerar protokollet.

Kyotoprotokollet ålägger avtalsparterna skyldigheter i fråga om minskning av utsläppen, vilka är bindande såväl tidsmässigt som kvantitativt. Protokollet förutsätter att de industriländer som har ratificerat konventionen förbinder sig att under perioden 2008—2012 minska sex typer av växthusgaser – koldioxid (CO₂), metan (CH₄), dikväveoxid eller kväveoxidul (N₂O), fluorkolväten (HFC), perfluorkolväten (PFC) och svavelhexafluorid (SF₆) – med i medeltal 5 procent jämfört med 1990 års utsläppsnivå. Protokollet gäller i begränsad utsträckning även förändrad markanvändning och kolsänkor.

Olika industriländer har olika stor skyldighet att minska utsläppen. Utsläppen av växthusgaser från Europeiska gemenskapen och EU:s 15 gamla medlemsstater skall i medeltal vara högst 92 procent av 1990 års utsläpp under åtagandeperioden 2008—2012. Protokollet ålägger inte utvecklingsländerna några skyldigheter i fråga om begränsning eller

minskning av utsläppen. Av de nya medlemsländerna i EU har Malta och Cypern ingen skyldighet att minska sina utsläpp. De andra nya medlemsstaternas skyldighet att minska utsläppen varierar med mellan 6 och 8 procent.

Enligt Kyotoprotokollet kan två eller flera industriländer inbördes komma överens om att gemensamt fullgöra sina skyldigheter att minska sina utsläpp. Förutsättningen är att summan av de utsläppstak som har fastställts för dessa länder i protokollet inte överskrids. För alla EU:s 15 gamla medlemsstater bokfördes i protokollets bilaga B en gemensam skyldighet att minska utsläppen med 8 procent. Medlemsstaternas kvantifierade skyldighet att minska eller begränsa utsläppen har fastställts internt inom Europeiska unionen. Avtalet om bördefördelning mellan gemenskapen och de 15 gamla medlemsstaterna, nedan avtalet om bördefördelning, skrevs in i rådets slutsatser den 16—17 juni 1998 och med stöd av avtalet har medlemsstaterna sinsemellan delat den skyldighet att minska utsläppen som ålagts dem genom det ovan nämnda protokollet. En medlemsstats skyldighet i fråga om minskning eller begränsning av utsläpp grundar sig på beslut 2002/359/EG och Kyotoprotokollet. Enligt den fastställda bördefördelningen får Finlands årliga växthusgasutsläpp under 2008—2012 i genomsnitt vara högst så stora som de var år 1990.

Principer gällande användningen av Kyoto-mekanismerna

I Kyotoprotokollet ingår bestämmelser om sådana metoder för fullgörande av utsläppsreduceringsskyldigheterna som ökar flexibiliteten, medräknat de så kallade Kyotomekanismerna. Mekanismerna är projektbaserat gemensamt genomförande (Joint Implementation, JI), den projektbaserade mekanismen för en ren utveckling (Clean Development Mechanism, CDM) och utsläppshandel (Emissions Trading, ET). I praktiken innebär mekanismerna ett slags handel med utsläppsenheter mellan stater eller företag. Målet är att främja fullgörandet av utsläppsreduceringsskyldigheterna enligt Kyotoprotokollet på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.

Utnyttjandet av mekanismer utgår alltid från att de stater som har ratificerat Kyoto-protokollet deltar frivilligt och kräver de deltagande staternas samtycke. Avtalsparterna kan auktorisera juridiska personer att delta i projektverksamhet som genererar utsläppsminskningssenheter samt att överlämna och förvärva utsläppsminskningssenheter. Staten ansvarar dock även i detta fall för sina åtaganden enligt protokollet, dvs. till exempel för sina utsläppsreduceringsskyldigheter.

Bestämmelser om användningen av utsläppsenheter som genererats i den internationella utsläppshandeln och genom projektbaserade mekanismer, dvs. gemensamt genomförande (JI-projekt) och mekanismen för en ren utveckling (CDM-projekt), för fullgörande av utsläppsreduceringsskyldigheten för de industriländer som har ratificerat Kyoto-protokollet finns i artikel 3 punkt 10, 11 och 12 i protokollet. Enligt dessa punkter skall de utsläppsminskningssenheter (Emission Reduction Unit; ERU) som en avtalspart har förvärvat läggas till den utsläppsmängd som tilldelats den förvärvande parten (Assigned Amount; AA) och på motsvarande sätt dras från den säljande partens tilldelade utsläppsmängd. Vad beträffar mekanismen för en ren utveckling skall certifierande utsläppsminskningar (Certified Emission Reduction; CER) som förvärvats i enlighet med artikel 12 läggas till den förvärvande partens tilldelade utsläppsmängd.

Projektet skall ge upphov till sådana utsläppsminskningar eller ökning av antalet kolsänkor som inte skulle ha skett utan projektet. De här begreppen i Kyotoprotokollet har preciserats med de s.k. verkställighetsreglerna från Marrakech år 2001, vilka godkändes formellt vid det första mötet mellan avtalsparterna i Kyotoprotokollet (COP/MOP1, nedan partsmötet) den 28.11 – 9.12 2005 i Montreal.

Användningen av mekanismer skall vara supplementär till de nationella åtgärderna vid fullgörandet av utsläppsreduceringsskyldigheten (den s.k. additionalitetsprincipen). Enligt Kyotoprotokollet skall JI-projekt i enlighet med artikel 6 och tilldelade utsläppsenheter (Assigned Amount Unit; AAU) som förvärvats i enlighet med artikel 17 vara supplementära till de nationella åtgärderna vid

fullgörandet av de skyldigheter i fråga om minskning eller begränsning av utsläpp som anges i artikel 3. Med CDM-projekt i enlighet med artikel 12 kan man fullgöra en del av ett lands skyldighet att minska eller begränsa utsläppen på det sätt som fastslogs under det första partsmötet (COP/MOP1).

Någon kvantitativ tolkning av denna additionalitet erbjuder protokollet dock inte och inte heller finns det någon sådan i de verkställighetsregler som antagits utgående från protokollet. Som bakgrund ligger dock ett behov av att försäkra sig om att verkliga utsläppsminskningar även kan fås till stånd i industriländer som är skyldiga att minska eller begränsa sina utsläpp. EU:s utsläppshandelssystem inverkar på vart minskningsåtgärderna blir förlagda inom gemenskapsområdet. I de förhållanden som råder när det gäller den fria utsläppshandeln mellan företag är en enkel tolkning eller uppföljning av additionalitetsprincipen på nationell nivå inte möjlig, utan begreppet förblir en allmän princip. Verkställighetsreglerna från Marrakech förutsätter dock att de inhemska åtgärderna skall utgöra en betydande del av de nationella utsläppsminskningarna.

Gemensamt genomförande

I gemensamt genomförande (JI), om vilket det finns bestämmelser i artikel 6 i Kyotoprotokollet, är det fråga om en eller flera industriländers deltagande i projekt som genomförs i ett annat industriland, i den s.k. värdstaten. Som ersättning för de uppkomna utsläppsminskningarna får ett deltagande land, dvs. det som köper, en del av eller hela den mängd av värdstatens tilldelade utsläppsmängd som motsvarar minskningarna. Detta sker på så sätt att en del av de tilldelade utsläppsenheterna (assigned amount unit, AAU) som ingår i värdstatens register och som har använts för att uttrycka den tilldelade utsläppsmängden får beteckningen utsläppsminskningssenheter (emission reduction unit, ERU), och dessa ERU-enheter överförs till det eller de deltagande ländernas register. Också s.k. sänkkrediter (removal unit, RMU) vilka beskriver förändringen i mängden växthusgaser (i praktiken koldioxid) som binds i sänkor för växthusgaser (i prakti-

ken skogar) kan omvandlas till ERU-enheter.

Också sådana projekt som har inletts innan Kyotoprotokollet trädde i kraft kan godkännas som JI-projekt, dock inte projekt som inletts före år 2000. Utsläppsminskningssenheter kan dock utfärdas först för utsläppsminskningar år 2008.

I fråga om gemensamt genomförande förutsätts i protokollet utöver iakttagande av den ovan nämnda additionalitetsprincipen att avtalsparterna godkänt projektet i fråga och att varje sådant projekt innebär en minskning av utsläpp från källor eller en ökning av upptag i kolsänkor som går utöver vad som annars skulle uppnås. En avtalspart kan inte förvärva utsläppsminskningssenheter om den inte har fullgjort överenskomna skyldigheter när det gäller beräkningarna av och rapporteringen i fråga om utsläpp.

Enligt verkställighetsreglerna från Marrakech som godkändes 2001 kan övervakningen av JI-projekt verkställas på två sätt. Enligt det första alternativet (det s.k. första spåret) gör de länder som är avtalsparter sinsemellan upp en överenskommelse i frågan. Förutsättningen för detta är att länderna fullgör de skyldigheter som ingår i protokollet gällande inventering av utsläpp och övrig rapportering. Enligt det andra alternativet (det s.k. andra spåret) verifieras utsläppsminskningarna genom tungt förfarande underställt en särskild övervakningskommitté och en oberoende instans som är bemyndigad för denna uppgift verifierar utsläppsminskningarna. Eftersom man genom JI-projekt enbart överför utsläppsenheter mellan sådana länder som har en nationell utsläppsgräns, ligger det i båda parternas intresse att se till att deras tilldelade utsläppsmängd inte överskrids.

Mekanismen för en ren utveckling

Mekanismen för en ren utveckling (CDM) definieras i artikel 12 i Kyotoprotokollet. Inom ramen för CDM deltar industriländer i projekt som genomförs i utvecklingsländer. Härvid är det inte fråga om överföring av utsläppsenheter från ett lands register till ett annat. Därför måste även tillsynen vara strängare, eftersom värdstaten inte har i Kyotoprotokollet föreskriven skyldighet att ha ett tillförlitligt utvärderingssystem för utsläpp

och det inte nödvändigtvis ligger i värdstatens intresse att låta bli att överdriva mängden uppkomna utsläppsminskningar. För CDM-projekten har det följaktligen skapats ett internationellt tillsynsorgan, en verkställande styrelse (CDM Executive Board) som är underställd Kyotoprotokollets partsmöte.

CDM-styrelsen godkänner både enskilda CDM-projekt och de förfaringsätt (metodologier) som skall användas vid bedömningen av de utsläppsminskningar som de ger upphov till. Vidare godkänner styrelsen de oavhängiga inrättningar som är behöriga att verifiera utsläppsminskningarna och bekräftar mängden certifierade utsläppsreduktioner (certified emissions reductions, CER) som uppkommer av enskilda projekt. De uppkomna CER-enheterna registreras i CDM-registret, som är underställt styrelsen. Från detta register kan de under vissa förutsättningar överföras till de nationella registren i de industriländer som deltagit i projektet.

Som CDM-projekt duger inte andra projekt som gäller markanvändning, förändrad markanvändning eller skogsbruk än nybeskognings- och återbeskogningsprojekt. Inte heller av de CER-enheter som erhålls från dessa kan ett industriland under den första åtagandeperioden utnyttja mer än motsvarande 5 procent av sin tilldelade utsläppsmängd.

Enligt artikel 12.5 i protokollet certifierar de operativa organ som verifierar CDM-projekt och som utses av partskonferensen i dess funktion som protokollets partsmöte utsläppsminskningar som är resultat av CDM-projektverksamhet på grundval av följande kriterier: frivilligt deltagande som godkänts av var och en av de berörda avtalsparterna (staterna), verkliga, mätbara och varaktiga fördelar som har samband med begränsning av klimatförändringar samt utsläppsminskningar som går utöver sådana som skulle ha inträffat om ingen certifierad projektaktivitet hade förekommit.

Enligt punkt 7 i artikeln skall vidare partskonferensen i sin funktion som protokollets partsmöte vid sitt första möte (COP/MOP1) upprätta former och förfaranden i syfte att säkerställa klarhet, effektivitet och kontroll genom oberoende revision och verifiering av projektaktiviteter. I enlighet med vad som beslöts i Marrakech år 2001 följer partsmötet

principer som mycket väl kan jämföras med de principer för förfarande som anges i artikel 6 och som gäller JI-projekt inom det så kallade andra spåret.

Enligt artikel 12.8 skall partskonferensen i sin funktion som protokollets partsmöte se till att en del av förtjänsten från certifierade projektaktiviteter användas dels för att täcka förvaltningskostnader, dels för att täcka anpassningskostnaderna för de avtalsparter som är utvecklingsländer och som är särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändring. De avgifter som tas ut av förtjänsten från dessa projekt minskar rätten till förtjänst från enskilda projekt för de företag som deltar i projekten. Utgående från de beslut som fattades i Marrakech har man för avsikt att göra förvaltningen av CDM självfinansierande.

Enligt punkt 9 i artikeln skall rätt att delta i CDM-projektverksamhet, inklusive bl.a. förvärvande av certifierade utsläppsminskningar, tillkomma privata och/eller offentliga juridiska personer och deltagandet skall följa de anvisningar som ges av det verkställande organet för CDM. Anvisningar av detta slag har redan getts och torde även ges i fortsättningen.

Enligt artikel 12.10 får certifierade utsläppsminskningar som genererats genom mekanismen för en ren utveckling och som uppnåtts från år 2000 till den första åtagandeperiodens början utnyttjas för fullgörande av utsläppsreduceringsskyldigheterna under protokollets första åtagandeperiod, dvs. åren 2008—2012. Enligt verkställighetsreglerna från Marrakech får man redan från och med den 1 januari 2000 producera CER även retroaktivt genom redan påbörjade projekt, ifall projekten registreras före den 31 december 2005. Av länkdirektivet följer dock att CER som genererats före 2008 inte kan användas under Kyotoprotokollets åtagandeperiod om företagen har använt sina förvärvade CER inom EU:s utsläppshandelssystem under perioden 2005—2007.

Utsläppshandel mellan avtalsparterna

Om den internationella utsläppshandeln (ET) finns mycket generella bestämmelser i artikel 17 i Kyotoprotokollet. Med denna

handel avses handel mellan staterna med utsläppsenheter av olika typ (AAU, RMU, ERU, CER), dvs. överföring av befintliga utsläppsenheter mellan nationella register. De industriländer som uppfyller behörighetskraven får bedriva utsläppshandel. Artikeln hindrar dock inte att staterna ger företag och andra aktörer fullmakt att bedriva utsläppshandel. Genom EG:s utsläppshandelsdirektiv auktoriseras verksamhetsutövarna vid de anläggningar som omfattas av utsläppshandelsdirektivet att bedriva handel med AAU som omvandlats till utsläppsrätter med företag i EU:s medlemsstater.

Verkställighetsreglerna från Marrakech

Närmare bestämmelser om verkställigheten av skyldigheterna i Kyotoprotokollet ges i beslut som fattas vid protokollets partsmöten. Vid den sjunde partskonferensen till klimatkonventionen (COP7), vilken hölls i Marrakech i oktober-november 2001, uppnåddes enighet i fråga om vilka rekommendationer som skulle gälla Kyotoprotokollets verkställighetsregler. Dessa rekommendationer gäller bland annat Kyotomekanismerna, sänkor, systemet för övervakning av hur protokollets bestämmelser efterföljs samt systemen för beräkning och rapportering i fråga om utsläpp. Bestämmelser om vissa delområden har utfärdats senare och kommer att kompletteras även i fortsättningen. Besluten som fattades i Marrakech har kompletterats bland annat när det gäller förenklade CDM-regler för så kallade småskaliga projekt samt kolsänkeprojekt. Det första mötet mellan avtalsparterna i Kyotoprotokollet (COP/MOP1, nedan partsmötet) hölls den 28.11 – 9.12 2005 i Montreal. Vid mötet godkändes formellt verkställighetsreglerna för Kyotoprotokollet i enlighet med de rekommendationer till beslut som klimatkonventionens partikonferens tagit fram.

I samband med att parterna i klimatkonventionens konferens i Marrakech antog sin rekommendation till de beslut av Kyotoprotokollets partsmöte med vilka en grund skapades för användningen av Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer, inbegrep konferensen också ett stycke om kärnkraftsprojekt i ingressdelen till dessa beslut som gäll-

de konferensens rekommendationer. Enligt detta stycke beaktar parternas konferens att industriländerna har för avsikt att inte räkna sig till godo utsläppsenheter som härstammar från kärnkraftsprojekt. Även om detta ingresstycke inte ingår i protokollets tillämpningsregler och i det i grund och botten är fråga om parternas ensidiga engagemang, tolkas det dock som att användningen av kärnkraftsprojekt utesluts från projektmekanismerna.

Enligt de verkställighetsregler som fastställdes i Marrakech har ett land som omfattas av bilaga I rätt att delta i mekanismer om det uppfyller vissa krav som när det gäller artiklarna 6, 12 och 17 i protokollet har preciserats särskilt. En stor del av de grundläggande kraven är samma för alla mekanismer. En viktig allmän förutsättning är att landet har ratificerat Kyotoprotokollet. Förutsättningar som gäller industriländer är att landets tilldelade utsläppsmängd är fastställd och registrerad på rätt sätt, att landet uppfyller de krav som ställs på systemen för övervakning, beräkning och rapportering och det har lämnat in den senaste årliga nationella utsläppsinventeringen, inklusive en rapport om sänkor, samt att landet har upprättat ett nationellt register med vars hjälp man övervakar det totala antalet utsläppsenheter enligt Kyotoprotokollet samt överlåtandet av dem.

Det anses att ett land har rätt att börja delta senast 16 månader efter det att en rapport om landets nationella tilldelade utsläppsmängd har lämnats in till sekretariatet. En avtalspart har inte rätt att delta om den kommitté som övervakar verkställandet av protokollet konstaterar att landet inte uppfyller de ovan nämnda kraven och övervakningskommittén har meddelat sekretariatet om detta. Sekretariatet upprätthåller en offentlig lista över de länder som har ratificerat Kyotoprotokollet samt över de länder för vilka det har konstaterats att de inte uppfyller vad som krävs för deltagande i mekanismer.

Rätten att delta förutsätter för de projektbaserade mekanismernas (JI, CDM) del att ett land har meddelat sekretariatet om en nationell myndighet för den mekanism som är i fråga. För JI-projektens del skall meddelas nationella anvisningar och förfaranden i fråga om godkännande samt övervakning och

verifiering av projekt.

En avtalsstat som auktoriserar juridiska personer att delta i Kyotomekanismer skall ansvara för att den uppfyller sina skyldigheter enligt Kyotoprotokollet och att de juridiska personernas deltagande sker i enlighet med detta. De juridiska personerna kan överlåta ERU, CER eller AAU enligt artikel 17 enbart i det fall den berörda partsstaten vid tidpunkten för överlåtelsen är berättigad att utföra ett sådant överlåtande.

Åtagandeperiodsreserv

I verkställighetsreglerna från Marrakech ingår bestämmelser om en särskild åtagandeperiodsreserv. Åtagandeperiodsreserven är det minsta antal utsläppsenheter som varje avtalspart som klassificeras som industriland alltid skall ha i sitt register från och med Kyotoprotokollets åtagandeperiod 2008—2012. Syftet med åtagandeperiodsreserven är att förhindra blankning av utsläppsenheter, vilket skulle kunna göra det omöjligt att fullgöra skyldigheterna enligt Kyotoprotokollet.

Åtagandeperiodsreserven är minst 90 procent av den utsläppsmängd som tilldelats avtalsparten eller 100 procent av utsläppsmängden i avtalspartens senast granskade rapport multiplicerat med fem. Reserven består av utsläppsenheter enligt Kyotoprotokollet, dvs. AAU, ERU, CER och RMU. Om reserven inte uppfyller kraven meddelar sekretariatet detta åt avtalsparten, som inom 30 dagar skall se till att reserven når den nivå som krävs. De begränsningar som åtagandeperiodsreserven innebär för överlåtandet av utsläppsenheter gäller dock inte överlåtelse av sådana ERU som har verifierats i enlighet med förfarandet i det andra spåret för JI-projekten, dvs. den verifieringsprocedur som tillämpas av övervakningskommittén för JI.

2.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning

2.2.1. Utsläppshandelsdirektivet

Europaparlamentet och rådet antog i juli 2003 ett direktiv om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom Europa (2003/87/EG; nedan utsläppshandelsdi-

rektivet). Utsläppshandelsdirektivet trädde i kraft den 25 oktober 2003. Direktivet skapar en marknad för utsläppsrätter som omfattar hela gemenskapen. Utsläppshandeln grundar sig på tanken att utsläppen reduceras där det är som billigast. Gemenskapens interna utsläppshandelssystem togs i bruk vid ingången av 2005. Systemet omfattar alla EU:s 25 medlemsstater.

Syftet med utsläppshandelsdirektivet är att utsläppen från de sektorer som omfattas av utsläppshandelssystemet kan hållas inom gränserna för den totala utsläppsmängd som fastställts i de nationella fördelningsplanerna för utsläppsrätter. Fördelningen av utsläppsrätter grundar sig på en nationell fördelningsplan för utsläppsrätter som har godkänts av kommissionen. En utsläppsrätt motsvarar ett ton koldioxid. Den nationella fördelningsplanen görs upp periodvis. Den första perioden är 2005—2007 och efter det övergår man till Kyotoprotokollets åtagandeperiod 2008—2012 och till därpå följande perioder på fem år. Den nationella fördelningsplanen anmäls till kommissionen och övriga medlemsstater. Kommissionen kan föreslå ändringar i den nationella fördelningsplanen och även förkasta den. Efter det att kommissionen har behandlat planen beviljar medlemsstaterna verksamhetsutövarna utsläppsrätter för varje anläggning. Den nationella fördelningsplanen för perioden 2008—2012 skall anmälas till kommissionen och övriga medlemsstater före utgången av juni månad 2006.

De anläggningar som omfattas av utsläppshandelssystemet skall ha ett av en behörig myndighet beviljat tillstånd att släppa ut växthusgaser i miljön. Med tillståndet sammanhänger en skyldighet att övervaka och rapportera om utsläppen samt en förpliktelse att årligen till den behöriga myndigheten överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar anläggningens utsläpp under föregående kalenderår.

Om en verksamhetsutövare har färre utsläppsrätter än vad som motsvarar de verkliga utsläppen, måste den köpa utsläppsrätter på marknaden. Om verksamhetsutövaren åter har flera utsläppsrätter än vad de verkliga utsläppen kräver, kan den sälja utsläppsrätter eller behålla dem för kommande bruk.

Utsläppshandelssystemet täcker koldioxid-

utsläppen från stora industrianläggningar och förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt. Inom Europeiska gemenskapen omfattar systemet ca 11 500 anläggningar. Till systemet hör ovan nämnda förbränningsanläggningar, med undantag av förbränningsanläggningar för farligt avfall och kommunalt avfall, oljeraffinaderier, koksverk, produktion och förädling av järnmetaller, tillverkning av cementklinker, kalk, glas, glasfiber och keramiska produkter vilken överstiger en viss kapacitet samt tillverkning av massa, papper och kartong.

I Finland hör ca 350 anläggningar och ca 170 företag till tillämpningsområdet för utsläppshandelsdirektivet. Eftersom man i Finland i enlighet med 4 § i lagen om utsläppshandel (683/2004) i utsläppshandelssystemet inbegriper sådana anläggningar som producerar värme för ett fjärrvärmenät med en tillförd effekt på högst 20 megawatt, ökar antalet anläggningar med drygt 200, dvs. anläggningarnas antal är ca 580.

I princip gäller direktivet alla växthusgaser som avses i Kyotoprotokollet (koldioxid, metan, kväveoxidul, fluorkolväten, perfluorkolväten och svavelhexafluorid). Under perioderna 2005—2007 och 2008—2012 täcker systemet dock endast utsläpp av koldioxid. Kommissionen skall före utgången av juni månad 2006 lämna in en rapport till Europaparlamentet och rådet om erfarenheterna av utsläppshandelssystemet samt eventuella förslag till utveckling. Kommissionen har meddelat att den först år 2007 kommer att föreslå ändringar i direktivet. Eftersom den nationella fördelningsplanen skall anmälas till kommissionen redan före utgången av juni månad 2006 kan förslagen till ändring inte gälla sådana omständigheter som inverkar på tillämpningsområdet för och innehållet i den nationella fördelningsplanen för perioden 2008—2012.

Utsläppshandel mellan företag som sker i enlighet med direktivet är en gemenskapsintern metod för att begränsa utsläppen av växthusgaser. Under Kyotoprotokollets åtagandeperiod är dock överlåtandet av utsläppsrätter mellan medlemsländer sådan utsläppshandel som avses i artikel 17 i Kyotoprotokollet och medlemsstaterna bör göra sådana ändringar i sin nationella tilldelade ut-

släppsmängd som motsvarar dessa överlåtanden. Enligt artikel 25 i utsläppshandelsdirektivet kan EG sluta avtal med de industriländer som omfattas av bilaga B till Kyotoprotokollet som har ratificerat protokollet, genom vilka utsläppsrätter erkänns mellan gemenskapens system och andra system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser.

2.2.2. *Kommissionens anvisningar om utarbetandet av en nationell fördelningsplan för perioden 2008—2012*

Kommissionen publicerade den 22 december 2005 ett meddelande (KOM(2005)703 slutlig) om riktlinjerna för fördelningsplanerna i EU:s system för handel med utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Meddelandet kompletterar 2004 års meddelande (KOM(2003)830 slutlig) om riktlinjer när det gäller tillämpningen av kriterierna för den nationella fördelningsplanen och force majeure. Kommissionens meddelanden omfattar anvisningar i fråga om såväl fastställandet av det totala antalet utsläppsrätter som fördelningen av utsläppsrätter på olika verksamheter och anläggningar. I meddelandet för år 2005 ingår som bilaga tabeller som medlemsstaten skall fylla i för bedömningen och behandlingen av fördelningsplanen. Bilagorna omfattar de uppgifter som med tanke på bedömningen av den nationella fördelningsplanen för perioden 2008—2012 är viktigast för fastställandet av det totala antalet utsläppsrätter, utsläppsutvecklingen inom de olika sektorerna och fördelningen av utsläppsrätterna på dem.

Kommissionen förutsätter i sitt meddelande 2005 att alla medlemsstater under den andra perioden tillämpar samma definition av begreppet förbränningsanläggning. I sin egen tolkning av begreppet förbränningsanläggning har kommissionen använt en bred definition som omfattar samtliga förbränningsprocesser med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt. Kommissionen anser att vissa förbränningsprocesser, inbegripet förbränningsprocesser vid krackningsanläggningar, framställning av kimrök och vid fackling samt förbränningsprocesser vid ugnar och integrerade stålverk, vilka används vid stora anläggningar som ger upphov till betydande

utsläpp, skall tas in i tillämpningsområdet för direktivet. I fråga om ugnar nämns särskilt stenull och i fråga om fackling nämns särskilt offshoreanläggningar. Kommissionen föreslår dock att det inte skall vara nödvändigt att i direktivets tillämpningsområde ta in förbränningsprocesser vid små anläggningar. Kommissionen har senare meddelat att åtminstone förbränningsprocesser vid integrerade stålverk, förbränningsprocesser för framställning av eten och propen i industriell omfattning, förbränningsprocesser för framställning av stenull och kimrök samt förbränningsprocesser för offshoreproduktion av olja och gas skall ingå i fördelningsplanen för perioden 2008—2012. Kommissionens riktlinjer har skrivits in mötesanteckningarna för kommitténs för klimatförändringar möten den 26 april och 31 maj 2006.

Enligt kommissionen skall fördelningen av utsläppsrätter på anläggningarna inte basera sig på utsläpp eller uppgifter från den första utsläppsperioden. Om man följde dessa skulle de företag som genomfört minskningsåtgärder under den första perioden tilldelas färre utsläppsrätter än andra företag.

Kommissionen godkänner inte justeringar av antalet utsläppsrätter per anläggning efter det att antalet utsläppsrätter per anläggning för hela utsläppshandelsperioden fördelats till verksamhetsutövarna (förbud mot ex-post justering).

2.2.3. *Länkdirektivet*

Med stöd av det så kallade länkdirektivet är det möjligt att inom EU:s utsläppshandelssystem använda sådana utsläppsminskningar som fås till stånd genom Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i överensstämmelse med Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer, nedan länkdirektivet, är en ändring till utsläppshandelsdirektivet som utfärdades den 27 oktober 2004 och som trädde i kraft den 13 november 2004. Direktivet länkar som namnet säger samman de utsläppsminskningar som fås till stånd genom projektbaserade mekanismer med EU:s ut-

släppshandelssystem. Enligt punkt 4 i direktivets ingress skall Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer användas inom gemenskapens utsläppshandelssystem på det sätt som förutsätts i klimatkonventionen och Kyotoprotokollet samt de beslut som antagits inom ramen för dessa. Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer är gemensamt genomförande (JI) och mekanismen för en ren utveckling (CDM) och de utsläppsenheter som genereras genom dem är utsläppsminskningenheter (ERU från JI-projekt) och certifierade utsläppsminskningar (CER från CDM-projekt).

Det centrala målet i länkdirektivet är att ge fler möjligheter att fullgöra skyldigheterna enligt utsläppshandelssystemet till förmånliga kostnader. Detta sänker de totala kostnaderna som uppstår på grund av åtagandena i Kyotoprotokollet och ökar utbudet av utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem. Därutöver är målet att främja efterfrågan på CER och ERU och i förlängningen utvecklingen av, övergången till och ibruktagandet av teknologi som är skonsam för miljön. En större efterfrågan på CER hjälper även de utvecklingsländer som är värdland för projekt att uppnå målen för en hållbar utveckling.

I enlighet med artikel 11a i direktivet kan en medlemsstat låta verksamhetsutövare använda ERU och CER från projektverksamhet inom EU:s utsläppshandelssystem. Enligt artikel 11b.5 i direktivet skall en medlemsstat som tillåter privata eller offentliga företag att delta i projektverksamhet fortsätta att vara ansvarig för att dess åtaganden enligt klimatkonventionen och Kyotoprotokollet uppfylls, och den skall se till att ett sådant deltagande överensstämmer med de riktlinjer, villkor och förfaranden som antagits i enlighet med klimatkonventionen eller Kyotoprotokollet.

De nationella författningar som genomförandet av länkdirektivet förutsätter borde ha satts i kraft senast den 13 november 2005.

Additionalitetsprincipen

I fråga om kvantitet fastställer länkdirektivet ingen övre gräns för användningen av projektbaserade mekanismer. I direktivets ingress konstateras att varje medlemsstat be-

slutar om begränsningen för användning av CER och ERU, med beaktande av de tillämpliga bestämmelserna i Kyotoprotokollet och Marrakechöverenskommelsen, för att uppfylla kraven i dessa om att användningen av mekanismer bör vara supplementär till de nationella åtgärderna. I enlighet med artikel 11a.1 fastställer medlemsstaterna i sina nationella fördelningsplaner för perioden 2008—2012 och därpå följande femårsperioder en procentandel för den aktuella perioden som anger till hur stor andel av de utsläppsrätter som fördelats till varje anläggning verksamhetsutövarna kan använda CER och ERU. Varje medlemsstat fastställer själv procentandelen och kommissionen bedömer om den kan godkännas i samband med godkännandet av den nationella fördelningsplanen.

Medlemsstaterna skall även årligen i en rapport i enlighet med artikel 21 i utsläppshandelsdirektivet informera kommissionen om användningen av ERU och CER inom utsläppshandelssystemet. Dessutom skall medlemsstaterna enligt artikel 30.3 i direktivet vartannat år rapportera till kommissionen om hur additionalitetsprincipen har genomförts på nationell nivå samt vilket förhållande som råder mellan de nationella åtgärderna och användningen av projektbaserade mekanismer. Kommissionen gör upp en rapport utifrån den information som tillhandahållits av medlemsstaterna och lägger vid behov fram förslag i syfte att säkerställa att användningen av mekanismerna är supplementär till de nationella åtgärderna inom gemenskapen.

Kärnkraftsprojekt och kolsänkeprojekt

Enbart utsläppsminskningar som härrör från sådan projektverksamhet som anses vara godtagbar kan användas inom EU:s utsläppshandelssystem. Klimatkonventionens parter har kommit överens om att avhålla sig från att använda ERU eller CER som härstammar från kärnkraftsprojekt. I länkdirektivet ingår bestämmelser om en motsvarande begränsning. Utöver de begränsningar som klimatkonventionens parter tillsammans har kommit överens om, omfattar länkdirektivet även bestämmelser om begränsningar gällande ERU och CER som härrör från markanvändning, förändrad markanvändning och skogs-

bruksverksamhet, dvs. så kallade kolsänkeprojekt. Kolsänkeprojekten innebär så mycket osäkerhet, risker och inverkan att man ännu i detta skede inte har velat sammanföra dem med EU:s utsläppshandelssystem.

I artikel 11a.3 punkterna a och b i länkdirektivet har sådana utsläppsminskningar som härrör från JI- och CDM-projekt i anslutning till kärnkraft och sankor uteslutits från utsläppshandelssystemet. Verksamhetsutövarna skall enligt direktivet avhålla sig från att inom EU:s utsläppshandelssystem använda ERU och CER som härrör från kärnkraftsprojekt under perioderna 2005—2007 och 2008—2012. Enligt direktivet får inte heller ERU och CER från kolsänkeprojekt användas inom EU:s utsläppshandelssystem. I fråga om kolsänkeprojekten kommer kommissionen att ta upp ärendet till ny granskning. Kommissionen kan komma att föreslå föreskrifter om användningen av utsläppsminskningar som härstammar från kolsänkeprojekt samt bestämmelser om hur eventuella risker i anslutning till kolsänkeprojekten skall värderas, så att verksamhetsutövarna kan använda CER och ERU från kolsänkeprojekt från och med ingången av 2008.

Projektverksamhetens miljökonsekvenser och sociala konsekvenser

Enligt artikel 11b.5 i länkdirektivet skall medlemsstaterna försäkra sig om att de som deltar i projektverksamhet iakttar de riktlinjer, villkor och förfaranden som antagits i enlighet med klimatkonventionen och Kyoto-protokollet. En del av dessa gäller bedömning och beaktande av miljökonsekvenser och sociala konsekvenser.

För vattenkraftprojekt på mer än 20 MW skall medlemsstaterna enligt artikel 11b.6 i direktivet, när de godkänner projektverksamhet, se till att relevanta internationella kriterier och riktlinjer respekteras vid utvecklingen av sådan projektverksamhet. Bedömningen sker i enlighet med internationella kriterier, såsom riktlinjerna från Världskommissionen om dammar. Riktlinjerna omfattar följande sju kriterier: att nå allmän acceptans, bedöma olika alternativ, utreda situationen vad gäller redan existerande dammar, bevara floder och livsmiljöer, erkänna och fördela rättigheter,

uppfylla krav samt trygga fred, utveckling och säkerhet inom flodområden. Kriterierna är rekommendationer och är inte juridiskt förpliktande för medlemsländerna. Riktlinjer har även getts ut av bl.a. International Hydropower Association och Internationella energioorganisationen IEA (Hydropower agreement).

Kommissionen granskar i den rapport om genomförandet och utvecklingen av utsläppshandelssystemet som den skall lägga fram före utgången av juni 2006 vilken effekt vattenkraftprojekt med en kapacitet som överstiger 500 MW har på värdländerna och hur utsläppsminskningar som genereras genom projekt av detta slag används inom EU:s utsläppshandelssystem.

Projekt som genomförs i EU-medlemsstaterna

JI-projekt eller CDM-projekt kan även genomföras i EU-medlemsstater (Cypern och Malta). I synnerhet flera nya medlemsstater är värdland för projektverksamhet. I artikel 11b.1 i direktivet förutsätts att när grundscenarierna fastställs för projektverksamhet i nya medlemsstater skall gemenskapens regelverk beaktas i enlighet med anslutningsfördragen. I EG:s regelverk ingår krav på anläggningar och annan verksamhet som har indirekt verkan även på växthusgasutsläppen.

I artikeln finns bestämmelser för undvika dubbelräkning i fråga om ERU eller CER som genereras genom projekt och utsläppsrätter i enlighet med EU:s utsläppshandelssystem. Huvudregeln är att en medlemsstat inte kan utfärda ERU eller CER för minskning eller begränsning av växthusgasutsläpp från anläggningar som omfattas av utsläppshandelsdirektivet. I artikel 11b punkterna 3 och 4 i direktivet bestäms om vilka undantag som skall gälla fram till utgången av 2012. När det gäller projekt som har direkt inverkan på utsläppen från en anläggning inom ramen för utsläppshandeln skall anläggningens verksamhetsutövare enligt artikel 11b annullera det antal utsläppsrätter på anläggningens konto som motsvarar det antal ERU eller CER som anläggningen har erhållit. När det gäller att klarlägga vad det finns för indirekt inverkan på olika anläggningars

utsläppsnivå blir saken svårare. Av denna anledning gör direktivet det möjligt att utfärda utsläppsminskningar som härrör från JI- och CDM-projekt till anläggningar enbart under förutsättning att samma antal utsläppsrätter annulleras i det nationella registret för den medlemsstat där ERU och CER utfärdades.

Kommissionen utfärdar genom ett kommittéförfarande i enlighet med artikel 23 i utsläppshandelsdirektivet verkställighetsregler för undvikande av dubbelräkning.

Inhemska projekt

Varken artiklarna 6 och 12 i Kyotoprotokollet eller länkdirektivet gäller inhemska projekt, dvs. projekt där samma EU-medlemsstat är både investerare och värdland. Enligt artikel 30 i direktivet undersöker kommissionen förfaranden och möjligheter för att från och med 2008 kunna bevilja utsläppsrätter för minskningar eller begränsningar av utsläpp som fås till stånd genom nationell projektverksamhet.

2.2.4. Kommissionens registerförordning

I länkdirektivet ingår inga bestämmelser om vilka förfaranden i anslutning till användningen av utsläppsminskningar som fås till stånd genom projektbaserade mekanismer som skall tillämpas inom EU:s utsläppshandelssystem, utan i detta sammanhang hänvisas det i punkt 6 i direktivets ingress till kommissionens förordning (2216/2004) om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG, nedan kommissionens registerförordning.

Gemenskapens sammanslagna registersystem består av gemenskapsregistret, vilket upprätthålls av kommissionen, och medlemsstaternas register. Syftet med registersystemet är att garantera att beviljandet, överlåntagandet och annulleringen av utsläppsrätter enligt EU:s utsläppshandelssystem inte sker i strid med reglerna och att registertransaktionerna följer kraven i klimatkonventionen och Kyotoprotokollet. Registret innehåller konton för Kyotoprotokollets avtalsparter, dvs. medlemsstaterna, verksamhetsutövarna inom ut-

släppshandelssystemet samt andra fysiska eller juridiska personer, i vilka man kan förvara utsläppsrätter och utsläppsenheter enligt Kyotoprotokollet. Utsläppsenheter enligt Kyotoprotokollet är tilldelade utsläppsenheter (AAU), sänkkrediter utfärdade för sankor (RMU), ERU och CER.

I registerförordningen fastslås bestämmelser om, funktionella och tekniska specifikationer för samt krav gällande verksamheten med och upprätthållandet av gemenskapens sammanslagna registersystem. I registerförordningen ingår även bestämmelser om systemet för utbyte av information mellan gemenskapsregistrets oberoende transaktionslogg och den oberoende transaktionslogg som upprättats och upprätthålls av klimatkonventionens sekretariat (International Transaction Log; ITL).

I artikel 53 i registerförordningen ingår bestämmelser om användningen av CER och ERU inom EU:s utsläppshandelssystem. En verksamhetsutövare skall begära att registeradministratören överför ett angivet antal CER och ERU från verksamhetsutövarens depåkonto till medlemsstatens depåkonto samt att den registrerar det överförda antalet CER och ERU som överlämnade utsläppsrätter för anläggningen och året i fråga. Överlåtelser och registreringer sker i enlighet med proceduren för överlämnande av utsläppsrätter. I praktiken innebär användningen av ERU och CER att verksamhetsutövarna kan använda dessa för att fullgöra sin skyldighet enligt artikel 12 i utsläppshandelsdirektivet att årligen överlämna utsläppsrätter. Från och med ingången av 2008 får registeradministratören godkänna anhänganden om att få använda CER och ERU så länge som man begränsar sig till högst den procentandel som är angiven för varje anläggning i den nationella fördelningsplanen.

2.3. Lagen om utsläppshandel och annat genomförande av utsläppshandelsdirektivet

I Finland har utsläppshandelsdirektivet genomförts genom lagen om utsläppshandel (683/2004), vilken trädde i kraft den 4 augusti 2004. De bestämmelser som trädde i kraft i

detta sammanhang var nödvändiga med tanke på förberedelserna för utsläppshandeln. Till övriga delar sattes lagen om utsläppshandel i kraft genom en förordning (1083/2004) av den 9 december 2004 och bestämmelserna i lagen om utsläppshandel trädde i sin helhet i kraft den 15 december 2004.

Lagen om utsläppshandel tillämpas på koldioxidutsläpp från anläggningar inom energisektorn samt stål-, mineral- och skogsindustrin, vilka definieras i lagen. Till lagens tillämpningsområde hör förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt, oljeraffinaderier, koksverk, produktion och förädling av järnmetaller, tillverkning av cementklinker, kalk, glas, glasfiber och keramiska produkter med en kapacitet som överstiger den som anges i direktivet samt tillverkning av massa, papper och kartong. Lagen tillämpas dock inte på förbränningsanläggningar vars huvudsakliga syfte är att förbränna farligt avfall och kommunalt avfall. Dessutom hör alla anläggningar som producerar värme för samma fjärrvärmenät till lagens tillämpningsområde, om en av de anläggningar som producerar värme för fjärrvärmenätet har en tillförd effekt på mer än 20 megawatt och Europeiska gemenskapernas kommission har godkänt att dessa anläggningar tas med i utsläppshandelssystemet. Dessa är så kallade opt-in anläggningar som avses i artikel 24 i utsläppshandelsdirektivet.

De viktigaste bestämmelserna i lagen om utsläppshandel gäller fördelning, registrering, överlåtelse och överlämnande av utsläppsrätter samt tillstånd för utsläpp av växthusgaser och pålitlig övervakning av utsläpp, vilket fordras av de anläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel. En verksamhetsutövare vid en anläggning måste ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser. En pålitlig övervakning av koldioxidutsläppen är en viktig utgångspunkt vid tillståndsprövningen. Tillståndet är förenat med en skyldighet att följa med och rapportera om utsläppen. Tillståndet beviljas per anläggning. Utsläppstillståndet beviljas av Energimarknadsverket som är utsläppshandelsmyndighet.

Lagen om utsläppshandel innehåller be-

stämmelser om beredningen av och beslutsfattandet om hur utsläppsrätterna skall fördelas samt om fördelningskriterierna för utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2005—2007. Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 beviljas utsläppsrätterna avgiftsfritt.

Inför varje utsläppshandelsperiod bereder handels- och industriministeriet i samarbete med de ministerier som berörs ett förslag till nationell fördelningsplan om det totala antalet utsläppsrätter som skall beviljas och om fördelningen av dem mellan de anläggningar som hör till lagens tillämpningsområde. De anläggningsvisa utsläppsrätterna beräknas i enlighet med de detaljerade fördelningskriterier som är angivna i lagen. Statsrådet fattar beslut om det förslag till nationell fördelningsplan som skall anmälas till kommissionen och om de anläggningsvisa utsläppsrätter som skall beviljas efter kommissionens behandling.

Enligt lagen om utsläppshandel skall en verksamhetsutövare årligen till utsläppshandelsmyndigheten överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar utsläppen under föregående kalenderår. Om verksamhetsutövaren försummar att överlämna utsläppsrätterna, skall utsläppshandelsmyndigheten fastställa en överskridningsavgift för den. Utsläppshandelsmyndigheten annullerar utsläppsrätterna efter det att de har överlämnats.

Utsläppshandelsmyndigheten sköter det nationella register i vilket man på anläggningsvisa konton årligen för in de utsläppsrätter som skall registreras samt uppgifter om vem som innehar dem. Utöver detta förs överlåtelser och annulleringar av utsläppsrätter in i registret. Utsläppsrätter kan överlåtas på en annan person inom Europeiska gemenskapen.

En verksamhetsutövare skall övervaka sina koldioxidutsläpp och årligen lämna in en utredning om dessa utsläpp till utsläppshandelsmyndigheten. Verksamhetsutövaren skall sörja för att nämnda utredning verifieras genom ett utlåtande av en godkänd kontrollör.

I lagen om utsläppshandel ingår även bestämmelser om övervakning, följer vid försummelse samt ändringssökande.

Statsrådet fattade den 19 augusti 2004 be-

slut om ett förslag till nationell fördelningsplan för Finland för utsläppshandelsperioden 2005—2007, vilket sändes till kommissionen för godkännande. Statsrådet sände kommissionen en separat ansökan om sådana fjärrvärmeproducerande anläggningar som har en tillförd effekt på 20 megawatt eller lägre (s.k. opt-in anläggningar) och som avses i 4 § i lagen om utsläppshandel. Anläggningar av detta slag omfattas inte av utsläppshandelsdirektivet och därför krävs enligt artikel 24 i direktivet kommissionens godkännande om de skall tas med i utsläppshandelssystemet. Kommissionen godkände förslaget till fördelningsplan den 20 oktober 2004. Godkännandet skedde med en reservation i fråga om Åland, vilket dock inte hindrade att andra anläggningar i Finland började bedriva utsläppshandel. I kommittén för klimatförändringar, vilken lyder under kommissionen, godkändes det den 2 december 2004 att opt-in anläggningarna får ingå i utsläppshandeln. Den 12 april 2006 fattade kommissionen ett beslut om att nya opt-in anläggningar skall inbegripas i utsläppshandelssystemet (KOM (2006) 775 slutlig).

Statsrådet beviljade de anläggningar som omfattades av förslaget till fördelningsplan anläggningsvisa utsläppsrätter i det beslut om beviljande som gavs den 21 december 2004. Anläggningarna beviljades utsläppsrätter på basis av fördelningskriterierna i lagen om utsläppshandel, förslaget till nationell fördelningsplan och kommissionens godkännande. Anläggningarna beviljades utsläppsrätter till en motsvarighet av 134 miljoner ton koldioxid, utöver vilket det i beslutet om beviljande reserverades utsläppsrätter till en motsvarighet av 2,5 miljoner ton koldioxid för nya deltagare. Reserven är ämnad för sådana anläggningar och ändringar av anläggningar (nya deltagare) som inte ingår i det förslag till nationell fördelningsplan som gavs den 19 augusti 2004 och som tas i kommersiellt bruk innan utsläppshandelsperioden 2005—2007 har gått ut.

Det antal utsläppsrätter per anläggning som ingick i beslutet om beviljande anpassades till det totala antalet utsläppsrätter med hjälp av den anpassningskoefficient på 0,9461 som avses i 30 § i lagen om utsläppshandel, eftersom de utsläppsrätter som var uträknade på

basis av fördelningskriterierna i lagen om utsläppshandel överskred det totala antalet utsläppsrätter i det av kommissionen godkända förslaget till nationell fördelningsplan.

2.4. Verkställandet av utsläppshandelsdirektivet på Åland

Verkställandet av utsläppshandelsdirektivet på Åland hör enligt 18 § 10 punkten och 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland (1991/1144) till landskapets lagstiftningsbehörighet. Direktivet har verkställts på Åland genom en landskapslag som utfärdats som en s.k. blankettlag (ÅFS 60/2005). Bestämmelserna i utsläppshandelslagen är med stöd av lagen med vissa undantag direkt tillämpliga i landskapet. Närmare bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet när det gäller fördelning av utsläppsrätter och annan förvaltning utfärdas genom överenskommelseförordning (ÅFS 5/2006 eller FFS 87/2006).

Med stöd av landskapslagstiftningen utarbetar Ålands landskapsregering för kommissionen ett separat förslag gällande utsläppsrätter som skall tilldelas anläggningar på Åland samt beviljar utsläppsrätter för dem. Vidare ansvarar landskapsregeringen för ändring, justering och annullering av utsläppsrätter för åländska anläggningar. För registreringen av utsläppsrätter och andra ärenden som gäller utsläppsregistret ansvarar dock Energimarknadsverket.

De ändringar i utsläppslagen som föreslås i regeringens proposition blir med stöd av landskapslagen direkt tillämpliga i landskapet. Behörighetsfördelningen mellan landskapet och riket ordnas i enlighet med överenskommelseförordningen på samma sätt som under den första utsläppshandelsperioden 2005—2007.

Finland och Åland ingick för utsläppshandelsperioden 2005—2007 ett avtal om de utsläppsrätter som skall tilldelas anläggningar i landskapet. Åren 2005—2007 skall enligt avtalet ur den kvot av utsläppsrätter motsvarande 136,5 ton koldioxid som skall tilldelas Finland sammanlagt 151 126 utsläppsrätter fördelas på anläggningar i landskapet. I den kvot som avtalats för landskapet skall också

ingå utsläppsrätter som beviljas för nya deltagare. Högsta domstolen ansåg dock att avtalet i fråga om kvoten stod i strid med utsläppshandelsdirektivet. Därför har man slopat den separata kvoten för landskapet.

Den åländska landskapsregeringens förslag till fördelningsplan och anläggningsvisa utsläppsrätter godkändes i kommissionen i maj 2006. Enligt den godkända fördelningsplanen fördelar landskapsregeringen under utsläppshandelsperioden 2005—2007 sammanlagt 151 765 utsläppsrätter på anläggningar i landskapet. Utsläppsrätter utöver det avtalade antalet tas ur reserveringen för nya deltagare. Avsikten är att det i fråga om utsläppsrätter för nya deltagare som tas i bruk i landskapet under utsläppshandelsperioden 2008—2012 inte längre skall avtalas på förhand, utan de utsläppsrätter som skall beviljas tas ur reserveringen för nya deltagare.

2.5. Lagstiftning som gäller användningen av Kyotomekanismerna

Handels- och industriministeriet tillsatte den 2 juni 2005 en arbetsgrupp för att bereda en lag om de administrativa ramarna för användningen av Kyotomekanismerna. Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om användning av Kyotomekanismerna (RP 108/2006 rd), som baserar sig på mekanismlagsarbetsgruppens förslag, gavs den 25 augusti 2006.

Lagens syfte skall för det första vara att skapa de administrativa ramar som behövs för att också andra än staten själv skall kunna delta i projekt och utsläppshandel enligt protokollet och genom dessa mekanismer förvärva s.k. Kyotoenheter. I lagen föreslås bestämmelser om om de förutsättningar under vilka det i finska statens namn ges fullmakt att delta i användningen av Kyotomekanismerna. I lagen skall också föreskrivas om de förutsättningar under vilka enskilda projekt godkänns för Finlands del som projekt för gemensamt genomförande eller för mekanismen för ren utveckling.

Enligt den föreslagna lagen skall i fråga om CDM-projekt utrikesministeriet och i fråga om JI-projekt miljöministeriet bevilja fullmakter och meddelar godkännanden.

2.6. Växthusgasutsläppens utveckling

2.6.1. Växthusgasutsläppens utveckling inom Europeiska gemenskapen

Europeiska gemenskapens gemensamma skyldighet att minska växthusgasutsläppen med 8 procent gäller de 15 gamla medlemsstaterna. Det har gjorts upp en överenskommelse om gemensam bördefördelning mellan dessa 15 EU-länder, där var och en av de 15 medlemsstaterna har ålagts en viss reduceringsskyldighet. De nya medlemsstaterna har förbundit sig att minska utsläppen med 6—8 procent. Malta och Cypern har inga egna kvantitativa mål för minskning av utsläppen i enlighet med Kyotoprotokollet.

I EU:s 15 gamla medlemsstater var de växthusgasutsläpp som avses i Kyotoprotokollet enligt uppgifter som samlats in av Europeiska miljöbyrån (Annual European Community Greenhouse Gas Inventory 1990—2003 and Inventory Report 2005, Technical Report No 4/2005) år 1990 ca 4 253 Mt CO₂-ekv. (miljoner ton koldioxid-ekvivalenter) och år 2003 ca 4 179 Mt CO₂-ekv. Växthusgasutsläppen har alltså minskat med 1,7 procent under ovan nämnda period. Under åren 2002—2003 ökade dock växthusgasutsläppen med 1,3 procent eller 53 ton. Den viktigaste orsaken till detta var att användningen av kol ökade inom energiproduktionen under en tid då elkonsumenterna ökade samtidigt som produktionen av vatten- och kärnkraft blev kvar på samma nivå.

Växthusgasutsläppen i EU:s 25 medlemsstater har minskat med 5,5 procent under åren 1990—2003. Koldioxidutsläppen har under samma period minskat med 1,6 procent inom hela EG jämfört med mängden koldioxidutsläpp år 1990. Däremot ökade koldioxidutsläppen med 2,1 procent under åren 2002—2003. Merparten av växthusgasutsläppen inom gemenskapen härstammar från energiproduktionen och -användningen. År 2002 var denna andel 82 procent.

Reduceringen av växthusgasutsläpp inom EG har i huvudsak åstadkommits genom att utsläppen av kväveoxidul har minskats i den kemiska industrins processer och i jordbruket och genom att metanutsläpp har tagits till vara inom boskapskötseln och från avstjälp-

ningsplatser, samt i mindre mån genom att fossila bränslen har ersatts som energikälla i industrins processer och som bränsle inom el- och värmeproduktionen av bränslen med lägre kolhalt. Koldioxidutsläppen har minskat betydligt i de nya medlemsländerna samtidigt som de koldioxidutsläpp som uppstår genom energianvändningen i vägtrafiken, flygtrafiken, hushållen och servicen har fortsatt att växa i de gamla medlemsländerna.

I kommissionens meddelande om framsteg mot att uppnå gemenskapens Kyotomål (KOM(2005)655 slutligt) från år 2005 görs uppskattningar av målutvecklingen utgående från såväl för närvarande befintliga åtgärder som tilläggsåtgärder och användning av Kyotomekanismer. Med de nuvarande politiska åtgärderna minskar växthusgasutsläppen med 5 procent fram till år 2010. Tjeckien, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien, Tyskland, Frankrike, Luxemburg, Sverige och Förenade kungariket håller på att uppnå sina mål. Nio EU 15-länder (Nederländerna, Belgien, Spanien, Österrike, Irland, Italien, Luxemburg, Finland och Danmark) har beslutat att använda Kyotomekanismer till sammanlagt 106,8 Mt CO₂-ekv. för att uppfylla sina skyldigheter.

Med tilläggsåtgärder och användning av Kyotomekanismer uppvisar utvecklingsvärdena för EU 15-utsläppen en minskning på 9,3 procent jämfört med utsläppen under basåret. De politiska åtgärderna och användningen av Kyotomekanismer minskar utsläppen med 6,8 respektive 2,5 procent. Värdena inbegriper inte åtgärder som gäller förändrad markanvändning.

2.6.2. *Växthusgasutsläppens utveckling i Finland*

Som en del av Europeiska unionen är Finland skyldigt att begränsa sina växthusgasutsläpp så att de årliga utsläppen under den första åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet, 2008—2012, i genomsnitt är högst lika stora som de var år 1990, då de enligt den senaste bedömningen motsvarade ca 71,1 miljoner ton koldioxid.

År 1990 var växthusgasutsläppen i Finland lägre än normalt. Detta år var varmare än

medeltalet på lång sikt och nettoimporten av el var exceptionellt stor. Behovet av energi och de utsläpp som energiproduktionen och energiförbrukningen orsakar som en följd av detta behov har under 1990-talet och 2000-talets första år ökat i och med utvecklingen inom industrin och den övriga ekonomin. De årliga variationerna har dock varit stora, beroende på utvecklingen inom ekonomin och framför allt de energiintensiva industribranscherna, vattenkraftsituationen i Norden och mängden övriga elproduktionsformer utan koldioxidutsläpp. Dessutom har utsläppsutvecklingen påverkats av det flertal åtgärder under 1990-talet som har lett till att ökningen inom energiförbrukningen har gått långsammare och att ibrukttagandet av bl.a. biobränslen och andra förnybara energikällor har påskyndats samt att utsläppen av metangas från avstjälningsplatserna har minskat.

Under åren 2000—2004 har växthusgasutsläppen i Finland som mest varit ca 20 procent högre än utsläppen under år 1990. Utsläppsökningen har koncentrerats till koldioxidutsläppen. År 1990 var koldioxidutsläppen från energiproduktionen och förbrukningen 54,3 miljoner ton. Under åren 2000—2004 har de varierat mellan 54,7 och 70,7 miljoner ton. De variationer i utsläppen som beror på faktorer som inverkar på den inhemska produktionen av kondensel har varit speciellt stora. Koldioxidutsläppen har klart ökat inom de sektorer som omfattas av utsläppshandeln. Som bakgrund till denna utveckling ligger förutom utvecklingen av industrin och annan ekonomi som ökar behovet av energi även strukturella förändringar, såsom övergången från uppvärmning av enskilda hus, vilket inte omfattas av utsläppshandelssektorn, till användning av fjärrvärme och eluppvärmning, vilka omfattas av utsläppshandelssektorn. Inom de sektorer som står utanför utsläppshandeln har koldioxidutsläppen som helhet sjunkit något, förutom när det gäller trafiken. Utsläppen i trafiken ökade med ca 0,9 miljoner ton från 1990 till 2004 så att de var 13,4 miljoner ton år 2004.

Utsläppen av metan och kväveoxidul har minskat något mellan åren 1990 och 2004. Utsläppen av F-gaser har varit under ökning, men de är av ringa betydelse för utsläppen totalt sett.

För statsrådets nationella energi- och klimatstrategi (Riktlinjer för energi- och klimatpolitiken under den närmaste framtiden - en nationell strategi för verkställandet av Kyotoprotokollet; Statsrådets redogörelse till riksdagen den 24 november 2005) har man uppdaterat energiförbruknings- och energianskaffningsscenarierna samt utsläppsscenarierna för perioden 2005—2025. Scenarierna har gjorts upp så att det så kallade WM-scenariot (With Measures) visar utvecklingen utan nya åtgärder, medan det igen i det så kallade WAM-scenariot (With Additional Measures) antas att nya åtgärder som påverkar såväl förbrukningen och anskaffningen av energi som utsläppen kommer att vidtas. De uppdaterade kalkylerna visar enligt båda scenarierna att både förbrukningen av primärenergi och elförbrukningen kommer att öka i Finland under de kommande åren. I och med ökningen av energiförbrukningen ökar även koldioxidutsläppen. Ökningen av utsläppen förorsakas nästan enbart av utsläppsökningen inom den utsläppshandelssektor som avses i EG:s utsläppshandelsdirektiv, dvs. främst inom energiproduktionen och industriprocesserna. Utsläppen från de sektorer som står utanför utsläppshandelssektorn, dvs. främst trafiken, uppvärmningen av enskilda hus och jordbruket, står däremot i sin helhet kvar på sin nuvarande nivå.

Enligt WM-scenariot kommer det att bli en vändning så att Finlands växthusgasutsläpp börjar sjunka under Kyotoprotokollets åtagandeperiod 2008—2012 i och med att den femte kärnkraftverksenheten blir klar. Enligt de beräkningar som gjorts kommer dock utsläppen under dessa år att överstiga vår åtagandenivå med sammanlagt ca 60 miljoner ton eller ca 17 procent. I medeltal per år är utsläppen ca 12 miljoner ton större än den utsläppsmängd som Finland är skyldigt att begränsa sig till. Utan några nya åtgärder blir det en ny vändning efter Kyotoprotokollets åtagandeperiod så att växthusgasutsläppen åter börjar öka. Tillväxttakten blir dock betydligt långsammare jämfört med tidigare.

2.7. Utvecklingen av utsläppsrätts- och mekanismmarknaden

2.7.1. Utvecklingen av EU:s utsläppsrättsmarknad

EU:s utsläppshandelssystem har skapat en marknad för utsläppsrätter. Utsläppshandeln är ännu till stor del handel med futurer, vilket innebär att man gör upp om affärer nu, men att betalningen och överlåtandet av utsläppsrätterna inte sker förrän i framtiden. Den överväganden delen av handeln med forwardkontrakt är koncentrerad på produkter som förfaller i december. Inom handeln med spotkontrakt överförs utsläppsrätterna omedelbart från säljarens konto i registret till köparens konto.

Många börser har tagit in utsläppsrätter i sitt sortiment. Den som växt sig klart störst till volymen är holländska ECX. Andra betydelsefulla börser som förmedlar utsläppsrätter är franska Powernext, tyska EEX och nordiska Nord Pool. Av handeln sker en stor del utanför börserna antingen via förmedlare eller direkt som bilateral handel.

Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 har priset på utsläppsrätterna varierat stort under 2005 och under det första halvåret 2006. Handeln har varit koncentrerad främst till de leveranser som sker i december. Volymerna är ännu små, men uppvisar en tydlig ökning. Från ingången av 2006 har de dagliga handelsvolymerna varierat från cirka en miljon ton till flera miljoner ton. Handeln med utsläppsrätter för den andra utsläppshandelsperioden (2008—2012) är tills vidare svag men kommer att öka an efter som de olika ländernas fördelningsplaner för den andra utsläppshandelsperioden preciseras.

Under den första utsläppshandelsperioden har priset på utsläppsrätterna varierat kraftigt. Från att vid början av 2005 ha varit 6—9 euro/ton steg priset på utsläppsrätterna i mitten av februari. Man har uppskattat att orsaken var vädret, kommissionens kriterier gällande de nationella fördelningsplanerna samt prisutvecklingen för bränslen och framför allt för gas. I slutet av maj 2005 ledde kommissionens beslut om Italiens fördelningsplan och höjningen av priset på gas till att priset på utsläppsrätter steg till 19—20 euro/t. I juli

steg priset snabbt till 30 euro/t varefter det åter sjönk brant till en nivå på 20—24 euro/t, där det stabiliserade sig och hölls kvar i flera månader.

I mars 2006 steg priset på utsläppsrätter och var i mitten av april 31 euro/t. I slutet av april offentliggjordes utsläppsuppgifterna för år 2005 inom utsläppshandelssektorn i Tjeckien, Nederländerna, Frankrike, Belgien, Sverige och Litauen, och det framgick att utsläppen varit mindre än vad marknaden förväntat sig. Utsläppsuppgifterna ledde till att priset på utsläppsrätterna för åren 2006—2007 föll och dök ner under 10 euro/t. Sedan kommissionen och flera medlemsstater den 15 maj offentliggjorde utsläppsuppgifterna för 2005 per anläggning och land inom utsläppshandelssektorn har priset på utsläppsrätter för åren 2006—2007 varierat och legat mellan drygt 10 euro och 20 euro.

Före prisraset i april 2006 låg priserna på utsläppsrätter för perioden 2008—2012 nära nog på samma nivå som under den första utsläppshandelsperioden. Efter prisraset har priset på forwardkontrakt för 2008 varit ca 0,5—9 euro högre än prisnivån för utsläppsrätterna under den första utsläppshandelsperioden.

Under den första hälften av 2005 påverkades priset på utsläppsrätter av kommissionens beslut beträffande de nationella fördelningsplanerna och av förändringar i väderleksförhållandena. Senare började priset på utsläppsrätterna följa prisskillnaderna på den tyska och brittiska marknaden när det gäller el som producerats med hjälp av naturgas och stenkol, dvs. vad priset på utsläppsrätterna och marknadspriset på bränsle skall vara för att produktionskostnaderna skall vara lika stora. Det är det stora energibolagen som köpt utsläppsrätter på utsläppsmarknaden. Under våren och försommaren 2005 följde priset på utsläppsrätterna följande mönster: när råoljan blev dyrare steg priset på naturgas, varvid priset på utsläppsrätterna också började stiga. Det snabba fallet på ca 10 euro som skedde på två veckor i slutet av juli 2005 förklarades av en nedgång i priset på olja och gas samt av rykten om nya försäljare på marknaden.

Priset har även börjat låta sig påverkas av uppgifter eller rykten om utsläppsutveckling-

en eller om stora affärer. Förhållandet mellan de fördelade utsläppsrätterna och de faktiska utsläppen kunde granskas för första gången i april-maj 2006. Följden blev en totalrevidering av utsläppsrätternas prisnivå.

Uppskattningarna av utsläppsrätternas framtida prisnivå varierar stort. Marknaden för utsläppsrätter är fortfarande stadd i utveckling och de uppgifter och analyser av utsläppsutvecklingen inom utsläppshandelssektorn som marknads aktörer förfogat över i det inledande skedet har varit bristfälliga. Prisutvecklingen påverkas av många osäkerhetsmoment såsom bränsleprisen, väderleken och marknadsläget i fråga om de branscher som idkar utsläppshandel, vilka gör det svårt att bedöma prisutvecklingen. En central faktor med tanke på prisutvecklingen under utsläppshandelsperioden 2008—2012 är förhållandet mellan det totala antal utsläppsrätter som skall fördelas och utsläppsutvecklingen inom utsläppshandelssektorn när åtgärder för att minska utsläpp lämnas obeaktade. Möjligheten att använda Kyotomekanismer, dvs. projektenheter, inom EU:s utsläppshandelssystem ökar utbudet på utsläppsenheter, vilket förväntas sänka priset på utsläppsrätterna.

2.7.2. *Utvecklingen på mekanismmarknaden*

Marknaden för projektbaserade mekanismer är under kraftig tillväxt. Enligt årsrapporten State and Trends of the Carbon Market 2006, vilken sammanställts av Världsbanken och den internationella utsläppshandelsorganisationen (IETA) och vilken behandlar situationen på kolmarknaden, gjordes under 2005 projektavtal för 374 Mt CO₂ekv. och i början av 2006 började handeln ta fart. Av handeln med projektbaserade mekanismer år 2005 var andelen CER 346 Mt, dvs. 93 procent, och andelen ERU 18 Mt, dvs. 7 procent. De första CER sattes i omlopp i CDM-registret i oktober 2005.

Förutsättningarna för en utveckling av marknaden för projektbaserade mekanismer är fortfarande goda eftersom det både finns rikligt med projekt och många köpare på marknaden. Marknadsutsikten för de projektbaserade mekanismerna är för sin del

stängd i klimatpolitiken efter år 2012, eftersom de projektbaserade mekanismernas projektcykel är lång. Om man inte inom de närmaste två åren kan komma överens om riktlinjerna för klimatpolitiken efter 2012 är det möjligt att utvecklingen av de projektbaserade mekanismerna upphör.

Enligt en analys av Världsbanken och IETA är länderna i Asien och Latinamerika de mest betydande säljarna på marknaden för projektbaserade mekanismer. År 2005 var Kinas andel av den totala marknaden 66 procent och Brasiliens andel 10 procent. Övergångsekonomiernas andel av marknaden var ca 3 procent. I fråga om CDM-potential finns de största förutsättningarna i Indien och Kina. Man har uppskattat att Kinas CDM-potential är 1,8 miljarder ton CO₂ ekv.

Såväl stater som företag förvärvar sig utsläppsminskningar som genererats genom projektbaserade mekanismer. De europeiska ländernas andel av inköp av utsläppsenheter som förvärvas med hjälp av mekanismer var år 2005 ca 56 procent. 77 procent av dessa inköp gjordes av företag. Av enskilda stater har Japan förvärvat sig mest utsläppsminskningar. År 2005 var japanernas andel av förvärven 38 procent. På dagens marknad är i synnerhet japaner, holländare, spanjorer och italienare aktiva köpare.

En väsentlig del av förvärvandet av utsläppsminskningar sker via fonder. Fonderna samlar kapital från staterna och företagen, vilket de investerar i projekt som genererar utsläppsminskningar. Som motprestation för sin investering får investerarna senare olika utsläppsenheter av fonden. Förvärvandet av utsläppsminskningar via fonder i stället för enskilda projekt möjliggör mera bredd i projektportföljen och därigenom minskade projekt- och landrisker.

I synnerhet Världsbanken har aktivt skapat marknader för mekanismer via sina fonder. Den är fortsättningsvis en central aktör via ett flertal allmänna samt mål- och landspecifika fonder. Storleken på Världsbankens alla fonder var i början av 2006 sammanlagt 900 milj. dollar. Uppskattningsvis hälften av detta kapital har investerats av privata företag. Resten härstammar från olika stater. Utöver förvärvande av utsläppsminskningar kan fonderna även ha andra specifika målsätt-

ningar, såsom stödjande av småskaliga projekt eller kolsänkeprojekt.

Vid sidan av offentliga finansiella institut som Världsbanken och Europeiska investeringsbanken har det även kommit in privata fonder och inköspooler på marknaden för projektbaserade mekanismer. En del av dessa är riktade enbart till privata investerare. På marknaden finns också flera hundra miljoner euro i privata medel utöver de statliga CDM- och JI-budgeterna.

Priset på utsläppsminskningar som förvärvas genom projektbaserade mekanismer har varit betydligt lägre än priset på utsläppsrätterna inom EU:s utsläppshandel. Avtalen gäller i regel inte CER och ERU som redan finns i registret utan de utsläppsminskningar som i framtiden kommer att fås av projekten. Tills vidare är det fråga om två olika marknader med avvikande risker. Framöver närmar sig dock prisnivåerna varandra, vilket sannolikt höjer priset på CER och ERU. Den tydligaste orsaken till prisskillnaden är de risker som är förknippade med användningen av mekanismer. Dessa är risker i anslutning till projektets genomföring, landrisker i anslutning till mållandet, risker i anslutning till iakttagandet av metoder och bestämmelser som fastställts av de förvaltningsorgan som övervakar användningen av mekanismer samt risker i samband med leveransen av utsläppsminskningarna.

De projektbaserade mekanismernas långa projektcykel och godkännandeprocessen för användningen av mekanismer, vilken kräver övervakning och validering via det egna förvaltningssystemet, utgör en fördröjning när CER och ERU skall ut på marknaden. Man har identifierat sammanlagt 3617 CDM- eller JI-projekt i databasen Point Carbon. Projektdokument har gjorts upp för 1431 av dessa projekt, vilkas sammanlagda utsläppsminskningar fram till 2012 är 1662 Mt CO₂ ekv.

Executive Board, det verkställande organet för CDM som godkänner CER, har gett sitt godkännande till 260 projekt hittills, vilka genererar utsläppsminskningar till en motsvarighet av sammanlagt 465 Mt CO₂ ekv. Arbetet har hopat sig både vad gäller godkännande av projekten i sig och av de bakomliggande metoderna. Det verkställande organet för CDM har godkänt 60 olika meto-

der. Allt som allt har den redan fått förslag om att godkänna över 260 metoder. CER fastställs i ett särskilt CDM-register som redan är i bruk. Enheterna överförs till de nationella registren via den oberoende transaktionslogg (ITL) som klimatkonventionens sekretariat upprätthåller. Man förväntar sig att få ITL i skick under 2007. Övervakningskommittén för JI (JISC) som godkänner ERU från det så kallade andra spåret tillsattes vid COP/MOP1-mötet i Montreal i december 2005 och kommittén har raskt tagit itu med sitt arbete.

När det gäller efterfrågan påverkas priset på de utsläppsminskningar som förvärvas genom mekanismerna av prisutvecklingen för EU:s utsläppsrätter och när det gäller utbudet påverkas priset av mängden utsläppsminskningar som kommer ut på marknaden via mekanismerna. Detta är framför allt beroende av hur mycket CER man får ut på marknaden och hur den mellanstatliga utsläppshandeln utvecklas.

2.7.3. *Mellanstatlig utsläppshandel*

Artikel 17 i Kyotoprotokollet gör det möjligt för de avtalsparter som omfattas av bilaga B till protokollet att bedriva mellanstatlig utsläppshandel. Begreppet utsläppshandel definieras emellertid inte närmare i protokollet. Också de bestämmelser som gäller verkställandet är kortfattade. Inom ramen för den mellanstatliga utsläppshandeln kan ett industriland av ett annat industriland köpa tilldelade utsläppsenheter (AAU) eller andra utsläppsenheter. Tills vidare finns det mycket litet erfarenheter av mellanstatlig utsläppshandel och tillvägagångssätten inom den är ännu inte etablerade.

I många övergångsekonomier kommer utsläppen av växthusgaser under åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet att ligga under den fastställda målnivån. Dessa stater har därmed i sin utsläppskvot ett överskott som de kan sälja på den internationella utsläppshandelsmarknaden. I syfte att säkerställa den mellanstatliga utsläppshandelns acceptabilitet har man utvecklat ett system som imiterar förfarandena inom de projektbaserade mekanismerna: Green Investment Scheme (GIS). GIS baserar sig på en öronmärkning av in-

komsterna av handeln med AAU, antingen för investeringar i åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser, för andra åtgärder som direkt eller indirekt minskar utsläppen av växthusgaser eller för projekt genom vilka man uppnår andra positiva miljöverkningar. På så sätt blir den internationella utsläppshandeln mer miljöanpassad och får större politisk acceptabilitet.

Av potentiella försäljare har Bulgarien och Lettland kommit längst i fråga om utvecklandet av GIS-system. Bland potentiella köpare har holländarna och japanerna varit mest aktiva med att öppna diskussion om ärendet. Holland har avtalat om bygga upp ett GIS-system i Rumänien för att på denna väg köpa 5 Mt utsläppsminskningar. Världsbanken har för sin del arbetat aktivt med att utveckla GIS-systemet och via systemet bana väg för den mellanstatliga utsläppshandeln.

Verksamhetsutövarna kan inte inom EU:s utsläppshandelssystem använda AAU som förvärvats i enlighet med artikel 17 i Kyoto-protokollet.

2.8. **Den nationella strategin för verkställande av Kyotoprotokollet**

Statsrådet överlämnade den 24 november 2005 en redogörelse till riksdagen om en nationell strategi för verkställandet av Kyoto-protokollet (SRR 5/2005 rd). Redogörelsen innehåller en strategitext med bakgrund och ställningstaganden. I själva strategin beskrivs förändringar som skett i den internationella verksamhetsmiljön och presenteras statsrådets riktlinjer för energi- och klimatpolitiken under de kommande åren samt åtgärder som dessa riktlinjer kräver. Ekonomiutskottet lämnade sitt utlåtande i ärendet den 2 juni 2006 (EkUB 8/2006 rd). De övriga utskottens utlåtanden har fogats till ekonomiutskottets utlåtande. I enlighet med ekonomiutskottets förslag godkände riksdagen den 6 juni 2006 redogörelsen och de därtill fogade åtta uttalandena.

I strategin konstateras att EG:s utsläppshandelsdirektiv och ibruktageandet av utsläppshandelssystemet i enlighet med direktivet i början av 2005 är den mest betydelsefulla förändringen i verksamhetsmiljön. Dessutom pågick ännu i samband med be-

redningen av den klimatstrategi som statsrådet gav som redogörelse till riksdagen år 2001 förhandlingar om verkställighetsreglerna för Kyotoprotokollets flexibla mekanismer, så dessa kunde inte uppmärksammas i detalj i klimatstrategin.

Enligt strategin har Finland under Kyoto-protokollets åtagandeperiod i medeltal 70,5 milj. ton (enligt de senaste uppgifterna 71,1 milj. ton) tilldelade utsläppsenheter (AAU) till sitt förfogande per år. Dessa räcker inte till för att täcka det uppskattade behovet, utan enligt företagna utredningar skulle det i genomsnitt behövas ca 11 miljoner ton (enligt de senaste uppgifterna 12 miljoner ton) mera utsläppsenheter per år när man också räknar med effekterna av sänkorna. I bruktagandet av EU:s utsläppshandelsystem samt möjligheten att använda Kyotomekanismerna breddar betydligt användningen av och principerna för de medel som inverkar på växthusgasutsläppen. Vid sidan av traditionella inhemska åtgärder för reduktion av utsläppen kan man nu och i framtiden delta i reduktionen av utsläpp även utanför landets gränser så att dessa utsläppsminskningar i fråga om kontrollen av den finska utsläppsreduceringsskyldigheten är likvärdiga med de inhemska åtgärderna för minskning av utsläppen.

I strategin har man stannat för att staten deltar i utsläppsreduktionen genom att använda de flexibla Kyotomekanismerna, varvid de utsläpp som tillåts för Finland kan ökas i motsvarande grad. Staten bereder sig på att finansiera sammanlagt ca 10 miljoner ton utsläppsenheter som genereras med hjälp av mekanismer för perioden 2008—2012. Staten har dessutom uppskattningsvis 2 miljoner ton utsläppsminskningar som har förvärvat via ett så kallat försöksprogram till sitt förfogande för perioden 2008—2012.

I strategin ingår preliminära riktlinjer för hur utsläppsrätterna skall fördelas på olika typer av anläggningar och deras produktion. Lagen om utsläppshandel revideras i fråga om fördelningskriterierna för perioden 2008—2012 och genomförandet av länkdirektivet.

I strategin framför statsrådet som sin preliminära ståndpunkt att driftsställena och deras produktion i förslaget till fördelningsplan

kunde grupperas i likadana undergrupper som användes för perioden 2005—2007, och att de industriella processer där utsläppen härstammar från de råvaror eller bränslen som använts i processerna i mån av möjlighet skall tilldelas utsläppsrätter till ett antal som motsvarar deras uppskattade behov. Förslaget till fördelningsplan skall beredas så att man när kraftverken tilldelas utsläppsrätter strävar efter att beakta anläggningarnas totala verkningsgrad.

Enligt strategin skall verksamhetsutövarna kunna ges möjlighet att använda Kyoto-protokollets projektbaserade mekanismer i utsläppshandeln upp till den maximimängd per anläggning som Kyotoprotokollets verkställighetsregler och länkdirektivet tillåter.

2.9. Övriga länder

2.9.1. *Olika länders nationella fördelningsplaner för utsläppshandelsperioden 2005-2007*

Kommissionen har fattat beslut om alla de 25 medlemsstaternas nationella fördelningsplaner för utsläppshandelsperioden 2005—2007. Det senaste beslutet fattades i juni 2005. I fråga om det totala antalet utsläppsrätter bedömde kommissionen huruvida utsläppsutvecklingen i medlemsstaterna och medlemsstaternas strategi för att minska utsläppen var sådana att staterna på ett trovärdigt sätt kan fullgöra sina i Kyotoprotokollet föreskrivna skyldigheter att minska eller begränsa sina utsläpp. Andra viktiga kriterier som användes vid bedömningen hörde samman med iakttagandet av gemenskapens lagstiftning om konkurrens och statligt stöd samt fördelningskriterierna i bilaga III i utsläppshandelsdirektivet. Kommissionen krävde att 14 medlemsstater skulle skära ner det totala antalet utsläppsrätter som var föreslagna i den nationella fördelningsplanen. I sammanlagt 13 nationella fördelningsplaner skulle det göras ändringar i antalet utsläppsrätter för enskilda anläggningar efter det att utsläppsrätterna hade blivit beviljade. Kommissionen godkände inte detta och krävde att möjligheten att i efterskott ändra antalet utsläppsrätter för enskilda anläggningar skulle avlägsnas ur fördelningsplanerna. Detta gäll-

de dock inte utsläppsrätter som skärs ner efter det att anläggningar har stängts.

Det totala antalet utsläppsrätter i de nationella fördelningsplaner som godkänts av kommissionen under utsläppshandelsperioden 2005—2007 är 6 572,4 miljoner utsläppsrätter, dvs. ton koldioxid. Av detta är 2,1 procent andelen för Finlands fördelningsplan. De nedskärningar i antalet utsläppsrätter som kommissionen kräver är sammanlagt 290 miljoner utsläppsrätter, eller 4 procent av det totala antalet utsläppsrätter som meddelades kommissionen i de nationella fördelningsplanerna.

Till de länder som beslutat att utnyttja den auktionering av utsläppsrätter som utsläppshandelsdirektivet möjliggör hör åtminstone Danmark (5 procent), Irland (0,75 procent), Ungern (2,5 procent) och Litauen (1,5 procent).

Det centrala fördelningskriteriet i de flesta länder är ländernas utsläppshistoria i fråga om koldioxidutsläpp, dvs. de faktiska utsläppen under ett år eller ett medelvärde av utsläppen under flera år. För de flesta medlemsstater ligger denna period av historiska utsläpp mellan åren 1998 och 2003.

Många medlemsländer har beaktat stål-, cement- och oljeraffineringsindustrins samt delvis massa- och pappersindustrins begränsade möjligheter att minska sina utsläpp. I fråga om dessa har utsläppsminskningen i främsta hand inriktats på produktionen av värme och i synnerhet el.

Samtliga medlemsstater fördelar utsläppsrätter gratis till nya deltagare. Det enda undantaget är Sverige, som tilldelar nya kraftvärmeanläggningar utsläppsrätter gratis endast då det rör sig om kombianläggningar för kraftvärmeproduktion (CHP-anläggningar) eller anläggningar med motsvarande tillförda effekt. För nya deltagare har medlemsstaterna reserverat sammanlagt 102 miljoner utsläppsrätter, dvs. 102 miljoner ton koldioxid. Den andel som de olika medlemsstaterna reserverat för nya deltagare varierar. Störst är andelen som skall reserveras för nya deltagare när det gäller Malta (26,3 procent) och Italien (16,7 procent) och den är minst när det gäller Tyskland (0,6 procent) och Cypern (0,7 procent). I Finland är andelen som reserveras för nya deltagare 1,8 procent.

De flesta medlemsstater låter bli att tilldela stängda anläggningar utsläppsrätter under utsläppshandelsperiodens sista år. Fördelningsplanerna saknar visserligen ofta en klar definition av "stängning" av en anläggning. Vissa medlemsländer tillåter att en stängd anläggnings utsläppsrätter överförs på en ersättande anläggning, andra överför den stängda anläggningens utsläppsrätter till den kvot som reserverats för nya deltagare.

Det är av många orsaker svårt att jämföra olika länders fördelningsplaner för perioden 2005—2007. Fördelningsplanerna är inte avfattade i samma form och länderna har grupperat sina anläggningar på något olika sätt, med beaktande av bl.a. det egna landets industriella struktur, tidigare åtgärder för att minska utsläpp samt tillämpade statistikföringssystem. Detta gör det svårt att göra jämförelser inom de olika sektorerna.

I Danmark finns ca 360 anläggningar som omfattas av utsläppshandelssystemet. Utsläppshandelssektorn är indelad i tre delsektorer: el, värmeproduktion och övrig industri. Avsikten är att 95 procent av utsläppsrätterna skall fördelas gratis och 5 procent genom auktionering. För nya deltagare har reserverats 1 Mt CO₂ (3 procent av det totala antalet utsläppsrätter) varje år.

I Tyskland omfattas ca 1850 anläggningar av utsläppshandelssystemet. Anläggningarna har inte indelats i sektorer med tanke på fördelningen av utsläppsrätter. Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 har samtliga utsläppsrätter fördelats gratis. I fråga om befintliga anläggningar har man vid fördelningen tillämpat arvsmetoden. Som nya deltagare betraktas anläggningar som inlett sin verksamhet efter den 1 januari 2005. Reserven för nya deltagare är sammanlagt 9 Mt CO₂ för perioden 2008—2012.

I Sverige omfattas ca 500 anläggningar av utsläppshandelssystemet. Med undantag för de begränsningar som gäller nya deltagare fördelas utsläppsrätterna gratis under den första utsläppshandelsperioden. Fördelningen baserar sig på arvsmetoden och antalet utsläppsrätter som skall fördelas minskas genom anpassningskoefficienter och koefficienter för effektivitet. Inom energisektorn är koefficienten för effektivitet 0,8 och inom industrisektorn är den 1. Som basperiod har

valts åren 1998—2001. Den årliga reserven för nya deltagare är 0,8 Mt CO₂, vilket är 3,5 procent av det totala antalet utsläppsrätter.

I *Förenade kungariket* är antalet anläggningar som omfattas av systemet ca 1000. Utsläppsrätterna fördelas gratis genom arvsmetoden. Den årliga reserven för nya deltagare är 18,9 Mt CO₂, vilket är 7,7 procent av det totala antalet utsläppsrätter.

2.9.2. *Olika länders nationella fördelningsplaner för utsläppshandelsperioden 2008—2012*

Kommissionens anvisningar för uppgörandet av en fördelningsplan för 2008—2012 är betydligt mer detaljerade jämfört med anvisningarna för perioden 2005—2007. Därför är det lättare att jämföra fördelningsplanerna för utsläppshandelsperioden 2008—2012.

I slutet av augusti 2006 hade nio länder (Estland, Förenade Konungadömet, Irland, Lettland, Litauen, Luxemburg, Polen, Slovakien och Tyskland) anmält sina fördelningsplaner till kommissionen. De flesta av de anmälda fördelningsplanerna var bristfälliga. Utöver de anmälda fördelningsplanerna har tio länder offentliggjort utkast till fördelningsplaner. På samma sätt som i processen för godkännande av fördelningsplaner för den första utsläppshandelsperioden kan det förväntas att de fördelningsplaner för den andra utsläppshandelsperioden som nu har offentliggjorts till många delar kommer att ändras medan processen för godkännande pågår.

De nya medlemsstaterna föreslår i sina fördelningsplaner för den andra utsläppshandelsperioden generellt mera utsläppsrätter än för den första perioden. I motsvarande grad har de gamla medlemsstaterna i regel för avsikt att minska utsläppsrätterna för den andra utsläppshandelsperioden. De nya anläggningar som har börjat omfattas av utsläppshandeln i och med att definitionen på förbränningsanläggning har förenhetligats har i flera stater något ökat det totala antalet utsläppsrätter jämfört med den första utsläppshandelsperioden.

Många medlemsstater planerar att använda fördelningskriterier av samma typ som under

utsläppshandelsperioden 2005—2007. En stor del av länderna använder en fördelningsmetod som grundar sig på utsläppshistorian för befintliga anläggningar. En del av medlemsstaterna beaktar också utsläppsutvecklingen år 2005 i sina fördelningskriterier. Utöver detta beaktar flera länder olika faktorer som grundar sig på kapacitetsökningen i anläggningarna.

Koefficienterna för nedskärning används också under den andra utsläppshandelsperioden. Beräkningssätten är landsspecifika. Till exempel Tyskland har stannat för sektorvisa nedskärningskoefficienter. För industriell produktion är koefficienten 0,9875. Efter detta beräknas koefficienten för energiproduktion så att 482 Mt/år, som har ställts som totalt mål, realiserar. Koefficienten för energiproduktionen kan dock inte vara mindre än 0,85. För CHP-anläggningar används industrins koefficient.

Den reserv av utsläppsrätter som har reserverats för nya deltagare är i de flesta medlemsländerna större än under den första utsläppshandelsperioden. I Tysklands förslag till fördelningsplan är den årliga reserven för nya deltagare 10 Mt. Spanien, Italien och Frankrike kommer att reservera 8 Mt per år för nya deltagare.

I fråga om nya deltagare håller medlemsstaterna på att tillägna sig regler av följande slag: Förenade konungadömet torde på nya deltagare tillämpa bästa till buds stående jämförelsemetod för tekniken (benchmarking-metod). För nya deltagare reserveras en kvot, som är cirka 7 procent av det totala antalet utsläppsrätter. I Tyskland torde bästa till buds stående teknik –metoden (BAT, benchmarking-metod) samt på förhand fastslagna utnyttningstider för toppeffekt användas. För kol och gas planeras separata benchmarkingar. Kraftvärmeproduktionen får utsläppsrätter både för värme- och elproduktion. Fördelningen av utsläppsrätter till nya deltagare garanteras i 14 år.

Direktivet gör det möjligt att sälja högst tio procent av utsläppsrätterna under den andra utsläppshandelsperioden genom auktion eller på något annat sätt. Auktionering av utsläppsrätter planeras i flera medlemsstater.

En klar helhetsbild kan redan fås av användningen av Kyotomekanismerna, som di-

rekt inverkar på det totala antal utsläppsrätter som skall fördelas. Alla de EU-länder som har ett strängt utsläppsreduceringsmål planerar att använda Kyotomekanismerna för att fullfölja sina skyldigheter.

2.9.3. *Genomförande av länkdirektivet i olika länder*

Lagstiftning som verkställandet av länkdirektivet förutsätter har genomförts i ett flertal medlemsstater. Enligt länkdirektivet skall det i de fördelningsplaner som görs upp för perioden 2008—2012 och därefter fastställas en procentandel som anger till hur stor andel av de utsläppsrätter som delats ut åt varje anläggning verksamhetsutövarna kan använda ERU och CER. Enligt kommissionens åsikt kan gränsen i fördelningsplanen fastslås per anläggning eller gemensamt för alla anläggningar.

Den rätt att använda ERU och CER som skall beviljas verksamhetsutövarna varierar i förslagen till fördelningsplaner eller utkastet till sådana vid utgången av augusti 2006 mellan 5 och 50 procent. Största delen av länderna föreslår som nivå ett tal som ligger mellan 7 och 20 procent. Spaniens och Irlands förslag på 50 procent är exceptionellt höga. Kommissionen bedömer hur godtagbara procentandelarna är i samband med att den granskar fördelningsplanerna.

De flesta stater förhåller sig positiva till de möjligheter att kunna dra nytta av Kyotomekanismerna som länkdirektivet fört med sig. Man har i allmänhet inte velat övergå till begränsningar som är mera omfattande än de begränsningar gällande kolsänke- och kärnkraftsprojekt som särskilt anges i direktivet. Vid beredningen av lagstiftningen har man bland annat i Österrike och Förenade kungariket diskuterat hur man skall förhålla sig till andra projekt än sådana som minskar koldioxidutsläppen. Man har dock inte stannat för några specialbegränsningar.

Diskussionen om vilken tolkning som skall gälla dubbelräkning har gjort de nya medlemsländerna, som oftast är värdland för JI-projekt, försiktiga i sin mekanismpolitik. Slovakien planerar att förvägra landets företag möjligheten att utnyttja projektenheter för

att fullgöra sina skyldigheter. Ungern och Slovakien kommer att beskatta de JI-projekt som genomförs i deras länder genom att själva behålla en del av de enheter som genereras genom projekten. Länderna kommer inte heller att godkänna projekt som genomförs inom deras område om dessa direkt eller indirekt påverkar de utsläpp som omfattas av utsläppshandelssektorn. Även Tjeckien planerar att införa begränsningar om vilka projekt som kan godkännas.

Nedan följer en närmare granskning av länkdirektivets genomföring och dess riktlinjer i Sverige, Danmark, Tyskland och Nederländerna.

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet i Sverige har utarbetat en omfattande promemoria om genomförandet av länkdirektivet (De projektbaserade mekanismerna enligt Kyotoprotokollet och länkdirektivet, Ds 2005:19). Promemorian innehåller ett förslag till lag om ändring av lagen om handel med utsläppsrätter (2004:1199). I det förslag till proposition som regeringen överlämnat till riksdagen (2005/06:184) finns förslag till paragrafer i ärendet.

Utgångspunkten för Sverige är att länkdirektivet endast kräver att några bestämmelser tas in i svensk lagstiftning. Dessa kompletteras med detaljerade författningar på lägre nivå om projektverksamhet, vilka till sin karaktär är mera tekniska och fokuserade på detaljer.

Godkännandet av projekt har behandlats i en särskild rapport av Energimyndigheten (STEM) (Godkännande av JI- och CDM-projekt. Process och organisation för Designated National Authority och JI Focal Point i Sverige). I Sverige är regeringen eller en myndighet som utsetts av regeringen myndighetsinstans. Sverige utesluter inte möjligheten att JI-projekt genomförs i Sverige.

I Danmark trädde den 1 juli 2005 en lag om ändring av lagen om utsläppshandel (Lov om ændring af lov om CO₂-kvoter, lov nr 410) i kraft. Lagen stiftades för verkställande av länkdirektivet. För att starta och genomföra CDM- eller JI-projekt någon annanstans än i Danmark krävs tillstånd. Tillstånd får en fysisk eller juridisk person som har hemvist i Danmark. Tillståndsmyndighet är miljöministeriet eller den behöriga myndigheten i en

sådan medlemsstat i EU som inte är värdstat för projektet. Också JI-projekt som genomförs i Danmark är möjliga enligt lagen. I ett sådant fall kan tillstånd endast beviljas av miljöministeriet, och då förutsätts att den projektansvarige är en fysisk eller juridisk person som inte har hemvist i Danmark. För att tillstånd skall beviljas förutsätts vidare att projektet överensstämmer med den danska klimatstrategin.

Lagen fastställer ingen övre gräns per anläggning när det gäller verksamhetsutövarnas möjlighet att använda ERU och CER.

I Tyskland trädde den 30 september 2005 en lag om införande av Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer och tillämpning av länkdirektivet i kraft (Gesetz zur Einführung der projektbezogenen Mechanismen nach dem Protokoll von Kyoto zum Rahmenübereinkommen der Vereinten Nationen über Klimaänderungen vom 11. Dezember 1997 und zur Umsetzung der Richtlinie 2004/101/EG). Lagen gäller både JI-projekt i Tyskland och JI- och CDM-projekt utanför Tyskland. Godkännande för deltagande i ett projekt grundar sig i alla dessa fall på rättsprövning. För den som får ett godkännande har inga andra begränsningar ställts än att han eller hon måste kunna svara för genomförandet av projektet i synnerhet i enlighet med de krav som ställs i lagen. Godkännandena ges av Förbundsstatens miljöverk (Umweltbundesamt) som även i övrigt är den behöriga myndighet som avses i lagen.

Nederländerna har meddelat att landet tänker tillåta företagen att fritt använda CER under perioden 2005—2007. För perioden 2008—2012 håller man på att fastställa en övre gräns per anläggning, vilken skall vara 8 procent av de fördelade utsläppsrätterna. Gränsen motsvarar Nederländernas ståndpunkt i förhandlingarna om länkdirektivet. Den övre gränsen på åtta procent per anläggning fastställs endast ifall den får ett bredare godkännande inom EU.

I Nederländerna stadfästes den 22 mars 2006 en lag om genomförande av länkdirektivet (nr 189) genom vilken miljöförvaltningslagen (Wet Milieubeheer) ändras. Statens godkännande kan ges för CDM- och JI-projekt, dock inte för projekt som genomförs inom Nederländernas territorium eller eko-

nomiska zon. Förutsättningarna för att ett projekt skall godkännas är desamma för vardera projekttypen. Godkännande för CDM-projekt beviljas på ansökan av det ministerium som ansvarar för miljöärenden, för JI-projekt av ekonomiministeriet.

2.10. Bedömning av nuläget

2.10.1. Allmänt

I Finland har utsläppshandelsdirektivet genomförts genom lagen om utsläppshandel. Utsläppshandelssystemet grundar sig på utbytbara utsläppsrätter. Fördelningen av utsläppsrätter till verksamhetsutövarna vid de anläggningar som omfattas av lagen grundar sig på förslaget till nationell fördelningsplan, vilket görs upp utsläppshandelsperiodvis, på de ändringar som kommissionen eventuellt föreslår till förslaget och på de utsläppsrätter som beviljas per anläggning efter kommissionens beslut. En verksamhetsutövare skall varje år överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar anläggningens utsläpp under föregående år till det register som utsläppshandelsmyndigheten upprätthåller. Om en verksamhetsutövare har färre utsläppsrätter än vad som motsvarar utsläppen, måste den köpa utsläppsrätter av andra verksamhetsutövare eller på marknaden. Om en verksamhetsutövare åter har flera utsläppsrätter än vad som motsvarar utsläppen, kan den sälja utsläppsrätter. Priset på en utsläppsrätt fastställs på gemenskapsmarknaden för utsläppsrätter.

2.10.2. Tillämpningsområde och fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—2012

Ordalydelsen i utsläppshandelslagens 2 § som gäller lagens tillämpningsområde har visat sig vara otydlig med tanke på anläggningar under planering som delvis eller utslutande använder avfall som bränsle. Ur verksamhetsutövarnas synvinkel är det viktigt att det finns tydligare bestämmelser än för närvarande om huruvida anläggningar

som förbränner avfall skall omfattas av lagen eller lämnas utanför lagens tillämpningsområde.

En stor del av medlemsstaterna, bland dem Finland, har i EU:s system för utsläppshandel som sådana förbränningsanläggningar som avses i utsläppshandelsdirektivet endast inbegripit pannor och andra förbränningsanläggningsenheter som inte är förbundna med industriella processer. Kommissionen anser att begreppet förbränningsanläggning omfattar alla förbränningsprocesser. Kommissionen förutsätter att åtminstone förbränningsprocesser vid integrerade stålverk, förbränningsprocesser för framställning av eten och propen i industriell omfattning, förbränningsprocesser för framställning av stenull och kimrök samt förbränningsprocesser för offshoreproduktion av olja och gas, vilka har en tillförd effekt på mer än 20 megawatt, skall ingå i de nationella fördelningsplanerna för perioden 2008—2012. Den enhetliga tolkning av begreppet förbränningsanläggning som kommissionen förutsätter förutsätter också en utvidgning av utsläppshandelns tillämpningsområde.

I lagen om utsläppshandel finns bestämmelser om fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätterna endast i fråga om utsläppshandelsperioden 2005—2007. För förslaget till nationell fördelningsplan samt beviljandet av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 bör till lagen fogas bestämmelser om fördelningsmetoden och fördelningskriterierna under perioden 2008—2012.

2.10.3. *Genomförande av länkdirektivet*

Utsläppshandelsdirektivet har blivit ändrat med det s.k. länkdirektivet. I länkdirektivet ingår bestämmelser om hur utsläppsminskningar som uppnåtts genom projektbaserade mekanismer enligt Kyotoprotokollet, dvs. ERU och CER, skall användas inom EU:s utsläppshandelssystem. I direktivet ingår dessutom allmänna bestämmelser i anslutning till användningen av mekanismer. En del av länkdirektivets bestämmelser riktar sig enbart till EU:s utsläppshandelssystem och därmed till verksamhetsutövarna vid de anläggningar

som omfattas av utsläppshandelsdirektivet. Enligt länkdirektivet kan en medlemsstat tillåta att verksamhetsutövarna använder ERU och CER inom EU:s utsläppshandelssystem. Detta ökar utbudet på enheter som får användas inom EU:s utsläppshandelssystem och verksamhetsutövarnas alternativ för hur de kan fullgöra sina skyldigheter. Användningen av ERU och CER inom EU:s utsläppshandelssystem förutsätter en ändring av lagen om utsläppshandel.

Ifall en verksamhetsutövar vid en anläggning som omfattas av lagen om utsläppshandel vill delta i JI- eller CDM-projekt, sker det beslutsfattande som krävs för ett deltagande i enlighet med kommande bestämmelser i finsk lagstiftning gällande användningen av Kyotomekanismerna (RP med förslag till lag om användning av Kyotomekanismerna). Länkdirektivet kräver dock inte att verksamhetsutövaren själv deltar i de projekt som har genererat de ERU och CER som verksamhetsutövaren använder inom EU:s utsläppshandelssystem. Verksamhetsutövarna kan skaffa sig ERU och CER t.ex. från andra företag, fonder eller marknader under utveckling.

I länkdirektivet föreskrivs även om krav i anslutning till godkännande av vattenkraftprojekt med en kapacitet som överstiger 20 MW. Bestämmelsen är formulerad så att den riktar sig till alla vattenkraftprojekt med en kapacitet som överstiger 20 MW som en stat har godkänt och gäller på så sätt inte enbart användningen av projektenheter från vattenkraftprojekt inom EU:s utsläppshandelssystem. Enligt direktivet skall man se till att de kriterier och riktlinjer som gäller vattenkraftprojekt med en kapacitet som överstiger 20 MW beaktas redan i det skede då ett projekt skall godkännas. På grund av detta har man för avsikt att i den lag som gäller användningen av Kyotomekanismerna ta in bestämmelser om att förutsättningen för att projekt skall godkännas bland annat är att de inte strider mot de principer för internationellt samarbete som Finland har godkänt. I enlighet med detta är förutsättningen för att vattenkraftprojekt med en kapacitet som överstiger 20 MW skall godkännas att de uppfyller kraven i länkdirektivet.

2.10.4. *Andra behov av ändringar i utsläppshandelslagen*

Enligt utsläppshandelslagen beviljar statsrådet utsläppsrätter för såväl anläggningar som ingår i förslaget till nationell fördelningsplan som för anläggningar som tas in i lagens tillämpningsområde och ändringar som genomförs i befintliga anläggningar efter att fördelningsplanen lämnats in (ny deltagare). Statsrådet och kommissionen beslutar om det totala antalet utsläppsrätter och om den andel som skall reserveras för nya deltagare. Bestämmelser om fördelningskriterier för utsläppsrätterna för perioden 2005—2007 meddelas i lag, och det föreslås att bestämmelser om fördelningskriterierna också för perioden 2008—2012 skall meddelas i lag. Därmed är besluten om beviljande av utsläppsrätter inte förenade med någon större samhällspolitisk prövning, varför det är motiverat att överföra beslutsfattandet i fråga om dem på handels- och utrikesministeriet.

Enligt lagen om utsläppshandel kan alla kontrollörer som har godkänts vid genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet användas som kontrollörer av utsläppsrapporter i Finland. Det krävs inget separat godkännande av utsläppshandelsmyndigheten. Detta motsvarar inte praxis i de övriga medlemsstaterna. Dessutom försvåras utsläppshandelsmyndighetens övervakning av kontrollörerna. För att utsläppshandelsmyndigheten skall kunna godkänna en kontrollör som är godkänd också i en annan stat måste utsläppshandelslagen ändras.

Ett enhetligt genomförande av utsläppshandelsdirektivet i de olika medlemsstaterna förutsätter att den bestämmelse i utsläppshandelslagen som gäller beräkningen av tidsfrister för överlämnande av utsläppsrätter görs tydligare. Det är dessutom nödvändigt att till lagen foga en bestämmelse om bedömning av mängden utsläpp, om verksamhetsutövarens övervakning av utsläppen har varit bristfällig. Vidare måste i utsläppshandelslagen göras några andra mindre ändringar som är nödvändiga med tanke på genomförandet av lagen.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1. Målsättning

Ett centralt mål med propositionen är att föreskriva om kriterierna för fördelningen av utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2008—2012 samt om hur de verksamhetsutövare som omfattas av lagen om utsläppshandel kan använda projektenheter som genererats genom Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer inom EU:s utsläppshandelssystem. Med tanke på förslaget till nationell fördelningsplan och beviljandet av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 föreslås att till lagen om utsläppshandel fogas en fördelningsmetod för utsläppsrätterna samt fördelningskriterier för perioden 2008—2012. Lagens tillämpningsområde utvidgas till att under perioden 2008—2012 omfatta de förbränningsprocesser som kommissionen förutsätter. Därutöver föreslås sådana ändringar i lagen som genomförandet av länkdirektivet förutsätter och som gäller de rättigheter och skyldigheter som verksamhetsutövarna vid sådana anläggningar som hör till tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel har i anknytning till användningen av projektenheter inom EU:s utsläppshandelssystem.

3.2. De viktigaste förslagen

3.2.1. *Tillämpningsområde samt fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2008—2012*

Tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel preciseras i fråga om förbränning av kommunalt avfall och problemavfall så att anläggningar som i enlighet med bestämmelserna i miljötillstånd enligt miljöskyddslagen iakttar villkoren för förbränningsanläggningar för avfall faller utanför lagens tillämpningsområde. Avfallsförbränningsanläggningar samt sådana samförbränningsanläggningar för obehandlat blandat kommunalt avfall och samförbränningsanläggningar för problemavfall som avses i

13 § 1 mom. i förordningen om avfallsförbränning faller därmed utanför lagens tillämpningsområde. Den föreslagna ändringen medför inga förändringar beträffande lagens tillämpning på befintliga anläggningar.

För ett enhetligt genomförande av utsläppshandelsdirektivet utvidgas tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel så att det under utsläppshandelsperioden 2008—2012 omfattar de förbränningsprocesser som avses i kommissionens riktlinjer. Tillämpningsområdet omfattar eten- och propenenheter vid en petrokemisk anläggning samt förbränningsprocesser med en sammanlagd tillförd effekt på mer än 20 megawatt i butadienenheter som är nära förbundna med dessa enheter. Även förbränningsprocesser vid tillverkning av stenull och kimirök med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt omfattas av lagen. I Finland framställs inte kimirök.

Det föreslås att till lagen om utsläppshandel fogas en fördelningsmetod och fördelningskriterier för utsläppshandelsperioden 2008—2012. Verksamhetsutövarna beviljas utsläppsrätter avgiftsfritt även under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Anläggningarna och delar av deras produktion delas också under perioden 2005—2007 in i undergrupper på basis av arten av verksamheten eller den produkt som produceras. För varje undergrupp fastställs särskilda fördelningskriterier.

Till lagen om utsläppshandel fogas ett nytt 6 b kap. som gäller fördelningskriterierna för utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Huvudregeln är att anläggningarnas utsläppshistoria åren 1998—2002 skall ligga till grund för fördelningen av utsläppsrätterna, på samma sätt som under utsläppshandelsperioden 2005—2007. När det gäller industriella processer beaktas även den uppskattade produktionskapaciteten för 2007. Vid beräkningen av utsläppsrätterna för kondensel används fortfarande utsläppshistorien för åren 2000—2003. På det kalkylerade antal utsläppsrätter som beräknats utifrån utsläppshistorien tillämpas undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning. Det antal utsläppsrätter som beräknats utgående från utsläppshistorien för de industriella processerna och industrins ener-

giproduktion skall skäras ned minst och antalet för kondenselen mest. Den koefficient för effektivitet som skall tillämpas på industriella processer är 0,95 och den som skall tillämpas på industrins energiproduktion 0,90. Den koefficient för nedskärning som skall tillämpas på produktion av fjärrvärme och på produktion av el i samband därmed är, 0,80, och den som skall tillämpas på produktion av kondensel 0,33.

För nya anläggningar eller ändringar i anläggningar som börjar omfattas av utsläppshandelssystemet efter det att beslut om förslaget till nationell fördelningsplan har fattats föreskrivs särskilda fördelningskriterier för utsläppsrätterna. På dessa nya deltagare tillämpas samma koefficienter för nedskärning och för effektivitet som tillämpas på gamla anläggningar. På sådana nya anläggningar eller ändringar i anläggningar som i egenskap av nya deltagare började höra till lagens tillämpningsområde redan under utsläppshandelsperioden 2005—2007 tillämpas fördelningskriterierna för nya deltagare för perioden 2008—2012. På befintliga anläggningar som har börjat höra till lagens tillämpningsområde efter det att beslut om förslaget till nationell fördelningsplan för perioden 2005—2007 fattades den 19 augusti 2004 tillämpas i regel de fördelningskriterier som baserar sig på utsläppshistoria och undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning.

3.2.2. *Genomförande av länkdirektivet*

Användningen av CER och ERU, dvs. projektenheter som genererats genom Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer, inom EU:s utsläppshandelssystem kräver att lagen om utsläppshandel ändras. I lagen om utsläppshandel föreslås sådana ändringar som genomförandet av länkdirektivet förutsätter och som gäller de rättigheter och skyldigheter som verksamhetsutövarna vid sådana anläggningar som hör till tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel har i anknytning till användningen av projektenheter inom EU:s utsläppshandelssystem.

Projektverksamhet enligt Kyotoprotokollet och projektenheter som härrör från denna verksamhet definieras i lagen om utsläpps-

handel. Utöver CER som härrör från projekt inom mekanismen för en ren utveckling och ERU som härrör från gemensamt genomförda projekt definieras i 5 § i lagen begreppet projektenhet, med vilket man avser CER och ERU.

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall det enligt lagen om utsläppshandel i förslaget till nationell fördelningsplan även fastställs en procentandel som anger den andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning till vilken verksamhetsutövaren högst kan använda projektenheter. Med kalkylerade utsläppsrätter avses det antal utsläppsrätter på vilket inte har tillämpats undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning och inte heller s.k. anpassningskoefficienter. Procentandelen anges inte i lagen utan den fastställs genom beslut av statsrådet. Vid sitt beslutsfattande om procentandelen skall statsrådet beakta Kyotoprotokollet samt additionalitetsprincipen i enlighet med protokollets verkställighetsregler, enligt vilken användningen av mekanismer skall vara supplementär till de nationella åtgärderna.

Användningen av projektbaserade mekanismer innebär i praktiken att en verksamhetsutövare skall kunna fullgöra en del av sin skyldighet att årligen överlämna utsläppsrätter genom att föra över ett motsvarande antal projektenheter till det nationella registret för fullgörande av skyldigheten i fråga. Bestämmelser om detta finns i 49 § i lagen.

Till lagen om utsläppshandel fogas ett nytt 6 a kap. om användning av projektenheter. En verksamhetsutövare skall kunna använda sådana projektenheter som den har förvärvat genom projektverksamhet som den själv har deltagit i. Verksamhetsutövaren kan även på annat sätt skaffa sig sådana projektenheter som kan användas inom EU:s utsläppshandelssystem, till exempel via andra företag, olika kolfonder eller marknader under utveckling.

Enligt Kyotoprotokollet kan en industristat auktorisera juridiska personer att delta i JI-projekt som genomförs inom deras område. Enligt länkdirektivet kan projektenheter, med vissa undantag som anges i direktivet, inte utfärdas för minskning eller begränsning av växthusgasutsläpp från anläggningar som

omfattas av utsläppshandelsdirektivet. I länkdirektivet ingår bestämmelser om hur JI-projekt som inverkar på utsläppen från anläggningar som omfattas av utsläppshandelsdirektivet skall beaktas i den nationella fördelningsplanen för perioden 2008—2012. Finland är för närvarande inte värdland för några JI-projekt. EU:s utsläppshandel är en flexibel mekanism inom gemenskapen, vars mål är att styra åtgärderna för minskning av utsläppen till sådana områden där kostnadseffektiviteten är som störst. I fråga om utsläpp från anläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel är det inte ändamålsenligt att tillämpa flexibla mekanismer som överlappar varandra. I 51 b § i lagen bestäms att ERU från JI-projekt inte kan utfärdas för minskning eller begränsning av utsläpp från anläggningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen.

Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 kan en verksamhetsutövare använda CER från CDM-projekt under förutsättning att det är möjligt rent tekniskt. Kravet är att den oberoende transaktionslogg (ITL) som klimatkonventionens sekretariat upprätthåller är i användning. Det är sannolikt att transaktionsloggen kan tas i bruk 2007. Under perioden 2008—2012 och därpå följande perioder skall en verksamhetsutövare kunna använda projektenheter till högst den procentandel som fastställs genom beslutet om beviljande av utsläppsrätter.

I länkdirektivet finns begränsningar som gäller så kallade kolsänkeprojekt och kärnkraftsprojekt. För att dessa begränsningar skall verkställas bestäms i 51 c § i lagen att en verksamhetsutövare inte skall kunna använda projektenheter som härstammar från kolsänkeprojekt eller kärnkraftsprojekt. Verksamhetsutövaren skall vid behov lämna in en utredning om projektenheternas ursprung till utsläppshandelsmyndigheten. I 64 a § bestäms att utsläppshandelsmyndigheten skall förhindra att projektenheter som härstammar från kolsänke- eller kärnkraftsprojekt används och förplikta verksamhetsutövaren att överlämna en motsvarande mängd utsläppsrätter eller godtagbara projektenheter. Det föreslås att bestämmelser införs i 67 § om att användningen av projektenheter som härstammar från kolsänke- eller kärn-

kraftsprojekt eller försummelse att lämna in en utredning om projektenheternas ursprung skall vara straffbart. En förutsättning för straffbarhet är att gärningen eller försummelsen skett avsiktligt eller av grov oaktsamhet.

3.2.3. Övriga ändringar i lagen om utsläppshandel

Enligt lagen om utsläppshandel beviljar statsrådet utsläppsrätter för såväl anläggningar som ingår i förslaget till nationell fördelningsplan som anläggningar och ändringar i befintliga anläggningar som efter det att beslut fattats om förslaget börjar höra till lagens tillämpningsområde (nya deltagare). Det föreslås att lagen ändras så att beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare fattas av handels- och industriministeriet.

Enligt lagen om utsläppshandel kan alla kontrollörer som har godkänts vid genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet arbeta som kontrollörer av utsläppsrappporter i Finland. Det föreslås att lagen ändras så att utsläppshandelsmyndigheten även godkänner kontrollörer som godkänts och ackrediterats i en annan stat.

Till lagen fogas en bestämmelse om bedömning av mängden utsläpp från en anläggning, om verksamhetsutövarens övervakning av utsläppen har varit bristfällig. Därutöver föreslås att några andra mindre ändringar som är nödvändiga med tanke på genomförandet görs i lagen.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

4.1.1. Allmänt

De viktigaste mekanismerna i EU:s utsläppshandelssystem utgörs av antalet utsläppsrätter som medlemsländerna har satt i omlopp samt handeln med och priset på dessa utsläppsrätter. Det pris på utsläppsrätterna som uppstår i samband med handeln bestämmer den ekonomiska grunden för minskning av utsläppen. Om de utsläppsrätter som är tillgängliga på marknaden ekonomiskt sett är förmånligare än de åtgärder för

minskning av utsläppen som skall utföras i den egna produktionen, lönar det sig inte att själv börja minska utsläppen, utan det är förmånligare att skaffa sig de nödvändiga utsläppsrätterna på marknaden. Priset på utsläppsrätterna fastställs på marknaden för utsläppsrätter utgående från efterfrågan och tillgång.

Prisbildningen vad gäller utsläppsrätter påverkas i hög grad av den ekonomiska utvecklingen i medlemsländerna, av kostnaderna för minskning av utsläppen och av antalet utsläppsrätter som är i omlopp i förhållande till behovet av dem. Under Kyotoprotokollets åtagandeperiod påverkas priset på utsläppsrätterna också av de utsläppsminskningar som uppnåtts med hjälp av Kyotomekanismerna. EU:s utsläppshandel är således inte ett slutet system, utan antalet utsläppsrätter i cirkulation är även beroende av användningen av mekanismer. Möjligheten till användning av Kyotomekanismerna begränsar således för sin del det att priset på utsläppsrätterna stiger under den kommande åtagandeperioden. Finlands andel av de utsläppsrätter som beviljats för Europeiska gemenskapens område är liten, så i praktiken går det inte att påverka priset på utsläppsrätterna med förslaget till nationell fördelningsplan.

Utsläppshandeln är enligt de utredningar som gjorts som bäst ett kostnadseffektivt system för minskning av utsläppen. De fördelar som erhålls genom utsläppshandeln kan dock minska betydligt eller i värsta fall helt gå förlorade, om man vid planeringen av de nationella skyldigheterna vad gäller utsläppshandeln inte från första början tillräckligt beaktar möjligheterna till och kostnaderna för minskning av utsläppen samt marknadens karaktär inom olika sektorer. Detta gäller såväl den ömsesidiga bördefördelningen mellan utsläppshandelssektorn och de sektorer som står utanför utsläppshandeln som den interna fördelningen inom utsläppshandelssektorn. Om inriktningen av de nationella åläggandena i anslutning till utsläppshandeln och fördelningen av utsläppsrätterna har utförts kostnadseffektivt, blir såväl den totala produktionen inom samhällsekonomin, sysselsättningen och investeringarna som hushållens konsumtionsmöjligheter enligt de undersökningar som gjorts bättre i de förhållanden

som EU:s utsläppshandel medför än i ett sådant alternativ där Finlands utsläppsmål skall nås enbart med inhemska åtgärder.

Utsläppsrätterna i den nationella fördelingsplan som godkänts av kommissionen fördelas i Finland helt avgiftsfritt till företagen och anläggningarna. Den avgiftsfria fördelningen motverkar trycket för företagens genomsnittliga produktionskostnader att stiga till dess att utsläppsrätterna kan fördelas i relation till behovet av dem. Detta tillvägagångssätt är viktigt i synnerhet för de företag som inte kan överföra kostnaderna för utsläppsrätterna på produkternas pris. De avgiftsfria utsläppsrätterna innebär däremot extra inkomst för de företag som kan överföra kostnaderna på produkternas pris.

Användningen av projektbaserade mekanismer inom EU:s utsläppshandelssystem ökar utbudet på utsläppsenheter och uppskattas därigenom sänka priset på utsläppsrätterna. Med en fungerande mekanismmarknad sjunker kostnaderna för fullgörande av utsläppsreduceringsskyldigheten för såväl staten som de enskilda företagen.

Användningen av projektbaserade mekanismer gör att det inom EU:s utsläppshandelssystem är möjligt att idka affärsverksamhet även med andra sektorer, såväl inom som utanför EU, än de som omfattas av utsläppshandelldirektivet. Användningen av projektbaserade mekanismer främjar övergången till och ibruktageandet av miljövänlig teknologi och skapar möjligheter till affärsverksamhet i synnerhet för företagen i denna bransch.

4.1.2. *Statsekonomi*

Klimatpolitikens konsekvenser för statsekonomi uppkommer i och med de åtgärdsval med vilka man eftersträvar att nå Finlands utsläppsmål. De centrala politikområdena för att uppnå målen är de traditionella energipolitiska instrumenten, såsom energiskattesystemet, energistöd och normer, och de nya åtgärdsområdena i form av flexibla mekanismer, EG:s utsläppshandel och Kyotomekanismerna. När de flexibla mekanismerna tas i bruk minskar å ena sidan behovet av att använda traditionella energipolitiska instrument, men ökar å andra sidan samtidigt statens behov av finansiering i och med an-

vändningen av Kyotomekanismerna. Inom de områden som omfattas av utsläppshandeln kan de traditionella åtgärderna för styrning av utsläppen lättas, men inom de områden som står utanför utsläppshandeln är de traditionella åtgärderna fortfarande centrala styrmekanismer.

En utredning av Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) visar att statens deltagande i användningen av Kyotomekanismerna sänker de samhällsekonomiska kostnaderna vid skötseln av utsläppsreduceringsskyldigheten. Enligt VATT:s beräkningar har statens deltagande i skötseln av utsläppsreduceringsskyldigheten med hjälp av Kyotomekanismerna i regel en positiv inverkan på produktionsmöjligheterna inom de olika verksamhetsfälten i såväl utsläppshandelssektorn som de sektorer som står utanför utsläppshandeln.

I statsrådets redogörelse till riksdagen i november 2005, Riktlinjer för energi- och klimatpolitiken under den närmaste framtiden, framgår det att staten under åren 2008—2012 utnyttjar JI- och CDM-projekt enligt Kyoto-protokollet till sammanlagt 10 miljoner ton. Det är omöjligt att på förhand exakt uppskatta hur mycket anslag som behövs för detta, eftersom priset på utsläppsminskningarna fastställs på marknaden. Om man uppskattar att priset på utsläppsminskningarna är 10 euro/ton, kommer sammanlagt 100 miljoner euro att användas för anskaffningar av Kyotomekanismer under åren 2008—2012.

De tillsynsuppgifter och övriga förvaltningsuppgifter som hänger samman med utsläppshandelssystemet ökar statens utgifter. Statens inkomster påverkas inte direkt av utsläppshandeln, eftersom utsläppsrätterna fördelas avgiftsfritt.

4.1.3. *Samhällsekonomi*

Betydelsen av EU:s utsläppshandel som ett klimatpolitiskt instrument har utvärderats i Finland i flera olika undersökningar. År 2003 blev en undersökning färdig som Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) och Statens tekniska forskningscentral (VTT) hade utfört och i vilken man först utvärderade alternativ där EU:s utsläppshandel inte tillämpades. Utsläppsmålet nåddes enbart

med inhemska åtgärder, såsom energiskatter, stödpolitik och normer. Därefter beräknades alternativ där EU:s utsläppshandel tillämpades tillsammans med inhemska åtgärder. Genom att jämföra kostnaderna för ett förfarande där endast inhemska åtgärder vidtas med de kostnader som uppkommer när både EU:s utsläppshandel och inhemska åtgärder tillämpas, kan man utgående från VATT:s och VTT:s undersökning konstatera att det med hjälp av utsläppshandeln är möjligt att minska kostnaderna för utsläppsreduceringen.

Trots att utsläppshandeln ökar kostnadseffektiviteten när det gäller skötseln av utsläppsreduceringsskyldigheten, uppskattades i en utredning av VATT som blev färdig 2005 bruttonationalprodukten vara 0,6—0,9 procent lägre per år i Finland under Kyotoperioden än vad den skulle ha varit utan utsläppsreduceringsskyldigheten. I fråga om privat konsumtionsefterfrågan är minskningen kring 1,4—2,2 procent och i fråga om investeringar 0,1—0,3 procent. Konsekvenserna när det gäller sysselsättningen är enligt VATT:s uppskattningar något negativa. Utan utsläppshandeln skulle konsekvenserna dock ha varit klart större.

De samhällsekonomiska kostnader som uppstår på grund av utsläppsreduceringsskyldigheten är större ju striktare utsläppsmålen och ju högre priset på utsläppsrätterna är. Priset på utsläppsrätterna tenderar å sin sida att stiga i takt med att kraven vad gäller målen växer.

Användningen av Kyotomekanismerna minskar kostnaderna för utsläppsreduceringsskyldigheten i de medlemsländer där mekanismerna används, men också mera allmänt inom Europeiska gemenskapens område. För de enskilda medlemsländerna för användningen av mekanismerna med sig ökad flexibilitet och kostnadseffektivitet i möjligheterna till minskning av utsläppen. Därutöver sänker användningen av mekanismerna enligt uppskattningar som kommissionen låtit göra priset på utsläppsrätterna inom hela EU, genom att den ökar antalet utsläppsminskningar på gemenskapsmarknaden för utsläppsrätter. Konsekvensen av detta är att kostnaderna för minskning av utsläppen sjunker inom hela EU-området. Användningen av mekanismerna sänker således kostna-

derna även i de medlemsländer som inte deltar i användningen av mekanismerna. Den största nyttan tillkommer de länder som bäst kan dra nytta av de fördelar som mekanismerna för med sig. Ett flertal medlemsländer har meddelat att staten deltar i användningen av Kyotomekanismerna.

4.1.4. *Konsekvenser för bränslepriser och energiproduktion*

EU:s utsläppshandel förbättrar konkurrenskraften för kolsnåla bränslen. Ju högre priset på utsläppsrätterna är, desto bättre är bränslenas konkurrenskraft. I synnerhet energivirke får bättre konkurrenskraft i förhållande till övriga bränslen. Med priset 20 euro/tCO₂ för en utsläppsrätt är ändringens storlek när man jämför med torv ca 7,5 euro/MWh, med kol 6,7 euro/MWh, med tung brännolja 5,5 euro/MWh och med naturgas 4 euro/MWh. Mest förlorar torv, stenkol och tung brännolja sin konkurrenskraft, eftersom de ger upphov till mest koldioxid per bränsleenergi. Också gasens konkurrenskraft försvagas jämfört med träets (4 euro/MWh), men förbättras jämfört med konkurrenskraften hos kol 2,7 euro/MWh, torv 3,5 euro/MWh och olja 1,5 euro/MWh.

Den ökande efterfrågan på förnybara och kolsnåla bränslen resulterar i en prispådrivande effekt för dessa bränslen. Det högre pris som fås på marknaden förbättrar lönsamheten för bränsleproducenterna, men el- och värmeproducenternas produktionskostnader och utsläppsreduceringskostnader stiger. Marknadspriserna på bränslen påverkas dock inte bara av priset på utsläppsrätterna utan även av huruvida bränslet är lokalt, vilken den regionala konkurrenssituationen är och vilka olika åtaganden som ingår i leveransavtalen.

Erfarenheterna från den första utsläppshandelsperioden visar att utsläppshandeln leder till att andelen trä ökar i de anläggningar som använder torv och trä. Bränsleskatten för torv slopades inom värmeproduktionen från och med den 1 juli 2005. Syftet med denna åtgärd var att säkerställa torvens konkurrenskraft i förhållande till fossila bränslen vid kraftvärmeproduktion samt separat värmeproduktion, även vid förhållandevis höga priser på ut-

släppsätterna, och att främja kombinerad användning av trä och torv. Inom elproduktionen finns det inte bränsleskatter för något bränsle.

I anläggningar som producerar enbart el blir torvens ställning allt svagare ju högre priset per utsläppsrätt stiger och det verkar som om användningen av torv i dessa anläggningar minskar jämfört med tidigare år om inga nya åtgärder vidtas. I statsrådets redogörelse till riksdagen i november 2005 om riktlinjer för energi- och klimatpolitiken under den närmaste framtiden uppställs som mål att de resurser som satsas på produktionen och användningen av torv även i fortsättningen skall kunna utnyttjas så att de främjar sysselsättning och regional utveckling samt utreds hur torvens ställning kan tryggas i förhållande till importbränslen inom produktionen av kondensol. Dessutom konstateras det i redogörelsen att det är viktigt med tanke på uppnåendet av bioenergimålen att torvens konkurrenskraft i förhållande till fossila importbränslen säkras vid kraftvärmeproduktionen och den separata produktionen av värme. På detta sätt lindras de flaskhalsar som utsläppshandeln kan orsaka när den styr efterfrågan på trä till användning för energiproduktion i stället för till annan vidareförädling. De styrmedel som påverkar användningen av torv för energiproduktion får dock inte äventyra utvecklingen när det gäller användningen av skogsflis och åkerbiomassa för energiproduktion.

I Finland behandlas, enligt den viktigaste principen för fördelning av utsläppsrätterna, arvsmetoden, samt även andra fördelningskriterier, alla bränslen på samma sätt. Beslutet om den nationella fördelningen av utsläppsrätterna påverkar således inte bränslenas marknadsandelar. I fråga om fördelningsbeslutet för den första utsläppshandelsperioden lät man göra en utredning där man med hjälp av uträkningar gjorde en bedömning för varje bränsle av hur fördelningen av utsläppsrätterna inriktats i relation till det uppskattade behovet av dem. I utredningen konstaterades det att utsläppsrätterna fördelade sig jämnt mellan anläggningar som använder olika bränslen. Bränslenas marknadsandelar påverkas av bränslepriserna, som i betydande grad påverkas av priset på ut-

släppsrätterna. Däremot påverkar inte principerna för fördelningen av utsläppsrätterna bränslenas konkurrensställning.

4.2. Konsekvenser för företagen

4.2.1. Konsekvenser för företagen inom utsläppshandelssektorn

I och med att utsläppshandelssystemet togs i bruk behöver de företag som omfattas av systemet förutom de traditionella produktionsfaktorerna även en ny produktionsfaktorsklass i sin produktion – utsläppsrätten. Den är samtidigt en ny och för många företag betydande utgiftspost. Utgiftens storlek beror på antalet utsläppsrätter som behövs och på deras pris. Även om den största delen av de utsläppsrätter som företagen behöver delas ut avgiftsfritt åt dem, innebär användningen av utsläppsrätterna i produktionen samma kostnader som användningen av de utsläppsrätter som köpts på marknaden. Detta beror på alternativkostnaden för en utsläppsrätt, med vilket man avser det att ett företag antingen kan sälja utsläppsrätten eller använda den i sin produktion – allt efter alternativets lönsamhet. Av denna anledning bör företagen i de förhållanden som utsläppshandeln medför klara av att prissätta sina produkter så att inte bara de allmänna produktionskostnaderna täcks utan även kostnaderna i anslutning till de utsläppsrätter som behövs för att producera produkterna. Kostnaderna för de utsläppsrätter som behövs för produkterna påverkas således inte av det sätt på vilket man har skaffat sig utsläppsrätterna. En utsläppsrätt som ett företag fått avgiftsfritt från staten är som alternativkostnad likvärdig med en utsläppsrätt som köpts på marknaden.

När det gäller fjärrvärme fungerar inte ett förfaringsätt som grundar sig på alternativkostnader, eftersom fjärrvärmeföretagen på grund av avtal är skyldiga att leverera värme och kan således inte fritt sälja sina utsläppsrätter och låta bli att leverera värmen.

Utsläppshandelssystemet omfattar för närvarande enbart EU:s medlemsstater. Många företag som omfattas av utsläppshandeln verkar däremot på de globala marknaderna, vilket innebär att de utsläpps begränsningar som avses inom utsläppshandeln inte existe-

rar hos en betydande del av konkurrenterna. Under dessa omständigheter är det inte möjligt att föra över kostnaderna för utsläppsrätterna på produkternas pris i den utsträckning som skulle vara nödvändig. Detta gäller i synnerhet de sektorer inom processindustrin som omfattas av utsläppshandeln, järn- och stålindustrin, massa- och pappersindustrin, oljeraffineringen samt mineralämnesindustrin. Det finns få kostnadseffektiva möjligheter att minska utsläppen utan att minska produktionen i dessa branscher, eftersom det är råvarorna och bränslena som används i processerna som ger upphov till utsläppen. Inom energiproduktionen är marknadens omfattning och karaktär annorlunda och de kostnader som uppkommer på grund av utsläppsrätterna kan bättre föras över på priserna, vilket man har kunnat iaktta under det första året av utsläppshandel. De högre priserna för el och värme ökar naturligtvis ytterligare kostnaderna för konsumenterna, i synnerhet de elintensiva industribranscherna.

Utsläppshandelns begränsning till ett visst område och fördelningsmetoden för utsläppsrätterna påverkar oundvikligen konkurrenssituationen för företagen. Konkurrenssituationen snedvrids i synnerhet i förhållande till den konkurrens som kommer utifrån, men delvis även till den som finns inom EU, eftersom fördelningskriterierna för utsläppsrätterna är olika för olika länder. På längre sikt leder konsekvenserna av utsläppshandel till förändringar i företagets marknadsandelar och en anpassning av produktionens struktur. En del av förändringarna utgör också mål för utsläppshandeln, men andra, i synnerhet det som kallas kolläckage, dvs. att produktionen omplaceras till länder där det inte finns motsvarande utsläppsreduceringsskyldigheter, är önskad anpassning.

De ovan beskrivna kostnadsändringarna uttrycker de kostnadstryck som branscherna i genomsnitt utsätts för vid anskaffningen av utsläppsrätter. I fråga om dessa ändringar har de kostnader som uppkommer som multiplikatoreffekt av utsläppshandeln och som till och med kan vara avsevärt mycket större än de direkta konsekvenserna inte beaktats. Med tiden kan det visa sig att den mest betydande kostnadseffekten av EU:s utsläppshandel för såväl de industriföretag som omfattas av ut-

släppshandeln som övriga industri- och serviceföretag samt hushållen blir de kostnadstryck som uppkommer via elpriset och som är större ju högre priset på utsläppsrätterna är.

Besluten om fördelning av utsläppsrätterna, dvs. förslaget till nationell fördelningsplan och beslutet om beviljande av utsläppsrätter, har det viktigaste inflytandet över lönsamheten hos de företag som omfattas av utsläppshandeln. Fördelningsbeslutet har ingen inverkan på de relativa kostnaderna för företagets produktion eller på viljan att minska utsläppen. Fördelningsbeslutet inverkar på företagets genomsnittliga kostnader, men inte på marginalkostnaderna. Detta kan åskådliggöras om man tänker sig att ett företag som omfattas av utsläppshandeln får alla de utsläppsrätter som det behöver för sin produktion avgiftsfritt från staten. I så fall förblir företagets genomsnittliga kostnader och lönsamhet desamma, även om företaget fortsätter sin verksamhet på samma sätt som tidigare utan att bry sig om utsläppshandelns konsekvenser för de relativa tillverkningskostnaderna. Företagets verksamhet är i detta fall dock inte optimal.

Möjligheten att utnyttja projektbaserade mekanismer genom en fungerande mekanismmarknad uppskattas sänka de kostnader som utsläppshandeln förorsakar alla företag inom EU:s utsläppshandelssektor. Företagen kan tillgodogöra sig projektenheter antingen genom att köpa dem på marknaden eller genom att själva genomföra projekt som genererar utsläppsenheter. En del företag som idkar utsläppshandel är också intresserade av att använda fonder för att skaffa sig utsläppsenheter. Marknaden för projektbaserade mekanismer främjar ibruktageandet av ny teknologi och skapar exportmöjligheter för ekoefektiva lösningar.

Det finns betydande skillnader i medlemsstaternas möjlighet att inom ramen för staternas ålägganden att minska eller begränsa utsläppen fördela utsläppsrätterna till verksamhetsutövarna inom EU:s utsläppshandelssystem i relation till deras uppskattade behov samt i de kostnader som minskningen av utsläpp förorsakar verksamhetsutövarna. Detta snedvrider konkurrensen mellan företagen i de olika EU-medlemsstaterna. Enligt länkdi-

rektivet fastställer varje medlemsstat själv den procentandel som anger till hur stor andel av de utsläppsrätter som delats ut åt varje anläggning verksamhetsutövarna kan använda projektenheter. Detta kan leda till en situation där verksamhetsutövarna i olika medlemsstater har olika möjligheter att använda sig av projektbaserade mekanismer. Detta kan inverka på konkurrensen mellan företagen, om de utsläppsenheter som förvärvas genom projektbaserade mekanismer kostnadsfritt är billigare än utsläppsrätterna i EU:s utsläppshandelssystem. Om användningen av projektbaserade mekanismer tillåts upp till en viss procentandel som fastställs nationsvis kan det delvis lätta de snedvridningar i konkurrensen som uppstår på grund av en sträng nationell reduceringsskyldighet, ifall de medlemsstater som har en sträng reduceringsskyldighet tillåter att verksamhetsutövarna inom utsläppshandelssystemet i större utsträckning får använda sig av projektbaserade mekanismer än vad som är fallet i de medlemsstater som lättare fullgör sin reduceringsskyldighet.

I motsats till utsläppsrätter kan certifierade utsläppsminskningar föras över från perioden 2005—2007 till perioden 2008—2012 inom EU:s utsläppshandelssystem. På så sätt ger förvärvandet av CER för sin del företagen en möjlighet att välja huruvida de bestämmer sig för att använda enheterna för att fullgöra sin skyldighet under perioden 2005—2007 eller för att hålla dem utanför EU:s utsläppshandelssystem tills vidare genom att spara dem för senare bruk.

4.2.2. *Konsekvenser för priset på el och värme*

Priset på den el som säljs i grossistledet bildas på den nordiska elmarknaden, där prissättningen långt grundar sig på de rörliga produktionskostnaderna för kolkondensel. Kostnaderna för utsläppsrätterna är del av de rörliga kostnaderna och överförs på elpriset, även om en del av utsläppsrätterna fås avgiftsfritt. Utsläppshandelssystemet påverkar priset på den el som finns på marknaden via priset på utsläppsrätterna. Fördelningen av utsläppsrätterna har däremot inget väsentligt inflytande på prissättningen av elen på mark-

naden.

De erfarenheter som erhållits av EU:s utsläppshandel visar att konsekvenserna av utsläppshandeln kraftigt inriktar sig på elmarknaden. De höga priserna på utsläppsrätter har tagit sig uttryck i kraftigt stigande elpriser. Konsekvenserna av utsläppshandeln förblir således inte enbart en börda för utsläppshandelssektorn, utan sprider sig inom hela samhällsekonomin. Den betydande ökningen av priset på el försvagar avsevärt konkurrensmöjligheterna inom de elintensiva industribranscherna.

Fördelningen av utsläppsrätterna påverkar kostnaderna för den el och värme som produceras för industrins egen räkning samt kostnaderna för elproduktionen i delägda anläggningar inom industrin till den del produktionen grundar sig på fossila bränslen eller torv. I dessa anläggningar framgår konsekvenserna av utsläppshandeln främst via fördelningen av utsläppsrätterna och inte via priset på utsläppsrätterna som i fråga om priset på den el som finns på marknaden. Ökningen i kostnaderna för produktion av el och värme är beroende av antalet utsläppsrätter som erhålls avgiftsfritt och möjligheterna till att övergå till bränslen som genererar mindre utsläpp än de som tidigare använts.

Priset på fjärrvärme påverkas av utsläppshandeln på samma sätt som är fallet inom den industriella produktionen av el och värme. Inom fjärrvärmesektorn torde kostnaden för de utsläppsrätter som skaffats på marknaden överföras på priset på fjärrvärmesektorn. Tilläggs-kostnadernas storlek står i relation till antalet utsläppsrätter som måste skaffas på marknaden och priset på utsläppsrätterna. Därutöver bör det noteras att utsläppshandeln inte bara höjer priset på fossila bränslen och torv utan även på förnybara bränslen. Även i den kombinerade elproduktionen höjer anskaffningen av utsläppsrätter på marknaden produktionskostnaderna, men som motvikt till tilläggs-kostnaderna finns en möjlighet till inkomstökning genom ett högre elpris, om elen säljs till kunderna till marknadspris.

Priserna på oljeprodukter fastställs i regel på världsmarknaden och därför har fördelningen av utsläppsrätterna inte någon väsentlig inverkan på dessa. Konsekvenserna berör främst producenternas förädlingsmarginaler.

4.3. Konsekvenser för organisation och personal

Enligt lagen om utsläppshandel är det Energimarknadsverket som upprätthåller det nationella registret och bokför enheter enligt Kyotoprotokollet. Det krävs vissa åtgärder av registratorn när projektenheterna skall föras in i registersystemet och det orsakar Energimarknadsverket extra arbete i viss mån. Den ökade arbetsmängden kräver dock inte i sig att personresurserna utökas.

4.4. Konsekvenser för miljön

Verkningarna av koldioxidutsläppen är inte lokala eller regionala, vilket betyder att det med tanke på miljökonsekvenserna inte spelar någon roll var utsläppen minskas. Koldioxid- och andra växthusgasutsläpp kan på grund av förbränningsprocessen också vara förbundna med andra utsläpp, för vilka volymen är beroende av de bränslen som används och av förbrännings- och utsläppsreduceringstekniken.

Med de nationella fördelningsplanerna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och i synnerhet med det totala antalet utsläppsrätter och priset på utsläppsrätterna sammanhänger i detta skede osäkerhetsmoment som försvårar bedömningen av var minskningarna av koldioxidutsläppen kommer att göras inom EG:s område. Av denna anledning är det svårt att i förväg bedöma konsekvenserna av utsläppshandelssystemet och i synnerhet fördelningen av utsläppsrätterna under perioden 2008—2012 på utvecklingen i Finland vad gäller såväl koldioxidutsläppen som övriga utsläpp.

Köpet av utsläppsrätter och användningen av projektbaserade mekanismer leder åtgärderna för minskning av utsläppen utanför de nationella gränserna, vilket reflekteras i den nationella utsläppsutvecklingen när det gäller koldioxidutsläpp och övriga utsläpp. När såväl medlemsstaterna som verksamhetsutövarna inom EU:s utsläppshandelssystem använder projektbaserade mekanismer leds åtgärderna för att minska utsläppen även utanför Europeiska gemenskapen, vilket påverkar utsläppsutvecklingen inom gemenskapsområdet. Utsläppsutvecklingen i pro-

jektens världsländer ger ett lägre resultat, motsvarande en situation där inga projekt genomförts. Utgångsläget är att detta gäller såväl växthusgasutsläpp som övriga utsläpp. Av växthusgasutsläppen omfattar EU:s utsläppshandelssystem för närvarande enbart koldioxidutsläppen. Via de projektbaserade mekanismerna kan verksamhetsutövarna ersätta sådana utsläppsminskningar som genomförs i anläggningar som omfattas av utsläppshandelssystemet och som riktar sig mot koldioxidutsläpp med billigare utsläppsminskningar som riktar sig mot andra utsläpp än koldioxidutsläpp. Projektens miljökonsekvenser bedöms i samband med att projekten godkänns i enlighet med Kyotoprotokollets verkställighetsregler.

I fråga om försurande utsläpp har Finland internationella ålägganden som begränsar totalvolymen av dessa utsläpp. I samband med den miljökonsekvensbedömning som gjordes i samband med beredningsarbetet för den nationella klimat- och energistrategin granskades klimatpolitikens inverkan på de försurande utsläppen. Enligt de preliminära resultaten är det möjligt att, beroende av den separata elproduktionens storlek, kväveoxidutsläppen ökar till den nivå som fastställts som nationellt utsläppstak. I fråga om svaveldioxidutsläpp håller man sig däremot klart under utsläppstaket för år 2010 i alla de alternativ som granskats. Den ökning av koldioxidutsläppen som de stora förbränningsanläggningarna ger upphov till syns inte i den totala mängden partikelutsläpp i Finland. Däremot kan utomhusluftens belastning av småpartiklar öka som en följd av utsläppen från de stora förbränningsanläggningarna. I enlighet med kommissionens luftvårdsstrategi planeras till år 2020 också strängare utsläppstak än för närvarande för utsläppen av svaveldioxid och kväveoxider, så att den belastning förorsakad av småpartiklar som dessa ger upphov till kan minskas.

Användningen av projektbaserade mekanismer innebär gynnande av ny teknologi, vilket innebär positiva miljökonsekvenser. Användningen av projektbaserade mekanismer inom EU:s utsläppshandelssystem främjar efterfrågan på CER och ERU, och i förlängningen utvecklingen av, övergången till och ibruktageandet av teknologi som är skon-

sam för miljön. När efterfrågan på CER och ERU växer kan företagen bättre än tidigare investera i teknik som minskar utsläppen samt sakkunnighet i värdländerna. Målet för CDM-projekten, vilka genererar CER, är även att hjälpa de länder som är värdar för projekt att uppnå målen för en hållbar utveckling. Genom projekten får de investeringar och utvecklad teknologi med mindre utsläpp.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsorgan

Handels- och industriministeriet tillsatte den 9 december 2004 en arbetsgrupp för att bereda kriterier för beräkning av de utsläppsrätter som fördelas på anläggningarna och de industriella processerna i den nationella fördelningsplanen för utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012, vilken följer EG:s utsläppshandelsdirektiv. Inom arbetsgruppen bildades en separat lagavdelning. Arbetsgruppen skulle slutföra sitt arbete senast den 30 september 2005. På arbetsgruppens begäran förlängdes tidsfristen den 27 oktober 2005 fram till utgången av februari 2006, eftersom beredningen av energi- och klimatstrategin och kommissionens riktlinjer för den andra utsläppshandelsperioden 2008—2012 fördröjde den ursprungliga tidtabellen. Samtidigt ändrades arbetsgruppens uppgift så att den skulle finnas till förfogande vid preciseringar i anslutning till fördelningsplanen ännu efter detta, fram till dess att fördelningsplanen för utsläppshandelsperioden 2008—2012 har blivit godkänd.

Arbetsgruppen hade till uppgift att utarbeta ett förslag om fördelningskriterier för utsläppsrätter för olika sektorer och anläggningar samt för nya deltagare, vilka skall användas i den nationella fördelningsplanen. Arbetsgruppen hade inte till uppgift att dra upp några klimatpolitiska riktlinjer, såsom frågor som anknyter till det totala antalet utsläppsrätter som skall fördelas. Arbetsgruppen lämnade in sin rapport den 24 maj 2006.

Handels- och industriministeriet tillsatte den 1 april 2005 en arbetsgrupp (arbetsgruppen för länkdirektivet) med uppgift att i form av en regeringsproposition bereda ett förslag

till ändring av lagen om utsläppshandel. Lagförslaget skulle omfatta de ändringar i lagstiftningen om utsläppshandel som förutsätts i det så kallade länkdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i överensstämmelse med Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer). Arbetsgruppen hade inte till uppgift att fastställa anläggningsvisa utsläppstak för användningen av projektbaserade mekanismer. Arbetsgruppen skulle inte bereda någon lagstiftning om de administrativa ramarna för de projektbaserade mekanismerna, utan de bestämmelser som behövs för detta bereddes av en annan arbetsgrupp.

Arbetsgruppen för länkdirektivet fick förslaget till regeringsproposition om ändring av lagen om utsläppshandel klart den 30 november 2005. I arbetsgruppens förslag ingår de ändringar i lagen om utsläppshandel som användningen av projektbaserade mekanismer inom EU:s utsläppshandelssystem kräver.

I denna regeringsproposition sammanställs de ovan nämnda arbetsgruppernas framföranden och förslag. Beredningen av regeringspropositionen har fortsatt vid handels- och industriministeriet utifrån arbetsgruppernas förslag.

5.2. Remissyttranden

Utlåtande om utkastet till regeringsproposition och utkastet till beslut av statsrådet om förslaget till nationell fördelningsplan begärdes hos utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, arbetsministeriet, miljöministeriet, Ålands landskapsregering, Energimarknadsverket, Konkurrensverket, Statens ekonomiska forskningscentral (VATT), Statens tekniska forskningscentral (VTT), Finlands miljöcentral (SYKE), Statistikcentralen och Konsumentverket. Utlåtanden begärdes också av följande parter: Finlands Näringsliv EK, Finsk Energiindustri rf, Skogsindustrin rf, Teknologindustri rf, Rakennusteollisuus RT ry, Finlands Kommunförbund, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Maa- ja

metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Servicearbetsgivarna rf, Turveteollisuusliitto, Olje- och Gasbranschens Centralförbund, Finlands naturskyddsförbund, Natur och miljö rf, Finlands WWF rf och Kiinteistöliitto.

Dessutom gav följande parter på eget initiativ ett utlåtande till handels- och industriministeriet: Oy Alholmens Kraft Ab, Helsingfors Energi, Hyvinkään Lämpövoima, Kymmivoima tuotanto Oy, Jyväskylän Energia Oy, Myllykoski Paper Oy, Pohjolan Voima Oy, Rautaruukki Oyj, Rovaniemen Energia Oy, Suur-Savon Sähkö Oy och Vaskiluodon Voima Oy.

De synpunkter som togs upp i utlåtandena

I fråga om fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätter hade utkastet till regeringsproposition och utkastet till förslaget till nationell fördelningsplan samma innehåll. De undergruppspecifika koefficienterna för effektivitet och nedskärning, vilka ingår i fördelningskriterierna för utsläppsrätter för perioden 2008—2012 som propositionen med förslag till ändring av lagen om utsläppshandel omfattar, grundar sig på det totala antal utsläppsrätter som finns i förslaget till fördelningsplan. Till följd av detta gällde flera remissgivares utlåtande både förslaget till fördelningsplan och utkastet till regeringsproposition.

Generellt ansågs det att utkastet till regeringsproposition med förslag till ändring av lagen om utsläppshandel hade beretts med sakkunskap. Med undantag av de undergruppspecifika koefficienterna för effektivitet och nedskärning gällde ändringsförslagen enskilda paragrafer. I de utlåtanden som getts om förslaget till fördelningsplan var den viktigaste sakhelheten totalantalet utsläppsrätter, fördelningskriterierna och i synnerhet de olika undergruppernas koefficienter för effektivitet och nedskärning, den andel som skall reserveras för nya deltagare och fördelningskriterierna för den samt fastställandet av den gräns som skall sättas för användningen av de projektbaserade Kyotomekanismerna.

Remissgivarna har olika syn på hur skyldigheten att reducera utsläppen fördelar sig mellan utsläppshandelssektorn och den sektor som står utanför utsläppshandeln. I syn-

nerhet myndighetsparterna understöder fördelningen enligt förslaget till fördelningsplan. De organisationer som företräder företagen på utsläppshandelssektorn och enskilda företag som omfattas av utsläppshandelssystemet anser att minskningsskyldigheten enligt förslaget till fördelningsplan för mycket belastar dem som är verksamma på utsläppshandelssektorn och de förutsätter att skyldigheten fördelas mera jämnt mellan utsläppshandelssektorn och den sektor som står utanför utsläppshandeln. Också staten förutsätts i högre grad delta i fullgörandet av skyldigheten genom att använda Kyotomekanismerna för att öka utsläppstillgodohavandena i Finland mera än vad som anförs i förslaget till fördelningsplan och den energi- och klimatpolitiska redogörelsen.

Huvuddelen av remissgivarna understöder att utsläppsrätterna fördelas gratis. Med undantag av Finsk Energiindustri rf och företagen inom energisektorn godkände remissgivarna i regel fördelningskriterierna, även om Skogsindustrin rf ansåg att fördelningskriterierna för kondenskraftverken i någon mån också innebar en olägenhet för skogsindustrin.

Finsk Energiindustri rf och företagen inom energisektorn konstaterar i sina utlåtanden att de koefficienter för nedskärning som ingår i fördelningskriterierna försvårar tillväxtmöjligheterna för sektorn och leder till att elpriset stiger. Särskilt kritiserar Energiindustrin och företagen inom energisektorn förslaget till fördelningsplan för att det försvagar sektorns konkurrensbetingelser på internationell nivå (närområdets och EU:s elmarknad) och på nationell nivå (de uppvärmningsformer och företag som hör till utsläppshandelssektorn och den sektor som står utanför utsläppshandeln). Förslaget anses inte uppfylla utsläppshandelsdirektivets krav på att kraftvärmeproduktionens (CHP) och fjärrvärmens ställning på marknaden skall främjas eller att energisektorns anläggningars tekniska och ekonomiska möjligheter att minska utsläppen skall beaktas. I Finsk Energiindustri rf:s och energisektorns företags utlåtanden anses att de undergruppspecifika koefficienterna (effektivitet och nedskärning) som har använts i fördelningskriterierna behandlar företagen på energisektorn annorlunda än andra företag.

Energiindustrin anför också att anpassningskoefficienten skall inriktas på alla undergrupper. Dessutom anser Finsk Energiindustri rf och en del av de företag som levererar fjärrvärme att bestämmelsen om jämkning i den föreslagna lagen är för snäv.

Reserven för nya deltagare anses nödvändig i utlåtandena, även om den lilla mängd (6 Mt) som reserverats kritiserar liksom också det att ett företag som uppfyller kriterierna för en ny deltagare måste köpa de utsläppsrätter företaget behöver när det antal ut-

släppsrätter som har reserverats för nya deltagare tar slut. Enskilda förslag till ändringar av fördelningskriterierna för nya deltagare tas upp i utlåtandena.

Användningen av de projektbaserade Kyotomekanismerna inom utsläppshandelssystemet understöds generellt. Enskilda utlåtanden innehåller förslag till bedömning av additivitetsprincipen som gäller de projektbaserade mekanismerna och de faktorer som påverkar fastställandet av maximimängden för användningen av mekanismerna.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om utsläppshandel

2 §. Tillämpningsområde. Lagen tillämpas i enlighet med 1 mom. 1 punkten underpunkt a på förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt, med undantag av anläggningar vilkas huvudsakliga syfte är förbränning av farligt avfall och kommunalt avfall. Avsikten har varit att utsträcka lagen till att omfatta i 2 § 5 punkten i förordningen om avfallsförbränning (362/2003) avsedda samförbränningsanläggningar. Därmed faller endast de anläggningar för förbränning av avfall som avses i 2 § 4 punkten i förordningen om avfallsförbränning utanför lagens tillämpningsområde. Lagen tillämpas därmed för närvarande också på sådana samförbränningsanläggningar för obehandlat blandat kommunalt avfall och samförbränningsanläggningar för problemavfall som avses i 13 § 1 mom. i förordningen om förbränning av avfall. Anläggningar av detta slag finns dock inte i drift i Finland.

I utsläppshandelsdirektivet har förbränningsanläggningar för problemavfall och kommunalt avfall lämnats utanför direktivets tillämpningsområde. Kommissionen ansåg det vara befogat att lämna dessa utanför utsläppshandelssystemet, eftersom man vid övervakningen av utsläppen inte kan skilja åt utsläpp av fossil koldioxid och utsläpp av biogen koldioxid. För att göra detta borde man vid fastställandet av ett bränsles kolhalt skilja åt de fossila och biogena elementen.

Som den nu är formulerad anknyter bestämmelsen inte tillräckligt tydligt till regleringen i miljöskyddslagen och förordningen om förbränning av avfall vilken utfärdats med stöd av den. Det har varit en tolkningsfråga vilka i förordningen om förbränning av avfall avsedda anläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel och vilka som inte gör det.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. punkt underpunkt a ändras så, att anläggningar som i enlighet med bestämmelserna i miljötillstånd enligt miljöskyddslagen iakttar villkoren för förbränningsanläggningar för avfall skall falla utanför tillämpningsområdet för

lagen. Utanför lagens tillämpningsområde blir därmed avfallsförbränningsanläggningar samt samförbränningsanläggningar för obehandlat blandat kommunalt avfall och samförbränningsanläggningar för problemavfall. Den föreslagna ändringen medför inga förändringar beträffande lagens tillämpning på anläggningar som är i drift. I fråga om nya anläggningar föreslås det att det i första hand skall vara verksamhetsutövaren som fastställer vilket slags anläggning som planeras och vilka i miljöskyddslagstiftningen föreskrivna krav anläggningen skall uppfylla för att den skall kunna användas på det planerade sättet.

Kommissionen och de olika medlemsstaterna har inte under utsläppshandelsperioden 2005—2007 kunnat enas om tolkningen av omfattningen av begreppet förbränningsanläggning i bilaga I till utsläppshandelsdirektivet. Kommissionen anser att begreppet förbränningsanläggning omfattar alla förbränningsprocesser, medan en stor del av medlemsstaterna, bland dem Finland, endast inbegripit pannor och andra förbränningsanläggningenheter som inte är nära förbundna med industriella processer i EU:s system för utsläppshandel. Kommissionen har i sina riktlinjer beträffande de nationella fördelningsplanerna för perioden 2008—2012 och i sina ställningstaganden infört kommittén för klimatförändringar förutsatt att förbränningsprocesser vid integrerade stålverk, förbränningsprocesser för framställning av eten och propen inom den petrokemiska industrin, förbränningsprocesser för framställning av stenvull och kimirök samt förbränningsprocesser för offshoreproduktion av olja och gas med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt skall ingå i EU:s utsläppshandelssystem. Kommissionen förutsätter i samband med godkännandet av de nationella fördelningsplanerna för perioden 2008—2012 att fördelningsplanerna omfattar ovan nämnda förbränningsprocesser.

I Finland tillämpas lagen på samtliga förbränningsprocesser vid i 2 § 1 mom. 2 punkten avsedda stålfabriker. I Finland finns varken olje- eller gasproduktion och numera inte heller produktion av kimirök. I Finland fram-

ställs stenull, och i landet finns en petrokemisk fabrik som framställer eten och propen.

Avsikten är att lagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta de förbränningsprocesser som avses i kommissionens riktlinjer. I 1 mom. föreslås en ny 5 punkt, i vars underpunkt a föreskrivs att tillämpningsområdet omfattar förbränningsprocesser i eten- och propenenheter vid en petrokemisk anläggning och i butadienenheter som är nära förbundna med dessa enheter med en sammanlagd tillförd effekt på mer än 20 megawatt. Enligt 5 punkten underpunkt b skall också förbränningsprocesser vid tillverkning av stenull och kimrök med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt omfattas av lagen. I enlighet med ikraftträdandebestämmelsen skall de centrala skyldigheterna i lagen tillämpas på dessa funktioner från och med 2008. Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och utsläppsrätter skall dock sökas inom två månader från lagens ikraftträdande.

3 §. Sammanräkning av kapaciteten. Om en verksamhetsutövare bedriver flera verksamheter av liknande art som omfattas av samma underpunkt i 2 § 1 mom. i samma anläggning eller på samma förläggningsplats, räknas verksamheternas kapacitet samman när lagens tillämplighet skall avgöras. Så kan exempelvis samma verksamhetsutövare på ett anläggningsområde ha två eller flera pannor med en bränsl-effekt på under 20 megawatt, men eftersom pannornas sammanlagda effekt överstiger 20 megawatt faller anläggningen inom tillämpningsområdet för lagen.

Det föreslås att till 1 mom. fogas en bestämmelse som säger att när tillämpningsområdet skall avgöras räknas i 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a avsedda förbränningsanläggningar och i 5 punkten underpunkt a och b avsedda förbränningsprocesser samman. Enligt kommissionens tolkning utgör alla dessa verksamheter i utsläppshandelsdirektivet avsedda förbränningsanläggningar. Bestämmelsen stämmer alltså överens med bestämmelserna i direktivet.

Det kan hända att ägaren till någon del av en anläggning, exempelvis en panna, byts mitt under utsläppshandelsperioden. Kapaciteten för den tidigare verksamhetsutövarens verksamhet kan då komma att underskrida den kapacitetsgräns som avses i 2 § 1 mom.

Enligt 2 mom. hör under utsläppshandelsperioden 2008—2012 och de därpå följande utsläppshandelsperioderna de sammanräknade kapaciteterna av sådana verksamheter som under den aktuella utsläppshandelsperioden omfattas av förslaget till nationell fördelningsplan till tillämpningsområdet för lagen till utgången av ifrågavarande period, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts. Bestämmelsen har motiverats med att den bidrar till ett välfungerande utsläppshandelssystem.

Av avgörande betydelse med tanke på fördelningen av utsläppsrätter per anläggning är tidpunkten för beslutet om beviljande av utsläppsrätter. Detta gäller såväl de anläggningar som omfattas av lagen vid tidpunkten för ett i 37 § avsett beslut om beviljande som de nya deltagare som senare under utsläppshandelsperioden kommer att omfattas av lagen. Med tanke på utsläppshandelssystemets funktion skall anläggningar för vilka det under ifrågavarande utsläppshandelsperiod beviljats utsläppsrätter omfattas av utsläppshandelssystemet till utgången av utsläppshandelsperioden, också om verksamhetsutövaren för någon av anläggningens verksamheter byts och anläggningen till följd av detta inte överskrider de kapacitetsgränser som avses i 2 § 1 mom. Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så, att en anläggning som omfattas av beslutet om beviljande av utsläppsrätter hör till tillämpningsområdet för lagen till utgången av ifrågavarande period, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts.

4 §. Tillämpningen av lagen på anläggningar som anslutits till ett fjärrvärmenät. Till samma fjärrvärmenät kan förbränningsanläggningar för både över och under 20 megawatt vara kopplade. Enligt paragrafens 1 mom. hör koldioxidutsläppen från alla anläggningar som producerar värme för samma fjärrvärmenät till lagens tillämpningsområde, om minst en av förbränningsanläggningarna har en tillförd effekt på över 20 megawatt och den producerar värme som huvudsakligen skall levereras till fjärrvärmenätet. Genom bestämmelsen har man infört den i artikel 24.1 i utsläppshandelsdirektivet avsedda möjligheten att från och med 2005 tillämpa systemet för utsläppshandel på anläggningar

vilkas kapacitet underskrider de gränser som uppställts i bilaga I till direktivet (s.k. opt-in anläggningar). För att dessa anläggningar skall kunna inbegripas i utsläppshandelssystemet förutsätts godkännande av kommissionen.

Enligt 2 mom. inbegrips i 1 mom. avsedda fjärrvärmearläggningar med en effekt på högst 20 megawatt i förslaget till nationell fördelningsplan och godkännande av kommissionen söks i samband med att fördelningsplanen anmäls. Ett sådant förfarande iakttog statsrådet i fråga om utsläppshandelsperioden 2005—2007, och kommissionen gav sitt godkännande till att de opt-in anläggningar som ingick i fördelningsplanen togs in i systemet. Kommissionen har emellertid förutsatt att godkännande skall sökas separat för opt-in anläggningar som senare i egenskap av nya deltagare inbegrips i systemet, eftersom uppgifter om dessa anläggningar och om de utsläppsrätter som avses bli beviljade för dem inte ingått i förslaget till nationell fördelningsplan. Statsrådet har iakttagit ett sådant förfarande och kommissionen har godkänt ansökningarna. Efter att ett beslut om förslag till nationell fördelningsplan har meddelats har det framkommit att det finns opt-in anläggningar som omfattas av lagen men som inte är inbegripna i förslaget till nationell fördelningsplan. Liknande situationer kan uppstå också under följande utsläppshandelsperioder. Utsläppsrätter som dessa anläggningar och anläggningarnas verksamhetsutövare beviljats har inbegripits i det beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 37 eller 41 §. De har anmälts till kommissionen och kommissionens godkännande har sökts för opt-in anläggningarna. På grund av det godkännandeförfarande som kommissionen tillämpar föreslås att 2 mom. kompletteras med en bestämmelse om att kommissionens godkännande vid behov också kan sökas efter det att ett beslut om beviljande av utsläppsrätter fattats.

Enligt den tolkning som gjorts av kommissionens representant krävs i fråga om opt-in anläggningar som kommissionen tidigare godkänt i utsläppshandelssystemet inget nytt godkännande för att anläggningarna skall kunna inbegripas i fördelningsplanen för följande period. Denna tolkning har emellertid

inte skrivit in i vare sig bestämmelserna i direktivet eller i kommissionens riktlinjer. Därmed föreslås att det för säkerhets skull i 2 mom. skall föreskrivas att kommissionens godkännande skall sökas om kommissionen särskilt kräver det.

5 §. Definitioner. Det föreslås att vissa definitioner i anslutning till Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer som är nödvändiga med tanke på EU:s utsläppshandelssystem fogas till definitionerna i paragrafen.

Med *avtalspart i bilaga I* avses ett industriland som i enlighet med Kyotoprotokollet har ett åtagande om begränsning av utsläpp eller skyldighet att minska utsläpp. Ett tilläggs villkor är att avtalsparten skall ha ratificerat Kyotoprotokollet, varvid protokollet är förpliktande för avtalsparten. Industriländernas och Europeiska gemenskapens kvantifierade åtaganden om begränsning av utsläpp eller skyldighet att minska utsläpp under åren 2008—2012 är angivna i bilaga B till Kyotoprotokollet.

Med *projektverksamhet* avses sådant gemensamt genomförande som sker i en annan industristat och som avses i artikel 6 i Kyotoprotokollet, dvs. JI-projekt, samt den mekanism för en ren utveckling som genomförs i ett utvecklingsland och som avses i artikel 12, dvs. CDM-projekt.

Med *utsläppsminskning* avses utsläppsminskningar som härrör från JI-projekt, dvs. ERU. En ERU motsvarar ett ton koldioxidekvivalenter.

Med *certifierad utsläppsminskning* avses utsläppsminskningar som härrör från CDM-projekt, dvs. CER. En CER motsvarar ett ton koldioxidekvivalenter.

Med *projektenheter* avses ERU som härrör från JI-projekt och CER som härrör från CDM-projekt. En projektenhet motsvarar ett ton koldioxidekvivalenter.

Med *kommissionens registerförordning* avses kommissionens förordning om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med beslut nr 289/2004/EG om ett system för övervakning av utsläppshandelsdirektivet och utsläpp av växthusgaser inom gemenskapen. Gemenskapens sammanslagna registersystem består av gemenskapsregistret, vilket upprätthålls av kommissionen, och medlemsstaternas register. Registret innehåller

ler konton för Kyotoprotokollets avtalsparter, dvs. medlemsstaterna, verksamhetsutövarna inom utsläppshandelssystemet samt andra fysiska eller juridiska personer, i vilka man kan förvara utsläppsrätter och utsläppsenheter enligt Kyotoprotokollet.

7 §. Behovet av tillstånd. Lagen om utsläppshandel tillämpas under utsläppshandelsperioderna 2005—2007 och 2008—2012 endast på koldioxidutsläpp. Utsläppshandelsdirektivet har inte ändrats så att det under perioden 2008—2012 förutom koldioxidutsläpp också skulle gälla andra utsläpp av växthusgaser. Det föreslås att 2 mom. ändras så, att tillståndet för utsläpp av växthusgaser också under perioden 2008—2012 gäller endast koldioxidutsläpp.

3 kap. **Förslag till nationell fördelningsplan och fördelningsmetoden för utsläppsrätterna**

Lagens 3 kap. omfattar bestämmelser om det materiella innehållet i den nationella fördelningsplanen samt fördelningsmetoden och fördelningskriterierna för utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2005—2007. Det föreslås att till lagen om utsläppshandel skall fogas fördelningsmetoden och fördelningskriterierna jämte definitioner för utsläppshandelsperioden 2008—2012. I gällande lag lyder rubriken för lagens 3 kap. Förslag till nationell fördelningsplan och fördelningskriterierna för utsläppsrätterna. Det föreslås att ordet fördelningskriterier i rubriken för 3 kap. ersätts med fördelningsmetod. 3 kap. föreslås omfatta gällande 14 § om förslaget till nationell fördelningsplan och gällande 16 § om det totala antalet utsläppsrätter, samt i ändrad form 15 § om fördelningsmetoden och 17 § om indelandet av anläggningarna i undergrupper.

Det föreslås att bestämmelserna i 3 kap. om fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2005—2007 skall ingå i 3 a kap. I lagen föreslås ett nytt kapitel, men kapitlets paragrafer skulle förbli oförändrade. Bestämmelser om fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 föreslås i ett nytt 3 b kap.

15 §. Fördelningsmetoden. Enligt artikel 10 i utsläppshandelsdirektivet skall med-

lemsstaterna fördela minst 90 procent av utsläppsrätterna gratis för utsläppshandelsperioden 2008—2012. Enligt artikel 30.2 i direktivet beaktar kommissionen i sin rapport bl.a. ytterligare harmonisering av fördelningsmetoden för utsläppsrätter, inbegripet auktionering efter 2012. Kommissionen kommer vid behov att foga förslag till sin rapport.

Det föreslås att paragrafen kompletteras med bestämmelser om fördelningsmetoden för utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012. Avsikten är att utsläppsrätterna också för utsläppshandelsperioden 2008—2012 delas ut gratis åt verksamhetsutövarna. Detta motsvarar riktlinjerna för verkställandet av utsläppshandeln enligt Matti Vanhanens regeringsprogram.

17 §. Indelandet av anläggningarna i undergrupper. Enligt 1 mom. indelas de anläggningar som omfattas av lagen för förslaget till nationell fördelningsplan i undergrupper enligt verksamhetens art eller den produkt som produceras. För varje undergrupp fastställs särskilda fördelningskriterier för utsläppsrätterna, vilka tillämpas på de anläggningar och industriella processer som hör till undergrupperna. Placeringen av anläggningarna i undergrupper syftar till att de skall behandlas lika som sina konkurrenter i samma bransch. I samband med att undergrupperna bildats och anläggningar och delar av anläggningars produktion placerats i dem har man beaktat de tekniska och ekonomiska möjligheterna att minska utsläppen inom olika produktionsprocesser och branscher. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall också branschernas konkurrensställning och möjligheten att inbegripa de upphandlade utsläppsrätterna i produkternas försäljningspris beaktas.

Delar av en anläggning eller av dess produktion kan vara fördelade på två eller flera undergrupper. Enligt 2 mom. beräknas utsläppsrätterna ifall delar av en anläggning eller dess produktion fördelar sig på flera undergrupper särskilt för varje del av anläggningen eller dess produktion enligt fördelningskriterierna för den undergrupp de hör till. Om undergrupperna i förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2005—2007 bestäms i 18 §. Det föreslås att undergrupperna i förslaget till fördel-

ningsplan för utsläppshandelsperioden 2005—2007 slås samman så, att undergrupperna under utsläppshandelsperioden 2008—2012 i enlighet med 31 a § är A, B, C, D och E.

Det föreslås att 2 mom. kompletteras med en hänvisning till de undergrupper för utsläppshandelsperioden 2008—2012 som fastställs i 31 a §.

3 a kap. **Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2005—2007.**

Det föreslås att bestämmelserna i 3 kap. om fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2005—2007 skall ingå i 3 a kap. Avsikten är att lagen kompletteras med ett nytt kapitel, men kapitlets paragrafer förblir oförändrade. Beslut om beviljande av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2005—2007 fattas till utgången av perioden och på utsläppsrätterna tillämpas de fördelningskriterier som gäller för ifrågavarande period. Det nya 3 a kap. skall omfatta lagens 18—31 §, vilka gäller utsläppshandelsperioden 2005—2007.

3 b kap. **Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008-2012**

I lagen föreslås ett nytt 3 b kap. i vilket föreskrivs om fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008—2012.

31 a §. *Undergrupperna i förslaget till nationell fördelningsplan.* I paragrafen fastställs de undergrupper i vilka anläggningarna och delarna av deras produktion grupperas i förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012. Det föreslås att undergrupperna A1 och A2, B1 och B2 samt C1 och C2 i förslaget till fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2005—2007 slås samman så, att undergrupperna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 är A, B, C, D och E.

I undergrupp A skall ingå de industriella processer där utsläppen förorsakas av produktionens råvaror. Dessa är:

- koksverk inom järn- och stålindustrin, inklusive koksverksgas,
- oljeraffinerings väteproduktion,
- järn- och stålindustrins sintringsverk, masugnar, stålmältverk och stränggjutning inklusive masugns- och konvertgas,
- koldioxidutsläpp som frigörs från kalciumkarbonat i vertikal- eller roterugnar som används vid framställning av cement och kalk samt från andra råvaror som används vid tillverkningen av dessa produkter, samt
- koldioxidutsläpp som frigörs från råvaror som behövs vid tillverkningen av tegel, lättgrus, glas, glasull samt glasfiber.

Att s.k. processgaser som koksverksgas, masugns gas och konvertgas räknas till undergrupp A innebär att de utsläpp som förorsakas av processgaser och de utsläppsrätter som hänförs till dem också under utsläppshandelsperioden 2008—2012 beräknas för den verksamhet som ger upphov till gaserna. Ansvar för övervakningen av de utsläpp som förorsakas av processgaser och överlämnandet av motsvarande utsläppsrätter skall alltså ligga på den verksamhetsutövare vars verksamhet ger upphov till processgaserna.

I undergrupp A skall också ingå industriella processer där utsläppen förorsakas av processbränslen eller användning av bränslen som är nära förbundna med processen. Dessa är:

- massa- och pappersindustrins mesaugnar, gastorkare, stödbränslen för sodapanna, luktpannor, bестrykningsmaskiner samt kaus-ticeringsanläggningar,
- andra processer inom oljeraffinerings väteproduktion,
- bränslen till vertikal- och roterugnar som skall användas vid tillverkningen av cement och kalk,
- bränslen som skall användas vid tegelframställning,
- bränslen till lättgrusugnar som skall användas vid framställningen av lättgrus,
- bränslen till smältugnar som skall användas vid glastillverkning,
- bränslen till glaskanaler, defibreringsmaskiner, härdugnar och smältugnar vilka skall användas vid tillverkning av glasull,
- bränslen till smältugnar och torkningsugnar vilka skall användas vid tillverkningen av

glasfiber,

- valsverk i en integrerad stålfabrik.

I en integrerad stålfabrik hör förutom de industriella processerna också alla andra förbränningsprocesser till undergrupp A. Vid beräkningen av utsläppsrätterna för en integrerad stålfabrik och vid utsläppskontrollen granskas de olika delarna av anläggningens produktion inte separat, utan på dem tillämpas beräkning av massbalansen.

I undergrupp A skall vidare under utsläppshandelsperioden 2008—2012 ingå följande industriella processer där utsläppen förorsakas av processbränslen eller användning av bränslen som är nära förbundna med processen:

- bränslen till smältugnar som skall användas vid tillverkning av glasull och bränslen som används för polymerisering av bindemedel,
- förbränningsprocesser vid eten-, propen- och butadienenheter vid en petrokemisk fabrik,
- förbränningsprocesser för framställning av kimrök.

I undergrupp B skall ingå förbränningsanläggningar som producerar huvudsakligen värme eller ånga för industrins produktionsprocesser samt förbränningsanläggningar som producerar huvudsakligen värme eller ånga för industrins produktionsprocesser och värme eller ånga för elproduktion på samma produktionsställe. Till undergrupp B skall också hör gasturbiner i samband med industri-anläggningar, pannor som används för uppvärmning av anläggningsbyggnader inom industrin samt andra motsvarande energiproduktionsanläggningar.

I undergrupp C skall ingå de förbränningsanläggningar som producerar värme eller ånga (fjärrvärme) för leverans huvudsakligen till ett värmedistributionsnät utanför produktionsstället och vidare för slutförbrukning. I undergrupp C skall också ingå förbränningsanläggningar som producerar värme och ånga för elproduktion på produktionsstället och värme för leverans huvudsakligen till ett värmedistributionsnät utanför produktionsstället och vidare för slutlig förbrukning, alltså s.k. kombianläggningar. Till undergrupp C hör dessutom gasturbiner som producerar fjärrvärme och el samt motsvarande energi-

produktionsanläggningar.

I undergrupp D skall ingå kondenskraftverk och den andel som skall räknas som kondenskraft i kombianläggningarna.

I undergrupp E skall ingå elproducerande topp- och reservkraftverk och andra anläggningar som sporadiskt producerar el. Dessutom skall i undergruppen ingå kompressorstationer i naturgasnätet. Konventionella kondenskraftverk, som ursprungligen har byggts för annat ändamål än som reservkraftverk och som senare har överförts eller behållits som anläggning av reservkraftverkstyp skall dock hör till undergrupp D.

31 b §. Definitioner som gäller den nationella fördelningsplanen.

I paragrafen föreslås bestämmelser om de definitioner som används i förslaget till fördelningsplan och i fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2008—2012. Definitionerna 1—4 i 1 mom. motsvarar i huvudsak de definitioner som gäller under perioden 2005—2007.

Med *koefficienten för specifika utsläpp* avses relationstalet mellan koldioxidutsläppen från de fossila bränslen och torv eller råvaror som används under ett år och dessa bränslen värmeinhåll. När koefficienten för specifika utsläpp från massa- och pappersindustrins anläggningar eller pannor beräknas skall dock endast de koldioxidutsläpp som förorsakas av förbränningen av fossila bränslen och torv och värmeinhållet i dessa bränslen beaktas, eftersom värmeinhållet i övriga bränslen, främst i träbränslen som härstammar från processerna, ofta inte har mätts med tillräcklig exakthet. I undergrupperna A används i stället för bränslenas värmeinhåll den totala mängd produkter som en delprocess i en anläggning producerar i den del av processen som behandlas när utsläppsrätterna räknas som en helhet. Om man inte kan skilja åt delprocessernas produktmängder, används den totala produktmängd som anläggningen producerar.

Graddagstalet beskriver skillnaden mellan inomhus- och utomhustemperaturerna, som fås genom att skillnaden mellan den hypotetiska inomhustemperaturen (+17°C) för varje dygn under året i fråga och utomhustemperaturen för varje dygn räknas ihop, om dygnets medeltemperatur är under 12°C på hösten

och under 10°C på våren. Graddagstalet används när fjärrvärmeproduktionen normeras så att den till sin temperatur motsvarar den genomsnittliga fjärrvärmeproduktionen under året. Meteorologiska institutet fastställer graddagstal på 16 olika mätningssorter. Utgående från de klimatologiska variablerna har Finland delats in ett klimatologiskt storområde med 16 mätningssorter. Som anläggningsvist graddagstal används graddagstalet på mätningssorten i det storområde som anläggningen hör till. Statistik om graddagstal i Finland 1971—2000 har publicerats i Meteorologiska institutets statistik över Finlands klimat 2004:2.

Med *en anläggnings produktionskapacitet* avses den produktionsmängd inom den industriella produktionen som en anläggning kunde producera under ett år om den var i drift med en effekt på 100 procent 24 timmar i dygnet under 365 dagar. Ifall produktionskapaciteten har stigit eller sjunkit under eller efter den utsläppsgrundande perioden, beräknas den genomsnittliga årskapaciteten genom att månadskapaciteterna räknas ihop. Anläggningens produktionskapacitet används när utsläppsrätterna för undergrupperna A och B beräknas. I vissa branscher, såsom massa- och pappersindustrin och metalltillverkningen, fastslås kapaciteten utgående från de regler som är allmänt i användning i branschen. Denna kapacitetsdefinition skall användas, om verksamhetsutövaren kan påvisa att den är godtagbar.

Med *koefficienten för kapacitetsutnyttjande* avses relationstalet mellan årsproduktionen av den industriella produkt med vilken den industriella processen i första hand är förbunden och den produktionskapacitet som fastställts för ett år. Koefficienten för kapacitetsutnyttjande används när utsläppsrätterna för undergrupp A beräknas.

Med *koefficienten för den abonnerade effekten* avses det tal som erhålls när summan av de abonnerade effekterna i ett värmeavtal som före utgången av 2005 ingåtts mellan anläggningar anslutna till ett fjärrvärmennät och fjärrvärmekunder divideras med summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som ingåtts före utgången av 1997. Med en koefficient som beskriver den effekt som be- ställts av fjärrvärmekunderna strävar man ef-

ter att ta i beaktande fjärrvärmelastens stegring efter den utsläppsgrundande perioden 1998—2002.

Med *förbränningsanläggningsenhet* avses panna, turbin eller förbränningsmotor. En och samma anläggning kan omfatta flera förbränningsanläggningsenheter.

Med *kalkylerade utsläppsrätter* avses det antal utsläppsrätter som i enlighet med fördelningskriterierna beräknas för varje anläggning och på vilket inte har tillämpats undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning och inte heller anpassningskoefficienter enligt 31 s §. I förslaget till fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 fastställs procentandelen för användningen av projektenheter i enlighet med 31 t § utifrån de kalkylerade utsläppsrätterna.

Enligt 2 mom. skall när koldioxidutsläppen vid förbränningen av bränslen beräknas som utsläppskoefficienter för bränslena i första hand användas de koefficienter för specifika utsläpp och oxidationskoefficienter för bränslena som används i den senaste nationella inventeringsrapport om utsläpp av växthusgaser som Statistikcentralen tillställt sekretariatet för FN:s klimatkonvention och i andra hand de koefficienter som klimatpanelen på regeringsnivå IPCC har fastställt. Om en verksamhetsutövare på basis av de riktlinjer (2004/156/EG) som kommissionen gett med stöd av utsläppshandelsdirektivet kan visa att det är motiverat att använda koefficienter som avviker från dem som har fastställts i Statistikcentralens inventeringsrapport eller IPCC:s riktlinjer, kan dessa koefficienter användas vid beräkningen av utsläppsrätterna för anläggningen. Koldioxidutsläpp av bränsleförbränning beräknas som en produkt av koefficienten för specifika utsläpp och oxidationsfaktorn för ett bränsle.

31 c §. *Undergruppernas koefficienter för effektivitet och nedskärning.* I paragrafen föreslås bestämmelser om koefficienter för effektivitet för undergrupperna A, B och E och koefficienter för nedskärning för undergrupperna C och D. När utsläppsrätter beviljas skall de kalkylerade utsläppsrätter som i enlighet med fördelningskriterierna fastställts för undergrupperna A, B, och E multipliceras med de i 1 mom. fastställda undergruppspe-

cifika koefficienterna för effektivitet, och de kalkylerade utsläppsrätter som i enlighet med fördelningskriterierna fastställts för undergrupperna C och D skall multipliceras med de i 2 mom. fastställda undergruppsspecifika koefficienterna för nedskärning.

Genom undergruppsspecifika koefficienter för nedskärning och effektivitet beaktas undergruppernas möjligheter att vidta åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser och överföra kostnaderna för utsläppsreduceringen och anskaffningen av utsläppsrätterna på slutprodukternas pris. Genom att använda koefficienter för nedskärning och effektivitet vill man beakta riktlinjerna i statsrådets redogörelse för energi- och klimatpolitiken (SRR 5/2005 rd) enligt vilka man vid fördelningen av utsläppsrätterna måste beakta undergruppernas möjligheter att överföra kostnaderna för utsläppsreduceringen och anskaffningen av utsläppsrätter på slutprodukternas pris.

Processindustrin (massa- och pappers-, järn- och stålindustrin, mineralindustrin, den petrokemiska industrin samt oljeraffineringsindustrin), som hör till EU:s utsläppshandelsystem, kan inte i någon större omfattning minska på sina utsläpp av växthusgaser utan att begränsa sin produktion. Detta beror på att utsläppen härrör från de råvaror eller bränslen som används i processerna. Priserna på processindustrins slutprodukter fastställs på den internationella marknaden. Därmed kan företagen inte överföra de tilläggs-kostnader som utsläppshandeln medför på produkternas slutliga pris utan att prisets konkurrenskraft försvagas. Därför kommer man att sträva efter att processindustrin i enlighet med riktlinjerna i strategin skall tilldelas utsläppsrätter till nästan det antal som motsvarar deras uppskattade behov. Avsikten är att det i fråga om industrins processutsläpp, d.v.s. undergrupp A, skall tillämpas en liten koefficient för effektivitet (0,95) och i fråga om energiproduktion, d.v.s. undergrupp B, skall tillämpas en något större koefficient för effektivitet (0,90).

Mer än 90 procent av fjärrvärmesektorn omfattas av utsläppshandeln antingen direkt (pannor med en effekt på mer än 20 MW) eller genom det opt-in förfarande som avses i 4 § (pannor med en effekt på högst 20 MW

som är kopplade till samma fjärrvärmesät som en anläggning vars förbränningsanläggningars sammanlagda tillförda effekt överskrider 20 MW). Fjärrvärmesät konkurrerar med andra uppvärmningsformer på uppvärmningsmarknaden. Fjärrvärmeföretagen har enligt Konsumentverkets tolkning av lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992) dominerande ställning i förhållande till sina fjärrvärmesätanslutna kunder, och företagen överför kostnaderna för utsläppsrätterna på kundpriserna i den omfattning deras konkurrensställning på uppvärmningsmarknaden tillåter.

Elproducenterna säljer elen på den nordiska partimarknaden för el, där marknadspriset på el bestäms enligt efterfrågan och utbud. Marknadspriset på el bildas av de rörliga produktionskostnaderna för marginalproduktionen av el, huvudsakligen kondensel. I utsläppshandelsförhållanden höjer marknadspriset på en utsläppsrätt kraftverkens rörliga produktionskostnader eftersom utsläppsrätten utgör en alternativkostnad för elproducenterna. Elproducenterna kan använda utsläppsrätterna för elproduktion eller sälja dem på utsläppsrättsmarknaden. Genom denna mekanism höjer utsläppshandeln kraftigt priset på el.

Utsläppshandeln medför betydande konkurrensfördelar särskilt för produktionsformer som är utsläppsfria eller har små utsläpp. Elproduktionen borde reagera på marknadssituationen genom att öka utbudet av dessa produktionsformer, men genomförandet av investeringarna kommer att ta flera år i anspråk. Den prisstegring som utsläppshandeln föranleder minskar inte i väsentlig grad efterfrågan på el. Därmed kommer utsläppshandeln inte på kort sikt att minska totalproduktionen av el, utan den påverkar närmast användningen av kol, torv och gas som bränsle för kondensproduktionen. I ett längre perspektiv kommer uppkomsten av produktion som är utsläppsfri eller har låga utsläpp att i enlighet med utsläppshandelns mål minska andelen elproduktion som använder fossila bränslen.

Eftersom utsläppsrätternas pris i betydande omfattning överförs på priset på el skulle utsläppsrätterna för elproduktion beskäras klart mest.

Statsrådet ansåg i sin energi- och klimatpolitiska redogörelse att man bör utgå från att förslaget till fördelningsplan skall kunna beredas så att man försöker beakta anläggningarnas totala verkningsgrad när kraftverken tilldelas utsläppsrätter. Detta skall genomföras genom att utsläppsrätterna för kondensproduktionen beskärs mer än utsläppsrätterna för kombiproduktionen och den separata produktionen av fjärrvärme, vilka har en mer fördelaktig total verkningsgrad.

Av ovan nämnda orsaker föreslås i 2 mom. för undergrupp C en nedskärningskoefficient som är 0,80 och för undergrupp D en nedskärningskoefficient som är 0,33.

31 d §. Fördelningskriterierna för undergrupp A. Fördelningskriterierna för undergrupp A ändras i förhållande till fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2005—2007 till den del det gäller de produktionskapaciteter som används vid beräkningen. De årliga utsläppsrätterna under utsläppshandelsperioden 2005—2007 beräknades på basis av verksamhetsutövarnas uppskattning av de årliga produktionskapaciteterna. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall beräkningen av utsläppsrätterna för varje år grunda sig på verksamhetsutövarens uppskattning av den genomsnittliga produktionskapaciteten 2007. Vid beräkningen av utsläppsrätter skall vidare med avvikelse från de kalkyler som tillämpats för utsläppshandelsperioden 2005—2007 användas en effektivitetskoefficient på 0,95 för undergrupp A. Antalet utsläppsrätter som skall beviljas får man då genom att från det antal utsläppsrätter som beräknats med hjälp av beräkningsreglerna för utsläppsrätter dra av 5 procent.

I syfte att anpassa det antal utsläppsrätter som beräknats enligt fördelningskriterierna till det totala antalet utsläppsrätter som skulle fördelas tillämpades under utsläppshandelsperioden 2005—2007 på samtliga undergrupper en anpassningskoefficient på 0,9461. Under den andra utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall på undergrupp A inte längre tillämpas en anpassningskoefficient.

Det centrala fördelningskriteriet för utsläppsrätter beträffande de olika undergrupperna och också beträffande undergrupp A skall fortfarande vara den s.k. arvsmetoden, d.v.s. verksamheten, bränsleanvändningen

och koldioxidutsläppen vid anläggningen eller delprocessen under den utsläppsgrundande perioden skall bestämma utsläppsrätterna för åren 2008—2012. Den utsläppsgrundande perioden för undergrupp A skall fortfarande för anläggningar eller delprocesser som blivit klara före år 1998 vara 1998—2002. Vid beräkningen av utsläppsrätterna skall alltså användas samma utsläppsgrundande perioder som vid beräkningen av utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2005—2007, för att inte de anläggningar som minskat sina utsläpp efter den utsläppsgrundande perioden skall försättas i en ofördelaktig ställning till följd av de reduceringsåtgärder de vidtagit.

När rättigheter beviljas för anläggningar i undergrupp A eller delar av dem, skall enligt paragrafen som uppgifter från åren 1998—2002 tillämpas den genomsnittliga koefficienten för utnyttjandet och det genomsnittliga specifika utsläppsvärdet (ton koldioxid/ ton av en produkt) för anläggningens eller delprocessens produktionskapacitet. Som produktionskapacitet skall användas anläggningens eller delprocessens genomsnittliga produktionskapacitet för 2007.

Enligt 4 mom. skall den genomsnittliga produktionskapaciteten 2007 grunda sig på verksamhetsutövarens uppskattning. En ändring av produktionskapaciteten bör grunda sig på redan genomförda projekt eller på beslut som verksamhetsutövaren har fattat och som är bindande med tanke på realiserandet av ett projekt.

Utsläppsrätterna för oljeraffineringen, vilken ingår i undergrupp A, beräknas på det sätt som bestäms i 31 e §.

31 e §. Fördelningskriterierna för oljeraffineringarna. Fördelningskriterierna för oljeraffineringen ändras jämfört med motsvarande kriterier för utsläppshandelsperioden 2005—2007 i fråga om de utsläppsrätter som beräknas på grundval av de koldioxidutsläpp som härrör från väteproduktionen och den ökade bränsleförbrukning som sammanhänger med raffinaderiförändringen. Vid beräkningen av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2005—2007 användes den uppskattade väteproduktionen och den uppskattade ökningen av koldioxidutsläpp som sammanhänger med raffinaderiförändringen för varje

år. Vid beräkningen av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 används den uppskattade väteproduktionen för 2007 och den uppskattade ökningen av koldioxidutsläpp som sammanhänger med raffinaderiförändringen under samma år.

Vid beräkningen av utsläppsrätter skall vidare med avvikelse från de kalkyler som tillämpats för utsläppshandelsperioden 2005—2007 användas en koefficient för effektivitet, vilken i fråga om oljeraffineringsverksamhet som hör till undergrupp A är 0,95. Antalet utsläppsrätter som skall beviljas får man då genom att från det antal utsläppsrätter som beräknats med hjälp av beräkningsreglerna dra av 5 procent.

Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 tillämpades på samtliga undergrupper en anpassningskoefficient på 0,9461 för att anpassa det beräknade antalet utsläppsrätter till det totala antalet utsläppsrätter som skall fördelas. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall på oljeraffineringsverksamhet som hör till undergrupp A inte längre tillämpas en anpassningskoefficient.

För fastställandet av utsläppsrätter för oljeraffinering föreslås ett förfarande som avviker från de övriga fördelningskriterierna för undergrupp A. Vid raffinaderiet i Borgå görs under utsläppshandelsperioden 2005—2007 en betydande produktionsbreddning (s.k. dieselprojekt) som väsentligt ändrar raffineringsprocessens art inklusive väteproduktionsanläggningarna.

Enligt 1 mom. skall utsläppsrätterna beräknas genom att den genomsnittliga bränsleförbrukningen multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp. Antalet utsläppsrätter skall utökas med de utsläppsrätter som beräknas på basis av väteproduktionen år 2007. Dessa beräknas genom koefficienten 5,6. Den använda koefficienten har anmälts och motiverats i dokumentet "API Compendium of Greenhouse Gas Emission Estimation Methodologies for the Oil and Gas Industry, American Petroleum Institute, April 2001". Till det tal som erhålls på detta sätt fogas den mängd koldioxidutsläpp för 2007 som förorsakas av ökad bränsleproduktion i raffinaderiet och är en följd av ändringar i slutproduktens struktur som sammanhänger med raffinaderiförändringen,

och denna summa skall multipliceras med koefficienten för effektivitet för undergrupp A, dvs. 0,95.

Enligt 4 mom. skall mängderna koldioxidutsläpp som härrör från väteproduktionen och den ökade bränsleförbrukningen som sammanhänger med raffinaderiförändringen grunda sig på verksamhetsutövarens uppskattning. En ändring av anläggningens verksamhet under utsläppshandelsperioden 2005—2007 bör grunda sig på beslut som verksamhetsutövaren har fattat och som är bindande med tanke på realiserandet av ett projekt.

Det föreslås att i oljeraffinaderierna förlagda förbränningsanläggningensenheter som producerar energi för industrin skall höra till undergrupp B. Vid beräkningen av utsläppsrätter för dessa skall fördelningskriterierna och effektivitetskoefficienten för undergrupp B tillämpas.

31 f §. Fördelningskriterierna för undergrupp B. Fördelningskriterierna för undergrupp B ändras i förhållande till motsvarande kriterier för utsläppshandelsperioden 2005—2007 till den del det gäller de produktionskapaciteter som används vid beräkningen av utsläppsrätterna. Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 multiplicerades utsläppsrätterna för energiproduktionen och produktionen av el i anslutning därtill i industriprocesser med nära anknytning till massa- och pappersindustrin, metalltillverkningen samt den kemiska industrin vid anläggningar i undergrupp B med relationen mellan kapaciteten vid ingången av år 2005 och kapaciteten den 30 juni 2000. Det antal utsläppsrätter som beräknats för sådan energiproduktion under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall multipliceras med relationen mellan kapaciteten vid ingången av år 2007 och den 30 juni 2000.

Vid beräkningen av utsläppsrätter skall vidare med avvikelse från de kalkyler som tillämpats för utsläppshandelsperioden 2005—2007 användas en koefficient för effektivitet som för undergrupp B är 0,90. Antalet utsläppsrätter som skall beviljas får man då genom att från det antal utsläppsrätter som beräknats med hjälp av beräkningsreglerna för utsläppsrätter dra av 10 procent. Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 tilläm-

pades på samtliga undergrupper en anpassningskoefficient på 0,946 genom vilken man anpassade det antal utsläppsrätter som beräknats enligt fördelningskriterierna till det totala antalet utsläppsrätter som skulle fördelas. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall på undergrupp B inte längre tillämpas en anpassningskoefficient.

Bränsleanvändningen i anläggningarna i undergrupp B är bunden vid industriproduktionen och härigenom vid behovet av värme och ånga. Variationen i utomhustemperaturen påverkar inte dessa anläggningars bränsleanvändning, såsom den påverkar i undergrupp C, d.v.s. vid fjärrvärmeproduktionen.

Enligt 1 mom. skall de årliga utsläppsrätterna för anläggningar i undergrupp B beräknas genom att den genomsnittliga bränsleförbrukningen för industrins energiproduktion och produktionen av el i anslutning därtill multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp. När utsläppsrätterna för industrins energiproduktion vid massa- och pappersindustrins, metalltillverkningens samt den kemiska industrins anläggningar i undergrupp B beräknas skall dessutom beaktas den genomförda ändring i kapaciteten som man känner till vid ingången av år 2007 i den industriella process som är nära anknuten till dessa anläggningars energiproduktion genom att ovan erhållna produkt multipliceras med relationen mellan kapaciteten vid ingången av år 2007 och den 30 juni 2000. Utgången av juni 2000 utgör mittpunkt för den utsläppsgrundande perioden. Om kapaciteten är känd endast vid årsskiftet, används som kapacitet ett medelvärde av utgången av år 1999 och utgången av år 2000. Det erhållna talet multipliceras med koefficienten för effektivitet för undergrupp B, dvs. 0,90.

Det är motiverat att inrikta denna korrigering på massa- och pappersindustrin, metalltillverkningen samt den kemiska industrin därför att beräkningsmetoderna i andra motsvarande industriella processer såsom stålindustrin och oljeraffineringen beaktar energiproduktionens koppling till processkapaciteten. I övriga industriella processer, såsom sågar och livsmedelsindustri, är definierandet av produktionskapaciteten inte entydigt.

Enligt 2 mom. skall den genomsnittliga

bränsleförbrukningen inom massa- och pappersindustrin beräknas endast i fråga om fossila bränslen och torv, eftersom för stora osäkerhetsmoment sammanhänger med mätningen av energiinnehållet och fukthalten i träbränslen. Största delen av det träbränsle som massa- och pappersindustrin använder härstammar från biämnesflöden från den egna produktionen. Sådana bränslen är bl.a. bark, sågspån, svartlut från cellulosaframställningen, annat avlut osv. Ofta är det varken möjligt eller ändamålsenligt att exakt mäta dessa bränslen vid bränsletillförseln. På de bränslen som köps in, också träbränsle som skall köpas in, t.ex. skogsflis, mäts energiinnehållet, vilket utgör en prissättningsgrund för bränsle. På egna biämnesbränslen är det inte nödvändigt att mäta exakt energiinnehåll. Avgörande är pannans eller annan sådan förbränningsanläggningens energiproduktion.

Enligt 3 mom. skall utsläppsrätterna i fråga om produktionen av kondensel vid kombianläggningar som hör till undergrupp B beräknas i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp D. Utsläppsrätterna för produktionen av kondensel i sådana anläggningar i massa- och pappersindustrin samt oljeraffineringen som hör till undergrupp B beräknas dock enligt 4 mom. i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp B, eftersom produktionen av kondensel vid dessa anläggningar är så liten att det inte är ändamålsenligt att avskilja den. Om anläggningen emellertid är planerad för ansenlig produktion av kondensel, skall utsläppsrätterna för kondensproduktionen beräknas enligt fördelningskriterierna för undergrupp D.

En betydande del av värmeproduktionen i anläggningar som hör till undergrupp B kan utgöras av fjärrvärme. I fråga om fjärrvärmeproduktionen och produktionen av el i anslutning därtill beräknas utsläppsrätterna till denna del i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp C.

På industrins, oftast massa- och pappersindustrins, anläggningsområden har under den utsläppsgrundande perioden 1998-2002 eller i allmänhet efter 1997 uppförts t.o.m. betydande nya förbränningsanläggningar. Dessa har efter idrifttagningen kunnat ta över största delen av energiproduktionen på an-

läggningsområdet från de förbränningsanläggningssenheter som tidigare producerat baslast. De gamla förbränningsanläggningarna har dock kunnat kvarstå i drift som reserv- eller spetslastanläggningar. Om utsläppsrätter beräknas separat för var och en av dessa förbränningsanläggningar med beräkningsreglerna, kan anläggningsområdet som helhet få ett för stort antal utsläppsrätter. Detta gäller i synnerhet de förbränningsanläggningar som är reservanläggningar.

Det uppenbara problemet med för stor utdelning av utsläppsrätter föreslås i 7 mom. bli löst på så sätt att som period för beräkning av utsläppsrätter för industrins energiproduktion och för produktionen av el i anslutning därtill på anläggningsområdet i fråga om förbränningsanläggningssenheter som tagits i bruk före en i det föregående stycket nämnd betydande förbränningsanläggningssenhet skall användas den utsläppsgrundande period som gäller för den nya förbränningsanläggningssenheten. Om t.ex. en ny förbränningsanläggningssenhet för produktion av industriell värme och för produktion av el i anslutning därtill har tagits i bruk på ett anläggningsområde vid ingången av 2000, och denna har ersatt en stor del av energiproduktionen i två förbränningsanläggningar på anläggningsområdet, men de gamla förbränningsanläggningarna kvarstår i drift, används vid beräkningen av utsläppsrätter för industrins energiproduktion och produktionen av el i anslutning därmed vid utsläppsanläggningssenheter på anläggningsområdet som utsläppsgrundande period åren 2001—2004.

I vissa fall har det skett en betydande ändring i energiproduktionen på anläggningsområdet på så sätt att en förnyad panna, som tidigare har varit reservanläggning, har ändrats till huvudpanna. Den ändrade pannan har i statsrådets beviljningsbeslut inte ansetts som en ny förbränningsanläggningssenhet, vilket gör att bestämmelserna i 31 j och 31 k § inte skall tillämpas på den. Detta kan i en del fall leda till en uppenbar underallokering av utsläppsrätter jämfört med andra motsvarande anläggningar inom industrin.

I ett dylikt fall skall på ansökan av en verksamhetsutövare som utsläppsgrundande period för förbränningsanläggningssenheter på ett anläggningsområde kunna användas den ut-

släppsgrundande perioden för den förnyade förbränningsanläggningssenheten som har ändrats till huvudpanna. Enligt paragrafens 8 mom. är en förutsättning att den förbränningsanläggning som ändrats till huvudpanna står för en andel av anläggningsplatsens sammanräknade energiproduktion som efter ändringen överstiger hälften. Som utsläppsgrundande period för en ändrad förbränningsanläggningssenhet skall användas den utsläppsgrundande perioden enligt 31 j eller 31 k § eller för anläggningsändringar som färdigställts mellan den 19 augusti 2004 och utgången av år 2004 de 12 månader som följer på den tidpunkt då de stod färdiga.

31 g §. Behandlingen av fjärrvärmenätet som en helhet. Basåren vid behandlingen av fjärrvärmenätet föreslås förbli de samma som vid beräkningen av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2005—2007. Koefficienten för den abonnerade effekten fastställs under utsläppshandelsperioden 2005—2007 genom att summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som fjärrvärmekunderna ingått före utgången av 2002 dividerades med summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som ingåtts före utgången av 1997. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 fastställs koefficienten för den abonnerade effekten genom att summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som fjärrvärmekunderna ingått före utgången av 2005 divideras med summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som ingåtts före utgången av 1997. De systemförändringarna som skett i de abonnerade effekternas beräkningsgrunder kan, i motsats till vad som var fallet under utsläppshandelsperioden 2005—2007, i enlighet med 31 b § 1 mom. 5 punkten beaktas under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall dessutom när utsläppsrätterna för fjärrvärmenätet fastställs beaktas utsläppsrätterna för de baslastanläggningar för fjärrvärme som byggts i fjärrvärmenätet delvis under utsläppshandelsperioden 2005—2007. En sådan behandling var inte möjlig under den första utsläppshandelsperioden 2005—2007.

I paragrafen fastställs hur behandlingen av fjärrvärmenätet som helhet skall ske. Delar av en anläggning eller av dess produktion

kan ägas eller drivas av en eller flera värme-producenter. Anläggningar i samma fjärrvärmenät skall i den första fasen när utsläppsrätter beräknas behandlas som en helhet. Efter detta skall utsläppsrätterna beräknas för de enskilda verksamhetsutövarna på så sätt att de får sin andel av det totala antalet utsläppsrätter för fjärrvärmenätet. På detta sätt undviks problemet med för stor tilldelning av utsläppsrätter.

Enligt 1 mom. skall de årliga utsläppsrätterna för fjärrvärmenätet beräknas genom att fjärrvärmenätets genomsnittliga bränsleförbrukning multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp och den produkt som erhålls på detta sätt multipliceras med koefficienten för abonnerad effekt för fjärrvärmenätet.

Den årliga bränsleförbrukningen för ett fjärrvärmenät enligt 2 mom. erhålls när den årliga bränsleförbrukningen för fjärrvärme-produktionen vid de förbränningsanläggningsenheter som levererat värme för fjärrvärmenätet och för den el som producerats i anslutning därtill räknas samman. När bränsleförbrukningen beräknas skall också bränslen för fjärrvärmeproduktion vid förbränningsanläggningsenheter som slutat producera fjärrvärme eller som har upphört med sin verksamhet beaktas. Bränsleförbrukningen för fjärrvärmeproduktionen vid förbränningsanläggningsenheter och för den el som produceras i anslutning därtill erhålls när bränslena för den årliga industriella värme-produktionen och den el som producerats i anslutning därtill samt den årliga kalkylerade bränsleförbrukningen för kondensel dras av från bränsleförbrukningen vid förbränningsanläggningsenheterna. Den årliga bränsleförbrukningen för kondenselen fastställs genom att värdet 0,4 används som verkkningsgrad i fråga om kondensel och genom att förbränningsanläggningsenheternas bränsleuppdelning under det aktuella året används som bränsleuppdelning i fråga om kondenselen.

Den genomsnittliga bränsleförbrukningen för ett fjärrvärmenät beräknas liksom under utsläppshandelsperioden 2005—2007 genom att beräkna den genomsnittliga bränsleförbrukningen på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så, att den största och minsta iakttagelsen lämnas obeaktad och ett aritme-

tiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna. Vid beräkningen av utsläppsrätterna skall alltjämt åren 1998—2002 användas för att inte de anläggningar som minskat sina utsläpp efter denna period skall försättas i en ofördelaktig ställning till följd av de reduceringsåtgärder de vidtagit.

Enligt 3 mom. skall bränsleförbrukningen för fjärrvärmeproduktion och för den el som producerats i anslutning därtill korrigeras så att den motsvarar utomhustemperaturen på lång sikt genom att den multipliceras med en koefficient som erhålls när talet 0,65 multipliceras med förhållandet mellan det genomsnittliga graddagstalet åren 1971—2000 i det storområde där anläggningen är belägen och det verkliga årliga graddagstalet för den utsläppsgrundande perioden 1998—2002 och den produkt som erhålls på detta sätt ökas med 0,35.

Vissa fjärrvärmenät byggs under utsläppshandelsperioden 2005—2007 ut med nya förbränningsanläggningsenheter som producerar baslast och vilka behandlas som nya deltagare under ifrågavarande utsläppshandelsperiod. Dessa enheter har eventuellt efter idrifttagningen använts för att ersätta produktionen från de förbränningsanläggningsenheter som tidigare producerat för samma fjärrvärmenät. Det har ansetts nödvändigt att åtgärda det uppenbara problemet med för stor utdelning av utsläppsrätter i enlighet med 6 mom. på så sätt att de årliga utsläppsrätter som beräknats för en sådan ny baslastanläggning för utsläppsperioden 2008—2012 dras av från utsläppsrätterna för perioden 2008—2012 för det fjärrvärmenät som baslastanläggningen byggs i.

Om en ny förbränningsanläggningsenhet som producerar baslast för fjärrvärme byggs i fjärrvärmenätet och den har beviljats utsläppsrätter i enlighet med fördelningskriterierna i 28 § innan ett beslut enligt 34 § fattats om förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012, dras enligt 6 mom. de kalkylerade årliga utsläppsrätter som i enlighet med 31 n § skall beräknas för värmeproduktionen i en sådan förbränningsanläggningsenhet för utsläppshandelsperioden 2008—2012 av från de årliga kalkylmässiga utsläppsrätter som skall beräknas för fjärrvärmenätet. De årliga ut-

släppsätterna för fjärrvärmeproduktionen i en sådan förbränningsanläggningsenhet skall beräknas genom att de årliga utsläppsätter som beräknats för undergrupp C fördelas på fjärrvärmeproduktionen och på den el som producerats i anslutning därtill i relation till förbränningsanläggningsenhetens effekter enligt planeringsgrunderna.

Förbränningsanläggningsenheter som producerar reserv- och topplast för fjärrvärme som har byggts eller skall byggas i fjärrvärmenätet och för vilka beviljats utsläppsätter i enlighet med fördelningskriterierna i 28 § innan ett beslut enligt 34 § har meddelats om förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012, skall inte beaktas när utsläppsätter beräknas inom ramen för behandlingen av fjärrvärmenätet, eftersom antalet utsläppsätter för sådana förbränningsanläggningsenheter är ringa.

31 h §. Fördelningskriterier per anläggning för undergrupp C. De utsläppsätter som beräknades för ett fjärrvärmenät för utsläppshandelsperioden 2005—2007 fördelades på verksamhetsutövarna och deras anläggningar i relation till hur mycket koldioxidutsläpp de haft under de gemensamma verksamhetsåren efter 1998. Det senaste fulla året som föregick beslutet om förslag till fördelningsplan av den 19 augusti 2004 var 2003. Följaktligen fördelades utsläppsätterna för fjärrvärme på verksamhetsutövarna och deras anläggningar i relation till hur mycket koldioxidutsläpp de haft under de gemensamma verksamhetsåren 1998—2003. Under den andra utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall utsläppsätterna först fördelas på verksamhetsutövarna i relation till hur mycket kalkylerade koldioxidutsläpp verksamhetsutövarnas före den 19 augusti 2004 idrifttagna förbränningsanläggningsenheter i fjärrvärmenätet har haft under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. De utsläppsätter som på detta sätt beräknats för verksamhetsutövarna skall fördelas i relation till de ovan fastställda koldioxidutsläppen under de gemensamma verksamhetsåren.

Vid beräkningen av utsläppsätter för undergrupp C skall vidare med avvikelse från de kalkyler som tillämpats för utsläppshandelsperioden 2005—2007 användas en nedskärningskoefficient som är 0,80. Antalet ut-

släppsätter som skall beviljas får man då genom att från det antal utsläppsätter som beräknats med hjälp av beräkningsreglerna för utsläppsätter dra av 20 procent.

I syfte att anpassa det antal utsläppsätter som beräknats enligt fördelningskriterierna till det totala antalet utsläppsätter som skulle fördelas tillämpades under utsläppshandelsperioden 2005—2007 på samtliga undergrupper en anpassningskoefficient på 0,9461. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 sker anpassningen av antalet utsläppsätter till det totala antal som skall fördelas genom att endast på undergrupp D tillämpas de i 31 s § avsedda anpassningskoefficienterna.

I paragrafen föreslås bestämmelser om de fördelningskriterier enligt vilka de utsläppsätter som beräknats inom ramen för behandlingen av fjärrvärmenätet fördelas på verksamhetsutövarna i fjärrvärmenätet och vidare på verksamhetsutövarnas anläggningar.

Enligt 1 mom. skall under utsläppshandelsperioden 2008—2012 de utsläppsätter som beräknats för ett fjärrvärmenät och som motsvarar utsläppsätter för ett år inriktas på enskilda verksamhetsutövare i relation till hur mycket kalkylerade koldioxidutsläpp verksamhetsutövarnas före den 19 augusti 2004 idrifttagna förbränningsanläggningsenheter har haft under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. Om inte en enda ny förbränningsanläggningsenhet som producerar fjärrvärme och som omfattas av utsläppshandeln har byggts i fjärrvärmenätet under tiden från och med ingången av 2002 till den 19 augusti 2004, skall som gemensamma verksamhetsår räknas åren 2002—2005. Om en eller flera sådana nya förbränningsanläggningsenheter som producerar fjärrvärme för fjärrvärmenätet har byggts i fjärrvärmenätet under tiden från och med början av 2002 till den 19 augusti 2004, skall den utsläppsgrundande periodens första år bestämmas på grundval av den nyaste förbränningsanläggningsenhetens första hela driftår. Om det exempelvis i ett fjärrvärmenät tagits i drift två nya förbränningsanläggningsenheter som producerar värme för ifrågavarande fjärrvärmenät, den första enheten i augusti 2002 och den andra i februari 2003, skall som gemensamma verksamhetsår för förbränningsanläggningarna i fjärrvärmenätet på grundval

av den enhet som tagits i drift i februari 2003 räknas åren 2004—2005.

En verksamhetsutövares kalkylerade koldioxidutsläpp erhålls enligt 1 mom. genom att bränsleförbrukningen för verksamhetsutövarens fjärrvärmeproduktion och för den el som producerats i anslutning därtill under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp för fjärrvärmen och den el som producerats i anslutning därtill åren 1998—2002. Genom detta förfarande fördelas utsläppsrätterna för fjärrvärmenätet på varje verksamhetsutövare på basis av så färskta uppgifter om bränsleförbrukning som möjligt. På så sätt kan man beakta eventuella förändringar i fjärrvärmeproduktionens produktionsstruktur som skett mellan verksamhetsutövarna i fjärrvärmenätet efter den utsläppsgrundande perioden. Vid beräkningen av koefficienten för specifika utsläpp skall åren 1998—2002 användas, för att inte de verksamhetsutövare som efter denna period minskat på sina specifika utsläpp från fjärrvärmeproduktionen och från produktionen av el i anslutning därtill skall försättas i en ofördelaktig ställning till följd av de reduceringsåtgärder de vidtagit. Så vore fallet om utsläppsrätterna för fjärrvärmeproduktionen fördelades på verksamhetsutövarna på grundval av koldioxidutsläppen under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005.

De utsläppsrätter som motsvarar ett år som inom ramen för behandlingen av fjärrvärmenätet beviljas verksamhetsutövarna skall ännu fördelas på verksamhetsutövarens fjärrvärmeproducerande anläggningar i fjärrvärmenätet. Detta görs i enlighet med 4 mom. på så sätt att de utsläppsrätter som motsvarar ett år som inom ramen för behandlingen av fjärrvärmenätet beräknats för en verksamhetsutövare inriktas på verksamhetsutövarens fjärrvärmeproducerande förbränningsanläggningens enheter i relation till hur mycket koldioxidutsläpp de haft vid produktionen av fjärrvärme och den el som producerats i anslutning därtill under de förbränningsanläggningens enheterna i samma fjärrvärmenät gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. Därefter beräknas antalet utsläppsrätter motsvarande ett år för fjärrvärmeproduktionen och produktionen av el i anslutning därtill för

varje anläggning genom att de årliga utsläppsrätterna för fjärrvärmeproduktionen och för produktionen av el i anslutning därtill vid förbränningsanläggningens enheterna i anläggningen räknas samman, och summan multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp C, d.v.s. 0,80.

Enligt 5 mom. skall, om i genomsnitt under 20 procent av värme- och ångproduktionen i en anläggning i ett fjärrvärmenät åren 2002—2005 har varit produktion av fjärrvärme, koefficienten för abonnerad effekt inte beaktas vid beräkningen av utsläppsrätterna för anläggningen. Med en anläggnings ångproduktion avses i detta sammanhang den ånga som används i den industriella processen, inte den ånga som används för produktion av el. Konsekvenserna av koefficienten för abonnerad effekt beaktas härvid i de övriga anläggningarna som levererar värme till fjärrvärmenätet genom att de utsläppsrätter som inte delats ut i fjärrvärmenätet på grund av att koefficienten för abonnerad effekt i fråga om vissa anläggningar lämnats obeaktad delas mellan de anläggningar av vilkas värme- och ångproduktion i genomsnitt minst 20 procent har varit fjärrvärmeproduktion under den utsläppsgrundande perioden 2002—2005. Fördelningen görs mellan verksamhetsutövarna vid de aktuella anläggningarna i relation till de kalkylerade koldioxidutsläppen för förbränningsanläggningens enheterna i fjärrvärmenätet under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. De utsläppsrätter som inte delats ut på grund av att koefficienten för abonnerad effekt lämnats obeaktad fördelas på de övriga anläggningarna i fjärrvärmenätet för att inte utsläppsrätterna för fjärrvärmenätet skall bli mindre än de skulle vara om koefficienten för abonnerade effekt tillämpades på hela fjärrvärmeproduktionen.

31 i §. Fördelningskriterierna för undergrupp D och E. Vid beräkningen av utsläppsrätter för undergrupp D skall med avvikelse från de kalkyler som tillämpats för utsläppshandelsperioden 2005—2007 användas en nedskärningskoefficient som är 0,33. Antalet utsläppsrätter som skall beviljas får man därmed genom att från det antal utsläppsrätter som beräknats med hjälp av beräkningsreglerna för utsläppsrätter dra av 67 procent.

I syfte att anpassa det antal utsläppsrätter som beräknats enligt fördelningskriterierna till det totala antalet utsläppsrätter som skulle fördelas tillämpades under utsläppshandelsperioden 2005—2007 på samtliga undergrupper en anpassningskoefficient på 0,9461. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 sker anpassningen av antalet utsläppsrätter till det totala antal som skall fördelas genom att på undergrupp D tillämpas den i 31 s § avsedda anpassningskoefficienten.

Vid beräkningen av utsläppsrätter för undergrupp E skall med avvikelse från de kalkyler som tillämpats för utsläppshandelsperioden 2005—2007 för undergrupp E användas en koefficient för effektivitet som är 0,90. Antalet utsläppsrätter som skall beviljas får man därmed genom att från det antal utsläppsrätter som beräknats med hjälp av beräkningsreglerna för utsläppsrätter dra av 10 procent.

Enligt 1 mom. skall utsläppsrätter för anläggningar eller delar av dem i undergrupp D som motsvarar ett år beräknas genom att anläggningens genomsnittliga årliga bränsleförbrukning åren 2000—2003 multipliceras med anläggningens genomsnittliga koefficient för specifika utsläpp åren 2000—2003, varefter den produkt som erhålls på detta sätt multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp D, dvs. 0,33, och med den anpassningskoefficient som fastställs i 31 s §.

Bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp för undergrupp D beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av åren 2000—2003. Åren 2000—2003 beskriver i genomsnitt bättre den nordiska elmarknadssituationen än åren 1998—2002. Året 2003 var ett exceptionellt torrt vattenkraftsår och från Finland exporterades undantagsvis el till Sverige. Året 2002 var ett rätt normalt år för den nordiska vattenkraften och elmarknaden. Åren 2000—2001 var regnigare än normalt. För andra undergrupper skulle den utsläppsgrundande perioden 1998—2002 för produktionen av kondensel inte vara en period som beskriver normal produktion, för de flesta åren under perioden var milda och produktionen av vattenkraft genomsnittligt högre i såväl Finland som de nordiska länderna. Båda faktorerna minskade behovet av kon-

densel.

Enligt 2 mom. skall vid beräkning av utsläppsrätter för anläggningar eller delar av dem som hör till undergrupp E samtliga år under perioden 1998—2002 användas som utsläppsgrundande period. Anläggningar som hör till denna undergrupp producerar energi i mycket varierande volymer och dessutom är deras utsläpp rätt små. Utsläppsrätter för anläggningar eller delar av dem i undergrupp E som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga årliga bränsleförbrukningen åren 1998—2002 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp åren 1998—2002 och denna produkt multipliceras med koefficienten för effektivitet för undergrupp E, dvs. 0,90. Bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av åren 1998—2002.

Enligt 3 mom. beviljas utsläppsrätter inte för små förbränningsanläggningsenheter med en tillförd effekt på högst 1 megawatt som är avsedda för upprätthållande av anläggningens elsystem vid störningar. Sådana reservkraftsgeneratorer är i regel mycket sällan i drift och har inte några större utsläpp.

31 j §. *Anläggningar som blivit färdiga åren 1998—2004.* Den utsläppsgrundande perioden i fråga om utsläppsrätter för anläggningar eller delar av anläggningar som blivit färdiga under tiden från och med början av 1998 till den 19 augusti 2004 då beslutet om förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2005—2007 meddelades föreslås i fråga om anläggningar eller delar av anläggningar som blivit färdiga efter år 2000 bli ändrad jämfört med de utsläppsgrundande perioder som tillämpats vid beräkningen av utsläppsrätter för den första utsläppshandelsperioden 2005—2007.

För anläggningar som blivit klara 1997 eller före det skall i regel åren 1998—2002 användas som utsläppsgrundande period. Fördelningskriterierna för beräkning av utsläppsrätter lämpar sig inte i sig för anläggningar eller delar av anläggningar som blivit klara 1998 eller senare. I 1 mom. skall det i fråga om dessa anläggningar finnas bestämmelser om fördelningskriterierna för utsläppsrätter enligt året för färdigställandet.

Den utsläppsgrundande perioden 2000—

2003 avviker för undergrupp D från den utsläppsgrundande perioden för de andra undergrupperna. Den bränsleförbrukning och koefficient för specifika utsläpp som används i den för undergrupperna D och E använda formeln räknas avvikande från de övriga undergrupperna som ett aritmetiskt medelvärde för hela den utsläppsgrundande perioden för dessa anläggningar. I 2 mom. bestäms om fördelningskriterierna för anläggningar som hör till undergrupperna D och E.

I enlighet med 3 mom. tillämpas bestämmelserna i 1 mom. inte på de delar av en anläggningsproduktion som hänför sig till undergrupp C.

31 k §. *Utsläppshandelsperioden 2008—2012 för nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005-2007.* I paragrafen fastställs fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 i fråga om utsläppsrätter för anläggningar eller delar av anläggningar som med stöd av 27 § 2 mom. 1—5 punkten i utsläppshandelslagen tagits in i lagens tillämpningsområde som nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005—2007, innan förslaget till fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 meddelades.

Sådana anläggningar skall beviljas utsläppsrätter enligt samma fördelningskriterier som de utsläppsrätter som med stöd av 31 n § beviljas nya deltagare under utsläppsperioden 2008—2012. Genom förfarandet vill man säkerställa att anläggningar och delar av anläggningar som tagits in i lagens tillämpningsområde som nya deltagare behandlas lika oavsett under vilkendera utsläppshandelsperioden anläggningen eller en del av den tagits i kommersiellt bruk.

För anläggningar eller delar av dem som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 beviljas dock utsläppsrätter i enlighet med fördelningskriterierna för nya deltagare i befintliga anläggningar i 31 o §, med undantag av förbränningsanläggningsenheter som hör till undergrupp C eller delar av sådana vilka tagits i kommersiellt bruk för den 19 augusti 2004. Dessa förbränningsanläggningar i undergrupp C skall inbegripas i behandlingen av fjärrvärmenätet enligt 31 g § inom ramen för vilken utsläppsrätter fördelas per anläggning på det sätt som föreskrivs i

31 h §. På dessa anläggningar eller delar av anläggningar som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 tillämpas de fördelningskriterier som gäller för anläggningar eller delar av anläggningar som blivit färdig under motsvarande period. Därmed säkerställs att dessa anläggningar eller delar av anläggningar behandlas lika oavsett vid vilken tidpunkt de tagits in i utsläppshandelslagens tillämpningsområde.

31 l §. *Reservering för nya deltagare.* Enligt 1 mom. reserveras i förslaget till nationell fördelningsplan en del av utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 för i 31 m § avsedda nya anläggningar, befintliga anläggningar som tas in i lagens tillämpningsområde och ändringar av anläggningar (ny deltagare). Det är motiverat att i förslaget till nationell fördelningsplan lämna en reservering för anläggningar som inte ingår i förslaget till nationell fördelningsplan och för ändringar av anläggningar. Avsikten är att den andel som skall reserveras för nya deltagare fastslås så att den sannolikt räcker till under utsläppshandelsperioden för de nya anläggningar och ändringar av anläggningar som avses i 31 m §. För säkerhets skull skall det i 2 mom. finnas en bestämmelse om förfarandet i en situation, där den andel som har reserverats för nya deltagare inte helt räcker till för alla nya deltagare. Om den andel som har reserverats för nya deltagare för utsläppshandelsperioden 2008—2012 inte räcker till för alla nya deltagare, skall de nya deltagarna skaffa sig utsläppsrätter av verksamhetsutövarna vid de andra anläggningarna eller på marknaden. För de nya deltagare som i enlighet med 40 § har ansökt om men ännu inte beviljats utsläppsrätter skall de utsläppsrätter som beviljas anpassas till det resterande antalet utsläppsrätter så att en lika stor procentandel dras av från samtligas antal utsläppsrätter som har beräknats enligt 31 c §, 31 n—31 s §.

Enligt 2 mom. skall som en följd av att en anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser har återkallats, de av anläggningens utsläppsrätter som inte har registrerats på dess konto överföras i det nationella registret till den andel som har reserverats för nya deltagare.

Enligt 3 mom. kan den andel som reserve-

rats för nya deltagare även användas i fråga om ändringar som gäller ett sådant beslut av statsrådet om beviljande av utsläppsrätter som avses i 37 § och som föranleds av domstolsbeslut eller av andra motsvarande ändringar av statsrådets beslut om beviljande. En förutsättning är att Europeiska gemenskapernas kommission inte förhindrar att den andel som reserverats för nya deltagare används för ovan nämnda ändamål. Det totala antalet utsläppsrätter kan inte utökas och antalet utsläppsrätter som beviljats andra anläggningar kan inte ändras i efterhand. Därför bör för den andel som reserveras för nya deltagare också kunna användas utsläppsrätter som beviljas på grundval av domstolsbeslut.

Enligt 4 mom. kan staten sälja utsläppsrätter på marknaden, om utsläppsrätter som har reserverats för nya deltagare blir över. Beslut om försäljning och villkoren för försäljningen fattas av statsrådet. På prövningen inverkar åtminstone antalet oanvända utsläppsrätter och i synnerhet eventuella anhängiga besvär över beslut om beviljande av utsläppsrätter, marknadsläget samt huruvida staten kan utnyttja de oanvända utsläppsrätterna i den klimatpolitiska regleringsramen efter år 2012. Försäljningen kan ske genom auktionering eller t.ex. genom att försäljningen ges i uppdrag åt en mäklare som är verksam på EU:s utsläppsrättsmarknad. I försäljningsvillkoren skall utöver eventuellt minimipris kunna ingå bl.a. villkor om minimiantal, betalning och säkerhet.

31 m §. Nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2008—2012. I paragrafen definieras de nya anläggningar, befintliga anläggningar som tas in i lagens tillämpningsområde och ändringar av anläggningar vilka kan få utsläppsrätter av den andel som skall reserveras för nya deltagare. Definitionerna av nya deltagare har preciserats och ändrats jämfört med utsläppshandelsperioden 2005—2007. Som nya deltagare kan i lagens tillämpningsområde under utsläppshandelsperioden 2008—2012 tas in helt nya anläggningar och förbränningsanläggningsenheter som nyligen blivit färdiga, men också anläggningar och förbränningsanläggningsenheter som var i drift redan innan förslaget till fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 blev klart.

Investeringar och ändringar i anläggningar inom massa- och pappersindustrin för vilka kan beviljas utsläppsrätter ur den andel som reserveras för nya deltagare definieras i en egen punkt i 1 mom. 8 punkten.

Med stöd av 1 mom. 9 punkten skall med avvikelse från definitionerna för nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005—2007 utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—2012 kunna beviljas för en anläggning som hör till tillämpningsområdet för lagen vars produktion av värme eller ånga ersätter produktionen av värme eller ånga i industriella förbränningsanläggningsenheter eller andra motsvarande industriella förbränningsprocesser som inte hör till tillämpningsområdet för lagen. Därmed skall utsläppsrätter ur den för nya deltagare reserverade andelen kunna beviljas exempelvis en anläggning som hör till tillämpningsområdet för utsläppshandelslagen, om den börjar leverera ånga till de ångdrivna avdunstningsanläggningar som avses ersätta de tidigare olje-drivna avdunstningsanläggningar som används för industriell produktion i industrianläggningar som inte hör till tillämpningsområdet för utsläppshandelslagen under utsläppshandelsperioden 2008—2012. På så sätt minskar koldioxidutsläppen från den icke-handlande sektorn med den mängd utsläpp som härstammar från oljepannor medan koldioxidutsläppen från utsläppshandelssektorn i motsvarande grad ökar med den mängd utsläpp som härstammar från ångframställning. Sådana ersättande investeringar minskar i de flesta fall koldioxidutsläppen av verksamheten, eftersom den fossila energiproduktionen ersätts med bränsleblandningar som innehåller en större mängd bio-bränsle och eftersom den ersättande produktionen i de flesta fall är mer energieffektiv än den ofta rätt gamla energiproduktionskapacitet som tidigare varit i bruk vid anläggningen.

Med stöd av 1 mom. 10 punkten kan oljeraffineringsindustrin, med avvikelse från fördelningskriterierna för nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005—2007, för en ändring i koldioxidutsläppen som orsakas av en investering i ett oljeraffinaderi, föranledd av en strukturförändring i oljeraffineringsindustrin eller krav i Europeiska gemenskapens

lagstiftning, beviljas utsläppsrätter om ändringen ökar koldioxidutsläppen från hela anläggningen med minst 3 procent eller 100 000 ton per år.

31 n §. Fördelningskriterierna för nya anläggningar. Fördelningskriterierna för nya deltagare ändras i förhållande till fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2005—2007 något i fråga om varje faktor som används vid beräkningen av utsläppsrätter. Den tillförda effekten i en ny förbränningsanläggning fördelades under utsläppshandelsperioden 2005—2007 på basis av produktionsprognosen för varje undergrupp hos verksamhetsutövaren. Det föreslås att den tillförda effekten under perioden 2008—2012 fördelas utgående från de effektuppgifter som framkommer i förbränningsanläggningens planeringsgrunder. De utnyttjningstider för toppeffekt som används vid beräkningen av utsläppsrätter föreslås bli förkortade för andra anläggningar än reservpannor för fjärrvärme eller för värme eller ånga inom industrin. Som utnyttjningstid för toppeffekt inom processindustrin används den drifttid motsvarande 100 procentig kapacitet utnyttjande i motsvarande verksamhet åren 1998—2002 som användes vid beräkningen av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2005—2007. I fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 föreslås för dessa verksamheter en fast utnyttjningstid för toppeffekt. Också i fråga om den övriga produktionen av värme och ånga inom industrin används i kalkylerna för utsläppshandelsperioden 2005—2007 utnyttjningstiden för toppeffekt för motsvarande verksamhet. Även till denna del föreslås i fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 en fast utnyttjningstid för toppeffekt. Vidare ändras de koefficienter för specifika utsläpp för fasta och flytande eller gasformiga bränslen som tillämpas vid beräkningen av utsläppsrätter något jämfört med de värden som tillämpas under utsläppshandelsperioden 2005—2007.

För fastställandet av utnyttjningstiden för toppeffekt för nya förbränningsanläggningar föreslås en i förhållande till fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2005—2007 ny punkt, som skall utgöra 1 punkten i 3 mom. I den nya punkten fastställs en ut-

nyttjningstid för toppeffekt för separat värmeproduktion i en anläggning för baslast, om det från tidigare finns en anläggning för kombinerad produktion av el och värme i fjärrvärmenätet som fortsätter att producera fjärrvärme för nätet efter att den nya anläggningen blivit klar. I ett fjärrvärmenät där en anläggning för kombinerad produktion av el och värme levererar fjärrvärme till nätet också efter att en ny anläggning blivit klar blir anläggningen för separat värmeproduktion normalt en s.k. anläggning för mellanlast, varvid anläggningens utnyttjningstid för toppeffekt är lägre än vad den är för fjärrvärmeproduktion i en anläggning för baslast.

I paragrafen föreslås bestämmelser om fördelningskriterier för nya anläggningar eller ändringar i anläggningar. Eftersom nya anläggningar eller delar av anläggningar varken har verksamhets- eller utsläppshistoria kan inte den s.k. arvsmetoden, som grundar sig på anläggningens driftshistoria, tillämpas vid beräkning av deras utsläppsrätter. Utsläppsrätterna för sådana nya anläggningar och förbränningsanläggningsenheter skall räknas enligt anläggningens tillförda effekt, den årliga utnyttjningstiden för toppeffekt för anläggningstypen och koefficienten för specifika utsläpp vid förbränningen av det bränsle som används som jämförelsebränsle. I 3 och 4 mom. skall föreskrivas om de årliga utnyttjningstiderna för toppeffekt och koefficienterna för specifika utsläpp, vilka skall användas.

Enligt 2 mom. skall, om en ny anläggning eller förbränningsanläggningsenhet hör till flera av de undergrupper som anges i 31 a §, utsläppsrätterna för en sådan ny deltagare beräknas särskilt för varje undergrupp. Den tillförda effekten i en ny förbränningsanläggningsenhet fördelas för detta ändamål mellan industrin, fjärrvärmen, den el som producerats i anslutning till dessa samt den separata elen. Fördelningen görs för detta ändamål utgående från de effektuppgifter som anges i planeringsgrunderna. Utsläppsrätterna för den nya anläggningen eller ändringen av en anläggning erhålls därefter genom att utsläppsrätterna för de olika undergrupperna räknas samman. Utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras vidare ännu med de koefficienter för effektivitet och ned-

skärning som avses i 31 c §.

Vid användning av jämförelsebränsle i stället för det verkliga bränslet vid förbränning av bränslet för specifika utsläpp uppställs mål för nya aktörer, dvs. som bränsle väljs jordgas eller blandbränsle, som innehåller 70 procent torv och 30 procent trä.

Enligt 5 mom. beviljas utsläppsrätterna för en ändring av en anläggning i undergrupp A som tas i kommersiellt bruk före den 1 januari 2008 i enlighet med fördelningskriterierna i 1—4 mom. endast till den del utsläppsrätterna för ändringen av anläggningen inte har beaktats på basis av produktionskapaciteten för 2007 i enlighet med fördelningskriterierna i 31 d §. De ändringar i produktionskapaciteten som görs 2005—2006 och delvis 2007 beaktas vid beräkningen av utsläppsrätter för undergrupp A, eftersom i beräkningarna används den genomsnittliga produktionskapaciteten år 2007. Ifall det för en produktionskapacitet som tas i bruk 2005—2006 och delvis 2007 dessutom beviljades utsläppsrätter enligt fördelningskriterierna för nya deltagare skulle för den förändrade produktionskapaciteten beviljas utsläppsrätter två gånger.

31 o §. Fördelningskriterierna för nya deltagare i fråga om befintliga anläggningar. De utsläppsrätter som skall beviljas för sådana befintliga anläggningar eller delar av dem som avses i 31 m § 3, 4 eller 5 punkten och som varit i drift innan förslaget till fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 meddelades beräknas enligt 1 mom. i enlighet med fördelningskriterierna i 31 d—31 j §. Utsläppsrätterna för anläggningar eller delar av dem som tagits i bruk efter den 19 augusti 2004 beräknas dock i enlighet med fördelningskriterierna i 31 n §. Genom ett sådant förfarande vill man säkerställa att anläggningar som hör till samma undergrupp och som blivit färdiga vid samma tidpunkt behandlas lika.

I enlighet med 2 mom. skall om en befintlig anläggning eller förbränningsanläggningenshet under utsläppshandelsperioden 2008—2012 börjar höra till lagens tillämpningsområde och ansluts till ett fjärrvärmenät, och utsläppsrätter i enlighet med behandlingen av fjärrvärmenät redan har beräknats och beviljats för de anläggningar i samma

fjärrvärmenät som hör till utsläppshandelslagens tillämpningsområde, utsläppsrätterna för den anläggning eller förbränningsanläggningenshet som börjar höra till lagens tillämpningsområde per förbränningsanläggningenshet beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av koldioxidutsläppen under fulla verksamhetsår 1998—2004. Utsläppsrätterna som motsvarar ett år erhålls genom att detta tal multipliceras med den koefficient för nedskärning för undergrupp C som avses i 31 c §, dvs. 0,80. Detta beräkningssätt avviker från fördelningskriterierna för övriga befintliga anläggningar eller förbränningsanläggningar som levererar värme till samma fjärrvärmenät. Fjärrvärmenätet kan inte behandlas på nytt efter att beslutet om förslag till nationell fördelningsplan och beviljande av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 meddelats eftersom antalet utsläppsrätter för enskilda anläggningar inte kan ändras i efterhand. Därför avviker fördelningskriterierna i fråga om befintliga anläggningar eller förbränningsanläggningensheter som börjar omfattas av utsläppshandelslagen efter att beslutet om förslag till fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 meddelats från de fördelningskriterier som tillämpas på övriga befintliga värmeleverantörer i samma fjärrvärmenät.

31 p §. Fördelningskriterierna för ändringar i massa- och pappersfabrikernas produktionskapacitet. I paragrafen föreskrivs hur utsläppsrätter skall beräknas för sådana ändringar i produktionskapaciteten för massa och papper som avses i 31 m § 8 punkten. Enligt 1 mom. skall vid beräkningen av utsläppsrätter användas granskning av energibalansen, vid vilken fastställs investeringens effekter på användningen av bränslen i fabriksområdet för varje delprocess och i de olika undergrupper som fastställs i 31 a §. De utsläppsrätter för de olika undergrupperna som motsvarar ett år beräknas genom att ändringen av bränsleförbrukningen i en undergrupp multipliceras med den koefficient för specifika utsläpp för nya deltagare som fastställs i 31 n § 4 mom. De kalkylerade utsläppsrätter som erhålls på detta sätt multipliceras vidare med de koefficienter för effektivitet och nedskärning som avses i 31 c §.

Granskning av energibalansen kan också

tillämpas på industrienheter med fler än ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser. Innehavarna av utsläppstillstånden skall härvid gemensamt göra en sådan ansökan om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare som avses i 40 §. Om verksamhetsutövarna inte gör en gemensam ansökan skall granskningen av energibalansen endast utsträckas till de verksamheter som tillståndet gäller. Om det finns flera än ett utsläppstillstånd för ett fabriksområde, är tillståndsinnehavarna redan tidigare kopplade till varandra genom olika slags avtal också till följd av annat än utsläppshandelssystemet. Verksamhetsutövarna producerar olika slutprodukter och är därmed inte varandras konkurrenter. En gemensam ansökan om granskning av energibalansen påverkar inte verksamhetsutövarnas marknads- eller prisbeteende. Ett avtal mellan verksamhetsutövarna, vilket hänför sig till en gemensam ansökan, innehåller ingen sådan konfidentiell information som skall anses som affärshemlighet. Också det investeringsbeslut gällande en ökning av produktionskapaciteten för massa eller papper som föregår ansökan är offentligt.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om hur utsläppsrätter som på basis av granskning av energibalansen beviljats för en förbränningsanläggningens enhet inom massa- och pappersindustrin som hör till undergrupp B skall beaktas i en situation där det på samma anläggningsområde efter verkställandet av granskningen investeras i en ny förbränningsanläggningens enhet, eller om effekten hos en förbränningsanläggning på anläggningsområdet höjs så att ändringen är av den storlek som avses i 31 m § 1 mom. 6 punkten. I ett sådant fall skall de utsläppsrätter som på basis av granskning av energibalansen beviljats för en förbränningsanläggningens enhet inom massa- och pappersindustrin som hör till undergrupp B dras av från de utsläppsrätter som beräknats för den nya förbränningsanläggningens enheten enligt fördelningskriterierna i 31 n §. Om det för förbränningsanläggningens enheter i undergrupp B på ett anläggningsområde för massa- och pappersindustrin beviljades utsläppsrätter på basis av granskning av energibalansen och om det därefter för den nya förbränningsanläggningens enhet som byggs på anläggningsområdet dessutom beviljades ett

fullt antal utsläppsrätter enligt de fördelningskriterier som gäller för nya deltagare skulle ett uppenbart problem med för stor utdelning av utsläppsrätter uppstå. Man har ansett det nödvändigt att lösa problemet genom det förfarande som beskrivs ovan.

Ett uppenbart problem med för stor utdelning av utsläppsrätter uppstår också i en situation där det på ett anläggningsområde för massa- eller pappersindustrin byggts en ny förbränningsanläggningens enhet eller genomförts en ändring av en förbränningsanläggningens enhet efter att beslutet av den 19 augusti 2004 om förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2005—2007 meddelades, och det för dessa anläggningar beviljats utsläppsrätter enligt 31 n §, varefter för samma förbränningsanläggningens enhet beviljas ett fullt antal utsläppsrätter på basis av den granskning av energibalansen som verkställs på grundval av förändringar i produktionskapaciteten. Det föreslås att det uppenbara problemet med för stor utdelning av utsläppsrätter löses på det sätt som avses i 4 mom. genom att man från de utsläppsrätter som beviljats på grundval av granskning av energibalansen drar av de utsläppsrätter som tidigare beviljats för samma förbränningsanläggningens enhet enligt de fördelningskriterier som gäller för nya deltagare.

31 q §. Fördelningskriterierna för ändringar i oljeraffinaderier. I paragrafen föreslås bestämmelser om hur ändringen i koldioxidutsläppen i fråga om en sådan ökning av koldioxidutsläppen från ett oljeraffinaderi som avses i 31 m § 10 punkten och som orsakas av en investering, föranledd av en strukturförändring i oljeraffineringen eller av Europeiska gemenskapens lagstiftning, och som inte ökar produktionsanläggningarnas totala produktionskapacitet, skall fastställas. Det föreslås att ändringen av koldioxidutsläppen fastställs med hjälp av den granskning av energibalansen som skall utföras i samband med beslutet om investering. Vid beräkningen av utsläppsrätterna skall den ändring av koldioxidutsläppen som fastställts med hjälp av granskningen av energibalansen användas. De kalkylerade utsläppsrätterna för en ändring i ett oljeraffinaderi som motsvarar ett år skall beräknas utgående från den årliga ökningen av koldioxidutsläppen. De

kalkylerade utsläppsrätter som erhålls på detta sätt multipliceras med de koefficienter för effektivitet som avses i 31 c §.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om hur utsläppsrätter som på basis av granskning av energibalansen beviljats för en förbränningsanläggningsenhet i undergrupp B vid ett oljeraffinaderi skall beaktas i en situation där det på samma anläggningsområde efter att granskning av energibalansen verkställts investeras i en ny förbränningsanläggningsenhet, eller om effekten hos en förbränningsanläggning på anläggningsområdet höjs så att ändringen är av den storlek som avses i 31 m § 1 mom. 6 punkten. I ett sådant fall skall de utsläppsrätter som på basis av granskningen av energibalansen beviljats för förbränningsanläggningsenheterna i undergrupp B vid oljeraffinaderiet dras av från de utsläppsrätter som beräknats för den nya förbränningsanläggningsenheten enligt fördelningskriterierna i 31 n §. Om det för förbränningsanläggningsenhet i undergrupp B på ett oljeraffinaderis anläggningsområde beviljades utsläppsrätter på basis av granskning av energibalansen och det därefter för den nya förbränningsanläggningsenhet som byggs på anläggningsområdet dessutom beviljades ett fullt antal utsläppsrätter enligt de fördelningskriterier som gäller för nya deltagare skulle ett uppenbart problem med för stor utdelning av utsläppsrätter uppstå. Man har ansett det nödvändigt att lösa problemet genom det förfarande som beskrivs ovan.

Ett uppenbart problem med för stor utdelning av utsläppsrätter uppstår också om det på ett oljeraffinaderis anläggningsområde byggs en ny förbränningsanläggningsenhet eller genomförts en ändring av en förbränningsanläggningsenhet efter att beslutet av den 19 augusti 2004 om förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2005—2007 meddelades, och det för dessa anläggningar beviljats utsläppsrätter enligt 31 n §, varefter för samma förbränningsanläggningsenhet beviljas ett fullt antal utsläppsrätter på basis av en granskning av energibalansen. Det föreslås att det uppenbara problemet med för stor utdelning av utsläppsrätter löses på det sätt som avses i 3 mom. genom att man från de utsläppsrätter som beviljats på grundval av granskning av

energibalansen drar av de utsläppsrätter som tidigare beviljats för samma förbränningsanläggningsenhet enligt de fördelningskriterier som gäller för nya deltagare.

31 r §. Jämkning av antalet utsläppsrätter. Fördelningsgrunderna för utsläppsrätter kan resultera i att antalet utsläppsrätter för en anläggning blir mindre eller är större än antalet utsläppsrätter för andra verksamhetsutövers anläggningar i samma undergrupp. I de föreslagna fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 har man försökt säkerställa lika behandling av anläggningar och delar av deras produktion som hör till samma undergrupp. Det stora antalet anläggningar inom utsläppshandelssystemet (närmare 600) tillsammans med den snäva tidtabellen vad gäller beredningen och de många etapperna i beslutsfattandet gör att det i praktiken är omöjligt att besluta om antalet utsläppsrätter genom anläggningsvis prövning. Eftersom kommissionen har en central roll i godkännandet av den nationella fördelningsplanen och eftersom det totala antal utsläppsrätter som skall fördelas fastställs slutgiltigt i kommissionens godkännandeförfarande är det inte möjligt att i någon betydande grad ändra antalet anläggningsvisa utsläppsrätter efter att kommissionen godkänt den nationella fördelningsplanen. Om det för någon verksamhetsutövers anläggning beviljas fler utsläppsrätter än den hade rätt till enligt fördelningskriterierna minskar detta antalet utsläppsrätter som finns att fördela på de övriga anläggningarna.

Om anläggningarnas utsläppshistoria används som kriterium vid fördelningen av utsläppsrätter kan det leda till att bränslebyten som skett exempelvis mot slutet av den utsläppsgrundande perioden eller efter den medför att antalet utsläppsrätter för en anläggning är mindre eller större än vad det skulle vara om utsläppsrätterna beräknades enligt den av verksamhetsutövaren uppskattade bränsleförbrukningen för utsläppshandelsperioden. Problem som föranleds av bränslebyten och tillgången på olika bränslen har inte beaktats under utsläppshandelsperioden 2005—2007 och man anser det inte vara ändamålsenligt att beakta dem under utsläppshandelsperioden 2008—2012.

Under utsläppshandelsperioden 2005—

2007 tillämpades bestämmelsen om jämkning i 29 § i begränsad omfattning. Jämkning av antalet utsläppsrätter kunde inte motiveras av förändringar i anläggningens drift som berodde på maskinhaveri, variationer i tillgången på bränsle eller verksamhetsutövarnas avtalsförhållanden. Antalet utsläppsrätter jämkades i fråga om sammanlagt sex olika anläggningar. Utsläppsrätter jämkades på ansökan av verksamhetsutövaren neråt i fråga om en anläggning och uppåt i fråga om fem anläggningar. Jämkning uppåt i fråga om en anläggning som levererade fjärrvärme ansågs kunna motiveras av en betydande ökning av produktionen av el mot slutet av den utsläppsgrundande perioden, ibruktagande av en ny förgasningsteknik, EG-lagstiftningen samt av en investering som ökade energieffektiviteten.

I paragrafen föreslås att antalet utsläppsrätter skall kunna jämkas också under utsläppshandelsperioden 2008—2012. Avsikten är att jämkning skall kunna verkställas i fråga om de kalkylerade utsläppsrätterna för en anläggning, varefter på det jämkade antalet utsläppsrätter ännu skall tillämpas undergruppsspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning. På undergrupp D skall dessutom tillämpas anpassningskoefficienter enligt 31 s §. I 1 mom. föreslås bestämmelser om de förutsättningar under vilka antalet utsläppsrätter kan jämkas uppåt.

I 1 mom. 1 punkten bestäms i fråga om en kombianläggning som tagits i bruk 1998 eller därefter att antalet utsläppsrätter skall kunna jämkas om behandlingen av fjärrvärmenätet som en helhet leder till att den el som producerats inte beaktas till fullo. I 2 punkten nämns som en ytterligare jämkningsgrund en situation där anläggningens produktion försvåras märkbart under den utsläppsgrundande perioden på grund av en exceptionell händelse eller annan jämförbar orsak. Orsaken till att utsläppen från anläggningen minskat under den utsläppsgrundande perioden måste vara av exceptionell art, och dess verkningar när det gäller anläggningens drift och utsläpp av koldioxid måste vara betydande. Händelsen måste till den grad minska antalet utsläppsrätter för anläggningen att det blir oskäligt litet jämfört med de konkurrerande verksamhetsutövarna. Exempelvis provkör-

ningar, underhållsstopp, maskinhaverier eller andra sedvanliga produktionsstörningar som hör till företagsverksamhetens art, produktionsstörningar eller låg relativ drifttid vilka beror på marknadsläget och utsläppsminskningar av ovan nämnda orsaker under den utsläppsgrundande perioden skall inte beaktas vid jämkningen av antalet utsläppsrätter. När det gäller de anläggningar för vilkas vidarekommande utsläppsrätterna jämkades uppåt under utsläppshandelsperioden 2005—2007 bör man bedöma om den jämkningsgrund som då förelades fortfarande är aktuell med beaktande av fördelningskriterierna för perioden 2008—2012 och anläggningens faktiska drift. Avsikten är att bestämmelsen om jämkning också under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall tillämpas i begränsad omfattning.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att antalet utsläppsrätter på ansökan av en verksamhetsutövare kan jämkas neråt. Det kan vara i verksamhetsutövarens intresse att exempelvis med tanke på den tillsyn över statliga understöd som kommissionen utövar ansöka om att antalet utsläppsrätter jämkas neråt, ifall de uppgifter som används vid beräkningen av utsläppsrätterna inte motsvarar anläggningens senare verkliga drift.

Enligt punkt 5 i bilaga III till utsläppshandelsdirektivet, vilken gäller kriterier för de nationella fördelningsplanerna, får planen inte göra skillnad mellan företag eller sektorer på ett sätt som otillbörligt gynnar vissa företag eller verksamheter i enlighet med kraven i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, i synnerhet artiklarna 87 och 88 i fördraget vilka gäller statligt stöd. Kommissionen kan i enlighet med utsläppshandelsdirektivet föreslå ändringar i den nationella fördelningsplanen eller förkasta den. Det förslag till nationell fördelningsplan som skall meddelas kommissionen omfattar i enlighet med kraven i utsläppshandelsdirektivet en förteckning över anläggningarna och de utsläppsrätter som avses bli beviljade åt dem. Kommissionen förfogar över uppgifter om mängden koldioxidutsläpp år 2005 från samtliga anläggningar som hör till utsläppshandelsystemet. Om kommissionen skulle anse att antalet utsläppsrätter för någon eller några anläggningar som ingår

i förslaget till nationell fördelningsplan bör betraktas som ett i EG:s bestämmelser om statligt stöd förbjudet statligt stöd kunde kommissionen förutsätta att Finland reviderar fördelningsplanen för ifrågavarande anläggningars vidkommande. I 3 mom. föreslås bestämmelser om att antalet utsläppsrätter för anläggningen i ett sådant fall kan jämkas neråt också utan ansökan av verksamhetsutövaren. Beslutet om jämkning skall fattas av statsrådet i samband med beslutet om beviljande av utsläppsrätter.

Verksamhetsutövaren skall ansöka om jämkning av antalet utsläppsrätter, med undantag av den jämkning neråt som avses i 3 mom. Verksamhetsutövarna vid de anläggningar för vilkas vidkommande antalet utsläppsrätter jämkades under perioden 2005—2007 skall också de ansöka om jämkning i fråga om utsläppsrätterna under perioden 2008—2012, om verksamhetsutövarna anser att förutsättningar för en jämkning fortfarande föreligger. Enligt 4 mom. skall verksamhetsutövaren vid ansökan om utsläppsrätter presentera motiveringar till jämkningen.

31 s §. *Anpassning av antalet utsläppsrätter till det totala antalet.* De utsläppsrätter som beräknades på basis av fördelningskriterierna för utsläppshandelsperioden 2005—2007 anpassades till det totala antal utsläppsrätter som fastställts i beslutet om beviljande genom att samtliga undergruppers och samtliga anläggningars utsläppsrätter multiplicerades med 0,9461. Det föreslås att anpassning under utsläppshandelsperioden 2008—2012 görs endast i fråga om utsläppsrätterna för undergrupp D.

De utsläppsrätter som skall beräknas enligt fördelningskriterierna stämmer sannolikt inte heller under utsläppshandelsperioden 2008—2012 överens med det totala antal utsläppsrätter som statsrådet har beslutat om och kommissionen har godkänt. Därför är det nödvändigt att också för perioden 2008—2012 föreskrivs om ett förfarande för hur utsläppsrätterna per anläggning anpassas till det totala antalet utsläppsrätter. Den anpassningskoefficient som fastställs skall tillämpas endast på anläggningar som hör till undergrupp D eller på produktionsdelar i dessa anläggningar. Anpassningskoefficienten skall kunna minska eller öka det antal utsläppsrät-

ter som erhålls på basis av fördelningskriterierna.

I 1 mom. fastställs hur det totala antalet utsläppsrätter per anläggning beräknat enligt fördelningskriterierna i 31 d—31 k § och efter jämkning enligt 31 r § och utan det antal som reserverats för nya deltagare skall anpassas till det totala antal utsläppsrätter som bestäms i förslaget till nationell fördelningsplan och beslutet om beviljande av utsläppsrätter.

Om antalet utsläppsrätter per anläggning överstiger det antal utsläppsrätter som skall fördelas, dras utsläppsrätter för undergrupp D av. Om igen utsläppsrätterna per anläggning understiger det antal utsläppsrätter som skall fördelas, sätts de utsläppsrätter som inte har fördelats till i de utsläppsrätter som skall beviljas undergrupp D.

I 2 mom. preciserar vilka faktorer med anknytning till fastställandet av antalet utsläppsrätter i undergrupp D som skall beaktas när anpassningskoefficienten enligt 1 mom. beräknas.

Den anpassningskoefficient som avses ovan skall tillämpas även när utsläppsrätter ur det antal utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare beviljas för sådana anläggningar i undergrupp D eller delar av dessa anläggningars produktion som tagits i kommersiellt bruk innan beslutet av den 19 augusti 2004 om förslag till fördelningsplan för utsläppsperioden 2005—2007 fattades, och för vilka utsläppsrätter beräknas på basis av 31 o § 1 mom. i enlighet med fördelningskriterierna i 31 i § 2 mom. eller 31 j § 2 mom. Genom ett sådant förfarande vill man säkerställa att anläggningar som hör till samma undergrupp och som blivit färdiga vid samma tidpunkt behandlas lika. På andra nya deltagare skall koefficienterna inte tillämpas.

31 t §. *Det maximala antalet projektmekanismer som får användas under utsläppshandelsperioden 2008—2012.* Enligt artikel 11a.1 i länkdirektivet kan medlemsstaterna under perioden 2008—2012 och därpå följande femårsperioder tillåta verksamhetsutövare att använda CER och ERU från projektverksamhet i gemenskapssystemet upp till en viss procentandel av fördelningen av utsläppsrätter till varje anläggning, vilken

procentandel har fastställts av varje medlemsstat i den nationella fördelningsplanen för perioden. I praktiken innebär användningen av projektenheter en skyldighet att årligen överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar anläggningens koldioxidutsläpp under föregående år. Denna skyldighet kan ersättas genom att man överlämnar projektenheter i stället för utsläppsrätter.

Det föreslås att det maximala antalet projektenheter som får användas skall vara relaterat till varje enskild anläggning och fastställt för hela utsläppshandelsperioden. I paragrafen föreslås bestämmelser om att det under utsläppshandelsperioden 2008—2012 i förslaget till nationell fördelningsplan skall fastställas en procentandel som anger till högst hur stor andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning för hela utsläppshandelsperioden en verksamhetsutövare kan använda projektenheter. Det stora antalet anläggningar och den snäva tidtabellen vad gäller beslutsfattande omöjliggör i praktiken en anläggningsvis prövning på ansökan av verksamhetsutövarna. Om någon verksamhetsutövare har flera projektenheter än vad den kan använda på grund av den anläggningsvisa begränsningen kan den sälja projektenheterna till en annan verksamhetsutövare eller vidare på utsläppshandelsmarknaden.

Med kalkylerade utsläppsrätter avses det antal utsläppsrätter på vilket inte ännu har tillämpats undergruppsspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning och inte heller s.k. anpassningskoefficienter. Det maximala antalet projektenheter som varje anläggning får använda fås genom att antalet projektenheter för anläggningen räknas samman med antalet projektenheter för de olika undergrupperna i dess produktionsdelar, vilket antal beräknas genom att de kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med en av statsrådet fastställd procentandel.

I bestämmelsen beaktas att anläggningar som hör till undergrupperna D och C i fördelningsgrunderna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 tilldelas klart färre utsläppsrätter jämfört med det uppskattade behovet än vad som tilldelas anläggningar i de övriga undergrupperna. Om procentandelen för an-

vändningen av projektenheter beräknades på basis av de kalkylerade utsläppsrätterna skulle det ge större flexibilitet för de verksamhetsutövare vilkas anläggningar får det minsta antalet utsläppsrätter. Då skulle verksamhetsutövarna vid anläggningar som hör till undergrupperna D och C kunna kompensera en betydande del av upphandlingsbehovet för utsläppsrätter genom att anskaffa projektenheter. I förhållande till de beviljade utsläppsrätterna skulle det maximala antal projektenheter som får användas stå i omvänd proportion till koefficienterna för effektivitet och nedskärning samt anpassningskoefficienterna för undergrupperna.

Det föreslås att procentandelen inte skall fastställas i lagen utan i beslut av statsrådet. Det maximala antalet projektenheter som får användas liksom den procentandel som bestäms på basis av detta och som fastställs utgående från antalet kalkylerade utsläppsrätter är beroende av hur de verkställighetsregler som getts med stöd av Kyotoprotokollet och i synnerhet additionalitetsprincipen tillämpas. Andelen påverkas av den uppskattade utsläppsutvecklingen i Finland utan några åtgärder för minskning av utsläpp och dess förhållande till Finlands skyldighet att begränsa utsläpp i enlighet med EU:s bördefördelning, den statliga användningen av de flexibla Kyotomekanismerna och det totala antalet utsläppsrätter som fördelas inom utsläppshandelssektorn. I samband med bedömningen av förslaget till nationell fördelningsplan bedömer EG-kommissionen huruvida det maximala antalet projektenheter som får användas kan godkännas. En del av uppgifterna preciseras först i samband med beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan och beslutsfattandet. På grund av ovan nämnda omständigheter fastställs den anläggningsvisa gränsen i fråga om användningen av projektenheter i förslaget till nationell fördelningsplan.

Vid statsrådets beslutsfattande om den procentandel som skall fastställas för de kalkylerade utsläppsrätterna skall Kyotoprotokollet och de beslut som meddelats med stöd av det beaktas för uppfyllande av de krav som ingår i dessa och enligt vilka användningen av mekanismer skall vara supplementär till de nationella åtgärderna. Detta betyder att använd-

ningen av Kyotomekanismer bland de verksamhetsutövare som idkar utsläppshandel och de utsläppsenheter som staten har förvärvat genom de flexibla Kyotomekaniserna enbart skall komplettera de nationella åtgärderna.

Minskingsbehovet under utsläppshandelsperioden 2008—2012 kan beräknas utifrån uppskattningarna av utsläppsutvecklingen för åren 2008—2012 utan några åtgärder för minskning av utsläppen. EU:s utsläppshandel skall betraktas som en intern verksamhet inom gemenskapen. Vid fastställandet av procentandelen beaktas de anvisningar som EG-kommissionen har gett gällande den nationella fördelningsplanen för perioden 2008—2012 samt de planer och beslut som gäller de övriga medlemsstaternas procentandelar.

32 §. *Beredningen av ett förslag till nationell fördelningsplan.* I lagens 32 § föreskrivs om beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan och i 33 § om de uppgifter som skall tillställas ministeriet och om ansökan om utsläppsrätter. Det föreslås att lagen ändras så, att till 32 § fogas ett nytt 3 mom. i vilket föreskrivs om de uppgifter som verksamhetsutövarna skall lämna in för förslaget till nationell fördelningsplan med tanke på beredningen i fråga om utsläppsrätter som avses bli beviljade verksamhetsutövarna för enskilda anläggningar. Samtidigt föreslås att bestämmelsen i 33 § om tillställande av uppgifter slopas.

Paragrafen föreslås bli kompletterad med en ny bestämmelse i vilken sägs att verksamhetsutövaren för beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan skall tillställa handels- och industriministeriet nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och källor till koldioxidutsläpp samt om användningen av anläggningen och om dess utsläpp. På beredningen vad gäller de utsläppsrätter som avses bli beviljade för enskilda anläggningar skall fortfarande förvaltningslagens (434/2003) bestämmelser om utredning av ärenden och hörande av parter tillämpas. Beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012, inklusive den beredning som gäller beräkningen av utsläppsrätter för varje anläggning, inleds före lagens ikraftträdande.

Avsikten är att bestämmelserna i förvaltningslagen skall tillämpas på den beredning som gäller beräkningen av utsläppsrätter per anläggning.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om ett förfarande för hörande i anslutning till förslaget till nationell fördelningsplan. I förslaget till fördelningsplan som sänds ut för utlåtande och information till allmänheten ingår totalantalet utsläppsrätter och antalet utsläppsrätter som reserveras för nya deltagare jämte motiveringar samt kriterierna för hur utsläppsrätterna är avsedda att fördelas på olika anläggningar och nya deltagare. Dessutom ingår i förslaget en förteckning över de anläggningar som omfattas av fördelningsplanen. I utkastet finns i detta skede inga uppgifter om antalet utsläppsrätter per anläggning.

I paragrafens 2 mom. föreslås en ny bestämmelse om att förfarandet för hörande också skall gälla de kriterier enligt vilka det maximala antalet projektenheter som får användas fastställs. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall det maximala antalet i enlighet med 31 t § fastställas som en procentandel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning. I den fördelningsplan som skickas ut på remiss skall anges denna procentandel jämte de kriterier enligt vilka procentandelen fastställs.

33 §. *Ansökan om utsläppsrätter.* Paragrafen gäller de uppgifter som skall tillställas ministeriet och ansökan om utsläppsrätter. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att den endast gäller ansökan om utsläppsrätter. Paragrafens 1 mom. motsvarar 2 mom. i gällande lag. Avsikten är att om utsläppsrätter ansöks genom en ansökan som ställs till statsrådet. Det gäller beviljande av utsläppsrätter av betydande ekonomiskt värde, varför förfarandet med ansökan fortfarande är motiverat med beaktande av verksamhetsutövarens rättsskydd.

Enligt 2 mom. skall i ansökan anges till vilka delar de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar in för beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan har ändrats. En del av dessa uppgifter kan ännu i detta skede ändras eller preciseras. I ansökan anges inte det antal utsläppsrätter ansökan gäller, utan utsläppsrätterna beräknas enligt för-

delningsgrunderna i kap. 3 a och 3 b på basis av de uppgifter som lämnas för varje anläggning. Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan meddelas genom förordning av statsrådet.

Enligt 3 mom. skall för utsläppshandelsperioden 2008—2012 ansökan ges in inom två månader efter lagens ikraftträdande. För de följande utsläppshandelsperioderna skall ansökan ges in senast 15 månader innan utsläppshandelsperioden börjar. Enligt artikel 11.2 i utsläppshandelsdirektivet skall beslut om beviljande av utsläppshandelsrätter till verksamhetsutövare för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och för de följande utsläppshandelsperioderna fattas senast 12 månader innan respektive period inleds. Genom sätta ut tider som är reserverade för att sända in ansökan försöker man säkerställa att beslutet om beviljande av utsläppsrätter kan fattas under utsläppshandelsperioden 2008—2012 så snart som möjligt efter kommissionens behandling och beslut för de följande perioderna inom de i direktivet utsatta tiderna.

34 §. Statsrådets beslut om ett förslag till nationell fördelningsplan. Enligt 2 mom. fattas statsrådets beslut om ett förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och de därpå följande utsläppshandelsperioderna i enlighet med artikel 9.1 i utsläppshandelsdirektivet minst 18 månader innan ifrågasvarande utsläppshandelsperiod börjar.

Beslutet kan fattas först efter att de bestämmelser i lagen som inverkar på innehållet i förslaget till fördelningsplan trätt i kraft. De bestämmelser som inverkar på innehållet i fördelningsplanen för utsläppshandelsperioden 2008—2012 är inte i kraft vid utgången av juni 2006. Därför föreslås att 2 mom. ändras så, att beslutet om ett förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 fattas omedelbart efter det att denna lag har trätt i kraft.

35 §. Innehållet i förslaget till nationell fördelningsplan. Det föreslås att till den paragraf som gäller innehållet i förslaget till nationell fördelningsplan fogas en ny 8 punkt, enligt vilken av den nationella fördelningsplanen skall framgå de kriterier enligt vilka det totala antal projektenheter verksamhetsutövaren kan använda fastställs. Under ut-

släppshandelsperioden 2008—2012 skall det totala antalet i enlighet med 31 t § fastställas som en procentandel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning. Avsikten är att det maximala antal projektenheter som får användas per anläggning inte ännu beräknas i förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012. I stället skall i den fördelningsplan som anmäls till kommissionen anges denna procentandel jämte de kriterier enligt vilka procentandelen fastställts. Det föreslås att procentandelen inte skall fastställas i lagen utan genom beslut av statsrådet.

38 §. Beslut om beviljande av utsläppsrätter. I paragrafens 1 mom. 1 punkt bestäms att beslutet om beviljande av utsläppsrätter även skall omfatta de kriterier enligt vilka det maximala antal projektenheter en verksamhetsutövare kan använda fastställs. Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall det maximala antalet i enlighet med 31 t § fastställas som en procentandel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning. Avsikten är att det maximala antal projektenheter som får användas per anläggning inte ännu beräknas i förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012. I stället skall i den fördelningsplan som anmäls till kommissionen anges denna procentandel jämte de kriterier enligt vilka procentandelen fastställts. Om EG-kommissionen kräver en ändring av den procentandel som meddelats i förslaget till nationell fördelningsplan, kan den procentandel som ingår i beslutet om beviljande avvika från den procentandel som fastställts i förslaget till fördelningsplan.

Till paragrafen fogas en ny 4 punkt om det maximala antalet projektenheter som kan användas. I beslutet om beviljande fastställs det maximala antal projektenheter som kan användas per anläggning. Det fastställda maximala antalet skall gälla under hela utsläppshandelsperioden 2008—2012.

40 §. Ansökan om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare. Enligt 1 mom. skall en ny deltagare ansöka om utsläppsrätter av statsrådet. Det föreslås att paragrafen ändras så, att ansökan om utsläppsrätter ställs till handels- och industriministeriet. På motsvarande sätt föreslås att 41 § 1 mom. ändras

så, att beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare fattas av handels- och industriministeriet.

41 §. *Beslut om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare.* Enligt 1 mom. beviljas en ny deltagare utsläppsrätter av statsrådet. I 1 mom. bestäms också om innehållet i beslutet. I 2 mom. föreskrivs att en förutsättning för att utsläppsrätterna skall beviljas är att tillstånd till utsläpp av växthusgaser beviljats. I 3 mom. bestäms om delgivande av beslutet.

Det föreslås att 2 mom. ändras så, att innehållet i 1 mom. ändras och delas upp på två nya 1 och 2 mom. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. och gällande 2 och 3 mom. blir 4 och 5 mom.

Det föreslås att 1 mom. ändras så, att beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare fattas av handels- och industriministeriet. Om fördelningskriterierna för utsläppsrätter föreskrivs i lag och det beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 37 § omfattar det slutliga totala antalet utsläppsrätter och det antal utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare. Därmed rör det sig inte i fråga om beviljandet av utsläppsrätter till en ny deltagare om ett samhällspolitiskt viktigt beslut utan om att lagen och statsrådets tidigare beslut tillämpas på det antal utsläppsrätter som skall beräknas för enskilda anläggningar. Paragrafens 1 mom. föreslås bli kompletterat med en bestämmelse om att det maximala antal projektenheter som får användas även skall framgå av beslutet om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare. Avsikten är att det maximala antalet under utsläppshandelsperioden 2008—2012 i enlighet med 31 t § skall fastställas som en procentandel av de kalkylerade utsläppsrätterna för varje anläggning.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs för vilken tid utsläppsrätter beviljas. De föreslås att bestämmelsen tas in i ett nytt 2 mom. Utsläppsrätter beviljas från ingången av den månad som följer på den då anläggningen eller ändringen av anläggningen har tagits i kommersiellt bruk. Som nya deltagare betraktas också sådana befintliga anläggningar som definieras i 27 och 31 o §. 2 mom. föreslås bli kompletterat med en bestämmelse om att utsläppsrätter för befintliga i 27 och 31 o § av-

sedda anläggningar beviljas från ingången av den månad som följer på den då anläggningarna började höra till lagens tillämpningsområde.

Många ansökningar som gäller nya deltagare har i början av utsläppshandelsperioden 2005—2007 inkommit efter den tidsfrist som föreskrivs i lagen. Detta skapar osäkerhet i fråga om antalet oanvända utsläppsrätter bland dem som reserverats för nya deltagare. I lagen finns inga bestämmelser om hur försenade ansökningar inverkar på antalet utsläppsrätter. För närvarande finns det inget incitament för iakttagande av den utsatta tidsfristen. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. enligt vilket utsläppsrätter i det fall att ansökan lämnats in efter den utsatta tidsfristen beviljas från ingången av den sjätte månaden efter det att ansökan lämnats in. En försenad ansökan minskar därmed antalet beviljade utsläppsrätter. Ansökan kan också försenas på grund av godtagbar osäkerhet som gäller exempelvis lagens tillämpningsområde eller tillämpningen av lagen i övrigt. Så är exempelvis verksamhetsutövare vid i 4 § avsedda anläggningar på högst 20 megawatt inte alltid medvetna om att den tillförda effekten vid en annan verksamhetsutövars anläggning som levererar värme till samma fjärrvärmenät efter en ändring överstiger 20 megawatt, av vilket följer att samtliga anläggningar som levererar värme till ifrågavarande fjärrvärmenät i regel kommer att omfattas av utsläppshandelslagen. I ett sådant fall kan utsläppsrätter beviljas i enlighet med 2 mom.

49 §. *Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet.* En verksamhetsutövare skall årligen före utgången av april överlämna ett antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår. I praktiken sker överlämnandet elektroniskt till det nationella register som upprätthålls av utsläppshandelsmyndigheten. Registret är tillgängligt dygnet runt alla dagar i veckan. I kommissionens registerförordning förutsätts att överlämnandet sker senast den 30 april. För tydlighetens skull föreslås att bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) inte tillämpas på den sista dagen av tidsfristen för överlämnandet. Om den 30 april är en lördag eller en söndag

skall verksamhetsutövaren också i detta fall överlämna utsläppsrätterna senast den 30 april. För förseningar skall utsläppshandelsmyndighetens påföra en i 62 § avsedd överskridningsavgift.

I 3 mom. bestäms att verksamhetsutövaren skall kunna fullgöra sin skyldighet även genom att använda högst det maximala antal projektenheter som fastställts i beslutet om beviljande av utsläppsrätter. Det maximala antalet gäller för hela utsläppshandelsperioden. Användningen av projektenheter kan därmed variera under olika år.

6 a kap. Användning av projektenheter

51 a §. *Deltagande i projektverksamhet samt annat förvärvande av projektenheter.* En verksamhetsutövare kan själv delta som genomförare eller finansör i projektverksamhet som genererar projektenheter. Verksamhetsutövaren kan också köpa projektenheter av andra företag eller från marknaden. Ett alternativt verksamhetsutövarna har till sitt förfogande är att investera kapital i olika kolfonder i utbyte mot projektenheter som blir tillgängliga senare. Ur utsläppshandelssystemets synvinkel spelar det ingen roll på vilket sätt en verksamhetsutövare har kommit över projektenheterna. I paragrafen bestäms att verksamhetsutövaren skall kunna använda både projektenheter som härrör från projektverksamhet som verksamhetsutövaren själv deltar i och projektenheter som den har förvärvat på något annat sätt.

Det föreslås att lagen om utsläppshandel varken skall innehålla bestämmelser om beslutsfattande i anslutning till projektverksamhet eller om rättigheter och skyldigheter för de företag som deltar i projektverksamhet. Bestämmelser om dessa saker skall ingå i en särskild lagstiftning om användningen av Kyotomekanismerna. Lagstiftningen om användning av mekanismer skall även gälla andra än de verksamhetsutövare som omfattas av lagen om utsläppshandel.

51 b §. *Projektverksamhet som genomförs i Finland.* Enligt artikel 11b.2 i länkdirektivet skall projektenheter inte utfärdas för minskningar eller begränsningar av växthusgasutsläpp från anläggningar som omfattas av utsläppshandelsdirektivet, om inte annat anges

i punkterna 3 och 4 i länkdirektivet. Enligt punkt 3 i artikeln får ERU eller CER fram till utgången av 2012 utfärdas för JI- och CDM-projekt som direkt minskar eller begränsar utsläppen från en anläggning som omfattas av utsläppshandelsdirektivet endast om samma antal utsläppsrätter annulleras av anläggningens verksamhetsutövare. ERU eller CER får utfärdas för projekt som indirekt minskar eller begränsar utsläppen från anläggningar som omfattas av utsläppshandelsdirektivet endast om samma antal utsläppsrätter annulleras i det nationella registret i den medlemsstat där ERU eller CER har sitt ursprung. Bestämmelserna om verkställigheten av punkterna 3 och 4, i synnerhet i fråga om undvikande av dubbelräkning, godkänns genom kommittéförfarande.

Finland är för närvarande inte värdland för några JI-projekt. Det viktigaste målet för de projektbaserade Kyotomekanismerna är att genomföra åtgärder för minskning av utsläpp där det är som mest kostnadseffektivt. I Finland är åtgärderna för att minska utsläppen dyrare än i genomsnitt, varför andra stater eller deras företag inte har visat något intresse av att genomföra projekt i Finland. EU:s utsläppshandel styr de verksamhetsutövare som omfattas av utsläppshandelssystemet till att minska sina utsläpp. Det är inte ändamålsenligt att utsläppen från anläggningar som omfattas av utsläppshandelssystemet skulle kunna vara mål för JI-projekt i Finland. EU:s utsläppshandel är en flexibel mekanism inom gemenskapen, vars mål är att styra åtgärderna för minskning av utsläpp till sådana områden inom gemenskapen där kostnadseffektiviteten är som störst.

I paragrafen bestäms att ERU inte kan utfärdas för minskning av utsläpp från en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för lagen. I övrigt föreskrivs om användningen av mekanismer och beslutsfattande i anslutning därtill, inklusive JI-projekt som möjligtvis genomförs i Finland, i en särskild lagstiftning som gäller användningen av Kyotomekanismerna.

51 c §. *Rätt att använda projektenheter.* Enligt artikel 11a.2 i länkdirektivet får medlemsstaterna under perioden 2005—2007 tillåta verksamhetsutövare att använda CER från projektverksamhet i gemenskapssystemet

met. Länkdirektivet innehåller ingen begränsning i fråga om användningen av CER under perioden 2005—2007. I praktiken förutsätter användningen av CER att den oberoende transaktionslogg som upprätthålls av klimatkonventionens sekretariat är i användning och att CER kan föras över från det CDM-register som upprätthålls av det verkställande organet för CDM via den oberoende transaktionslogg som upprätthålls av klimatkonventionens sekretariat till det nationella registret för Finland.

I paragrafens 1 mom. bestäms att verksamhetsutövarna skall kunna använda CER under perioden 2005—2007 under förutsättning att den oberoende transaktionslogg som upprätthålls av klimatkonventionens sekretariat är i användning. Som det ser ut för närvarande verkar det sannolikt att transaktionsloggen kan tas i bruk 2007. Verksamhetsutövarna kan då använda CER för att fullgöra sin skyldighet åtminstone i fråga om de utsläppsrätter som skall överlämnas i april 2008.

Enligt artikel 11a.1 i länkdirektivet får medlemsstaterna under perioden 2008—2012 och därpå följande femårsperioder tillåta verksamhetsutövare att använda ERU och CER från projektverksamhet i gemenskapssystemet upp till en viss andel av fördelningen av utsläppsrätter till varje anläggning, vilken andel skall fastställas av varje medlemsstat i den nationella fördelningsplanen för perioden. I paragrafens 2 mom. bestäms om verksamhetsutövarnas rätt att använda projektenheter under perioden 2008—2012 och därpå följande utsläppshandelsperioder till högst det maximala antal som fastställts genom ett sådant beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 38 och 41 §.

I artikel 11a.3 i länkdirektivet finns bestämmelser om begränsning inom gemenskapssystemet av användningen av ERU och CER som härstammar från kärnkraftsprojekt och kolsänkeprojekt. Begränsningen gällande projektenheter som härstammar från kärnkraftsprojekt gäller perioderna 2005—2007 och 2008—2012. Med tanke på verkställigheten av begränsningarna i länkdirektivet bestäms i 3 mom. att verksamhetsutövaren inte skall kunna använda projektenheter som härstammar från kolsänke- eller kärnkraftsprojekt.

51 d §. Överlåtelse av projektenheter för fullgörande av skyldighet. I artikel 11a punkt 1 och 2 i länkdirektivet och i artikel 53 i kommissionens registerförordning finns bestämmelser om hur användningen av projektenheter skall gå till. I enlighet med artikel 53 i registerförordningen skall verksamhetsutövaren begära att registeradministratören överför ett angivet antal CER eller ERU för ett angivet år från verksamhetsutövardepåkontot till avtalspartens, dvs. statens, depåkonto samt att den noterar antalet CER och ERU i det avsnitt i tabellen över överlämnade utsläppsrätter som avser anläggningen och året i fråga. I praktiken utför verksamhetsutövaren själv överföringarna. Som en följd av överföringen av projektenheter registreras ett antal utsläppsrätter på anläggningens konto som motsvarar det antal som registreras när utsläppsrätter överlämnas.

I paragrafens 1 mom. bestäms att verksamhetsutövarna skall överföra projektenheter på det sätt som bestäms i kommissionens registerförordning. I lagen föreslås inga bestämmelser om vilka åtgärder som registratören eller i praktiken registret automatiskt skall vidta efter detta för att ett motsvarande antal utsläppsrätter skall registreras som överlämnade i kontot för anläggningen i fråga. Om detta föreskrivs i kommissionens registerförordning.

Utsläppshandelsmyndigheten fungerar som registrator för det nationella registret. Enligt paragrafens 2 mom. kan den godkända användningen av projektbaserade mekanismer till högst det maximala antal som fastställts genom ett beslut om beviljande av utsläppsrätter. Andelen kan variera från år till år så länge den sammanlagda användningen av projektenheter för hela utsläppshandelsperioden inte överstiger det maximala antal som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter.

Enligt artikel 11a.2 i länkdirektivet skall en medlemsstat annullera CER som har använts av verksamhetsutövare under perioden 2005—2007. Enligt kommissionens registerförordning skall registeradministratören den 30 juni 2006, 2007 och 2008 annullera ett angivet antal utsläppsrätter och CER på statens konto. Antalet utsläppsrätter och CER som skall annulleras är lika stort som det totala antalet

överlämnade utsläppsrätter. I 3 mom. bestäms att utsläppshandelsmyndigheten inom utgången av den juni månad som följer på användningen skall annullera sådana CER som verksamhetsutövarna har använt för att fullgöra sin skyldighet under perioden 2005—2007. De CER som har använts under perioden 2005—2007 överförs således inte till Kyotoprotokollets åtagandeperiod 2008—2012.

51 e §. Utredning om projektenheternas ursprung. Verksamhetsutövaren ansvarar för att de projektenheter som använts uppfyller länkdirektivets krav. I praktiken uppstår det knappast projektenheter från kärnkraftsprojekt eftersom de länder som har ratificerat Kyotoprotokollet politiskt har beslutat att avstå från att använda projektenheter som genereras genom kärnkraftsprojekt. Däremot är projektenheter som genereras genom kolsänkeprojekt tillåtna enligt verkställighetsreglerna i Kyotoprotokollet och sådana uppkommer också. På grund av bestämmelserna i länkdirektivet kan de dock inte användas inom EU:s utsläppshandelssystem.

Målet är att registersystemet automatiskt skall kunna identifiera t.ex. projektenheter som genereras genom kolsänkeprojekt, varvid det automatiskt kan hindra att de används inom EU:s utsläppshandelssystem. Till denna del är registersystemet dock fortfarande under utveckling och det finns därför ännu ingen information om vilka kontroller det kan utföra automatiskt. Av denna anledning bestäms i paragrafen att verksamhetsutövaren skall vara skyldig att försäkra sig om projektenheternas ursprung samt att på utsläppshandelsmyndighetens begäran lämna in en utredning om projektenheternas ursprung. En utredning kan fås t.ex. hos det verkställande organet för CDM eller klimatkonventionens sekretariat, vilket bistår det verkställande organet, hos värdlandet för projektet eller hos den fond som har skaffat projektenheterna. Utsläppshandelsmyndigheten skall kunna förhindra användningen av projektenheter tills den har fått en utredning om att projektenheter inte härstammar från kärnkraftsprojekt eller kolsänkeprojekt.

Utsläppshandelsmyndigheten kan för att effektivt en begäran om utredning använda administrativt tvång i enlighet med 66 §, dvs.

i praktiken förelägga vite eller hot om att den själv utreder ursprunget och tar ut kostnaderna hos verksamhetsutövaren.

53 §. Kontrollör som skall användas. Enligt paragrafen skall verksamhetsutövaren vid kontrollen av utsläppsrapporten använda en kontrollör som har godkänts i Finland med stöd av denna lag eller en kontrollör som har godkänts vid genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Har kontrollören inte godkänts i Finland, skall verksamhetsutövaren påvisa att kontrollören har godkänts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Organiserad kontroll av utsläppsrappporter samt förfaranden för bedömning av kontrollörens kompetens och godkännande av kontrollörer har i de flesta stater i EU inte utvecklats och reglerats förrän 2005 och början av 2006 och arbetet fortgår ännu. Många EU-stater och deras ackrediteringsorgan har frivilligt samarbetat för att kontrollen skall organiseras på ett så enhetligt sätt som möjligt. De finländska myndigheterna har deltagit aktivt i detta arbete. Alla kontrollörer i Finland som godkändes av utsläppshandelsmyndigheten vid ingången av 2006 har ackrediterats vid Mätteknikcentralens ackrediteringsenhet. Även kontrollörerna i flera andra medlemsstater i EU:s utsläppshandelssystem har ackrediterats av ett nationellt ackrediteringsorgan.

För att kraven när det gäller de kontrollörer som används i Finland skall förenhetligas, föreslås att en kontrollör som godkänts i en annan EES-stat skall kunna arbeta som kontrollör i Finland endast om utsläppshandelsmyndigheten har godkänt kontrollören i enlighet med 55 a §. Utsläppshandelsmyndigheten kan godkänna en kontrollör som godkänts i en annan EES-stat om kontrollören uppfyller kraven i 55 a § 1 mom. Godkännandet förutsätter ackreditering av ett ackrediteringsorgan i en annan EES-stat.

Vid ingången av 2006 arbetade en kontrollör som hade godkänts i en annan EU-stat i Finland. Kontrollören har ackrediterats av ackrediteringsorganet i staten i fråga.

54 a §. Bedömning av utsläppsmängden i en situation där ett fel förekommit. Med tanke på utsläppshandelssystemets verksamhet

är det mycket viktigt att den totala mängden utsläpp från en anläggning fastställs varje år, även om den gällande övervakningsplanen inte har iakttagits till alla delar i övervakningen av utsläppen och kraven i övervakningsplanen inte kan iaktas retroaktivt. Av denna anledning bestäms i paragrafen att utsläppshandelsmyndigheten skall bedöma den felaktiga övervakningens konsekvenser för anläggningens totala mängd koldioxidutsläpp angett i ton koldioxidekvivalenter, om de krav som ingår i tillståndsbeslutet för en anläggning inte har iakttagits vid övervakningen av koldioxidutsläppen från anläggningen och kraven inte kan iaktas retroaktivt när utsläppsrapporten utarbetas. Utsläppshandelsmyndigheten skall motivera bedömningen.

Utsläppshandelsmyndighetens skyldighet att bedöma konsekvenserna av felaktig övervakning för den totala utsläppsmängden är nödvändig till exempel i situationer där utsläppstillståndet förpliktar verksamhetsutövarna att själva fastställa utsläppsfaktorer, värmevärden eller oxidationsfaktorer som en del av övervakningen av anläggningarnas utsläpp, men dessa trots allt inte har blivit fastställda. Det är i praktiken omöjligt att fastställa faktorerna och värmevärdet i efterskott. En situation där det inte har uppmätts vilken bränslemängd som använts vid en anläggning kan inte heller korrigeras kalkylmässigt i efterskott. Verksamhetsutövarens skyldighet att överlämna utsläppsrätter fastställs utgående från utsläppshandelsmyndighetens bedömning och summan av utsläppsrätter som beräknats med iakttagande av övervakningsplanen.

Utsläppshandelsmyndigheten är oberoende av verksamhetsutövaren och myndigheten har en vidsträckt syn på andra motsvarande anläggningars utsläpp och kontrollmetoder, vilket gör att bedömningen av en utsläppsmängd i en situation där ett fel har förekommit bäst passar som uppgift för denna myndighet. Myndigheten har motsvarande rätt i många andra stater som är medlemmar i EU.

55 a §. Kontrollör som godkänts i en annan stat. Enligt 1 mom. kan utsläppshandelsmyndigheten godkänna en kontrollör som ackrediterats i en annan EES-stat utan ackreditering av Mätteknikcentralens ackrediteringsenhet eller annat utlåtande om uppfyllande av

de villkor som anges i 55 § 1 mom. Därutöver förutsätts att verksamheten utövas i form av en sammanslutning. Om motsvarande krav i fråga om finländska kontrollörer bestäms i 55 § 1 mom. 7 punkten.

I 2 mom. bestäms om innehållet i beslutet om godkännande. Innehållet motsvarar 55 § 2 mom., vilket gäller finländska kontrollörer. I beslutet om godkännande fastställs kontrollörens behörighetsområde och ställs vid behov också andra icke-diskriminerande villkor som gäller verksamheten, genom vilka säkerställs att uppgifterna sköts korrekt. Kontrollörens behörighetsområde kan täcka en eller flera av de verksamheter som räknas upp i 2 §.

57 §. Återkallande av godkännandet av en kontrollör. I paragrafen bestäms om återkallande av godkännandet av en kontrollör. Till paragrafen fogas återkallande av godkännandet av en sådan kontrollör som ackrediterats i en annan EES-stat och som avses i 55 a §. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett godkännande om ackrediteringen av en kontrollör i en annan EES-stat återkallas eller annars upphör.

61 §. Insyns- och granskningsrätt. Enligt 1 mom. har utsläppshandelsmyndigheten utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att från det datasystem som avses i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna få uppgifter för övervakningen och verkställandet av lagen om utsläppshandel. Till bestämmelsen fogas rätt till insyn via kontrollörer, eftersom det har visat sig vid övervakning som inriktats på kontrollörer att skriftligt material som begärts av kontrollörerna i övervakningssyfte kan innehålla till exempel affärs- eller yrkeshemligheter som det med tanke på övervakningen är nödvändigt att få uppgifter om. Rätten att få uppgifter från myndighet, verksamhetsutövare och kontrollörer gäller de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet och övervakningen av lagen.

Enligt 2 mom. har handels- och industriministeriet utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet insynsrett när det gäller sådana uppgifter som är nödvändiga för fördelningen av utsläppsrätterna och som fås

från det datasystem som avses i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna. Till bestämmelsen fogas rätt till insyn via utsläppshandelsmyndigheten. Rätten att få uppgifter från myndigheter och verksamhetsutövare gäller de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet och uppföljningen av lagen.

64 a §. *Påföljder vid försummelse av ursprungsbegränsningarna.* Som registrator kan utsläppshandelsmyndigheten ha kännedom om projektenheter som härstammar från kolsänkeprojekt eller möjligtvis kärnkraftsprojekt, i vilket fall registratören automatiskt kan förhindra att projektenheter av detta slag används inom EU:s utsläppshandelssystem.

Utsläppshandelsmyndigheten kan även få kännedom om projektenheternas ursprung genom den utredning som verksamhetsutövaren lämnar in. I paragrafens 1 mom. bestäms om utsläppshandelsmyndighetens skyldighet att förhindra att projektenheter som härstammar från kolsänke- och kärnkraftsprojekt används inom EU:s utsläppshandelssystem. Utsläppshandelsmyndigheten skall samtidigt förplikta verksamhetsutövaren att inom en viss tid överlämna en motsvarande mängd utsläppsrätter eller överlåta godtagbara projektenheter. När tidsfristen fastställs under utsläppshandelsperioden 2005—2007 bör man ta hänsyn till att utsläppshandelsmyndigheten i enlighet med 51 § 3 mom. skall annullera använda CER före utgången av juni.

Om utsläppshandelsmyndigheten misstänker eller konstaterar att projektenheter som en verksamhetsutövare har för avsikt att använda härstammar från kolsänke- eller kärnkraftsprojekt, skall den inte automatiskt besluta om en avgift för överskriden utsläppsrätt för försummelse att överlämna utsläppsrätter före utgången av april. I 2 mom. bestäms att utsläppshandelsmyndigheten tills vidare skall låta bli att besluta om en överskridningsavgift till ett belopp som svarar mot dessa projektenheter. Beslut om överskridningsavgift fattas först efter det att verksamhetsutövaren har undlåtit att överlämna utsläppsrätter eller överlåta godtagbara projektenheter inom den tid som fastställs av utsläppshandelsmyndigheten.

67 §. *Utsläppshandelsförseelse.* Den som avsiktligt eller av grov oaktsamhet bryter mot

de skyldigheter som specificeras i paragrafen skall dömas till böter för utsläppshandelsförseelse. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en ny 4 punkt, enligt vilken användning av projektenheter som härstammar från kolsänke- och kärnkraftsprojekt och försummelse att lämna in en utredning om projektenheter ursprung skall vara straffbart. Även för dessa gärningar och försummelse är förutsättningen för straffbarhet att de skett avsiktligt eller av grov oaktsamhet.

71 §. *Ändringssökande i ett beslut av statsrådet och handels- och industriministeriet.* Enligt den gällande lagen beviljas en ny deltagare utsläppsrätter av statsrådet. I 41 § 1 mom. föreslås att handels- och industriministeriet beviljar utsläppsrätter för en ny deltagare. I 1 mom. slopas bestämmelsen om att ändring i ett beslut om beviljande av utsläppsrätter för nya deltagare som statsrådet fattat med stöd av 41 § söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

I 1 mom. bestäms att ändring inte får sökas i ett beslut om beviljande av utsläppsrätter till den del beslutet gäller det totala antalet utsläppsrätter eller den andel som reserverats för nya deltagare. Bestämmelsen motiveras med att fastställandet av och beslutsfattandet om det totala antalet utsläppsrätter och den andel som skall reserveras för nya deltagare till sin art är ändamålsenlighetsprövning. Beslutsfattandet i dessa ärenden hör till statsrådet. För att det totala antalet utsläppsrätter eller den andel som reserverats för nya deltagare skall kunna ändras förutsätts att saken anmäls till och tas upp till ny behandling i EG-kommissionen.

I 31 t § i lagförslaget bestäms att det under utsläppshandelsperioden 2008—2012 i förslaget till nationell fördelningsplan fastställs en procentandel som anger till högst hur stor andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för en enskild anläggning för hela utsläppshandelsperioden en verksamhetsutövare kan använda projektenheter. När procentandelen fastställs skall Kyotoprotokollet och de krav som ingår i dess verkställighetsregler, och enligt vilka användningen av mekanismer skall vara supplementär till de nationella åtgärderna, beaktas.

Procentandelen är beroende av hur de verkställighetsregler som getts med stöd av Kyotoprotokollet

toprotokollet och i synnerhet additionalitetsprincipen tillämpas. Andelen påverkas av den uppskattade utsläppsutvecklingen i Finland utan några åtgärder för minskning av utsläpp och dess förhållande till Finlands skyldighet att begränsa utsläpp i enlighet med EU:s bördefördelning, den statliga användningen av de flexibla Kyotomekanismerna och det totala antalet utsläppsrätter som fördelas inom utsläppshandelssektorn. Fastställandet av den procentandel som avses i 31 t § i lagförslaget omfattar ingen anläggningsvis prövning. I samband med bedömningen av förslaget till nationell fördelningsplan bedömer EG-kommissionen huruvida procentandelen kan godkännas. Fastställandet av procentandelen grundar sig i hög grad på ändamålsenlighetsprövning. Enligt 7 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen kan besvär över ett beslut av statsrådet anföras hos högsta förvaltningsdomstolen på grundval av att beslutet strider mot lag. För tydlighetens skull föreslås att till 1 mom. fogas att ändring i ett beslut om beviljande som fattats av statsrådet inte heller kan sökas till den del beslutet gäller den procentandel som skall fastställas för användningen av projektenheter.

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall det maximala antalet projektenheter som varje anläggning får använda beräknas genom att antalet projektenheter för anläggningen räknas samman med antalet projektenheter för de olika undergrupperna i dess produktionsdelar, vilket antal beräknas genom att de kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med en av statsrådet fastställd procentandel. Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter framgår det maximala antal projektenheter verksamhetsutövaren kan använda under hela utsläppshandelsperioden. En verksamhetsutövare skall i enlighet med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen kunna anföras besvär på grundval av ett lagstridigt beslut beträffande de kalkylerade utsläppsrätterna och det maximala antal projektenheter som får användas och som fastställts med utgångspunkt i dessa.

Enligt den gällande lagen beviljas en ny deltagare utsläppsrätter av statsrådet. I 41 § 1 mom. föreslås att handels- och industriministeriet skall bevilja utsläppsrätter för en ny

deltagare.

Paragrafen föreslås bli kompletterad med ett nytt 2 mom., i vilket föreskrivs om ändringssökande beträffande handels- och industriministeriets beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare. Ändring får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Beslut om den andel som skall reserveras för nya deltagare och om den procentandel som skall fastställas för användningen av projektenheter fattas med stöd av 31 t § och 37 § av statsrådet. Enligt 1 mom. får i ett beslut om beviljande som statsrådet har fattat ändring inte sökas till den del beslutet gäller den procentandel som avses i 31 t § och som skall fastställas för användningen av projektenheter eller den andel som skall reserveras för nya deltagare. För tydlighetens skull föreslås i 2 mom. en bestämmelse om att ändring inte heller får sökas i ett beslut som fattats av ministeriet till den del beslutet gäller motsvarande frågor.

Det föreslås att paragrafens gällande 2 mom. blir 3 mom. Enligt momentet skall högsta förvaltningsdomstolen behandla besvaren i brådskande ordning. Bestämmelsen skall gälla besvär som anförts beträffande beslut av statsrådet och besvär som anförts beträffande beslut av handels- och industriministeriet. Besluten om beviljande av utsläppsrätter behandlas per utsläppshandelsperiod. Behandlingen av ett besvär som gäller ett beslut av handels- och industriministeriet om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare skapar osäkerhet i fråga om antalet utsläppsrätter som finns att fördela på nya deltagare, inte bara hos den som anför besväret utan också hos de nya deltagare som inte ännu har beviljats utsläppsrätter. Högsta domstolens avgörande angående ett besvär kan ha konsekvenser också med tanke på behandlingen av anhängiggjorda ansökningar och framtida ansökningar.

Enligt gällande 3 mom. skall statsrådets beslut följas trots att ändring har sökts. Det föreslås att paragrafens nuvarande 3 mom. blir 4 mom. och ändras så, att både statsrådets och handels- och industriministeriets beslut skall följas trots att ändring har sökts. Högsta förvaltningsdomstolen som är besvärsmyndighet skall inte ha möjlighet att

bestämma något annat i saken. I enlighet med beslutet om beviljande av utsläppsrätter behöver verksamhetsutövaren utsläppsrätterna registrerade på sitt konto för att kunna uppfylla sina skyldigheter att överlämna utsläppsrätter enligt utsläppshandelsdirektivet och för att kunna idka handel med utsläppsrätter.

2. Ikraftträdande

Enligt artikel 9.1 i utsläppshandelsdirektivet skall den nationella fördelningsplanen för perioden 2008—2012 offentliggöras och anmälas till kommissionen och de övriga medlemsstaterna senast arton månader före utsläppshandelsperioden inleds, d.v.s före utgången av juni månad 2006. Enligt artikel 2 i länkdirektivet skall medlemsstaterna senast den 13 november 2005 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. Av denna anledning föreslås att lagen om ändring av lagen om utsläppshandel träder i kraft så snart som möjligt efter det att riksdagen har antagit den.

Det föreslås att lagens tillämpningsområde på det sätt som kommissionen förutsätter utvidgas till att omfatta förbränningsprocesser vid eten- och propenenheter och vid butadienenheter som är nära förbundna med dessa enheter samt förbränningsprocesser för framställning av stenull och kimrök. Bestämmelser om en utvidgning av tillämpningsområdet föreslås i 2 § 1 mom. 5 punkten. De centrala bestämmelserna i utsläppshandelslagen, vilka gäller registrering och överlämnande av utsläppsrätter, övervakning av utsläpp samt utarbetande av, anmälan om och kontroll av utsläppsrapporter, tillämpas på dessa verksamheter från och med ingången av utsläppshandelsperioden 2008—2012. Innan utsläppshandelsperioden inleds skall anläggningarna dock ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser och utsläppsrätter skall ha beviljats anläggningens verksamhetsutövare. Därför föreslås att verksamhetsutövarna inom två månader från lagens ikraftträdande skall ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser och om utsläppsrätter i enlighet med 33 § 3 mom. På beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan tillämpas förvaltningslagens be-

stämmelser om utredning av ärenden och hörande av parter också i fråga om de funktioner som föreslås bli inbegripna i lagens tillämpningsområde.

Ansökan om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare skall i enlighet med det föreslagna 40 § 1 mom. lämnas in till handels- och industriministeriet tidigast 12 och senast 6 månader före den tidpunkt från vilken utsläppsrätter kan sökas. I lagens 41 § 3 mom. föreslås bestämmelser om hur ansökningar som lämnats in efter den föreskrivna tidsfristen inverkar på antalet utsläppsrätter som skall beviljas. I ikraftträdan-destämmelsens 3 mom. föreslås bli föreskrivet att på ansökningar som lämnas in efter lagens ikraftträdande tillämpas bestämmelsen i 41 § 3 mom. Därmed tillämpas bestämmelsen inte på ansökningar som lämnats in före denna tidpunkt.

Det föreslås att lagens 53, 55 och 57 § ändras så att även kontrollörer som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall godkännas av utsläppshandelsmyndigheten. Enligt 4 mom. i ikraftträdandestämmelsen tillämpas bestämmelserna på kontrollörer som kontrollerar utsläppsrapporter för 2008 och därefter. Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 tillämpas gällande bestämmelser i lagen.

Beredningen av fördelningsplanen för utsläppshandelsperioden 2008—2012 har inlett och fortsätter innan lagen godkänns. Enligt artikel 9.1 i utsläppshandelsdirektivet borde den nationella fördelningsplanen för perioden 2008—2012 ha offentliggjorts och anmälts till kommissionen och de övriga medlemsstaterna före utgången av juni månad 2006. På grund av den strama tidtabell som föreskrivs i direktivet föreslås i ikraftträdandestämmelsens 5 mom. bestämmelser om att på beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 tillämpas förvaltningslagens bestämmelser om utredning av ärenden och hörande av parter. Ett sådant förfarande användes också vid beredningen av förslaget till fördelningsplan för perioden 2005—2007. På så sätt kan statsrådet fatta beslut om förslaget till nationell fördelningsplan omedelbart efter det att lagen har trätt i kraft.

Enligt 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen skall de åtgärder som verkställigheten av lagen kräver kunna vidtas innan lagen träder i kraft. Utsläppshandelsmyndigheten kan därmed förbereda t.ex. åtgärder som hänför sig till ansökan om och behandlingen av tillstånd för utsläpp av växthusgaser för de nya anläggningar som föreslås bli inbegripna i lagens tillämpningsområde.

3. Lagstiftningsordning

I enlighet med 21 § grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet enligt lag.

I 31 t § i lagförslaget bestäms att det under utsläppshandelsperioden 2008—2012 i förslaget till nationell fördelningsplan fastställs en procentandel som anger till högst hur stor andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för en enskild anläggning för hela utsläppshandelsperioden en verksamhetsutövare kan använda projektenheter. När procentandelen fastställs skall Kyotoprotokollet och de krav som ingår i dess verkställighetsregler, och enligt vilka användningen av mekanismer skall vara supplementär till de nationella åtgärderna, beaktas.

Procentandelen är beroende av hur de verkställighetsregler som getts med stöd av Kyotoprotokollet och i synnerhet additionalitetsprincipen tillämpas. Andelen påverkas av den uppskattade utsläppsutvecklingen i Finland utan några åtgärder för minskning av utsläpp och dess förhållande till Finlands skyldighet att begränsa utsläpp i enlighet med EU:s bördefördelning, den statliga användningen av de flexibla Kyotomekanismerna och det totala antalet utsläppsrätter som fördelas inom utsläppshandelssektorn. Fastställandet av den procentandel som avses i 31 t § i lagförslaget omfattar ingen anläggningsvis prövning. I samband med bedömningen av förslaget till nationell fördelningsplan bedömer EG-kommissionen huruvida procentandelen kan godkännas. Fastställandet av procentandelen grundar sig i hög grad på ändamålsenlighetsprövning. Enligt 7 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen kan besvär över ett beslut av statsrådet anföras hos högsta förvaltningsdomstolen på grundval av att beslutet

strider mot lag.

I 71 § 1 mom. i lagförslaget föreslås bestämmelser om att ändring i ett beslut om beviljande som fattats av statsrådet inte heller kan sökas till den del beslutet gäller den procentandel som skall fastställas för användningen av projektenheter. Bestämmelsen står inte i strid med grundlagens rätt att söka ändring.

Enligt den gällande lagen beviljas en ny deltagare utsläppsrätter av statsrådet. I 41 § 1 mom. i lagförslaget föreslås att handels- och industriministeriet skall bevilja utsläppsrätter för en ny deltagare. Om fördelningskriterierna för utsläppsrätter föreskrivs i lag och beslutet om beviljande av utsläppsrätter omfattar det slutliga totala antalet utsläppsrätter och det antal utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare. Lagens 71 § föreslås bli kompletterad med ett nytt 2 mom., i vilket föreskrivs om ändringssökande beträffande handels- och industriministeriets beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare. Ändring får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Beslut om den andel som skall reserveras för nya deltagare och om den procentandel som skall fastställas för användningen av projektenheter fattas med stöd av 31 t och 37 § av statsrådet. Enligt lagens 71 § 1 mom. får i ett beslut om beviljande som statsrådet har fattat ändring inte sökas till den del beslutet gäller den procentandel som avses i 31 t § och som skall fastställas för användningen av projektenheter eller hur tillräcklig den andel är som skall reserveras för nya deltagare. För tydlighetens skull föreslås i 71 § 2 mom. en bestämmelse om att ändring inte heller får sökas i ett beslut som fattats av ministeriet till den del beslutet gäller motsvarande frågor. Den föreslagna ändringen står inte i strid med grundlagens rätt att söka ändring.

I lagförslagens 71 § 4 mom. föreslås föreskrivet att också ett beslut av handels- och industriministeriet skall följas trots att ändring har sökts. Högsta förvaltningsdomstolen som är besvärsmyndighet skall inte ha möjlighet att bestämma något annat i saken. I enlighet med beslutet om beviljande av utsläppsrätter behöver verksamhetsutövaren utsläppsrätterna registrerade på sitt konto för

att kunna uppfylla sina skyldigheter att överlämna utsläppsrätter enligt utsläppshandelsdirektivet och för att kunna idka handel med utsläppsrätter.

Ett beslut enligt 31 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen kan verkställas utan att det vunnit laga kraft, om så föreskrivs i lag eller förordning eller om beslutet till sin art är sådant att det måste verkställas genast. Likaså är handels- och industriministeriets beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltaga-

re till sin art sådant att det skall verkställas genast. Korrigeringar i ett beslut om beviljande skall göras sedan fullföljdsdomstolen har gett sitt utslag. Bestämmelsen står inte i strid med 21 § grundlagen.

På ovan nämnda grunder anser regeringen att den föreslagna lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 juli 2004 om utsläppshandel (683/2004) 2 § 1 mom. 1 och 4 punkten, 3 §, 4 § 2 mom., 5 § 7 och 8 punkten, 7 § 2 mom., rubriken för 3 kap., 15 §, 17 § 2 mom. samt 32—35, 38, 40, 41, 49, 53 och 57 §, 61 § 1 och 2 mom. samt 67 och 71 § samt

fogas till 2 § 1 mom. en ny 5 punkt, till 5 § nya 9—15 punkter, en ny kapitelrubrik före 18 §, till lagen nya 3 b och 6 a kapitel samt nya 54 a, 55 a och 64 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på koldioxidutsläpp från följande verksamheter:

- 1) energisektorn
 - a) förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt, med undantag av förbränningsanläggningar för vilka i enlighet med bestämmelserna i miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (86/2000) iaktas villkoren för förbränningsanläggningar för avfall,
 - b) oljeraffinaderier,
 - c) kokswerk,
- 4) skogsindustrin
 - a) massafabrik,
 - b) pappers- och kartongfabriker vilkas kapacitet överstiger 20 ton per dag,
- 5) övriga verksamheter
 - a) förbränningsprocesser i eten- eller propenenheter vid en petrokemisk anläggning och i butadienenheter som är nära förbundna med dessa enheter, om förbränningsprocessernas sammanlagda tillförda effekt överstiger 20 megawatt,
 - b) förbränningsprocesser vid tillverkning av stenull och kimrök med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt.

3 §

Sammanräkning av kapaciteten

Om samma verksamhetsutövare bedriver flera olika verksamheter som omfattas av samma underpunkt i 2 § 1 mom. i samma anläggning eller på samma förläggningsplats, räknas verksamheternas kapacitet samman. Huruvida verksamheterna omfattas av tillämpningsområdet för denna lag avgörs utgående från den sammanräknade kapaciteten. När tillämpningsområdet skall avgöras räknas verksamheterna i 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a och 5 punkten underpunkt a och b samman.

Sammanräknade verksamheter, som har samma verksamhetsutövare när lagen träder i kraft, hör under utsläppshandelsperioden 2005—2007 till lagens tillämpningsområde till utgången av utsläppshandelsperioden, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts. Till tillämpningsområdet för lagen till utgången av ifrågavarande period hör under de följande utsläppshandelsperioderna de sammanräknade kapaciteterna av sådana verksamheter som under den aktuella utsläppshandelsperioden omfattas av beslutet om beviljande av utsläppsrätter enligt 37 § eller ett beslut om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare enligt 41 §, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts. Bestämmelser om

verksamhetsutövarnas skyldigheter ingår i 6 §.

4 §

Tillämpningen av lagen på anläggningar som anslutits till ett fjärrvärmenät

De anläggningar som avses i 1 mom. inbegrips i förslaget till nationell fördelningsplan som avses i 34 §. Godkännande av kommissionen söks i samband med den anmälan som avses i 36 § samt vid behov efter det att ett beslut som avses i 37 och 41 § har fattats. Om kommissionen under en tidigare utsläppshandelsperiod har godkänt att en anläggning inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter söks inget nytt godkännande av kommissionen, om inte kommissionen särskilt kräver det.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *en mängd som motsvaras ett ton koldioxid* eller *ett ton koldioxidekvivalenter* ett ton koldioxid eller en mängd av någon annan växthusgas som har motsvarande potential för global uppvärmning,

8) *klimatkonventionen* Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring (FördrS 61/1994),

9) *avtalspart i bilaga I* en avtalspart som är nämnd i bilaga I i klimatkonventionen och som har ett kvantifierat åtagande om begränsning av utsläpp eller skyldighet att minska utsläpp i enlighet med Kyotoprotokollet till klimatkonventionen (FördrS 13/2005) samt som har ratificerat Kyotoprotokollet,

10) *projektverksamhet* sådan verksamhet som en eller flera av avtalsparterna i bilaga I har godkänt i enlighet med artikel 6 eller 12 i Kyotoprotokollet till klimatkonventionen och de beslut som antagits på basis av Kyotoprotokollet,

11) *utsläppsminskningseenhet* en räkneenhet som härrör från en utsläppsminskning som uppnåtts genom projektverksamhet genomförd i en annan stat som är nämnd i bilaga I klimatkonventionen och som har utfärdats i enlighet med artikel 6 i Kyotoprotokollet till klimatkonventionen och de beslut som antagits i enlighet med Kyotoprotokollet,

12) *certifierad utsläppsminskning* en räkneenhet som härrör från en utsläppsminskning som uppnåtts genom projektverksamhet genomförd i en stat som inte omfattas av bilaga I och som utfärdats i enlighet med artikel 12 i Kyotoprotokollet till klimatkonventionen och de beslut som antagits i enlighet med Kyotoprotokollet,

13) *projektenhet* en utsläppsminskningseenhet och certifierad utsläppsminskning,

14) *kommissionens registerförordning* kommissionens förordning (EG) nr 2216/2004 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG, samt

15) *utsläppshandelsmyndighet* Energi marknadsverket.

7 §

Behovet av tillstånd

Under utsläppshandelsperioderna 2005—2007 och 2008—2012 skall tillstånd sökas endast för koldioxidutsläpp.

3 kap.

Förslag till nationell fördelningsplan och fördelningsmetoden för utsläppsrätterna

15 §

Fördelningsmetoden

Under utsläppshandelsperioderna 2005—2007 och 2008—2012 delas utsläppsrätterna gratis ut till verksamhetsutövarna.

17 §

Indelandet av anläggningarna i undergrupper

En anläggnings utsläppsrätter beräknas särskilt för delarna i anläggningen eller dess produktion och anläggningens totala utsläppsrätter erhålls av summan av de särskilt beräknade utsläppsrätterna. Indelas en anläggning eller dess produktion i flera undergrupper som avses i 18 eller 31 a §, beräknas utsläppsrätterna särskilt för varje del av anläggningen eller dess produktion enligt fördelningskriterierna för den undergrupp de hör till.

3 a kap.

Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2005-2007

3 b kap.

Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008-2012

31 a §

Undergrupperna i förslaget till nationell fördelningsplan

För förslaget till nationell fördelningsplan samt beviljandet av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 delas delarna i anläggningen och dess produktion in i följande undergrupper:

A) industriella processer med råvaru- eller bränslerelaterade utsläpp i eller nära förbundna med processen samt en integrerad stålfabriks övriga förbränningsprocesser,

B) anläggningar som drivs med bränslen och som huvudsakligen producerar värme eller ånga för industrins produktionsprocesser samt anläggningar som drivs med bränslen och som huvudsakligen producerar värme eller ånga för industrins produktionsprocesser och värme eller ånga för elproduktion på samma produktionsställe (*industrins kombianläggningar*),

C) anläggningar som drivs med bränslen och som producerar värme eller ånga för leverans huvudsakligen till ett värmedistributionsnät utanför produktionsstället och vidare för slutlig förbrukning (*ffärrvärme*), samt anläggningar som drivs med bränslen och som producerar värme eller ånga för elproduktion på produktionsstället och värme för leverans huvudsakligen till ett värmedistributionsnät utanför produktionsstället och vidare för slutlig förbrukning (*kombianläggningar*),

D) förbränningsanläggningar som levererar ånga till en ångturbin på samma produktionsställe vilken huvudsakligen har byggts för elproduktion (*kondenskraftverk*), samt den andel som skall räknas som kondenskraft i kombianläggningar,

E) elproducerande topp- och reservkraftverk, andra anläggningar som tillfälligt producerar små mängder el samt kompressorstationer i naturgasnätet. Konventionella kondenskraftverk, som ursprungligen har byggts för annat ändamål än som reservkraftverk och som senare har överförts eller behållits som anläggning av reservkraftverkstyp skall dock hör till undergrupp D.

31 b §

Definitioner som gäller den nationella fördelningsplanen

I förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 avses med

1) *koefficienten för specifika utsläpp* relationstalet mellan koldioxidutsläppen från de fossila bränslen och torv eller råvaror som en anläggning, panna eller motsvarande förbränningsanläggningsenhet använder under ett år och dessa bränslens värmevärde; koefficienten för specifika utsläpp från massa- och pappersindustrins anläggningar eller pannor utgörs av relationstalet mellan koldioxidutsläppen från de fossila bränslen och den torv dessa använder under ett år och summan av dessa bränslens värmevärde; i undergrupp A är koefficienten för de specifika utsläppen relationstalet mellan koldioxidutsläppen från de råvaror och bränslen anläggningen använder under ett år och den totala mängden produkter anläggningen produ-

cerar under ett år. Om man inte kan skilja åt delprocessernas produktmängder, används den totala produktmängd anläggningen producerar,

2) *graddagstalet* den årliga skillnaden mellan utomhus- och inomhustemperaturen, vilken erhålls genom att skillnaden mellan den hypotetiska inomhustemperaturen (+17°C) för varje dygn under året och utomhustemperaturen för varje dygn under året räknas ihop, om dygnets medeltemperatur är under 12°C på hösten och under 10°C på våren; som graddagstal för en anläggning används det genomsnittliga graddagstal för åren 1971—2000 som Meteorologiska institutet har fastställt för det storområde där anläggningen i fråga är belägen,

3) *en anläggnings produktionskapacitet* den produktionsmängd inom den industriella produktionen som en anläggning kunde producera under ett år om den var i drift med en effekt på 100 procent 24 timmar i dygnet under 365 dagar; om produktionskapaciteten har stigit eller sjunkit under eller efter den *utsläppsgrundande perioden*, beräknas den genomsnittliga årskapaciteten genom att månadskapaciteterna räknas samman; om verksamhetsutövaren kan påvisa att dennes kapacitet bättre kan definieras och beräknas på basis av regler som är allmänt i användning i branschen än med definitionen ovan, används denna kapacitetsdefinition när utsläppsrätterna beräknas,

4) *koefficienten för kapacitetsutnyttjande* relationstalet mellan årsproduktionen av den industriella produkt med vilken den industriella processen i första hand är förbunden och den produktionskapacitet som fastställts för ett år,

5) *koefficienten för abonnerad effekt* det tal som erhålls när summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som före utgången av 2005 ingåtts mellan anläggningar anslutna till ett fjärrvärmenät och fjärrvärmekunder divideras med summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som ingåtts före utgången av 1997. Om beräkningskriterierna för den abonnerade effekten har ändrats systematiskt mellan den 31 december 1997 och den 31 december 2005, beräknas den koefficient som motsvarar koefficienten för abonnerad effekt som förhållandet mellan den i

enlighet med 31 g § 3 mom. temperaturkorrigerade fjärrvärmeproduktionen för 2005 och den temperaturkorrigerade fjärrvärmeproduktionen för 1998,

6) *förbränningsanläggningsenhet* panna, gasturbin och förbränningsmotor,

7) *kalkylerade utsläppsrätter* det antal utsläppsrätter som beräknas för varje anläggning och på vilket inte har tillämpats undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning enligt 31 c § och inte heller anpassningskoefficienter enligt 31 s §.

När koldioxidutsläppen vid förbränningen av bränslen beräknas, används som utsläppskoefficienter för bränslena i första hand de koefficienter för specifika utsläpp och oxidationskoefficienter för bränslena som används i den nationella inventeringsrapport om utsläpp av växthusgaser (Greenhouse gas emissions in Finland 1990—2004, National Inventory Report to the UNFCCC, 27 May 2006) som Statistikcentralen publicerade den 27 maj 2006 och i andra hand de koefficienter som klimatpanelen på regeringsnivå (IPCC) har fastställt. Om en verksamhetsutövare på basis av de riktlinjer som kommissionen gett för övervakning och rapportering av utsläpp av växthusgaser (2004/156/EG) kan visa att det är motiverat att använda koefficienter som avviker från dem som har fastställts i Statistikcentralens inventeringsrapport eller IPCC:s riktlinjer, kan dessa koefficienter användas vid beräkningen av utsläppsrätterna för ifrågavarande verksamhetsutövers anläggning.

31 c §

Undergruppernas koefficienter för effektivitet och nedskärning

Vid beviljandet av utsläppsrätter multipliceras de kalkylerade utsläppsrätterna för undergrupperna A, B och E med följande koefficienter för effektivitet:

- 1) 0,95 för undergrupp A,
- 2) 0,90 för undergrupp B och E.

Vid beviljandet av utsläppsrätter multipliceras de kalkylerade utsläppsrätterna för undergrupperna C och D med följande koefficienter för nedskärning:

- 1) 0,80 för undergrupp C,

2) 0,33 för undergrupp D.

31 d §

Fördelningskriterierna för undergrupp A

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp A för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att koefficienten för den industriella processens genomsnittliga specifika utsläpp multipliceras med koefficienten för den industriella processens genomsnittliga kapacitetsutnyttjande. Anläggningarnas genomsnittliga produktionskapacitet år 2007 multipliceras med denna produkt och därefter multipliceras resultatet med koefficienten för effektivitet för undergrupp A, 0,95. Utsläppsrätterna för oljeraffinering beräknas i enlighet med bestämmelserna i 31 e §.

Koefficienten för det genomsnittliga kapacitetsutnyttjandet beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Den genomsnittliga produktionskapaciteten år 2007 grundar sig på verksamhetsutövarens uppskattning. En ändring av produktionskapaciteten för år 2007 bör grunda sig på redan genomförda projekt eller på beslut som verksamhetsutövaren har fattat och som är bindande med tanke på realiserandet av ett projekt.

31 e §

Fördelningskriterierna för oljeraffinaderierna

De utsläppsrätter som skall beviljas för oljeraffinering för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga bränsleför-

brukningen multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp. Till detta antal utsläppsrätter fogas den väteproduktionsmängd som verksamhetsutövaren har uppskattat för år 2007 i ton multiplicerad med talet 5,6. Till det tal som erhålls på detta sätt skall fogas den mängd koldioxidutsläpp under 2007 som förorsakas av ökad bränsleförbrukning i raffinaderiet och är en följd av betydande ändringar i slutproduktens struktur som sammanhänger med raffinaderiförändringen, och denna summa skall multipliceras med koefficienten för effektivitet för undergrupp A, 0,95.

En anläggnings genomsnittliga bränsleförbrukning beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att det bränsle som använts vid väteproduktion under motsvarande tid dras av från årsförbrukningen och av de erhållna talen lämnas den största och minsta iakttagelsen obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Mängderna koldioxidutsläpp under 2007 som härrör från väteproduktionen och den ökade bränsleförbrukningen som sammanhänger med raffinaderiförändringen grundar sig på verksamhetsutövarens uppskattning. En ändring av anläggningens verksamhet år 2007 skall grunda sig på redan genomförda projekt eller beslut som verksamhetsutövaren har fattat och som är bindande med tanke på realiserandet av ett projekt.

31 f §

Fördelningskriterierna för undergrupp B

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp B för industrins energiproduktion och produktionen av el i anslutning därtill för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga bränsleförbrukningen för industrins energiproduktion och produktionen av el i anslut-

ning därtill multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp. Utsläppsrätterna för massa- och pappersindustrins, metalltillverkningens samt den kemiska industrins anläggningar i undergrupp B beräknas genom att ovan erhållna produkt multipliceras med den kända relationen mellan kapaciteterna den 1 januari 2007 och den 30 juni 2000 i en industriell process som är nära anknuten till anläggningens energiproduktion. Det erhållna talet multipliceras med koefficienten för effektivitet för undergrupp B, dvs. 0,90.

Den genomsnittliga bränsleförbrukningen i en förbränningsanläggningsenhet beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta iakttagelsen lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna. I fråga om massa- och pappersindustrin beräknas bränsleförbrukningen endast i fråga om fossila bränslen och torv.

Från den årliga bränsleförbrukningen i en anläggning som hör till undergrupp B avdras det kalkylerade bränslebehovet för den kondensel som anläggningen producerar och härvid används värdet 0,4 som verkningsgrad. I fråga om produktionen av kondensel beräknas utsläppsrätterna i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp D.

Utsläppsrätterna för produktionen av kondensel i sådana anläggningar i massa- och pappersindustrin samt oljeraffineringen som hör till undergrupp B beräknas i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp B och det kalkylerade bränslebehovet för kondenselen avdras inte från årsiakttagelserna av bränsleförbrukningen. Utsläppsrätterna för produktionen av kondensel beräknas dock i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp D om en anläggning i massa- och pappersindustrin eller oljeraffineringen som hör till undergrupp B är planerad för betydande produktion av kondensel.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Om en anläggning som hör till undergrupp B har producerat fjärrvärme under åren

1998—2002, görs vid beräkningen av utsläppsrätterna för fjärrvärmen och motsvarande el från kombinerad produktion en sådan temperaturkorrigerings som avses i 31 g § 3 mom. Om i genomsnitt över 20 procent av värme- och ångproduktionen åren 2002—2005 i en anläggning i undergrupp B har varit produktion av fjärrvärme, används dessutom koefficienten för abonnerad effekt vid beräkningen av utsläppsrätterna för fjärrvärmen och motsvarande el från kombinerad produktion.

Om en ny förbränningsanläggningsenhet har tagits i bruk efter 1998 på anläggningsplatsen för en anläggning som hör till undergrupp B och den nya anläggningsenhetens andel av den sammanräknade energiproduktionen på anläggningsplatsen efter ibruktandet av enheten är över hälften, och de ersatta förbränningsanläggningsenheterna eller största delen av dem kvarstår i drift som reserv- eller spetslastanläggningar eller motsvarande, beräknas utsläppsrätterna för varje anläggning som tagits i bruk före den nya förbränningsanläggningsenheten separat så att den utsläppsgrundande perioden för nya förbränningsanläggningsenheter enligt 31 j § används som utsläppsgrundande period. I övrigt beräknas utsläppsrätterna i enlighet med 1—5 mom. Det som föreskrivs i detta moment tillämpas även när två eller flera förbränningsanläggningsenheter samtidigt har uppförts på anläggningsplatsen efter 1998.

Om det på anläggningsområdet för en anläggning som hör till undergrupp B har skett en betydande ändring i uppbyggnaden av energiproduktionen under åren 1999—2004 så att en förnyad panna, som har varit reservanläggning, har ändrats till huvudpanna och dess andel av den sammanräknade energiproduktionen på anläggningsplatsen efter ändringen utgör över hälften, kan anläggningens utsläppsrätter på ansökan av verksamhetsutövaren beräknas så att som utsläppsgrundande period för förbränningsanläggningsenheterna på anläggningsområdet används den utsläppsgrundande perioden enligt 31 j § för den ändrade förbränningsanläggningsenheten eller i fråga om anläggningsändringar som blivit färdiga efter den 19 augusti 2004 de tolv månader som följer på färdigställandet av anläggningsändringar-

na. I övrigt beräknas utsläppsrätterna enligt 1—5 mom.

31 g §

Behandlingen av fjärrvärmenätet som en helhet

Utsläppsrätterna för anläggningar i undergrupp C som producerar fjärrvärme för samma fjärrvärmenät beräknas så att dessa anläggningar behandlas som en helhet. De utsläppsrätter som skall beräknas för fjärrvärmenätet för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år erhålls genom att den genomsnittliga bränsleförbrukningen för fjärrvärmenätet multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp och den produkt som erhålls på detta sätt multipliceras med koefficienten för abonnerad effekt.

Den årliga bränsleförbrukningen för ett fjärrvärmenät erhålls när den årliga bränsleförbrukningen för fjärrvärmeproduktionen vid de förbränningsanläggningsenheter som levererat värme till fjärrvärmenätet och för den el som producerats i anslutning därtill räknas samman. Den årliga bränsleförbrukningen för fjärrvärmeproduktionen vid de förbränningsanläggningsenheter som producerar värme för fjärrvärmenätet och för den el som producerats i anslutning därtill erhålls när bränslena för den årliga industriella värmeproduktionen och den el som producerats i anslutning därtill samt den årliga kalkylerade bränsleförbrukningen för kondensel dras av från bränsleförbrukningen vid förbränningsanläggningsenheten. Den årliga bränsleförbrukningen för kondensel fastställs genom att värdet 0,4 används som verkningsgrad i fråga om produktionen av kondensel och genom att förbränningsanläggningsenhetens bränsleuppdelning under det aktuella året används som bränsleuppdelning i fråga om kondenselen.

Bränsleförbrukningen för en anläggnings fjärrvärmeproduktion och för den el som producerats i anslutning därtill korrigeras så att den motsvarar utomhustemperaturen på lång sikt genom att den multipliceras med en koefficient som erhålls när talet 0,65 multipliceras med förhållandet mellan det genom-

snittliga graddagstalet åren 1971—2000 i det storområde där anläggningen är belägen och det verkliga årliga graddagstalet för den utsläppsgrundande perioden 1998—2002 och den produkt som erhålls på detta sätt ökas med 0,35.

Den genomsnittliga bränsleförbrukningen för ett fjärrvärmenät beräknas på fem årsiakttagelser som har beräknats enligt 2 och 3 mom. och som avser åren 1998—2002 så att den största och minsta iakttagelsen lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna.

Den årliga koefficienten för specifika utsläpp för ett fjärrvärmenät erhålls genom att koldioxidutsläppen från fjärrvärmenätets fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill divideras med den årliga bränsleförbrukning för fjärrvärmenätet som fastställts enligt 2 mom. Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp för ett fjärrvärmenät beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta iakttagelsen lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna.

Om en ny förbränningsanläggningsenhet som producerar baslast för fjärrvärme byggs i fjärrvärmenätet och den har beviljats utsläppsrätter i enlighet med fördelningskriterierna i 28 § innan ett beslut enligt 34 § har fattats om förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012, dras de kalkylerade utsläppsrätter för undergrupp C som i enlighet med 31 n § skall beräknas för fjärrvärmeproduktionen i en sådan förbränningsanläggningsenhet för utsläppshandelsperioden 2008—2012 av från de utsläppsrätter som skall beräknas för fjärrvärmenätet.

31 h §

Fördelningskriterierna per anläggning i undergrupp C

De utsläppsrätter som beräknats för ett fjärrvärmenät i enlighet med 31 g § inriktas på enskilda verksamhetsutövare i relation till hur mycket kalkylerade koldioxidutsläpp verksamhetsutövarnas förbränningsanläggningsenheter i fjärrvärmenätet har haft under

de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. En verksamhetsutövers kalkylerade koldioxidutsläpp under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005 erhålls genom att bränsleförbrukningen för verksamhetsutövers fjärrvärmeproduktion och för den el som producerats i anslutning därtill under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp för fjärrvärmes och den el som producerats i anslutning därtill åren 1998—2002.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på basis av koefficienterna för specifika utsläpp för den sammanlagda fjärrvärmeproduktionen och den el som producerats i anslutning därtill vid en verksamhetsutövers anläggningar åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Om en verksamhetsutövers i ett fjärrvärmesät endast har en anläggning, som blivit färdig

1) år 2002, används det aritmetiska medelvärdet av anläggningens fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill åren 2003—2004 som koefficient för specifika utsläpp,

2) år 2003, används värdet av anläggningens fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill år 2004 som koefficient för specifika utsläpp,

3) mellan den 1 januari 2004 och den 19 augusti 2004, används koefficienten för specifika utsläpp för anläggningens fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill under de första 12 månaderna som koefficient för specifika utsläpp.

De utsläppsrätter som beräknats för en verksamhetsutövers inriktas på verksamhetsutövers fjärrvärmeproducerande förbränningsanläggningsenheter i relation till hur mycket koldioxidutsläpp de har haft vid produktionen av fjärrvärme och den el som producerats i anslutning därtill under de förbränningsanläggningsenheterna i samma fjärrvärmesät gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. De utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 som skall beviljas för en anläggning i undergrupp C eller

för en del av dess produktion och som motsvarar ett år erhålls genom att utsläppsrätterna för förbränningsanläggningsenheterna i anläggningen i fråga i undergrupp C räknas samman och summan multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp C, 0,80.

Om i genomsnitt under 20 procent av värme- och ångproduktionen i en anläggning i ett fjärrvärmesät åren 2002—2005 har varit produktion av fjärrvärme, beaktas inte koefficienten för abonnerad effekt vid beräkningen av utsläppsrätterna för anläggningen. Den inverkan som koefficienten för abonnerad effekt har beaktas härvid i de övriga anläggningarna som levererar värme till fjärrvärmesätet genom att de utsläppsrätter som inte delats ut i fjärrvärmesätet delas mellan de anläggningar vars värme- och ångproduktion i genomsnitt har utgjorts av minst 20 procent fjärrvärmeproduktion under den utsläppsgrundande perioden 2002—2005. Fördelningen görs mellan verksamhetsutöversna vid de aktuella anläggningarna i relation till de kalkylerade koldioxidutsläppen för förbränningsanläggningsenheterna i fjärrvärmesätet under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005.

31 i §

Fördelningskriterierna för undergrupp D och E

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp D för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga årliga bränsleförbrukningen åren 2000—2003 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp åren 2000—2003 och denna produkt multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp D, dvs. 0,33. Det antal utsläppsrätter som erhålls på detta sätt multipliceras ytterligare med den anpassningskoefficient som avses i 31 s §. Bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av åren 2000—2003.

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp E för utsläpps-

handelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga årliga bränsleförbrukningen åren 1998—2002 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp åren 1998—2002 och denna produkt multipliceras med koefficienten för effektivitet för undergrupp E, dvs. 0,90. Bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av åren 1998—2002.

Utsläppsrätter beviljas inte för förbränningsanläggningsenheter med en tillförd effekt på högst 1 megawatt som är avsedda för upprätthållande av anläggningens elsystem vid störningar.

31 j §

Anläggningar som blivit färdiga åren 1998—2004

För anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga mellan den 1 januari 1998 och den 19 augusti 2004 beviljas utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 i enlighet med fördelningskriterierna för den undergrupp som är i fråga och vid beräkningen används följande medelvärden:

1) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 1998 och som vid utgången av 2002 hade fyra hela driftår bakom sig dras de största och minsta årsvärdena av den verkliga bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen i anläggningarna av vid beräkningen och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av de resterande två åren som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

2) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 1999 och som vid utgången av 2002 hade tre hela driftår bakom sig inkluderas värdena för 2003 så att de största och minsta årsvärdena av den verkliga bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen i anläggningarna dras av vid beräkningen och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av de resterande två åren som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

3) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 2000 och som vid utgången av

2004 hade fyra hela driftår bakom sig dras de största och minsta årsvärdena av den verkliga bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen i anläggningarna av vid beräkningen och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av de resterande två åren som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

4) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 2001 och som vid utgången av 2004 hade tre hela driftår bakom sig används i beräkningsformeln det aritmetiska medelvärdet av dessa tre år som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

5) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 2002 och som vid utgången av 2004 hade två hela driftår bakom sig används i beräkningsformeln det aritmetiska medelvärdet av åren 2003 och 2004 som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

6) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga år 2003 används som utsläppsgrundande period den tolv månadersperiod som följer efter det att anläggningen färdigställts samt den tolv månadersperiod som följer på denna period och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av dessa jämförelseperioder som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

7) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga mellan den 1 januari 2004 och den 19 augusti 2004 används som utsläppsgrundande period de 12 månader som följer efter det att förbränningsanläggningsenheten färdigställts och i beräkningsformeln används värdena för den utsläppsgrundande perioden som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen.

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningar i undergrupp D som blivit färdiga mellan den 1 januari 2000 och den 19 augusti 2004 beräknas med hjälp av det aritmetiska medelvärdet av bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp under en tidsperiod enligt 1 mom. 3—7 punkten. För anläggningar i undergrupp E som blivit färdiga mellan den 1 januari 2000 och den 19 augusti 2004 används det aritmetiska medelvärdet av bränsleförbrukningen och koef-

ficienten för specifika utsläpp under en period enligt 1 mom. 1—7 punkten.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på de delar av en anläggnings produktion som hänför sig till undergrupp C.

31 k §

Utsläppshandelsperioden 2008—2012 för nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005—2007

För sådana nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005—2007 som avses i 27 § 2 mom. 1—5 punkten och som omfattas av det förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 som avses i 34 § beviljas utsläppsrätter i enlighet med de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 n §. För anläggningar eller delar av dem som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 beviljas utsläppsrätter dock i enlighet med fördelningskriterierna i 31 o § 1 mom., med undantag av förbränningsanläggningsenheter som hör till undergrupp C. För förbränningsanläggningsenheter eller delar av dem som hör till undergrupp C och som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 beviljas utsläppsrätter för produktion som hänför sig till undergrupp C i enlighet med bestämmelserna i 31 g och 31 h §.

De utsläppsrätter som skall beviljas för sådana ändringar av en anläggning eller process i undergrupp A som avses i 27 § 2 mom. 6 punkten och som har tagits i kommersiellt bruk innan det beslut om förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 som avses i 34 § har fattats ingår i de utsläppsrätter som skall beräknas i enlighet med de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d §.

31 l §

Reservering för nya deltagare

I förslaget till nationell fördelningsplan reserveras en del av utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 för såda-

na anläggningar och ändringar av anläggningar som avses i 31 m § 1 mom. (*ny deltagare*), som inte ingår i det förslag till nationell fördelningsplan som avses i 34 § och som tas i kommersiellt bruk innan utsläppshandelsperioden har gått ut. Utsläppsrätter beviljas för den resterande utsläppshandelsperioden från ingången av den månad som följer på den då anläggningen eller ändringen av anläggningen enligt verksamhetsutövarens anmälan har tagits i kommersiellt bruk. Om en befintlig anläggning börjar höra till lagens tillämpningsområde och för den beviljas utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 31 m §, beviljas utsläppsrätter från ingången av den månad som följer på den då anläggningen började höra till lagens tillämpningsområde.

Som en följd av att en anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser har återkallats, överförs de av anläggningens utsläppsrätter som inte har registrerats på dess konto i det nationella registret till den andel som har reserverats för nya deltagare. Om den andel som har reserverats för nya deltagare för utsläppshandelsperioden 2008—2012 inte räcker till för alla de nya deltagare som avses ovan, skall de nya deltagarna skaffa sig utsläppsrätter av verksamhetsutövarna i andra anläggningar eller på marknaden. För de nya deltagare som i enlighet med 40 § har ansökt om men ännu inte beviljats utsläppsrätter skall de utsläppsrätter som beviljas anpassas till det resterande antalet utsläppsrätter så att en lika stor procentandel dras av från samtliga antal utsläppsrätter som har beräknats enligt 31 c och 31 n—31 s §.

Den andel som reserverats för nya deltagare kan även användas i fråga om ändringar som gäller ett sådant beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 37 § och som föranleds av domstolsbeslut eller annat motsvarande. Ett villkor är att Europeiska gemenskapernas kommission inte förhindrar att den andel som reserverats för nya deltagare används för ovan nämnda ändamål.

Om utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare blir oanvända, kan staten sälja utsläppsrätterna på marknaden. Beslut om försäljning av utsläppsrätter och om villkoren för försäljningen fattas av statsrådet.

31 m §

Nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2008–2012

Av den andel som skall reserveras för nya deltagare beviljas under utsläppshandelsperioden 2008—2012 utsläppsrätter

1) för en ny anläggning som enligt 2 eller 3 § hör till tillämpningsområdet för lagen,

2) för en ny förbränningsanläggningsenhet som byggs i en anläggning som hör till tillämpningsområdet för lagen,

3) för en anläggning som börjar höra till lagens tillämpningsområde då den tillförda effekten i en förbränningsanläggningsenhet som skall byggas på anläggningsplatsen sammanräknad med den tillförda effekten hos de förbränningsanläggningsenheter som redan finns på anläggningsplatsen överstiger 20 megawatt, eller anläggningsplatsens sammanräknade kapacitet annars överskrider de kapacitetsgränser som avses i 2 §,

4) för en ny eller befintlig anläggning vars huvudsakliga syfte är att producera värme för ett fjärrvärmenät och som ansluts till ett värmedistributionsnät som betjänar samhällen, om åtminstone en av anläggningarna i värmedistributionsnätet har en tillförd effekt på mer än 20 megawatt och producerar värme som huvudsakligen skall levereras till fjärrvärmenätet,

5) för en befintlig anläggning med en effekt på högst 20 megawatt, om anläggningens huvudsakliga syfte är att producera värme för ett fjärrvärmenät och den är en del av ett sådant värmedistributionsnät som betjänar samhällen och till vilket en ny anläggning med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt ansluts, vilken producerar värme som huvudsakligen skall levereras till fjärrvärmenätet,

6) för en ändring av en förbränningsanläggningsenhet som ökar hela anläggningens tillförda effekt med 20 megawatt eller minst 10 procent,

7) för en ändring av en anläggning eller process i undergrupp A som ökar anläggningens eller processens produktionskapacitet så att ökningen är minst 10 procent eller större än de gränser som i bilagan till utsläppshandelsdirektivet nämns för de anläggningar som omfattas av direktivet,

8) för en ändring av produktionskapaciteten för massa eller papper till följd av en investering som ökar anläggningens produktionskapacitet så att ökningen är minst 10 procent eller mera än 20 ton per dag,

9) för en anläggning som hör till tillämpningsområdet för denna lag och vars produktion av värme eller ånga ersätter produktionen av värme eller ånga i industriella förbränningsanläggningsenheter eller andra motsvarande industriella förbränningsprocesser som inte hör till tillämpningsområdet för lagen, samt

10) för en ändring i koldioxidutsläppen som orsakas av en investering i ett oljeraffinaderi, föranledd av en strukturförändring i oljeraffineringsindustrin eller krav i Europeiska gemenskapens lagstiftning, och som ökar koldioxidutsläppen från hela anläggningen med minst 3 procent eller 100 000 ton per år.

31 n §

Fördelningskriterierna för nya anläggningar

De utsläppsrätter som skall beviljas för en sådan ny anläggning eller ändring av en anläggning som avses i 31 m § 1 mom. 1—4, 6 eller 7 punkten för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas som en produkt av den tillförda effekten i anläggningen eller ändringen av anläggningen, den årliga utnyttningstiden för topp effekt för den anläggningstyp som avses i 3 mom. och koefficienten för specifika utsläpp vid förbränningen av det bränsle som används som jämförelsebränsle.

Om en anläggning är en ny deltagare som hör till flera av de undergrupper som anges i 31 a § beräknas utsläppsrätterna särskilt för varje undergrupp. Den tillförda effekten i en ny förbränningsanläggningsenhet fördelas för detta ändamål mellan industrin, fjärrvärmen, den el som producerats i anslutning till dessa samt den separata elen. Fördelningen görs i nämnt syfte utgående från de effektuppgifter som anges i planeringsgrunderna. Utsläppsrätterna för den nya anläggningen eller ändringen av en anläggning erhålls därefter ge-

nom att utsläppsrätterna för de olika undergrupperna räknas samman. De kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med de koefficienter för effektivitet och nedskärning som föreskrivs i 31 c §.

Som årliga utnyttningstider för toppeffekt för nya anläggningar eller ändringar av anläggningar används följande värden:

1) separat värmeproduktion i en anläggning för baslast, om det från tidigare finns en anläggning för kombinerad produktion av el och värme i fjärrvärmenätet: 2 500 h/a,

2) annan produktion av baslast för fjärrvärme och till den anknuten el: 4 500 h/a,

3) processindustrins (massa- och pappers-, oljeraffinerings-, kemi-, metallförädlings- samt byggnadsindustri) produktion samt därmed sammanhängande värme- eller ångproduktion: 7 000 h/a,

4) värme- eller ångproduktion inom övrig industri: 4 500 h/a,

5) reservpanna för fjärrvärme eller värme eller ånga inom industrin, gasturbin för topplast eller en annan motsvarande sporadiskt driven anläggning: 500 h/a, samt

6) kondenskraftverk: 4 500 h/a.

När antalet utsläppsrätter beräknas används följande koefficienter för specifika utsläpp:

1) om anläggningen är planerad för förbränning av ett flytande eller gasformigt bränsle, används 54,76 g CO₂/MJ som koefficient för specifika utsläpp,

2) om anläggningen är planerad huvudsakligen för förbränning av ett fast bränsle, används 73,39 g CO₂/MJ som koefficient för specifika utsläpp, vilket motsvarar ett blandbränsle som innehåller 70 procent torv och 30 procent trä,

3) om en ny anläggning eller en ändring av en anläggning hör till undergrupp A, används i undergruppen den genomsnittliga verkliga årliga koefficienten för specifika utsläpp åren 1998—2002 för motsvarande process eller del av process.

Utsläppsrätterna för en ändring av en anläggning i undergrupp A som tas i kommersiellt bruk före den 1 januari 2008 beviljas i enlighet med fördelningskriterierna i 1—4 mom. endast till den del utsläppsrätterna för ändringen av anläggningen inte har beaktats på basis av anläggningens produktionskapa-

cititet år 2007 i enlighet med de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d §.

31 o §

Fördelningskriterierna för nya deltagare i fråga om befintliga anläggningar

De utsläppsrätter som skall beviljas för sådana befintliga anläggningar eller delar av dem som avses i 31 m § 3—5 mom. beräknas enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d—31 j §. Utsläppsrätterna för anläggning eller del av den som tagits i bruk efter den 19 augusti 2004 beräknas dock enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 n §.

Om en befintlig anläggning eller förbränningsanläggningsenhet börjar höra till lagens tillämpningsområde och ansluts till ett fjärrvärmenät där utsläppsrätter för de anläggningar i undergrupp C som producerar fjärrvärme för fjärrvärmenätet har beräknats och beviljats i enlighet med 31 g och 31 h §, beräknas utsläppsrätterna för den anläggning eller del av anläggning som börjar höra till lagens tillämpningsområde per förbränningsanläggningsenhet som ett aritmetiskt medelvärde av koldioxidutsläppen under fulla verksamhetsår 1998—2004. De utsläppsrätter för undergrupp C som motsvarar ett år erhålls genom att detta tal multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp C, 0,80.

Utsläppsrätterna för sådana förbränningsanläggningsenheter som avses i 31 m § 9 punkten och som ersätter industriella förbränningsanläggningsenheter eller andra motsvarande industriella förbränningsprocesser som inte omfattas av denna lag beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av koldioxidutsläppen från de ersatta industriella förbränningsanläggningsenheterna eller andra motsvarande industriella förbränningsprocesserna åren 2001—2005. De utsläppsrätter som motsvarar ett år erhålls genom att detta tal multipliceras med den koefficient för effektivitet för undergrupp B, 0,90.

31 p §

Fördelningskriterierna för ändringar i massa- och pappersfabrikernas produktionskapacitet

Utsläppsrätterna för sådana ändringar i produktionskapaciteten för massa och papper som avses i 31 m § 8 punkten beräknas med hjälp av granskning av energibalansen. Vid granskningen av energibalansen fastställs investeringens effekter på användningen av bränslen i fabriksområdet för varje delprocess och i de olika undergrupper som anges i 31 a §. De utsläppsrätter för de olika undergrupperna som motsvarar ett år beräknas genom att ändringen av bränsleförbrukningen i en undergrupp multipliceras med den koefficient för specifika utsläpp som föreskrivs i 31 n § 4 mom. De kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med de koefficienter för effektivitet och nedskärning som föreskrivs i 31 c §.

Om granskning av energibalansen tillämpas på en anläggningshelhet med fler än ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, kan innehavarna av utsläppstillstånden gemensamt göra en sådan ansökan om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare som avses i 40 §. Om verksamhetsutövarna inte gör en gemensam ansökan, utsträcker sig granskningen av energibalansen endast till de verksamheter som tillståndet gäller.

Om en investering görs i en förbränningsanläggningssenhet inom massa- och pappersindustrin som hör till undergrupp B efter det att utsläppsrätter, på grund av en ökning i produktionskapaciteten för massa och papper, i enlighet med den granskning av energibalansen som avses i 1 mom. har beviljats för en annan förbränningsanläggningssenhet på anläggningsområdet som hör till undergrupp B, dras de utsläppsrätter som beviljats tidigare på basis av granskningen av energibalansen av från de utsläppsrätter som beräknats för förbränningsanläggningssenheten enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 n § för en ny anläggning.

Om det på en massa- eller pappersfabriks anläggningsområde har byggts en sådan ny förbränningsanläggningssenhet som avses i 31 m § 2 punkten eller om en förbrännings-

anläggningssenhet har ändrats i enlighet med 31 m § 6 punkten, och investeringen har genomförts och tagits i bruk efter den 19 augusti 2004 och för den har beviljats utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 31 n §, dras de utsläppsrätter som beviljats på detta sätt av från de utsläppsrätter som beräknats för samma förbränningsanläggningssenhet på basis av en granskning av energibalansen i enlighet med 1 mom.

31 q §

Fördelningskriterierna för ändringar i oljeraffinaderier

I fråga om en sådan ökning av koldioxidutsläppen från ett oljeraffinaderi som avses i 31 m § 10 punkten och som orsakas av en investering, föranledd av en strukturförändring i oljeraffineringen eller av Europeiska gemenskapens lagstiftning, vilken inte ökar produktionsanläggningarnas totala produktionskapacitet, fastställs ändringen av koldioxidutsläppen med hjälp av granskning av energibalansen i samband med investeringsbeslut. Vid beräkningen av utsläppsrätterna för en ny deltagare används den ändring av koldioxidutsläppen som fastställts med hjälp av granskningen av energibalansen. De utsläppsrätter för en ändring i ett oljeraffinaderi som motsvarar ett år beräknas utgående från den årliga ökningen av koldioxidutsläppen. De kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med de koefficienter för effektivitet som föreskrivs i 31 c §.

Om en investering görs i en förbränningsanläggningssenhet i ett oljeraffinaderi som hör till undergrupp B efter det att utsläppsrätter, på grund av en ökning av oljeraffinaderiets koldioxidutsläpp, i enlighet med den granskning av energibalansen som avses i 1 mom. har beviljats för en annan förbränningsanläggningssenhet på anläggningsområdet som hör till undergrupp B, dras de utsläppsrätter som beviljats tidigare på basis av granskningen av energibalansen av från de utsläppsrätter som beräknats för förbränningsanläggningssenheten enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 n § för en ny anläggning.

Om det på ett oljeraffinaderis anläggningsområde har byggts en sådan ny förbränningsanläggningsenhet som avses i 31 m § 2 punkten eller om en förbränningsanläggningsenhet har ändrats i enlighet med 31 m § 6 punkten, och investeringen har genomförts och tagits i bruk efter den 19 augusti 2004 och för den har beviljats utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 31 n §, dras de utsläppsrätter som beviljats på detta sätt av från de utsläppsrätter som beräknats för samma förbränningsanläggningsenhet på basis av granskningen av energibalansen i enlighet med 1 mom.

31 r §

Jämkning av antalet utsläppsrätter

De kalkylerade utsläppsrätterna kan på ansökan av en verksamhetsutövare jämkas uppåt, om fördelningskriterierna för utsläppsrätterna av följande skäl leder till en uppenbar oskälighet för enskilda anläggningar jämfört med konkurrerande verksamhetsutövare som hör till samma undergrupp:

1) behandlingen av fjärrvärmenätet som en helhet i enlighet med 31 g § leder till att den el som producerats i en kombianläggning som tagits i bruk 1998 eller därefter inte beaktas till fullo vid fastställandet av utsläppsrätter för anläggningen, eller

2) anläggningens produktion försvåras märkbart under den utsläppsgrundande perioden på grund av en exceptionell händelse eller en annan därmed jämförbar orsak.

De kalkylerade utsläppsrätterna kan på ansökan av en verksamhetsutövare jämkas neråt om de uppgifter som används vid beräkningen av utsläppsrätterna inte motsvarar anläggningens senare verkliga drift och fördelningskriterierna leder till oskälighet för en enskild anläggning jämfört med verksamhetsutövare som hör till samma undergrupp eller de utsläpp som uppskattats för anläggningen åren 2008—2012. De kalkylerade utsläppsrätterna kan på ansökan av en verksamhetsutövare jämkas neråt även av något annat skäl som verksamhetsutövaren anger.

Utsläppsrätterna för en enskild anläggning kan utan ansökan av verksamhetsutövaren

jämkas neråt om Europeiska gemenskapernas kommission vid bedömningen av huruvida förslaget till nationell fördelningsplan kan godkännas kräver att det antal utsläppsrätter som i förslaget till fördelningsplan avses bli beviljat för verksamhetsutövarens anläggning måste minskas på grund av Europeiska gemenskapens bestämmelser om statligt stöd.

Verksamhetsutövaren skall vid ansökan om utsläppsrätter presentera motiveringar till en sådan jämkning som avses i 1 och 2 mom.

31 s §

Anpassning av antalet utsläppsrätter till det totala antalet

Om det totala antalet utsläppsrätter per anläggning beräknat enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d—31 k § och efter jämkning enligt 31 r § och utan det antal som skall reserveras för nya deltagare är större eller mindre än det totala antalet utsläppsrätter, som bestäms i förslaget till nationell fördelningsplan och beslutet om beviljande av utsläppsrätter, anpassas utsläppsrätterna per anläggning i undergrupp D till det godkända totala antalet på så sätt att

1) från det totala antalet utsläppsrätter dras det antal utsläppsrätter av som skall reserveras för nya deltagare och det härvid erhållna resultatet minskas med summan av de utsläppsrätter som skall beräknas utgående från 31 d—31 k och 31 r §,

2) det antal utsläppsrätter som beräknats enligt 1 punkten fogas till det antal utsläppsrätter som i enlighet med 31 i § 1 mom., 31 j § 2 mom. och 31 k § har beräknats för undergrupp D och den summa som erhållits på detta sätt divideras med det antal utsläppsrätter som beräknats för undergrupp D i enlighet med 31 i § 1 mom., 31 j § 2 mom. och 31 k §,

3) med det relationstal som erhålls enligt 2 punkten (*anpassningskoefficienten*) multipliceras de utsläppsrätter som erhållits för undergrupp D i enlighet med fördelningskriterierna i 31 i § 1 mom., 31 j § 2 mom. eller 31 k §.

När de antal utsläppsrätter som avses i 1 mom. fastställs beaktas inte den anpassningskoefficient som skall tillämpas på anta-

let utsläppsrätter för undergrupp D. Om antalet kalkylerade utsläppsrätter för en anläggning jämkas i enlighet med 31 r § och jämkningen gäller en del av en anläggningsproduktion som hör till undergrupp D, beaktas vid fastställandet av utsläppsrätter för undergrupp D, vilka avses i 1 mom., det jämkade antalet utsläppsrätter för undergrupp D.

Anpassningskoefficienten tillämpas även när utsläppsrätter beviljas av det antal utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare för sådana anläggningar i undergrupp D eller delar av dessa anläggningars produktion som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 och för vilka utsläppsrätterna beräknas på basis av 31 o § 1 mom. enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 i § 1 mom. eller 31 j § 2 mom.

31 t §

Det maximala antalet projektmekanismer som får användas under utsläppshandelsperioden 2008—2012

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall i förslaget till nationell fördelningsplan fastställas en procentandel som anger till högst hur stor andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för en enskild anläggning för hela utsläppshandelsperioden en verksamhetsutövare kan använda projektenheter för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. När procentandelen fastställs beaktas Kyotoprotokollet till klimatkonventionen och de krav som ingår i de beslut som meddelats med stöd av Kyotoprotokollet och enligt vilka användningen av mekanismer skall vara supplementär till de nationella åtgärderna.

Det maximala antalet beräknas utgående från de kalkylerade utsläppsrätter enligt 31 d—31 r § på vilka det inte har tillämpats undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning enligt 31 c § och inte heller Anpassningskoefficienter. Den procentandel som skall fastställas utgående från antalet kalkylerade utsläppsrätter för en anläggning är lika stor för alla anläggningar.

32 §

Beredningen av ett förslag till nationell fördelningsplan

Handels- och industriministeriet bereder förslaget till nationell fördelningsplan i samarbete med de ministerier som saken gäller.

Ministeriet skall vid beredningen av förslaget till fördelningsplan bereda verksamhetsutövare samt myndigheter och övriga, vilkas verksamhet eller intresse särskilt berörs av förslaget, en möjlighet att avge utlåtande om det. Allmänheten skall dessutom informeras om förslaget på så sätt att den ges en möjlighet att föra fram sina åsikter. Vid hörandet och framförandet av åsikter är det möjligt att yttra sig om de frågor som avses i 35 § 1—5, 7 och 8 punkten samt om de anläggningar som inbegrips i förslaget till fördelningsplan.

Verksamhetsutövaren skall för förslaget till nationell fördelningsplan tillstålla handels- och industriministeriet nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och källor till koldioxidutsläpp samt om användningen av anläggningen och om dess utsläpp. När det gäller de utsläppsrätter per anläggning som verksamhetsutövarna avses bli beviljade tillämpas på beredningen förvaltningslagens (434/2003) bestämmelser om utredning av ärenden och hörande av parter.

33 §

Ansökan om utsläppsrätter

Verksamhetsutövaren skall ansöka om utsläppsrätter genom en ansökan som ställs till statsrådet. Verksamhetsutövare som i enlighet med 10 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd skall ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

I ansökan skall anges till vilka delar de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar in för beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan har ändrats. I ansökan anges inte det antal utsläppsrätter ansökan gäller. Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

För utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall ansökan ges in inom två månader efter

denna lags ikraftträdande. För de följande utsläppshandelsperioderna skall ansökan ges in senast 15 månader innan utsläppshandelsperioden börjar.

34 §

Statsrådets beslut om ett förslag till nationell fördelningsplan

Statsrådet fattar beslut om förslaget till nationell fördelningsplan.

Beslutet om ett förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 fattas omedelbart efter det att denna lag har trätt i kraft. Beslut för följande utsläppshandelsperioder fattas minst 18 månader innan varje utsläppshandelsperiod börjar.

35 §

Innehållet i förslaget till nationell fördelningsplan

Av statsrådets beslut skall framgå

- 1) det totala antalet utsläppsrätter jämte motiveringar,
- 2) metoden för fördelning av utsläppsrätter,
- 3) fördelningskriterierna för utsläppsrätter jämte motiveringar,
- 4) antalet utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare,
- 5) fördelningskriterierna för de utsläppsrätter som skall fördelas på nya deltagare jämte motiveringar,
- 6) en förteckning över anläggningar och de utsläppsrätter som avses bli beviljade var och en av dem jämte motiveringarna,
- 7) vilken del av det totala antalet utsläppsrätter som årligen bokförs på det konto för verksamhetsutövarnas respektive anläggning som finns i det nationella registret,
- 8) kriterierna för fastställande av det totala antalet projektenheter som en verksamhetsutövare kan använda för att fullgöra den skyldighet som föreskrivs i 49 § 1 mom.,
- 9) hur de åsikter och yttranden som framfördes över förslaget har beaktats.

38 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter

Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter skall framgå

- 1) de faktorer som avses i 35 § 1—5, 7, 8 och 9 punkten justerade,
- 2) de eventuella ändringar som Europeiska gemenskapernas kommission har föreslagit i det nationella förslaget,
- 3) anläggningarna samt de utsläppsrätter som skall beviljas dem jämte motiveringar,
- 4) det maximala antalet projektenheter verksamhetsutövarna kan använda i varje enskild anläggning för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. under hela utsläppshandelsperioden.

40 §

Ansökan om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare

En ny deltagare skall ansöka om utsläppsrätter genom en ansökan som ställs till handels- och industriministeriet. Ansökan skall lämnas in till handels- och industriministeriet tidigast tolv och senast sex månader före den tidpunkt från vilken den nya deltagaren skall börja använda de utsläppsrätter ansökan gäller.

I ansökan skall följande uppgifter anges:

- 1) en utredning av den nya anläggningen och verksamheten i den eller av en ändring av anläggningen,
- 2) tidpunkten då anläggningen eller ändringen av den tas i kommersiellt bruk samt
- 3) övriga uppgifter som behövs för beräkning av antalet utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om uppgifternas innehåll meddelas genom statsrådets förordningen.

41 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare

En ny deltagare beviljas utsläppsrätter av handels- och industriministeriet. Av beslutet skall framgå

1) det maximala antalet utsläppsrätter som har beviljats den nya deltagaren och motiveringar till detta,

2) vilken andel av det totala antalet utsläppsrätter som årligen skall bokföras på anläggningens konto i det nationella registret,

3) det maximala antalet projektenheter verksamhetsutövaren kan använda under hela utsläppshandelsperioden för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom.

Utsläppsrätter beviljas för den resterande utsläppshandelsperioden från början av den månad som följer på den då anläggningen eller ändringen av anläggningen enligt verksamhetsutövarens anmälan har tagits i kommersiellt bruk. Fördröjs det kommersiella ibruktagandet från den tidpunkt som meddelas i verksamhetsutövarens ansökan, registrerar utsläppshandelsmyndigheten utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto för ifrågavarande anläggning i det nationella registret endast till det antal som motsvarar de utsläppsrätter som skall beräknas för tiden mellan ingången av den månad som följer på det faktiska ibruktagandet och utgången av utsläppshandelsperioden. Om en befintlig anläggning börjar höra till lagens tillämpningsområde och för den beviljas utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 27 § och 31 1 §, beviljas utsläppsrätter från ingången av den månad som följer på den då anläggningen började höra till lagens tillämpningsområde.

Om ansökan inte har lämnats in inom den i 40 § 1 mom. utsatta tidsfristen på sex månader innan en anläggning eller ändring av en anläggning tas i kommersiellt bruk eller en anläggning annars börjar höra till lagens tillämpningsområde, beviljas utsläppsrätter från ingången av den sjätte månaden efter det att ansökan lämnats in. Om fördröjningen av ansökan beror på en godtagbar osäkerhet när det gäller tillämpningen av lagen, kan utsläppsrätter beviljas från den tidpunkt som avses i 2 mom.

En förutsättning för utsläppsrätterna skall beviljas är att anläggningen har beviljats tillstånd till utsläpp av växthusgaser eller att tillståndet har ändrats eller justerats till följd av en ändring av anläggningen.

Beslutet skall delges verksamhetsutövaren samt tillställas utsläppshandelsmyndigheten.

Handels- och industriministeriet offentliggör beslutet elektroniskt.

49 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet

Det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har kontrollerats i enlighet med 7 kap. skall verksamhetsutövaren årligen senast den 30 april överlämna till det register som avses i 42 §. Bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas inte på tidsfristen.

Verksamhetsutövaren kan uppfylla sin skyldighet enligt 1 mom. genom att överlämna de utsläppsrätter som den behöriga myndigheten i Finland eller i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljat eller utsläppsrätter som har beviljats i tredje land, om utsläppsrätterna i tredje land har erkänts i enlighet med artikel 25 i utsläppshandelsdirektivet.

Verksamhetsutövaren kan fullgöra sin skyldighet enligt 1 mom. genom att använda högst det maximala antal projektenheter som fastställts i det beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 38 och 41 §, på det sätt som bestäms i 51 d §.

Utsläppsrätterna är i kraft för fullgörande av skyldigheterna under den utsläppsperiod för vilken de har beviljats med ett beslut enligt 37 eller 41 § eller ett motsvarande beslut i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

6 a kap.

Användning av projektenheter

51 a §

Deltagande i projektverksamhet samt annat förvärvande av projektenheter

För att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. kan verksamhetsutövaren använda projektenheter som han har förvärvat genom

projektverksamhet som han deltar i eller som verksamhetsutövaren har förvärvat på något annat sätt.

Verksamhetsutövaren vid en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag kan delta i projektverksamhet som har godkänts i ett förfarande om vilket föreskrivs särskilt.

51 b §

Projektverksamhet som genomförs i Finland

Utsläppsminskningensenheter kan inte utfärdas för minskning eller begränsning av utsläpp från en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag.

51 c §

Rätt att använda projektenheter

Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 kan en verksamhetsutövare använda certifierade utsläppsminskningar för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. under förutsättning att den oberoende transaktionslogg som klimatkonventionens sekretariat upprätthåller och som följer Kyotoprotokollet är i användning.

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 och därpå följande utsläppshandelsperioder kan verksamhetsutövaren för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. använda högst det maximala antal projektenheter som fastställts genom ett beslut om beviljande av utsläppsrätter enligt 38 eller 41 §.

Verksamhetsutövaren kan dock inte använda projektenheter som genererats genom markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruksverksamhet. Verksamhetsutövaren kan inte heller använda certifierade utsläppsminskningensenheter som genererats genom kärnkraftsprojekt under utsläppshandelsperioden 2005—2007 eller projektenheter som genererats genom kärnkraftsprojekt under utsläppshandelsperioden 2008—2012.

51 d §

Överlåtelse av projektenheter för fullgörande av skyldighet

En verksamhetsutövare som använder projektenheter för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. skall överföra projektenheter från sitt depåkonto i det nationella registret till det statliga depåkontot i registret på det sätt som bestäms i kommissionens registerförordning.

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 och därpå följande utsläppshandelsperioder godkänner utsläppshandelsmyndigheten att högst det maximala antal projektenheter används som fastställts genom ett sådant beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 38 eller 41 §.

Utsläppshandelsmyndigheten skall senast vid utgången av den juni månad som följer på användningen annullera sådana certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövarna har använt för att fullgöra sina skyldigheter under utsläppshandelsperioden 2005—2007.

51 e §

Utredning om projektenheternas ursprung

Verksamhetsutövaren är skyldig att säkerställa att de projektenheter som används i enlighet med 51 d § inte härstammar från sådan verksamhet som avses i 51 c § 3 mom. Verksamhetsutövaren skall på utsläppshandelsmyndighetens begäran lämna in en utredning om projektenheternas ursprung. Utsläppshandelsmyndigheten kan förhindra användningen av projektenheterna till dess att den har fått en utredning om projektenheternas ursprung.

53 §

Kontrollör som skall användas

Verksamhetsutövaren skall vid kontrollen av utsläppsrapporten använda en kontrollör som har godkänts i Finland med stöd av denna lag.

54 a §

Bedömning av utsläppsmängden i en situation där ett fel förekommit

Utsläppshandelsmyndigheten skall bedöma vilken verkan en felaktig övervakning kan ha haft på de totala utsläppsmängderna från en anläggning, om de krav gällande övervakning av utsläpp som ingår i tillståndsbeslutet för anläggningen och som avses i 10 § 4 mom. 1 punkten inte har följts vid övervakningen av anläggningens utsläpp, och om kraven inte kan följas retroaktivt i samband med att utsläppsrapporten utarbetas. Bedömningen görs i ton koldioxidekvivalenter och den skall motiveras.

55 a §

Kontrollör som godkänts i en annan stat

Utsläppshandelsmyndigheten godkänner en kontrollör som har godkänts vid genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om

1) kontrollören i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har ackrediterats för kontroll enligt utsläppshandelsdirektivet, och

2) verksamheten utövas i form av en sammanlutning.

I beslutet om godkännande fastställs kontrollörens behörighetsområde och ställs vid behov också andra icke-diskriminerande villkor som gäller verksamheten, genom vilka säkerställs att uppgifterna sköts korrekt.

57 §

Återkallande av godkännandet av en kontrollör

Uppfyller en kontrollör inte kraven enligt 55 eller 55 a § eller handlar denne väsentligt i strid med denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller med villkoren i beslutet om godkännande, skall utsläppshandelsmyndigheten uppmana kontrollören att

rätta sin verksamhet inom en utsatt tid. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett godkännande, om kontrollören inte inom utsatt tid har fått sin verksamhet att stämma överens med denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelse samt med tillståndsvillkoren.

61 §

Insyns- och granskningsrätt

Utän hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har utsläppshandelsmyndigheten rätt att från det datasystem för miljö- och värdinformation som avses i 27 § i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna och kontrollörerna få de uppgifter som är nödvändiga för övervakningen och verkställandet av denna lag.

Utän hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har handels- och industriministeriet rätt att av utsläppshandelsmyndigheten, från det datasystem för miljö- och värdinformation som avses i 27 § i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet och uppföljningen av denna lag.

64 a §

*Påföljder vid försummelse av ursprungsbe-
gränsningarna*

Om det av en sådan utredning som verksamhetsutövaren lämnar in och som avses i 51 e § eller på något annat sätt framgår att verksamhetsutövarens projektenheter härstammar från sådan verksamhet som avses i 51 c § 3 mom. skall utsläppshandelsmyndigheten förhindra att projektenheterna används och förplikta verksamhetsutövaren att överlämna ett motsvarande antal utsläppsrätter eller överlåta godtagbara projektenheter inom den tid som utsläppshandelsmyndigheten angivit.

Utsläppshandelsmyndigheten skall tills vi-

dare låta bli att besluta om en överskridningsavgift till ett belopp som svarar mot de projektenheter som den begäran om utredning som avses i 51 e § eller det beslut som avses i 1 mom. gäller. En överskridningsavgift skall fastställas om verksamhetsutövaren inte överlämnar utsläppsrätterna eller överlåter godtagbara projektenheter inom den tid som utsläppshandelsmyndigheten har fastställt.

67 §

Utsläppshandelsförseelse

Den som avsiktligt eller av grov oaktsamhet

1) försummar att ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser, vilket avses i 7 §,

2) försummar att föra anmälan enligt 11—13 § eller anmäler felaktiga uppgifter

3) försummar att lämna in de uppgifter som avses i 32 § 3 mom. eller lämnar in felaktiga uppgifter för förslaget till nationell fördelingsplan eller beslutet om beviljande av utsläppsrätter,

4) använder utsläppsminskings- eller projektenheter i strid med 51 c § eller försummar att i enlighet med 51 e § lämna in en utredning om projektenheternas ursprung till utsläppshandelsmyndigheten, eller

5) försummar att förete de handlingar och registreringar som avses i 61 § 3 mom.

skall, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har fastställts med stöd av denna lag och förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.

71 §

Ändringsökande i ett beslut av statsrådet och handels- och industriministeriet

I ett beslut om beviljande av utsläppsrätter som statsrådet har fattat med stöd av 37 § och i ett beslut om extra utsläppsrätter som statsrådet fattat i enlighet med 31 § söks änd-

ring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I ett beslut av statsrådet får ändring inte sökas till den del beslutet gäller det totala antalet utsläppsrätter, den andel som skall reserveras för nya deltagare eller den procentandel som avses i 31 t § och som skall fastställas för användningen av projektenheter.

I ett beslut om beviljande av utsläppsrätter för nya deltagare som handels- och industriministeriet har fattat med stöd av 41 § söks ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I ett beslut av ministeriet får ändring inte sökas till den del beslutet gäller tillräckligheten i fråga om den andel som har reserverats för nya deltagare eller den procentandel som avses i 31 t § och som skall fastställas för användningen av projektenheter.

Högsta förvaltningsdomstolen skall behandla besvären i brådskande ordning.

Ett beslut av statsrådet och handels- och industriministeriet skall följas trots att ändring har sökts. De befogenheter att avbryta eller förbjuda verkställandet eller annars bestämma om verkställandet som med stöd av förvaltningsprocesslagen ankommer på fullföljdsdomstolen tillämpas inte på verkställandet av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Verksamhetsutövare som utövar de verksamheter som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten skall ansöka om sådant tillstånd för utsläpp av växthusgaser som avses i 7 § inom två månader efter att denna lag har trätt i kraft. Bestämmelserna om registrering, överlämnande och annullering av utsläppsrätter, övervakning av utsläpp samt utarbetande av, anmälan om och kontroll av utsläppsrapporter tillämpas på verksamheterna i nämnda bestämmelser från och med den 1 januari 2008.

På ansökningar som lämnas in efter lagens ikraftträdande tillämpas i 41 § 3 mom.

På kontrollörer som kontrollerar utsläppsrapporter för år 2008 och därefter tillämpas bestämmelserna i 53, 55, 55 a och 57 §.

På beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 tillämpas förvaltningslagens bestämmelser om utredning av ärenden och hörande av parter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 29 september 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Mauri Pekkarinen*

Lag**om ändring av lagen om utsläppshandel**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 juli 2004 om utsläppshandel (683/2004) 2 § 1 mom. 1 och 4 punkten, 3 §, 4 § 2 mom., 5 § 7 och 8 punkten, 7 § 2 mom., rubriken för 3 kap., 15 §, 17 § 2 mom. samt 32—35, 38, 40, 41, 49, 53 och 57 §, 61 § 1 och 2 mom. samt 67 och 71 § samt *fogas till* 2 § 1 mom. en ny 5 punkt, till 5 § nya 9—15 punkter, en ny kapitelrubrik före 18 §, till lagen nya 3 b och 6 a kapitel samt nya 54 a, 55 a och 64 a § som följer:

Gällande lydelse

2§

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på koldioxidutsläpp från följande verksamheter:

- 1) energisektorn
- a) förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt, med undantag av *anläggningar vilkas huvudsakliga syfte är förbränning av farligt avfall och kommunalt avfall,*
- b) oljeraffinaderier,
- c) koksverk,

-
- 4) skogsindustrin
 - a) massafabrik,
 - b) pappers- och kartongfabriker vilkas kapacitet överstiger 20 ton per dag.

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på koldioxidutsläpp från följande verksamheter:

- 1) energisektorn
- a) förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt, med undantag av *förbränningsanläggningar för vilka i enlighet med bestämmelserna i miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (86/2000) iakttas villkoren för förbränningsanläggningar för avfall,*
- b) oljeraffinaderier,
- c) koksverk,

-
- 4) skogsindustrin
 - a) massafabrik,
 - b) pappers- och kartongfabriker vilkas kapacitet överstiger 20 ton per dag,
 - 5) *övriga verksamheter*
 - a) *förbränningsprocesser i eten- eller propenenheter vid en petrokemisk anläggning och i butadienenheter som är nära förbundna med dessa enheter, om förbränningsprocessernas sammanlagda tillförda effekt överstiger 20 megawatt,*
 - b) *förbränningsprocesser vid tillverkning av stenull och kimrök med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt.*

3 §

Sammanräkning av kapaciteten

Om samma verksamhetsutövare bedriver flera olika verksamheter som omfattas av samma underpunkt i 2 § 1 mom. i samma anläggning eller på samma förläggningss-plats, räknas verksamheternas kapacitet samman. Huruvida verksamheterna omfattas av tillämpningsområdet för denna lag avgörs utgående från den sammanräknade kapaciteten.

Sammanräknade kapaciteter av sådana verksamheter, som har samma verksamhetsutövare när lagen träder i kraft, hör under utsläppshandelsperioden 2005—2007 till lagens tillämpningsområde till utgången av utsläppshandelsperioden, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts. Under de följande utsläppshandelsperioderna hör de sammanräknade kapaciteterna av sådana verksamheter som *ingår i förslaget till nationell fördelningsplan för ifrågavarande utsläppshandelsperiod till tillämpningsområdet för lagen till utgången av ifrågavarande period*, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts. Bestämmelser om verksamhetsutövarnas skyldigheter ingår i 6 §.

4 §

Tillämpningen av lagen på anläggningar som anslutits till ett fjärrvärmenät

De anläggningar som avses i 1 mom. inbegrips i förslaget till nationell fördelningsplan som avses i 34 §. Godkännande av kommissionen söks i samband med den anmälan som avses i 36 §.

3 §

Sammanräkning av kapaciteten

Om samma verksamhetsutövare bedriver flera olika verksamheter som omfattas av samma underpunkt i 2 § 1 mom. i samma anläggning eller på samma förläggningss-plats, räknas verksamheternas kapacitet samman. Huruvida verksamheterna omfattas av tillämpningsområdet för denna lag avgörs utgående från den sammanräknade kapaciteten. *När tillämpningsområdet skall avgöras räknas verksamheterna i 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a och 5 punkten underpunkt a och b samman.*

Sammanräknade verksamheter, som har samma verksamhetsutövare när lagen träder i kraft, hör under utsläppshandelsperioden 2005—2007 till lagens tillämpningsområde till utgången av utsläppshandelsperioden, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts. *Till tillämpningsområdet för lagen till utgången av ifrågavarande period* hör under de följande utsläppshandelsperioderna de sammanräknade kapaciteterna av sådana verksamheter som *under den aktuella utsläppshandelsperioden omfattas av beslutet om beviljande av utsläppsrätter enligt 37 § eller ett beslut om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare enligt 41 §*, också om verksamhetsutövaren för en eller flera verksamheter byts. Bestämmelser om verksamhetsutövarnas skyldigheter ingår i 6 §.

4 §

Tillämpningen av lagen på anläggningar som anslutits till ett fjärrvärmenät

De anläggningar som avses i 1 mom. inbegrips i förslaget till nationell fördelningsplan som avses i 34 §. Godkännande av kommissionen söks i samband med den anmälan som avses i 36 § *samt vid behov efter det att ett beslut som avses i 37 och 41 § har fattats. Om kommissionen under en tidigare utsläppshandelsperiod har godkänt att en anläggning inbegrips i systemet för*

handel med utsläppsrätter söks inget nytt godkännande av kommissionen, om inte kommissionen särskilt kräver det.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 7) *en mängd som motsvaras ett ton koldioxid eller ett ton koldioxidekvivalenter ett ton koldioxid eller en mängd av någon annan växthusgas som har motsvarande potential för global uppvärmning, samt med*
8) *utsläppshandelsmyndighet* Energi- marknadsverket.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 7) *en mängd som motsvaras ett ton koldioxid eller ett ton koldioxidekvivalenter ett ton koldioxid eller en mängd av någon annan växthusgas som har motsvarande potential för global uppvärmning,*
8) *klimatekonventionen Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring (FördrS 61/1994),*
9) *avtalspart i bilaga I en avtalspart som är nämnd i bilaga I i klimatekonventionen och som har ett kvantifierat åtagande om begränsning av utsläpp eller skyldighet att minska utsläpp i enlighet med Kyotoprotokollet till klimatekonventionen (FördrS 13/2005) samt som har ratificerat Kyoto-protokollet,*
10) *projektverksamhet sådan verksamhet som en eller flera av avtalsparterna i bilaga I har godkänt i enlighet med artikel 6 eller 12 i Kyotoprotokollet till klimatekonventionen och de beslut som antagits på basis av Kyotoprotokollet,*
11) *utsläppsminskning enheten en räkneenhet som härrör från en utsläppsminskning som uppnåtts genom projektverksamhet genomförd i en annan stat som är nämnd i bilaga I klimatekonventionen och som har utfärdats i enlighet med artikel 6 i Kyotoprotokollet till klimatekonventionen och de beslut som antagits i enlighet med Kyotoprotokollet,*
12) *certifierad utsläppsminskning en räkneenhet som härrör från en utsläppsminskning som uppnåtts genom projektverksamhet genomförd i en stat som inte omfattas av bilaga I och som utfärdats i enlighet med artikel 12 i Kyotoprotokollet till klimatekonventionen och de beslut som antagits i enlighet med Kyotoprotokollet,*
13) *projektenhet en utsläppsminskning enhet och certifierad utsläppsminskning,*
14) *kommissionens registerförordning*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kommissionens förordning (EG) nr 2216/2004 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG, samt
15) utsläppshandelsmyndighet Energi-
marknadsverket.

7 §

7 §

*Behovet av tillstånd**Behovet av tillstånd*

Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 gäller skyldigheten att ansöka om tillstånd endast koldioxidutsläpp.

Under utsläppshandelsperioderna 2005—2007 och 2008—2012 skall tillstånd sökas endast för koldioxidutsläpp.

3 kap.

3 kap.

Förslag till nationell fördelningsplan och fördelningskriterierna för utsläppsrätterna

Förslag till nationell fördelningsplan och fördelningsmetoden för utsläppsrätterna

15 §

15 §

Fördelningsmetoden för utsläppshandelsperioden 2005—2007

Fördelningsmetoden

För utsläppshandelsperioden 2005—2007 delas utsläppsrätterna gratis ut till verksamhetsutövarna.

Under utsläppshandelsperioderna 2005—2007 och 2008—2012 delas utsläppsrätterna gratis ut till verksamhetsutövarna.

17 §

17 §

Indelandet av anläggningarna i undergrupper

Indelandet av anläggningarna i undergrupper

En anläggnings utsläppsrätter beräknas särskilt för delarna i anläggningen eller dess produktion och anläggningens totala utsläppsrätter erhålls av summan av de särskilt beräknade utsläppsrätterna. Indelas en anläggning eller dess produktion i flera undergrupper som avses i 18 §, beräknas utsläppsrätterna särskilt för varje del av anläggningen eller dess produktion enligt fördelningskriterierna för den undergrupp de

En anläggnings utsläppsrätter beräknas särskilt för delarna i anläggningen eller dess produktion och anläggningens totala utsläppsrätter erhålls av summan av de särskilt beräknade utsläppsrätterna. Indelas en anläggning eller dess produktion i flera undergrupper som avses i 18 eller 31 a §, beräknas utsläppsrätterna särskilt för varje del av anläggningen eller dess produktion enligt fördelningskriterierna för den under-

hör till.

grupp de hör till.

3 a kap.

Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2005—2007

3 b kap.

Fördelningskriterierna för utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008—2012

31 a §

Undergrupperna i förslaget till nationell fördelningsplan

För förslaget till nationell fördelningsplan samt beviljandet av utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 delas delarna i anläggningen och dess produktion in i följande undergrupper:

A) industriella processer med råvaru- eller bränslerelaterade utsläpp i eller nära förbundna med processen samt en integrerad stålfabriks övriga förbränningsprocesser,

B) anläggningar som drivs med bränslen och som huvudsakligen producerar värme eller ånga för industrins produktionsprocesser samt anläggningar som drivs med bränslen och som huvudsakligen producerar värme eller ånga för industrins produktionsprocesser och värme eller ånga för elproduktion på samma produktionsställe (industrins kombianläggningar),

C) anläggningar som drivs med bränslen och som producerar värme eller ånga för leverans huvudsakligen till ett värmedistributionsnät utanför produktionsstället och vidare för slutlig förbrukning (fjärrvärme), samt anläggningar som drivs med bränslen och som producerar värme eller ånga för elproduktion på produktionsstället och värme för leverans huvudsakligen till ett värmedistributionsnät utanför produktionsstället och vidare för slutlig förbrukning (kombianläggningar),

D) förbränningsanläggningar som levererar ånga till en ångturbin på samma pro-

duktionsställe vilken huvudsakligen har byggts för elproduktion (kondenskraftverk), samt den andel som skall räknas som kondenskraft i kombianläggningar,

E) elproducerande topp- och reservkraftverk, andra anläggningar som tillfälligt producerar små mängder el samt kompressorstationer i naturgasnätet. Konventionella kondenskraftverk, som ursprungligen har byggts för annat ändamål än som reservkraftverk och som senare har överförts eller behållits som anläggning av reservkraftverkstyp skall dock höra till undergrupp D.

31 b §

Definitioner som gäller den nationella fördelningsplanen

I förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 avses med

1) koefficienten för specifika utsläpp relationstalet mellan koldioxidutsläppen från de fossila bränslen och torv eller råvaror som en anläggning, panna eller motsvarande förbränningsanläggningsenhet använder under ett år och dessa bränslens värmevärde; koefficienten för specifika utsläpp från massa- och pappersindustrins anläggningar eller pannor utgörs av relationstalet mellan koldioxidutsläppen från de fossila bränslen och den torv dessa använder under ett år och summan av dessa bränslens värmevärde; i undergrupp A är koefficienten för de specifika utsläppen relationstalet mellan koldioxidutsläppen från de råvaror och bränslen anläggningen använder under ett år och den totala mängden produkter anläggningen producerar under ett år. Om man inte kan skilja åt delprocessernas produktmängder, används den totala produktmängd anläggningen producerar,

2) graddagstalet den årliga skillnaden mellan utomhus- och inomhustemperaturen, vilken erhålls genom att skillnaden mellan den hypotetiska inomhustemperaturen (+17°C) för varje dygn under året och utomhustemperaturen för varje dygn under året räknas ihop, om dygnets medeltemperatur är under 12°C på hösten och under 10°C på våren; som graddagstal för en anläggning används det genomsnittliga grad-

dagstal för åren 1971—2000 som Meteorologiska institutet har fastställt för det storområde där anläggningen i fråga är belägen,

3) en anläggnings produktionskapacitet den produktionsmängd inom den industriella produktionen som en anläggning kunde producera under ett år om den var i drift med en effekt på 100 procent 24 timmar i dygnet under 365 dagar; om produktionskapaciteten har stigit eller sjunkit under eller efter den utsläppsgrundande perioden, beräknas den genomsnittliga årskapaciteten genom att månadskapaciteterna räknas samman; om verksamhetsutövaren kan påvisa att dennes kapacitet bättre kan definieras och beräknas på basis av regler som är allmänt i användning i branschen än med definitionen ovan, används denna kapacitetsdefinition när utsläppsrätterna beräknas,

4) koefficienten för kapacitetsutnyttjande relationstalet mellan årsproduktionen av den industriella produkt med vilken den industriella processen i första hand är förbunden och den produktionskapacitet som fastställts för ett år,

5) koefficienten för abonnerad effekt det tal som erhålls när summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som före utgången av 2005 ingåtts mellan anläggningar anslutna till ett fjärrvärmenät och fjärrvärmekunder divideras med summan av de abonnerade effekterna i värmeavtal som ingåtts före utgången av 1997. Om beräkningskriterierna för den abonnerade effekten har ändrats systematiskt mellan den 31 december 1997 och den 31 december 2005, beräknas den koefficient som motsvarar koefficienten för abonnerad effekt som förhållandet mellan den i enlighet med 31 g § 3 mom. temperaturkorrigerade fjärrvärmeproduktionen för 2005 och den temperaturkorrigerade fjärrvärmeproduktionen för 1998,

6) förbränningsanläggningsenhet panna, gasturbin och förbränningsmotor,

7) kalkylerade utsläppsrätter det antal utsläppsrätter som beräknas för varje anläggning och på vilket inte har tillämpats undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning enligt 31 c § och inte heller anpassningskoefficienter en-

ligt 31 s §.

När koldioxidutsläppen vid förbränningen av bränslen beräknas, används som utsläppskoefficienter för bränslena i första hand de koefficienter för specifika utsläpp och oxidationskoefficienter för bränslena som används i den nationella inventeringsrapport om utsläpp av växthusgaser (Greenhouse gas emissions in Finland 1990—2004, National Inventory Report to the UNFCCC, 27 May 2006) som Statistikcentralen publicerade den 27 maj 2006 och i andra hand de koefficienter som klimatpanelen på regeringsnivå (IPCC) har fastställt. Om en verksamhetsutövare på basis av de riktlinjer som kommissionen gett för övervakning och rapportering av utsläpp av växthusgaser (2004/156/EG) kan visa att det är motiverat att använda koefficienter som avviker från dem som har fastställts i Statistikcentralens inventeringsrapport eller IPCC:s riktlinjer, kan dessa koefficienter användas vid beräkningen av utsläppsrätterna för ifrågavarande verksamhetsutövarers anläggning.

31 c §

Undergruppernas koefficienter för effektivitet och nedskärning

Vid beviljandet av utsläppsrätter multipliceras de kalkylerade utsläppsrätterna för undergrupperna A, B och E med följande koefficienter för effektivitet:

- 1) 0,95 för undergrupp A,
- 2) 0,90 för undergrupp B och E.

Vid beviljandet av utsläppsrätter multipliceras de kalkylerade utsläppsrätterna för undergrupperna C och D med följande koefficienter för nedskärning:

- 1) 0,80 för undergrupp C,
- 2) 0,33 för undergrupp D.

31 d §

Fördelningskriterierna för undergrupp A

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp A för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att koefficienten för den industriella processens

genomsnittliga specifika utsläpp multipliceras med koefficienten för den industriella processens genomsnittliga kapacitetsutnyttjande. Anläggningarnas genomsnittliga produktionskapacitet år 2007 multipliceras med denna produkt och därefter multipliceras resultatet med koefficienten för effektivitet för undergrupp A, 0,95. Utsläppsrätterna för oljeraffinering beräknas i enlighet med bestämmelserna i 31 e §.

Koefficienten för det genomsnittliga kapacitetsutnyttjandet beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Den genomsnittliga produktionskapaciteten år 2007 grundar sig på verksamhetsutövarens uppskattning. En ändring av produktionskapaciteten för år 2007 bör grunda sig på redan genomförda projekt eller på beslut som verksamhetsutövaren har fattat och som är bindande med tanke på realiserandet av ett projekt.

31 e §

Fördelningskriterierna för oljeraffinaderierna

De utsläppsrätter som skall beviljas för oljeraffinering för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga bränsleförbrukningen multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp. Till detta antal utsläppsrätter fogas den väteproduktionsmängd som verksamhetsutövaren har uppskattat för år 2007 i ton multiplicerad med talet 5,6. Till det tal som erhålls på detta sätt skall fogas den mängd koldioxidutsläpp under 2007 som förorsakas av ökad bränsleförbrukning i raffinaderiet och är en följd av betydande ändringar i slutprodukten struktur som sammanhänger med raffinaderiförändringen, och denna summa skall multipliceras

med koefficienten för effektivitet för undergrupp A, 0,95.

En anläggnings genomsnittliga bränsleförbrukning beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att det bränsle som använts vid väteproduktion under motsvarande tid dras av från årsförbrukningen och av de erhållna talen lämnas den största och minsta iakttagelsen obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Mängderna koldioxidutsläpp under 2007 som härrör från väteproduktionen och den ökade bränsleförbrukningen som sammanhänger med raffinaderiförändringen grundar sig på verksamhetsutövarens uppskattning. En ändring av anläggningens verksamhet år 2007 skall grunda sig på redan genomförda projekt eller beslut som verksamhetsutövaren har fattat och som är bindande med tanke på realiserandet av ett projekt.

31 f §

Fördelningskriterierna för undergrupp B

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp B för industris energiproduktion och produktionen av el i anslutning därtill för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga bränsleförbrukningen för industris energiproduktion och produktionen av el i anslutning därtill multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp. Utsläppsrätterna för massa- och pappersindustrins, metalltillverkningens samt den kemiska industrins anläggningar i undergrupp B beräknas genom att ovan erhållna produkt multipliceras med den kända relationen mellan kapaciteterna den 1 januari 2007 och den 30 juni 2000 i en industriell process som är nära anknuten till anläggningens energiproduktion. Det erhållna talet multipliceras med koefficien-

ten för effektivitet för undergrupp B, dvs. 0,90.

Den genomsnittliga bränsleförbrukningen i en förbränningsanläggning beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta iakttagelsen lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna. I fråga om massa- och pappersindustrin beräknas bränsleförbrukningen endast i fråga om fossila bränslen och torv.

Från den årliga bränsleförbrukningen i en anläggning som hör till undergrupp B avdras det kalkylerade bränslebehovet för den kondensel som anläggningen producerar och härvid används värdet 0,4 som verkningsgrad. I fråga om produktionen av kondensel beräknas utsläppsrätterna i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp D.

Utsläppsrätterna för produktionen av kondensel i sådana anläggningar i massa- och pappersindustrin samt oljeraffineringen som hör till undergrupp B beräknas i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp B och det kalkylerade bränslebehovet för kondenselen avdras inte från årsiakttagelserna av bränsleförbrukningen. Utsläppsrätterna för produktionen av kondensel beräknas dock i enlighet med fördelningskriterierna för undergrupp D om en anläggning i massa- och pappersindustrin eller oljeraffineringen som hör till undergrupp B är planerad för betydande produktion av kondensel.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Om en anläggning som hör till undergrupp B har producerat fjärrvärme under åren 1998—2002, görs vid beräkningen av utsläppsrätterna för fjärrvärmens och motsvarande el från kombinerad produktion en sådan temperaturkorrigeringsfaktor som avses i 31 g § 3 mom. Om i genomsnitt över 20 procent av värme- och ångproduktionen åren 2002—2005 i en anläggning i undergrupp B har varit produktion av fjärrvärme, används dessutom koefficienten för abonne-

rad effekt vid beräkningen av utsläppsrätterna för fjärrvärmerna och motsvarande el från kombinerad produktion.

Om en ny förbränningsanläggningsenhet har tagits i bruk efter 1998 på anläggningsplatsen för en anläggning som hör till undergrupp B och den nya anläggningsenhetens andel av den sammanräknade energiproduktionen på anläggningsplatsen efter ibruktage av enheten är över hälften, och de ersätta förbränningsanläggningsenheterna eller största delen av dem kvarstår i drift som reserv- eller spetslastanläggningar eller motsvarande, beräknas utsläppsrätterna för varje anläggning som tagits i bruk före den nya förbränningsanläggningsenheten separat så att den utsläppsgrundande perioden för nya förbränningsanläggningsenheter enligt 31 j § används som utsläppsgrundande period. I övrigt beräknas utsläppsrätterna i enlighet med 1—5 mom. Det som föreskrivs i detta moment tillämpas även när två eller flera förbränningsanläggningsenheter samtidigt har uppförts på anläggningsplatsen efter 1998.

Om det på anläggningsområdet för en anläggning som hör till undergrupp B har skett en betydande ändring i uppbyggnaden av energiproduktionen under åren 1999—2004 så att en förnyad panna, som har varit reservanläggning, har ändrats till huvudpanna och dess andel av den sammanräknade energiproduktionen på anläggningsplatsen efter ändringen utgör över hälften, kan anläggningens utsläppsrätter på ansökan av verksamhetsutövaren beräknas så att som utsläppsgrundande period för förbränningsanläggningsenheterna på anläggningsområdet används den utsläppsgrundande perioden enligt 31 j § för den ändrade förbränningsanläggningsenheten eller i fråga om anläggningsändringar som blivit färdiga efter den 19 augusti 2004 de tolv månader som följer på färdigställandet av anläggningsändringarna. I övrigt beräknas utsläppsrätterna enligt 1—5 mom.

31 g §

Behandlingen av fjärrvärmenätet som en helhet

Utsläppsrätterna för anläggningar i undergrupp C som producerar fjärrvärme för samma fjärrvärmenät beräknas så att dessa anläggningar behandlas som en helhet. De utsläppsrätter som skall beräknas för fjärrvärmenätet för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år erhålls genom att den genomsnittliga bränsleförbrukningen för fjärrvärmenätet multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp och den produkt som erhålls på detta sätt multipliceras med koefficienten för abonnerad effekt.

Den årliga bränsleförbrukningen för ett fjärrvärmenät erhålls när den årliga bränsleförbrukningen för fjärrvärmeproduktionen vid de förbränningsanläggningsenheter som levererat värme till fjärrvärmenätet och för den el som producerats i anslutning därtill räknas samman. Den årliga bränsleförbrukningen för fjärrvärmeproduktionen vid de förbränningsanläggningsenheter som producerar värme för fjärrvärmenätet och för den el som producerats i anslutning därtill erhålls när bränslena för den årliga industriella värmeproduktionen och den el som producerats i anslutning därtill samt den årliga kalkylerade bränsleförbrukningen för kondensel dras av från bränsleförbrukningen vid förbränningsanläggningsenheten. Den årliga bränsleförbrukningen för kondensel fastställs genom att värdet 0,4 används som verkningsgrad i fråga om produktionen av kondensel och genom att förbränningsanläggningsenhetens bränsleuppdelning under det aktuella året används som bränsleuppdelning i fråga om kondenselen.

Bränsleförbrukningen för en anläggnings fjärrvärmeproduktion och för den el som producerats i anslutning därtill korrigeras så att den motsvarar utomhustemperaturen på lång sikt genom att den multipliceras med en koefficient som erhålls när talet 0,65 multipliceras med förhållandet mellan det genomsnittliga graddagstalet åren 1971—2000 i det storområde där anläggningen är belägen och det verkliga årliga

graddagstalet för den utsläppsgrundande perioden 1998—2002 och den produkt som erhålls på detta sätt ökas med 0,35.

Den genomsnittliga bränsleförbrukningen för ett fjärrvärmenät beräknas på fem årsiakttagelser som har beräknats enligt 2 och 3 mom. och som avser åren 1998—2002 så att den största och minsta iakttagelsen lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna.

Den årliga koefficienten för specifika utsläpp för ett fjärrvärmenät erhålls genom att koldioxidutsläppen från fjärrvärmenätets fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill divideras med den årliga bränsleförbrukning för fjärrvärmenätet som fastställts enligt 2 mom. Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp för ett fjärrvärmenät beräknas på fem årsiakttagelser åren 1998—2002 så att den största och minsta iakttagelsen lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre iakttagelserna.

Om en ny förbränningsanläggningsenhet som producerar baslast för fjärrvärme byggs i fjärrvärmenätet och den har beviljats utsläppsrätter i enlighet med fördelningskriterierna i 28 § innan ett beslut enligt 34 § har fattats om förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012, dras de kalkylerade utsläppsrätter för undergrupp C som i enlighet med 31 n § skall beräknas för fjärrvärmeproduktionen i en sådan förbränningsanläggningsenhet för utsläppshandelsperioden 2008—2012 av från de utsläppsrätter som skall beräknas för fjärrvärmenätet.

31 h §

Fördelningskriterierna per anläggning i undergrupp C

De utsläppsrätter som beräknats för ett fjärrvärmenät i enlighet med 31 g § inriktas på enskilda verksamhetsutövare i relation till hur mycket kalkylerade koldioxidutsläpp verksamhetsutövarnas förbränningsanläggningsenheter i fjärrvärmenätet har haft under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. En verksamhetsutövares kal-

kylade koldioxidutsläpp under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005 erhålls genom att bränsleförbrukningen för verksamhetsutövarens fjärrvärmeproduktion och för den el som producerats i anslutning därtill under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp för fjärrvärmerna och den el som producerats i anslutning därtill åren 1998—2002.

Den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp beräknas på basis av koefficienterna för specifika utsläpp för den sammanlagda fjärrvärmeproduktionen och den el som producerats i anslutning därtill vid en verksamhetsutövares anläggningar åren 1998—2002 så att den största och minsta koefficienten lämnas obeaktad och ett aritmetiskt medelvärde beräknas på de resterande tre koefficienterna.

Om en verksamhetsutövare i ett fjärrvärmennät endast har en anläggning, som blivit färdig

1) år 2002, används det aritmetiska medelvärdet av anläggningens fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill åren 2003—2004 som koefficient för specifika utsläpp,

2) år 2003, används värdet av anläggningens fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill år 2004 som koefficient för specifika utsläpp,

3) mellan den 1 januari 2004 och den 19 augusti 2004, används koefficienten för specifika utsläpp för anläggningens fjärrvärmeproduktion och den el som producerats i anslutning därtill under de första 12 månaderna som koefficient för specifika utsläpp.

De utsläppsrätter som beräknats för en verksamhetsutövare inriktas på verksamhetsutövarens fjärrvärmeproducerande förbränningsanläggningsenheter i relation till hur mycket koldioxidutsläpp de har haft vid produktionen av fjärrvärme och den el som producerats i anslutning därtill under de förbränningsanläggningsenheterna i samma fjärrvärmennät gemensamma verksamhetsåren 2002—2005. De utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 som skall beviljas för en anläggning i undergrupp C eller för en del av dess produk-

tion och som motsvarar ett år erhålls genom att utsläppsrätterna för förbränningsanläggningensenheter i anläggningen i fråga i undergrupp C räknas samman och summan multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp C, 0,80.

Om i genomsnitt under 20 procent av värme- och ångproduktionen i en anläggning i ett fjärrvärmenät åren 2002—2005 har varit produktion av fjärrvärme, beaktas inte koefficienten för abonnerad effekt vid beräkningen av utsläppsrätterna för anläggningen. Den inverkan som koefficienten för abonnerad effekt har beaktas härvid i de övriga anläggningarna som levererar värme till fjärrvärmenätet genom att de utsläppsrätter som inte delats ut i fjärrvärmenätet delas mellan de anläggningar vars värme- och ångproduktion i genomsnitt har utgjorts av minst 20 procent fjärrvärmeproduktion under den utsläppsgrundande perioden 2002—2005. Fördelningen görs mellan verksamhetsutövarna vid de aktuella anläggningarna i relation till de kalkylerade koldioxidutsläppen för förbränningsanläggningensenheter i fjärrvärmenätet under de gemensamma verksamhetsåren 2002—2005.

31 i §

Fördelningskriterierna för undergrupp D och E

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp D för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga årliga bränsleförbrukningen åren 2000—2003 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp åren 2000—2003 och denna produkt multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp D, dvs. 0,33. Det antal utsläppsrätter som erhålls på detta sätt multipliceras ytterligare med den anpassningskoefficient som avses i 31 s §. Bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av åren 2000—2003.

De utsläppsrätter som skall beviljas för anläggningarna i undergrupp E för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och

som motsvarar ett år beräknas genom att den genomsnittliga årliga bränsleförbrukningen åren 1998—2002 multipliceras med den genomsnittliga koefficienten för specifika utsläpp åren 1998—2002 och denna produkt multipliceras med koefficienten för effektivitet för undergrupp E, dvs. 0,90. Bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av åren 1998—2002.

Utsläppsrätter beviljas inte för förbränningsanläggningsenheter med en tillförd effekt på högst 1 megawatt som är avsedda för upprätthållande av anläggningens elsystem vid störningar.

31 j §

Anläggningar som blivit färdiga åren 1998—2004

För anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga mellan den 1 januari 1998 och den 19 augusti 2004 beviljas utsläppsrätter för utsläppshandelsperioden 2008—2012 i enlighet med fördelningskriterierna för den undergrupp som är i fråga och vid beräkningen används följande medelvärden:

1) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 1998 och som vid utgången av 2002 hade fyra hela driftår bakom sig dras de största och minsta årsvärdena av den verkliga bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen i anläggningarna av vid beräkningen och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av de resterande två åren som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

2) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 1999 och som vid utgången av 2002 hade tre hela driftår bakom sig inkluderas värdena för 2003 så att de största och minsta årsvärdena av den verkliga bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen i anläggningarna dras av vid beräkningen och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av de resterande två åren som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

3) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 2000 och som vid ut-

gången av 2004 hade fyra hela driftår bakom sig dras de största och minsta årsvärdena av den verkliga bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen i anläggningarna av vid beräkningen och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av de resterande två åren som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

4) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 2001 och som vid utgången av 2004 hade tre hela driftår bakom sig används i beräkningsformeln det aritmetiska medelvärdet av dessa tre år som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

5) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga 2002 och som vid utgången av 2004 hade två hela driftår bakom sig används i beräkningsformeln det aritmetiska medelvärdet av åren 2003 och 2004 som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

6) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga år 2003 används som utsläppsgrundande period den tolv månadersperiod som följer efter det att anläggningen färdigställts samt den tolv månadersperiod som följer på denna period och i beräkningsformeln används det aritmetiska medelvärdet av dessa jämförelseperioder som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen,

7) för anläggningar eller delar av dem som blivit färdiga mellan den 1 januari 2004 och den 19 augusti 2004 används som utsläppsgrundande period de 12 månader som följer efter det att förbränningsanläggningens enheten färdigställts och i beräkningsformeln används värdena för den utsläppsgrundande perioden som medelvärde för bränsleförbrukningen och de specifika utsläppen.

De utsläppsrättigheter som skall beviljas för anläggningar i undergrupp D som blivit färdiga mellan den 1 januari 2000 och den 19 augusti 2004 beräknas med hjälp av det aritmetiska medelvärdet av bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp under en tidsperiod enligt 1 mom. 3—7 punkten. För anläggningar i undergrupp E som blivit färdiga mellan den 1 januari 2000 och den 19 augusti 2004 används det

RP 161/2006 rd

Föreslagen lydelse

aritmetiska medelvärdet av bränsleförbrukningen och koefficienten för specifika utsläpp under en period enligt 1 mom. 1—7 punkten.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på de delar av en anläggningsproduktion som hänför sig till undergrupp C.

31 k §

Utsläppshandelsperioden 2008—2012 för nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005—2007

För sådana nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2005—2007 som avses i 27 § 2 mom. 1—5 punkten och som omfattas av det förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 som avses i 34 § beviljas utsläppsrätter i enlighet med de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 n §. För anläggningar eller delar av dem som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 beviljas utsläppsrätter dock i enlighet med fördelningskriterierna i 31 o § 1 mom., med undantag av förbränningsanläggningsenheter som hör till undergrupp C. För förbränningsanläggningsenheter eller delar av dem som hör till undergrupp C och som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 beviljas utsläppsrätter för produktion som hänför sig till undergrupp C i enlighet med bestämmelserna i 31 g och 31 h §.

De utsläppsrätter som skall beviljas för sådana ändringar av en anläggning eller process i undergrupp A som avses i 27 § 2 mom. 6 punkten och som har tagits i kommersiellt bruk innan det beslut om förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 som avses i 34 § har fattats ingår i de utsläppsrätter som skall beräknas i enlighet med de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d §.

31 l §

Reservering för nya deltagare

I förslaget till nationell fördelningsplan reserveras en del av utsläppsrätterna för utsläppshandelsperioden 2008—2012 för sådana anläggningar och ändringar av an-

läggningar som avses i 31 m § 1 mom. (ny deltagare), som inte ingår i det förslag till nationell fördelningsplan som avses i 34 § och som tas i kommersiellt bruk innan utsläppshandelsperioden har gått ut. Utsläppsrätter beviljas för den resterande utsläppshandelsperioden från ingången av den månad som följer på den då anläggningen eller ändringen av anläggningen enligt verksamhetsutövarens anmälan har tagits i kommersiellt bruk. Om en befintlig anläggning börjar höra till lagens tillämpningsområde och för den beviljas utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 31 m §, beviljas utsläppsrätter från ingången av den månad som följer på den då anläggningen började höra till lagens tillämpningsområde.

Som en följd av att en anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser har återkallats, överförs de av anläggningens utsläppsrätter som inte har registrerats på dess konto i det nationella registret till den andel som har reserverats för nya deltagare. Om den andel som har reserverats för nya deltagare för utsläppshandelsperioden 2008—2012 inte räcker till för alla de nya deltagare som avses ovan, skall de nya deltagarna skaffa sig utsläppsrätter av verksamhetsutövarna i andra anläggningar eller på marknaden. För de nya deltagare som i enlighet med 40 § har ansökt om men ännu inte beviljats utsläppsrätter skall de utsläppsrätter som beviljas anpassas till det resterande antalet utsläppsrätter så att en lika stor procentandel dras av från samtliga antal utsläppsrätter som har beräknats enligt 31 c och 31 n—31 s §.

Den andel som reserverats för nya deltagare kan även användas i fråga om ändringar som gäller ett sådant beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 37 § och som föranleds av domstolsbeslut eller annat motsvarande. Ett villkor är att Europeiska gemenskapernas kommission inte förhindrar att den andel som reserverats för nya deltagare används för ovan nämnda ändamål.

Om utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare blir oanvända, kan staten sälja utsläppsrätterna på marknaden. Beslut om försäljning av utsläppsrätter och

om villkoren för försäljningen fattas av statsrådet.

31 m §

Nya deltagare under utsläppshandelsperioden 2008—2012

Av den andel som skall reserveras för nya deltagare beviljas under utsläppshandelsperioden 2008—2012 utsläppsrätter

1) för en ny anläggning som enligt 2 eller 3 § hör till tillämpningsområdet för lagen,

2) för en ny förbränningsanläggningsenhet som byggs i en anläggning som hör till tillämpningsområdet för lagen,

3) för en anläggning som börjar höra till lagens tillämpningsområde då den tillförda effekten i en förbränningsanläggningsenhet som skall byggas på anläggningsplatsen sammanräknad med den tillförda effekten hos de förbränningsanläggningsenheter som redan finns på anläggningsplatsen överstiger 20 megawatt, eller anläggningsplatsens sammanräknade kapacitet annars överskrider de kapacitetsgränser som avses i 2 §,

4) för en ny eller befintlig anläggning vars huvudsakliga syfte är att producera värme för ett fjärrvärmenät och som ansluts till ett värmedistributionsnät som betjänar samhällen, om åtminstone en av anläggningarna i värmedistributionsnätet har en tillförd effekt på mer än 20 megawatt och producerar värme som huvudsakligen skall levereras till fjärrvärmenätet,

5) för en befintlig anläggning med en effekt på högst 20 megawatt, om anläggningens huvudsakliga syfte är att producera värme för ett fjärrvärmenät och den är en del av ett sådant värmedistributionsnät som betjänar samhällen och till vilket en ny anläggning med en tillförd effekt på mer än 20 megawatt ansluts, vilken producerar värme som huvudsakligen skall levereras till fjärrvärmenätet,

6) för en ändring av en förbränningsanläggningsenhet som ökar hela anläggningens tillförda effekt med 20 megawatt eller minst 10 procent,

7) för en ändring av en anläggning eller process i undergrupp A som ökar anläggningens eller processens produktionskapa-

citet så att ökningen är minst 10 procent eller större än de gränser som i bilagan till utsläppshandelsdirektivet nämns för de anläggningar som omfattas av direktivet,

8) för en ändring av produktionskapaciteten för massa eller papper till följd av en investering som ökar anläggningens produktionskapacitet så att ökningen är minst 10 procent eller mera än 20 ton per dag,

9) för en anläggning som hör till tillämpningsområdet för denna lag och vars produktion av värme eller ånga ersätter produktionen av värme eller ånga i industriella förbränningsanläggningssenheter eller andra motsvarande industriella förbränningsprocesser som inte hör till tillämpningsområdet för lagen, samt

10) för en ändring i koldioxidutsläppen som orsakas av en investering i ett oljeraffinaderi, föranledd av en strukturförändring i oljeraffineringsindustrin eller krav i Europeiska gemenskapens lagstiftning, och som ökar koldioxidutsläppen från hela anläggningen med minst 3 procent eller 100 000 ton per år.

31 n §

Fördelningskriterierna för nya anläggningar

De utsläppsrätter som skall beviljas för en sådan ny anläggning eller ändring av en anläggning som avses i 31 m § 1 mom. 1—4, 6 eller 7 punkten för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och som motsvarar ett år beräknas som en produkt av den tillförda effekten i anläggningen eller ändringen av anläggningen, den årliga utnyttningstiden för toppeffekt för den anläggningstyp som avses i 3 mom. och koefficienten för specifika utsläpp vid förbränningen av det bränsle som används som jämförelsebränsle.

Om en anläggning är en ny deltagare som hör till flera av de undergrupper som anges i 31 a § beräknas utsläppsrätterna särskilt för varje undergrupp. Den tillförda effekten i en ny förbränningsanläggningssenhet fördelas för detta ändamål mellan industrin, fjärrvärmens, den el som producerats i anslutning till dessa samt den separata elen. Fördelningen görs i nämnt syfte utgående från de effektuppgifter som anges i plane-

ringsgrunderna. Utsläppsrätterna för den nya anläggningen eller ändringen av en anläggning erhålls därefter genom att utsläppsrätterna för de olika undergrupperna räknas samman. De kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med de koefficienter för effektivitet och nedskärning som föreskrivs i 31 c §.

Som årliga utnyttjningstider för topp effekt för nya anläggningar eller ändringar av anläggningar används följande värden:

1) separat värmeproduktion i en anläggning för baslast, om det från tidigare finns en anläggning för kombinerad produktion av el och värme i fjärrvärmenätet: 2 500 h/a,

2) annan produktion av baslast för fjärrvärme och till den anknuten el: 4 500 h/a,

3) processindustrins (massa- och pappers-, oljeraffinerings-, kemi-, metallförädlings- samt byggnadsindustri) produktion samt därmed sammanhängande värme- eller ångproduktion: 7 000 h/a,

4) värme- eller ångproduktion inom övrig industri: 4 500 h/a,

5) reservpanna för fjärrvärme eller värme eller ånga inom industrin, gasturbin för topplast eller en annan motsvarande sporadiskt driven anläggning: 500 h/a, samt

6) kondenskraftverk: 4 500 h/a.

När antalet utsläppsrätter beräknas används följande koefficienter för specifika utsläpp:

1) om anläggningen är planerad för förbränning av ett flytande eller gasformigt bränsle, används 54,76 g CO₂/MJ som koefficient för specifika utsläpp,

2) om anläggningen är planerad huvudsakligen för förbränning av ett fast bränsle, används 73,39 g CO₂/MJ som koefficient för specifika utsläpp, vilket motsvarar ett blandbränsle som innehåller 70 procent torv och 30 procent trä,

3) om en ny anläggning eller en ändring av en anläggning hör till undergrupp A, används i undergruppen den genomsnittliga verkliga årliga koefficienten för specifika utsläpp åren 1998—2002 för motsvarande process eller del av process.

Utsläppsrätterna för en ändring av en anläggning i undergrupp A som tas i kommersiellt bruk före den 1 januari 2008 beviljas i enlighet med fördelningskriterierna i 1—4

mom. endast till den del utsläppsrätterna för ändringen av anläggningen inte har beaktats på basis av anläggningens produktionskapacitet år 2007 i enlighet med de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d §.

31 o §

Fördelningskriterierna för nya deltagare i fråga om befintliga anläggningar

De utsläppsrätter som skall beviljas för sådana befintliga anläggningar eller delar av dem som avses i 31 m § 3—5 mom. beräknas enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d—31 j §. Utsläppsrätterna för anläggning eller del av den som tagits i bruk efter den 19 augusti 2004 beräknas dock enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 n §.

Om en befintlig anläggning eller förbränningsanläggningsenhet börjar höra till lagens tillämpningsområde och ansluts till ett fjärrvärmenät där utsläppsrätter för de anläggningar i undergrupp C som producerar fjärrvärme för fjärrvärmenätet har beräknats och beviljats i enlighet med 31 g och 31 h §, beräknas utsläppsrätterna för den anläggning eller del av anläggning som börjar höra till lagens tillämpningsområde per förbränningsanläggningsenhet som ett aritmetiskt medelvärde av koldioxidutsläppen under fulla verksamhetsår 1998—2004. De utsläppsrätter för undergrupp C som motsvarar ett år erhålls genom att detta tal multipliceras med koefficienten för nedskärning för undergrupp C, 0,80.

Utsläppsrätterna för sådana förbränningsanläggningsenheter som avses i 31 m § 9 punkten och som ersätter industriella förbränningsanläggningsenheter eller andra motsvarande industriella förbränningsprocesser som inte omfattas av denna lag beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av koldioxidutsläppen från de ersatta industriella förbränningsanläggningsenheter eller andra motsvarande industriella förbränningsprocesserna åren 2001—2005. De utsläppsrätter som motsvarar ett år erhålls genom att detta tal multipliceras med den koefficient för effektivitet för undergrupp B, 0,90.

31 p §

Fördelningskriterierna för ändringar i massa- och pappersfabrikernas produktionskapacitet

Utsläppsrätterna för sådana ändringar i produktionskapaciteten för massa och papper som avses i 31 m § 8 punkten beräknas med hjälp av granskning av energibalansen. Vid granskningen av energibalansen fastställs investeringens effekter på användningen av bränslen i fabriksområdet för varje delprocess och i de olika undergrupper som anges i 31 a §. De utsläppsrätter för de olika undergrupperna som motsvarar ett år beräknas genom att ändringen av bränsleförbrukningen i en undergrupp multipliceras med den koefficient för specifika utsläpp som föreskrivs i 31 n § 4 mom. De kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med de koefficienter för effektivitet och nedskärning som föreskrivs i 31 c §.

Om granskning av energibalansen tillämpas på en anläggningshelhet med fler än ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, kan innehavarna av utsläppstillstånden gemensamt göra en sådan ansökan om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare som avses i 40 §. Om verksamhetsutövarna inte gör en gemensam ansökan, utsträcker sig granskningen av energibalansen endast till de verksamheter som tillståndet gäller.

Om en investering görs i en förbränningsanläggningssenheter inom massa- och pappersindustrin som hör till undergrupp B efter det att utsläppsrätter, på grund av en ökning i produktionskapaciteten för massa och papper, i enlighet med den granskning av energibalansen som avses i 1 mom. har beviljats för en annan förbränningsanläggningssenheter på anläggningsområdet som hör till undergrupp B, dras de utsläppsrätter som beviljats tidigare på basis av granskningen av energibalansen av från de utsläppsrätter som beräknats för förbränningsanläggningssenheter enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 n § för en ny anläggning.

Om det på en massa- eller pappersfabriks anläggningsområde har byggts en sådan ny förbränningsanläggningssenheter som avses i

31 m § 2 punkten eller om en förbränningsanläggningsenhet har ändrats i enlighet med 31 m § 6 punkten, och investeringen har genomförts och tagits i bruk efter den 19 augusti 2004 och för den har beviljats utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 31 n §, dras de utsläppsrätter som beviljats på detta sätt av från de utsläppsrätter som beräknats för samma förbränningsanläggningsenhet på basis av en granskning av energibalansen i enlighet med 1 mom.

31 q §

Fördelningskriterierna för ändringar i oljeraffinaderier

I fråga om en sådan ökning av koldioxidutsläppen från ett oljeraffinaderi som avses i 31 m § 10 punkten och som orsakas av en investering, föranledd av en strukturförändring i oljeraffineringen eller av Europeiska gemenskapens lagstiftning, vilken inte ökar produktionsanläggningarnas totala produktionskapacitet, fastställs ändringen av koldioxidutsläppen med hjälp av granskning av energibalansen i samband med investeringsbeslut. Vid beräkningen av utsläppsrätterna för en ny deltagare används den ändring av koldioxidutsläppen som fastställts med hjälp av granskningen av energibalansen. De utsläppsrätter för en ändring i ett oljeraffinaderi som motsvarar ett år beräknas utgående från den årliga ökningen av koldioxidutsläppen. De kalkylerade utsläppsrätterna för de olika undergrupperna multipliceras med de koefficienter för effektivitet som föreskrivs i 31 c §.

Om en investering görs i en förbränningsanläggningsenhet i ett oljeraffinaderi som hör till undergrupp B efter det att utsläppsrätter, på grund av en ökning av oljeraffinaderiets koldioxidutsläpp, i enlighet med den granskning av energibalansen som avses i 1 mom. har beviljats för en annan förbränningsanläggningsenhet på anläggningsområdet som hör till undergrupp B, dras de utsläppsrätter som beviljats tidigare på basis av granskningen av energibalansen av från de utsläppsrätter som beräknats för förbränningsanläggningsenheten enligt de fördelningskriterier som föreskrivs

i 31 n § för en ny anläggning.

Om det på ett oljeraffinaderis anläggningsområde har byggts en sådan ny förbränningsanläggningsenhet som avses i 31 m § 2 punkten eller om en förbränningsanläggningsenhet har ändrats i enlighet med 31 m § 6 punkten, och investeringen har genomförts och tagits i bruk efter den 19 augusti 2004 och för den har beviljats utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 31 n §, dras de utsläppsrätter som beviljats på detta sätt av från de utsläppsrätter som beräknats för samma förbränningsanläggningsenhet på basis av granskningen av energibalansen i enlighet med 1 mom.

31 r §

Jämkning av antalet utsläppsrätter

De kalkylerade utsläppsrätterna kan på ansökan av en verksamhetsutövare jämkas uppåt, om fördelningskriterierna för utsläppsrätterna av följande skäl leder till en uppenbar oskälighet för enskilda anläggningar jämfört med konkurrerande verksamhetsutövare som hör till samma undergrupp:

1) behandlingen av fjärrvärmenätet som en helhet i enlighet med 31 g § leder till att den el som producerats i en kombianläggning som tagits i bruk 1998 eller därefter inte beaktas till fullo vid fastställandet av utsläppsrätter för anläggningen, eller

2) anläggningens produktion försvåras märkbart under den utsläppsgrundande perioden på grund av en exceptionell händelse eller en annan därmed jämförbar orsak.

De kalkylerade utsläppsrätterna kan på ansökan av en verksamhetsutövare jämkas neråt om de uppgifter som används vid beräkningen av utsläppsrätterna inte motsvarar anläggningens senare verkliga drift och fördelningskriterierna leder till oskälighet för en enskild anläggning jämfört med verksamhetsutövare som hör till samma undergrupp eller de utsläpp som uppskattats för anläggningen åren 2008—2012. De kalkylerade utsläppsrätterna kan på ansökan av en verksamhetsutövare jämkas neråt även av något annat skäl som verksamhetsutövaren anger.

Utsläppsrätterna för en enskild anläggning kan utan ansökan av verksamhetsutövaren jämkas neråt om Europeiska gemenskapernas kommission vid bedömningen av huruvida förslaget till nationell fördelningsplan kan godkännas kräver att det antal utsläppsrätter som i förslaget till fördelningsplan avses bli beviljat för verksamhetsutövarens anläggning måste minskas på grund av Europeiska gemenskapens bestämmelser om statligt stöd.

Verksamhetsutövaren skall vid ansökan om utsläppsrätter presentera motiveringar till en sådan jämkning som avses i 1 och 2 mom.

31 s §

Anpassning av antalet utsläppsrätter till det totala antalet

Om det totala antalet utsläppsrätter per anläggning beräknat enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 d—31 k § och efter jämkning enligt 31 r § och utan det antal som skall reserveras för nya deltagare är större eller mindre än det totala antalet utsläppsrätter, som bestäms i förslaget till nationell fördelningsplan och beslutet om beviljande av utsläppsrätter, anpassas utsläppsrätterna per anläggning i undergrupp D till det godkända totala antalet på så sätt att

1) från det totala antalet utsläppsrätter dras det antal utsläppsrätter av som skall reserveras för nya deltagare och det härvid erhållna resultatet minskas med summan av de utsläppsrätter som skall beräknas utgående från 31 d—31 k och 31 r §,

2) det antal utsläppsrätter som beräknats enligt 1 punkten fogas till det antal utsläppsrätter som i enlighet med 31 i § 1 mom., 31 j § 2 mom. och 31 k § har beräknats för undergrupp D och den summa som erhållits på detta sätt divideras med det antal utsläppsrätter som beräknats för undergrupp D i enlighet med 31 i § 1 mom., 31 j § 2 mom. och 31 k §.

3) med det relationstal som erhålls enligt 2 punkten (anpassningskoefficienten) multipliceras de utsläppsrätter som erhållits för undergrupp D i enlighet med fördelningskriterierna i 31 i § 1 mom., 31 j § 2 mom.

eller 31 k §.

När de antal utsläppsrätter som avses i 1 mom. fastställs beaktas inte den anpassningskoefficient som skall tillämpas på antalet utsläppsrätter för undergrupp D. Om antalet kalkylerade utsläppsrätter för en anläggning jämkas i enlighet med 31 r § och jämkningen gäller en del av en anläggningsproduktion som hör till undergrupp D, beaktas vid fastställandet av utsläppsrätter för undergrupp D, vilka avses i 1 mom., det jämkade antalet utsläppsrätter för undergrupp D.

Anpassningskoefficienten tillämpas även när utsläppsrätter beviljas av det antal utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare för sådana anläggningar i undergrupp D eller delar av dessa anläggningars produktion som tagits i kommersiellt bruk före den 19 augusti 2004 och för vilka utsläppsrätterna beräknas på basis av 31 o § 1 mom. enligt de fördelningskriterier som föreskrivs i 31 i § 1 mom. eller 31 j § 2 mom.

31 t §

Det maximala antalet projektmekanismer som får användas under utsläppshandelsperioden 2008—2012

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall i förslaget till nationell fördelningsplan fastställas en procentandel som anger till högst hur stor andel av de kalkylerade utsläppsrätterna för en enskild anläggning för hela utsläppshandelsperioden en verksamhetsutövare kan använda projektenheter för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. När procentandelen fastställs beaktas Kyotoprotokollet till klimatkonventionen och de krav som ingår i de beslut som meddelats med stöd av Kyotoprotokollet och enligt vilka användningen av mekanismer skall vara supplementär till de nationella åtgärderna.

Det maximala antalet beräknas utgående från de kalkylerade utsläppsrätter enligt 31 d—31 r § på vilka det inte har tillämpats undergruppspecifika koefficienter för effektivitet eller för nedskärning enligt 31 c § och inte heller anpassningskoefficienter. Den procentandel som skall fastställas ut-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gående från antalet kalkylerade utsläppsrätter för en anläggning är lika stor för alla anläggningar.

32 §

Beredningen av ett förslag till nationell fördelningsplan

Handels- och industriministeriet bereder förslaget till nationell fördelningsplan i samarbete *med övriga relevanta ministerier.*

Ministeriet skall vid beredningen av förslaget till fördelningsplan bereda verksamhetsutövarna samt myndigheterna och övriga *parter*, vilkas verksamhet eller intresse särskilt berörs av förslaget, en möjlighet att avge utlåtande om det. *När förslaget bereds skall dessutom informeras på så sätt att allmänheten ges en möjlighet att föra fram sina åsikter. Vid hörandet och framförandet av åsikter är det möjligt att yttra sig om de frågor som avses i 35 § 1—5 och 7 punkten samt om inbegripandet av anläggningarna i förslaget till fördelningsplan.*

33 §

Uppgifter som skall tillställas ministeriet och ansökan om utsläppsrätter

Verksamhetsutövaren skall för förslaget till nationell fördelningsplan tillställa handels- och industriministeriet uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och källor till koldioxidutsläpp samt om användningen av avläggningen och om dess utsläpp. Närmare bestämmelser om uppgifterna och

32 §

Beredningen av ett förslag till nationell fördelningsplan

Handels- och industriministeriet bereder förslaget till nationell fördelningsplan i samarbete *med de ministerier som saken gäller.*

Ministeriet skall vid beredningen av förslaget till fördelningsplan bereda verksamhetsutövare samt myndigheter och övriga, vilkas verksamhet eller intresse särskilt berörs av förslaget, en möjlighet att avge utlåtande om det. *Allmänheten skall dessutom informeras om förslaget på så sätt att den ges en möjlighet att föra fram sina åsikter. Vid hörandet och framförandet av åsikter är det möjligt att yttra sig om de frågor som avses i 35 § 1—5, 7 och 8 punkten samt om de anläggningar som inbegrips i förslaget till fördelningsplan.*

Verksamhetsutövaren skall för förslaget till nationell fördelningsplan tillställa handels- och industriministeriet nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och källor till koldioxidutsläpp samt om användningen av anläggningen och om dess utsläpp. När det gäller de utsläppsrätter per anläggning som verksamhetsutövarna avses bli beviljade tillämpas på beredningen förvaltningslagens (434/2003) bestämmelser om utredning av ärenden och hörande av parter.

33 §

Ansökan om utsläppsrätter

ansökan meddelas genom förordning av statsrådet. Uppgifterna skall för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och de följande utsläppshandelsperioderna ges in 21 månader innan ifrågavarande utsläppshandelsperiod börjar.

Verksamhetsutövaren skall ansöka om utsläppsrätter genom en ansökan som ställs till statsrådet. Verksamhetsutövare som i enlighet med 10 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd skall ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

I ansökan skall anges *de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgift om till vilka delar de har ändrats eller justerats*. I ansökan anges inte det antal utsläppsrätter ansökan gäller. *En verksamhetsutövare kan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och de följande utsläppshandelsperioderna ansöka om utsläppsrätter under den tidsfrist som avses i 1 mom. och i samband med ansökan sända de uppgifter som avses i 1 mom.*

Ansökan skall för utsläppshandelsperioden 2008—2012 och de följande utsläppshandelsperioderna ges in senast 15 månader innan utsläppshandelsperioden inleds. De uppgifter som ändrats sedan ansökan lämnats in skall verksamhetsutövaren meddela senast 15 månader innan utsläppshandelsperioden inleds. För utsläppshandelsperioden 2005—2007 skall ansökan sändas in inom två månader från den tidpunkt då denna lag träder i kraft.

34 §

Statsrådets beslut om ett förslag till nationell fördelningsplan

Statsrådet fattar beslut om förslaget till nationell fördelningsplan.

Beslutet om ett förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2005—2007 fattas omedelbart *sedan* denna lag har trätt i kraft. *Beslutet om ett förslag till nationell fördelningsplan fattas för de följande utsläppshandelsperioderna* minst 18 månader innan utsläppshandelsperioderna inleds.

Verksamhetsutövaren skall ansöka om utsläppsrätter genom en ansökan som ställs till statsrådet. Verksamhetsutövare som i enlighet med 10 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd skall ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

I ansökan skall anges *till vilka delar de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar in för beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan har ändrats*. I ansökan anges inte det antal utsläppsrätter ansökan gäller. *Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.*

För utsläppshandelsperioden 2008—2012 skall ansökan ges in inom två månader efter denna lags ikraftträdande. För de följande utsläppshandelsperioderna skall ansökan ges in senast 15 månader innan utsläppshandelsperioden börjar.

34 §

Statsrådets beslut om ett förslag till nationell fördelningsplan

Statsrådet fattar beslut om förslaget till nationell fördelningsplan.

Beslutet om ett förslag till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 fattas omedelbart *efter det att denna lag har trätt i kraft. Beslut för följande utsläppshandelsperioder* fattas minst 18 månader innan *varje* utsläppshandelsperiod börjar.

35 §

Innehållet i förslaget till nationell fördelningsplan

Av statsrådets beslut skall framgå

- 1) det totala antalet utsläppsrätter jämte motiveringar,
- 2) metoden för fördelning av utsläppsrätter,
- 3) fördelningskriterierna för utsläppsrätter jämte motiveringar,
- 4) antalet utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare,
- 5) fördelningskriterierna för de utsläppsrätter som skall fördelas på nya deltagare jämte motiveringar,
- 6) en förteckning över anläggningar och de utsläppsrätter som avses bli beviljade var och en av dem jämte motiveringarna,
- 7) vilken del av det totala antalet utsläppsrätter som årligen bokförs på det konto för verksamhetsutövarnas respektive anläggning som finns i det nationella registret,
- 8) hur de åsikter och yttranden som framfördes när förslaget bereddes har beaktats.

38 §

Innehållet i beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter skall framgå

- 1) de faktorer som avses ovan i 35 § 1—5, 7 och 8 punkten justerade,
- 2) de eventuella ändringar som Europeiska gemenskapernas kommission har föreslagit i det nationella förslaget,
- 3) anläggningarna samt de utsläppsrätter som skall beviljas dem jämte motiveringar,

35 §

Innehållet i förslaget till nationell fördelningsplan

Av statsrådets beslut skall framgå

- 1) det totala antalet utsläppsrätter jämte motiveringar,
- 2) metoden för fördelning av utsläppsrätter,
- 3) fördelningskriterierna för utsläppsrätter jämte motiveringar,
- 4) antalet utsläppsrätter som skall reserveras för nya deltagare,
- 5) fördelningskriterierna för de utsläppsrätter som skall fördelas på nya deltagare jämte motiveringar,
- 6) en förteckning över anläggningar och de utsläppsrätter som avses bli beviljade var och en av dem jämte motiveringarna,
- 7) vilken del av det totala antalet utsläppsrätter som årligen bokförs på det konto för verksamhetsutövarnas respektive anläggning som finns i det nationella registret,
- 8) *kriterierna för fastställande av det totala antalet projektenheter som en verksamhetsutövare kan använda för att fullgöra den skyldighet som föreskrivs i 49 § 1 mom.,*
- 9) hur de åsikter och yttranden som framfördes över förslaget har beaktats.

38 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter

Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter skall framgå

- 1) de faktorer som avses i 35 § 1—5, 7, 8 och 9 punkten justerade,
- 2) de eventuella ändringar som Europeiska gemenskapernas kommission har föreslagit i det nationella förslaget,
- 3) anläggningarna samt de utsläppsrätter som skall beviljas dem jämte motiveringar,
- 4) *det maximala antalet projektenheter verksamhetsutövarna kan använda i varje enskild anläggning för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. under hela utsläppshandelsperioden.*

40 §

Ansökan om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare

En ny deltagare skall ansöka om utsläppsrätter genom en ansökan som ställs till statsrådet. Ansökan skall lämnas in till statsrådet tidigast 12 och senast 6 månader före den tidpunkt från vilken den nya deltagaren skall börja använda de utsläppsrätter ansökan gäller.

I ansökan skall följande uppgifter anges:

- 1) en utredning av den nya anläggningen och verksamheten i den eller av en ändring av anläggningen,
- 2) tidpunkten då anläggningen eller ändringen av den tas i kommersiellt bruk samt
- 3) övriga uppgifter som behövs för beräkning av antalet utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om uppgifternas innehåll meddelas genom statsrådets förordningen.

41 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare

En ny deltagare beviljas utsläppsrätter av statsrådet. Av beslutet skall framgå det maximala antalet utsläppsrätter som har beviljats den nya deltagaren och motiveringar till detta. Utsläppsrätter beviljas för den resterande utsläppsperioden från början av den månad som följer på den då anläggningen eller ändringen av anläggningen enligt verksamhetsutövarens anmälan har tagits i kommersiellt bruk. Fördröjs det kommersiella ibruktandet från den tidpunkt som meddelas i verksamhetsutövarens ansökan, registrerar utsläppshandelsmyndigheten utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto för ifrågavarande anläggning i det nationella registret endast till det antal som motsvarar de utsläppsrätter som skall beräknas för tiden mellan ingången av den månad som följer på det faktiska ibruktandet och utgången av utsläppshandelsperioden. Av statsrådets beslut skall också framgå vilken

40 §

Ansökan om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare

En ny deltagare skall ansöka om utsläppsrätter genom en ansökan som ställs till handels- och industriministeriet. Ansökan skall lämnas in till handels- och industriministeriet tidigast tolv och senast sex månader före den tidpunkt från vilken den nya deltagaren skall börja använda de utsläppsrätter ansökan gäller.

I ansökan skall följande uppgifter anges:

- 1) en utredning av den nya anläggningen och verksamheten i den eller av en ändring av anläggningen,
- 2) tidpunkten då anläggningen eller ändringen av den tas i kommersiellt bruk samt
- 3) övriga uppgifter som behövs för beräkning av antalet utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om uppgifternas innehåll meddelas genom statsrådets förordningen.

41 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter för en ny deltagare

En ny deltagare beviljas utsläppsrätter av handels- och industriministeriet. Av beslutet skall framgå

1) det maximala antalet utsläppsrätter som har beviljats den nya deltagaren och motiveringar till detta,

2) vilken andel av det totala antalet utsläppsrätter som årligen skall bokföras på anläggningens konto i det nationella registret,

3) det maximala antalet projektenheter verksamhetsutövaren kan använda under hela utsläppshandelsperioden för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom.

Utsläppsrätter beviljas för den resterande utsläppshandelsperioden från början av den månad som följer på den då anläggningen eller ändringen av anläggningen enligt verksamhetsutövarens anmälan har tagits i kommersiellt bruk. Fördröjs det kommersiella ibruktandet från den tidpunkt som

Gällande lydelse

del av det totala antalet utsläppsrätter som årligen skall bokföras på det konto i det nationella registret som gäller verksamhetsutövarens ifrågavarande anläggning.

En förutsättning för att utsläppsrätterna skall beviljas är att anläggningen har beviljats tillstånd till utsläpp av växthusgaser eller att tillståndet har ändrats eller justerats till följd av en ändring av anläggningen.

Beslutet skall delges verksamhetsutövaren samt tillställas utsläppshandelsmyndigheten. Handels- och industriministeriet offentliggör beslutet elektroniskt.

49 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet

Det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har kontrollerats i enlighet med 7 kap. skall verksamhetsutövaren årligen senast den 30 april överlämna till det register som avses i 42 §.

Föreslagen lydelse

meddelas i verksamhetsutövarens ansökan, registrerar utsläppshandelsmyndigheten utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto för ifrågavarande anläggning i det nationella registret endast till det antal som motsvarar de utsläppsrätter som skall beräknas för tiden mellan ingången av den månad som följer på det faktiska ibruktataget och utgången av utsläppshandelsperioden. *Om en befintlig anläggning börjar höra till lagens tillämpningsområde och för den beviljas utsläppsrätter från den andel som skall reserveras för nya deltagare i enlighet med 27 § och 31 1 §, beviljas utsläppsrätter från ingången av den månad som följer på den då anläggningen började höra till lagens tillämpningsområde.*

Om ansökan inte har lämnats in inom den i 40 § 1 mom. utsatta tidsfristen på sex månader innan en anläggning eller ändring av en anläggning tas i kommersiellt bruk eller en anläggning annars börjar höra till lagens tillämpningsområde, beviljas utsläppsrätter från ingången av den sjätte månaden efter det att ansökan lämnats in. Om fördröjningen av ansökan beror på en godtagbar osäkerhet när det gäller tillämpningen av lagen, kan utsläppsrätter beviljas från den tidpunkt som avses i 2 mom.

En förutsättning för utsläppsrätterna skall beviljas är att anläggningen har beviljats tillstånd till utsläpp av växthusgaser eller att tillståndet har ändrats eller justerats till följd av en ändring av anläggningen.

Beslutet skall delges verksamhetsutövaren samt tillställas utsläppshandelsmyndigheten. Handels- och industriministeriet offentliggör beslutet elektroniskt.

49 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet

Det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har kontrollerats i enlighet med 7 kap. skall verksamhetsutövaren årligen senast den 30 april överlämna till det register som avses i 42 §. *Bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) till-*

Verksamhetsutövaren kan uppfylla sin skyldighet enligt 1 mom. genom att överlämna de utsläppsrätter som den behöriga myndigheten i Finland eller i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljat eller utsläppsrätter som har beviljats i tredje land, om utsläppsrätterna i tredje land har erkänts i enlighet med artikel 25 i utsläppshandelsdirektivet.

Utsläppsrätterna är i kraft för fullgörande av skyldigheterna under den utsläppsperiod för vilken de har beviljats med ett beslut enligt 37 eller 41 § eller ett motsvarande beslut i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

lämpas inte på tidsfristen.

Verksamhetsutövaren kan uppfylla sin skyldighet enligt 1 mom. genom att överlämna de utsläppsrätter som den behöriga myndigheten i Finland eller i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljat eller utsläppsrätter som har beviljats i tredje land, om utsläppsrätterna i tredje land har erkänts i enlighet med artikel 25 i utsläppshandelsdirektivet.

Verksamhetsutövaren kan fullgöra sin skyldighet enligt 1 mom. genom att använda högst det maximala antal projektenheter som fastställts i det beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 38 och 41 §, på det sätt som bestäms i 51 d §.

Utsläppsrätterna är i kraft för fullgörande av skyldigheterna under den utsläppsperiod för vilken de har beviljats med ett beslut enligt 37 eller 41 § eller ett motsvarande beslut i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

6 a kap.

Användning av projektenheter

51 a §

Deltagande i projektverksamhet samt annat förvärvande av projektenheter

För att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. kan verksamhetsutövaren använda projektenheter som han har förvärvat genom projektverksamhet som han deltar i eller som verksamhetsutövaren har förvärvat på något annat sätt.

Verksamhetsutövaren vid en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag kan delta i projektverksamhet som har godkänts i ett förfarande om vilket föreskrivs särskilt.

51 b §

Projektverksamhet som genomförs i Finland

Utsläppsminskningensheter kan inte utföras för minskning eller begränsning av utsläpp från en anläggning som omfattas av

tillämpningsområdet för denna lag.

51 c §

Rätt att använda projektenheter

Under utsläppshandelsperioden 2005—2007 kan en verksamhetsutövare använda certifierade utsläppsminskningar för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. under förutsättning att den oberoende transaktionslogg som klimatkonventionens sekretariat upprätthåller och som följer Kyotoprotokollet är i användning.

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 och därpå följande utsläppshandelsperioder kan verksamhetsutövaren för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. använda högst det maximala antal projektenheter som fastställts genom ett beslut om beviljande av utsläppsrätter enligt 38 eller 41 §.

Verksamhetsutövaren kan dock inte använda projektenheter som genererats genom markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruksverksamhet. Verksamhetsutövaren kan inte heller använda certifierade utsläppsminskningensenheter som genererats genom kärnkraftsprojekt under utsläppshandelsperioden 2005—2007 eller projektenheter som genererats genom kärnkraftsprojekt under utsläppshandelsperioden 2008—2012.

51 d §

Överlåtelse av projektenheter för fullgörande av skyldighet

En verksamhetsutövare som använder projektenheter för att fullgöra sin skyldighet enligt 49 § 1 mom. skall överföra projektenheter från sitt depåkonto i det nationella registret till det statliga depåkontot i registret på det sätt som bestäms i kommissionens registerförordning.

Under utsläppshandelsperioden 2008—2012 och därpå följande utsläppshandelsperioder godkänner utsläppshandelsmyndigheten att högst det maximala antal projektenheter används som fastställts genom ett sådant beslut om beviljande av utsläppsrätter som avses i 38 eller 41 §.

Utsläppshandelsmyndigheten skall senast vid utgången av den juni månad som följer på användningen annullera sådana certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövarna har använt för att fullgöra sina skyldigheter under utsläppshandelsperioden 2005—2007.

51 e §

Utredning om projektenheternas ursprung

Verksamhetsutövaren är skyldig att säkerställa att de projektenheter som används i enlighet med 51 d § inte härstammar från sådan verksamhet som avses i 51 c § 3 mom. Verksamhetsutövaren skall på utsläppshandelsmyndighetens begäran lämna in en utredning om projektenheternas ursprung. Utsläppshandelsmyndigheten kan förhindra användningen av projektenheterna till dess att den har fått en utredning om projektenheternas ursprung.

53 §

Kontrollör som skall användas

Verksamhetsutövaren skall vid kontrollen av utsläppsrapporten använda en kontrollör som har godkänts i Finland med stöd av denna lag eller en kontrollör som har godkänts vid genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Har kontrollören inte godkänts i Finland, skall verksamhetsutövaren påvisa att kontrollören har godkänts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

53 §

Kontrollör som skall användas

Verksamhetsutövaren skall vid kontrollen av utsläppsrapporten använda en kontrollör som har godkänts i Finland med stöd av denna lag.

54 a §

Bedömning av utsläppsmängden i en situation där ett fel förekommit

Utsläppshandelsmyndigheten skall bedöma vilken verkan en felaktig övervakning kan ha haft på de totala utsläppsmängderna från en anläggning, om de krav gällande övervakning av utsläpp som ingår i tillståndsbeslutet för anläggningen och som

avses i 10 § 4 mom. 1 punkten inte har följts vid övervakningen av anläggningens utsläpp, och om kraven inte kan följas retroaktivt i samband med att utsläppsrapporten utarbetas. Bedömningen görs i ton koldioxidkvivalenter och den skall motiveras.

55 a §

Kontrollör som godkänts i en annan stat

Utsläppshandelsmyndigheten godkänner en kontrollör som har godkänts vid genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om

1) kontrollören i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har ackrediterats för kontroll enligt utsläppshandelsdirektivet, och

2) verksamheten utövas i form av en sammanslutning.

I beslutet om godkännande fastställs kontrollörens behörighetsområde och ställs vid behov också andra icke-diskriminerande villkor som gäller verksamheten, genom vilka säkerställs att uppgifterna sköts korrekt.

57 §

Återkallande av godkännandet av en kontrollör

Uppfyller en kontrollör inte kraven enligt 55 § eller verkar denne väsentligt i strid med bestämmelserna eller villkoren i beslutet om godkännande, skall utsläppshandelsmyndigheten uppmana kontrollören att *korrigera* sin verksamhet inom en utsatt tid. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett godkännande, om kontrollören inte inom utsatt tid har fått sin verksamhet att stämma överens med bestämmelserna eller tillståndsvillkoren.

57 §

Återkallande av godkännandet av en kontrollör

Uppfyller en kontrollör inte kraven enligt 55 eller 55 a § eller handlar denne väsentligt i strid med *denna lag eller med stöd av den utfärdade* bestämmelser eller med villkoren i beslutet om godkännande, skall utsläppshandelsmyndigheten uppmana kontrollören att *rätta* sin verksamhet inom en utsatt tid. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett godkännande, om kontrollören inte inom utsatt tid har fått sin verksamhet att stämma överens *med denna lag eller med stöd av den utfärdade* bestämmelse samt med tillståndsvillkoren.

61 §

Insyns- och granskningsrätt

Utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har utsläppshandelsmyndigheten rätt att från det datasystem för miljövårdsinformation som avses i 27 § i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna få de uppgifter som är nödvändiga för övervakningen och verkställandet av denna lag.

Utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har handels- och industriministeriet rätt att *få nödvändiga uppgifter om fördelningen av utsläppsrätterna* från det datasystem för miljövårdsinformation som avses i 27 § i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna.

61 §

Insyns- och granskningsrätt

Utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har utsläppshandelsmyndigheten rätt att från det datasystem för miljövårdsinformation som avses i 27 § i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna *och kontrollörerna* få de uppgifter som är nödvändiga för övervakningen och verkställandet av denna lag.

Utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har handels- och industriministeriet rätt att *av utsläppshandelsmyndigheten*, från det datasystem för miljövårdsinformation som avses i 27 § i miljöskyddslagen och av verksamhetsutövarna *få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet och uppföljningen av denna lag.*

64 a §

*Påföljder vid försummelse av ursprungsbe-
gränsningarna*

Om det av en sådan utredning som verksamhetsutövaren lämnar in och som avses i 51 e § eller på något annat sätt framgår att verksamhetsutövarens projektenheter härstammar från sådan verksamhet som avses i 51 c § 3 mom. skall utsläppshandelsmyndigheten förhindra att projektenheterna används och förplikta verksamhetsutövaren att överlämna ett motsvarande antal utsläppsrätter eller överlåta godtagbara projektenheter inom den tid som utsläppshandelsmyndigheten angivit.

Utsläppshandelsmyndigheten skall tills vidare låta bli att besluta om en överskridningsavgift till ett belopp som svarar mot de projektenheter som den begäran om utredning som avses i 51 e § eller det beslut som avses i 1 mom. gäller. En överskridningsavgift skall fastställas om verksamhetsutövaren inte överlämnar utsläppsrätterna eller överlåter godtagbara projektenheter inom den tid som utsläppshandelsmyndigheten har fastställt.

67 §

Utsläppshandelsförseelse

Den som avsiktligt eller av grov oaktsamhet

- 1) försummar att ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser, vilket avses i 7 §,
- 2) försummar att föra anmälan enligt 11—13 § eller anmäler felaktiga uppgifter
- 3) försummar att lämna in de uppgifter som avses i 33 § 1 mom. eller lämnar in felaktiga uppgifter för förslaget till nationell fördelningsplan eller beslutet om beviljande av utsläppsrätter, *eller*
- 4) försummar att förete de handlingar och registreringar som avses i 61 § 3 mom.

skall, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har fastställts med stöd av denna lag och förenats med vite, *skall inte dömas till straff* för samma färing.

71 §

Ändringssökande i ett beslut av stadsrådet

I ett beslut om beviljande av utsläppsrätter som statsrådet har fattat med stöd av 37 §, *i ett beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare som statsrådet fattat med stöd av 41 § samt i ett beslut om extra utsläppsrätter som statsrådet fattat i enlighet med 31 §* söks ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I ett beslut av statsrådet får ändring inte sökas till den del beslutet gäller det totala antalet utsläppsrätter *eller* den andel som reserverats för nya deltagare.

67 §

Utsläppshandelsförseelse

Den som avsiktligt eller av grov oaktsamhet

- 1) försummar att ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser, vilket avses i 7 §,
- 2) försummar att föra anmälan enligt 11—13 § eller anmäler felaktiga uppgifter
- 3) försummar att lämna in de uppgifter som avses i 32 § 3 mom. eller lämnar in felaktiga uppgifter för förslaget till nationell fördelningsplan eller beslutet om beviljande av utsläppsrätter,
- 4) *använder utsläppsminskings- eller projektenheter i strid med 51 c § eller försummar att i enlighet med 51 e § lämna in en utredning om projektenheternas ursprung till utsläppshandelsmyndigheten, eller*
- 5) försummar att förete de handlingar och registreringar som avses i 61 § 3 mom.

skall, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har fastställts med stöd av denna lag och förenats med vite, *kan lämnas obestraftad* för samma färing.

71 §

Ändringssökande i ett beslut av statsrådet och handels- och industriministeriet

I ett beslut om beviljande av utsläppsrätter som statsrådet har fattat med stöd av 37 § *och i ett beslut om extra utsläppsrätter som statsrådet fattat i enlighet med 31 §* söks ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I ett beslut av statsrådet får ändring inte sökas till den del beslutet gäller det totala antalet utsläppsrätter, den andel som skall reserveras för nya deltagare *eller den procentandel som avses i 31 t § och som skall fastställas för användningen av projektenheter.*

I ett beslut om beviljande av utsläppsrät-

Högsta förvaltningsdomstolen skall behandla besvären skyndsamt.

Ett beslut av statsrådet skall följas trots att ändring har sökts. De befogenheter att avbryta eller förbjuda verkställandet eller annars bestämma om verkställandet som med stöd av förvaltningsprocesslagen ankommer på fullföljdsdomstolen tillämpas inte på verkställandet av beslutet.

ter för nya deltagare som handels- och industriministeriet har fattat med stöd av 41 § söks ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I ett beslut av ministeriet får ändring inte sökas till den del beslutet gäller tillräckligheten i fråga om den andel som har reserverats för nya deltagare eller den procentandel som avses i 31 t § och som skall fastställas för användningen av projektenheter.

Högsta förvaltningsdomstolen skall behandla besvären i brådskande ordning.

Ett beslut av statsrådet och handels- och industriministeriet skall följas trots att ändring har sökts. De befogenheter att avbryta eller förbjuda verkställandet eller annars bestämma om verkställandet som med stöd av förvaltningsprocesslagen ankommer på fullföljdsdomstolen tillämpas inte på verkställandet av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Verksamhetsutövare som utövar de verksamheter som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten skall ansöka om sådant tillstånd för utsläpp av växthusgaser som avses i 7 § inom två månader efter att denna lag har trätt i kraft. Bestämmelserna om registrering, överlämnande och annullering av utsläppsrapporter, övervakning av utsläpp samt utarbetande av, anmälan om och kontroll av utsläppsrapporter tillämpas på verksamheterna i nämnda bestämmelser från och med den 1 januari 2008.

På ansökningar som lämnas in efter lagens ikraftträdande tillämpas i 41 § 3 mom.

På kontrollörer som kontrollerar utsläppsrapporter för år 2008 och därefter tillämpas bestämmelserna i 53, 55, 55 a och 57 §.

På beredningen av förslaget till nationell fördelningsplan för utsläppshandelsperioden 2008—2012 tillämpas förvaltningslagens bestämmelser om utredning av ärenden och hörande av parter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.